

V Vinici spet Župančičev dan

11. junija bo v tem kraju
velika prireditev v poča-
stitev Župančičeve sto-
letnice

Osrednje prireditve ob
100-letnici Župančičevega
rojstva gredo h kraju. Zadnja
te vrste bo 11. junija, spet v
pesnikovem rojstnem kraju v
Vinici. Tega dne bo tudi mi-
nilo natanko 29 let od pesni-
kove smrti.

V kulturnem sporedu na
trati turističnega kampa ob
Kolpi bodo nastopile belo-
kranjske folklorne skupine,
ljubljanjski srednješolci pa z
recitalom „Vesela pomladna
epistola“ po zamisli Zvoneta
Šedlbauerja. Podelili bodo
tudi nekatere Župančičeve
bralne značke.

Pesnikov lik bo na prosla-
vi orisal dr. Matjaž Kmecl.
Obiskovalci si bodo lahko
ogledali Župančičevo roj-
stno hišo s spominsko zbir-
ko. Pričakujejo, da bo Vini-
co obiskalo šest do sedem ti-
soč ljudi, predvsem šolska
mladina.

VALVASORJEVE MEDALJE V KRŠKEM

Na svečani seji zborov občinske
skupščine v Krškem, so včeraj, 7.
junija, podelili štiri častna priznanja
z medaljo J. V. Valvasorja. Letos so
jih prejeli: Garnizija JLA v Cerkljah,
Zito Ljubljana—tozd Imperial
Krško, Ciril Plut in ing. Niko Ku-
rent.

Avgust Avbar – direktor ČZP Dolenjski list

S 1. junijem 1978 je prevzel
dela in naloge individualnega po-
slovnega organa (direktorja)
ČZP Dolenjski list Avgust Avbar,
do zadnjega mandata pred-
sednik izvršnega sveta občinske
skupščine v Novem mestu. Avg-
ust Avbar (25. 11. 1930) je de-
lal kot vodja plansko analitskega
oddelka na novomeškem Gozd-
nem gospodarstvu
(1958–1962), bil je predsednik
okrajnega in nato občinskega
sindikalnega sveta (1962–1965),
direktor zavoda za zaposlo-
vanje (1966–1967), nato pa je
delal 11 let kot vodilni delavec v
občinski skupščini v Novem me-
stu, kjer je bil njen podpredsed-
nik in zatem predsednik, od
1974 do maja 1978 pa predse-
dnik izvršnega sveta. Od junija
1948 je član ZK, član SKOJ pa
je bil od 1945.

Dosedanji v. d. direktorja
ČZP DL Tone Gošnjak je po 28
letih vodilnega dela v uredništvu
in v časopisnem podjetju Dolenjski
list medtem na lastno željo
prevzel uredništvo novinarskega
servisa, ki se kot nova dejavnost
snuje v okviru ČZP DL in je na-
menjena nadaljnjemu razvoju
tovarniškega ter ostalega samo-
upravnega tiska v pokrajini.

DARILO DRAGEMU JUBILANTU – Občinska skupščina Kočev-
je in družbeno politične organizacije so priredile 1. junija svečan
sprejem članu sveta federacije Ivanu Mačku–Matiji, ki je pred krat-
kim praznoval 70-letnico. Ob tej priložnosti so se v hotelu Pugled
zbrali tudi nekateri nekdanji njegovi sodelavci. Predsednik občins-
ke skupščine Savo Vovk je Ivanu Mačku, ki je bil dolga leta tudi
poslanec občine Kočevje v republiški skupščini, ob tej priložnosti v
zahvalo za njegova prizadevanja za razvoj Kočevske podaril kip
„Talec“ (na sliki), delo akademskega kiparja Staneta Jarna. Direk-
tor hotela „Pugled“ Matija Praznik pa je v imenu tega kolektiva
podaril dragemu gostu velik grb mesta Kočevje, izdelan v bakru.
(Foto: J. Primc)

Igre – manifestacija bratstva

Na otvoritvi in zaključku najvišji predstavniki republike in JLA – Športne objekte,
zgrajene za te igre, naj zdaj izkoristi predvsem mladina

Letošnje športne igre LAO, ki so bile od 29. maja do 3. junija v
Ribnici in Kočevju, so bile posvečene 11. kongresu ZKJ, 35-letni-
ci drugega zasedanja AVNOJ in rojstnemu dnevu tovariša Tita. Igre
niso bile le preizkus športnih sposobnosti, ampak predvsem mani-
festacija bratstva in povezanosti ljudstva s svojo vojsko.

Občani, predvsem mladina, obeh
občin so vse dni spremljali prven-
stvo in bodrili vojakke, še posebno pa
so spodbujali „svoje“ ekipe člani
kolektivov, ki so prevzeli pokrovitel-
jstvo nad njimi. Vsak večer so bile
v Ribnici in Kočevju kulturno-
zabavne prireditve in plesi, ki so jih
organizirali vojaški klubi in domači-
ni.

Tekmovanje so si ogledali nekate-
ri najvišji slovenski vojaški in druž-
benopolitični voditelji, med kateri
mi naj omenimo pokrovitelja iger
člana sveta federacije Ivana Mačka-
–Matijo, poveljnika LAO general-
polkovnika Franca Tavčarja–Roka,
načelnika štaba LAO generalpod-
kovnika Jožeta Ožbolta, predsed-
nika republiškega sveta ZS Vinka Haf-
nerja, predsednika republiškega od-
bora ZZZ NOV Janeza Vipotnika in
predsednika RK ZSM Ljuba Jasniča.

V veličastnih paradah na otvoritvi
prvenstva v Ribnici in zaključku v
Kočevju so razen ekip, godbe in pra-
porov, sodelovali še domači prvo-

borci, enote CZ, teritorialci, domači
športniki in drugi. Na zaključni sve-

Ob jubileju pobrateni

Mirna: krajevni praznik, 70 let gasilstva, pobratenje s Pet-
lovcem, svečan mimohod, uspel nastop modelarjev

Konec minulega tedna se je
na Mirni zvrstila vrsta prireditev
v počastitev krajevnega prazni-
ka. Nedeljskega srečanja se je
udeležilo lepo število borcev
domicilnega 3. bataljona VDV.

V soboto so na slavnostni akade-
miji izmenjali in podpisali listino o
pobratenju med domačim gasilskim
društvom in vrstniki iz Petlovca.

Krajevni praznik je običajno
vrhunec društvenih prireditev. Naj
tokrat omenimo le uspel modelarski
miting v nedeljo dopoldne. Mirenski
modelarji so uspešno spravili v zrak
vrsto tekmovalnih jadralnih mode-
lov, s katerimi so konec maja uspeš-
no nastopili na slovenskem prven-
stvu v Celju. Ob sodelovanju gostov
iz Italije so navdušili občinstvo z ra-

dijsko vodenimi motornimi modeli.
Od drugih klubov so sodelovali edi-
no še sevniški raketarji.

Mirenski gasilci so ob sodelovanju
sosednjih društev, kot se za sedem-
desetletnico spodobi, popoldne pri-
pravili svečan mimohod članov.
Dolgoletni predsednik občinske gas-
ilske zveze Franjo Bulc je med dru-
gim podelil trem mirenskim gasil-
cem s poveljnikom Engelbertom
Škufco na čelu visoka gasilska pri-
znanja. Svečana proslava s tovariš-
kim srečanjem borcev VDV je bila
nato pred domom Partizana.

A. Z.

Dobrodošlica etnologom

V Brežicah dvodnevno po-
svetovanje etnologov SRS

V Posavskem muzeju v Brežicah
se je včeraj začelo dvodnevno po-
svetovanje slovenskih etnologov. Na
njem obravnavajo razmerja med et-
nologijo in sodobno slovensko dru-
žbo. Etnologi se v referatih lotevajo
različnih področij etnološkega dela
od raziskovanja do izobraževanja
muzejske in spomeniške dejavnosti,
ter pri tem opozarjajo na strokovne
in družbene probleme, ki kličejo po
ustreznih rešitvah, predvsem pa po
dogovarjanju in sodelovanju ne le v
vrstah etnologov, ampak tudi nav-
zven. Gre torej za povezavo z drugi-
mi strokami in z družbeno skupnos-
tjo. Včeraj popoldne so v galeriji po-
savskega muzeja odprli fotografsko
razstavo Človek skozi objektiv etno-
loga, nato pa so v domu JLA prika-
zali več etnoloških filmov. Na po-
svetovanju Slovenskega etnološkega
društva v Brežicah sodeluje nad 60
etnologov in študentov.

SREČANJE POSAVSKIH ZDRAVNIKOV

Posavska podružnica Slovenskega
zdravniškega društva je imela v to-
rek, 6. junija, občni zbor in strokov-
ni sestanek na Bizeljskem. Po ob-
čnem zboru je dr. Slavko Sušin in-
formiral udeležence o uresničevanju
programa za boljše organiziranost
zdravstvene službe v Posavju, dr.
Stane Sunčič, dr. Peter Zorčič in
dr. Tone Franovič pa so pripravili
referat o trajni vzgoji zdravnikov
splošne medicine.

BRIGADIRJI ŽE V DOBRNIČU

V nedeljo popoldne je podob-
no kot lani zaživel brigadirski ta-
bor v dobrniški šoli. V okviru
zvezne mladinske delovne akcije
Suha krajina je prišlo sem 38 bri-
gadirjev iz ljubljanske občine
Moste–Polje. Brigada se je poi-
menovala po Drugi grupi odre-
dov. Brigadirje je med drugimi
pozdravil predsednik občinske
skupščine Trebnje Tone Žibert.
Komandant tega delovišča je de-
lovodja iz mirenske „Dane“ Zel-
jo Gričar. Štiri izmene brigadir-
jev bodo to poletje gradile vodo-
vod od Knežje vasi do Gornjih in
Dolnjih Selc.

POKAL ZMAGOVALCU – Poveljnik LAO generalpolkovnik Franc
Tavčar–Rok je izročil pokal predstavniku zmagovalne ekipe Po-
stojne. (Foto: Primc)

Spet se sliši brigadirska pesem

Začela se je zvezna delovna akcija „Suha krajina 78“ – Govoril Franci Šali

Suhokrajinski kras je spet za-
živel. Mladi iz vseh koncev Jugo-
slavije so se odzvali pozivu na
zvezno mladinsko delovno akcijo
„Suha krajina 78“, ki bo
združila več kot 600 brigadirjev
pri gradnji cest in vodovodov v
občinah Grosuplje, Kočevje,
Novo mesto in Trebnje.

Pri otvoritveni slovesnosti, ki je
bila v nedeljo dopoldne v mladins-
kem brigadirskem naselju na Prevo-
lah, je brigadirjem in občanom Suhe
krajine spregovoril izvršni sekretar
predsedstva CK ZKS Franc Šali, ki
je med drugim povedal tole: „Briga-
dirsko življenje v Suhi krajini se je
zilo z življenjem Suhokrajincev,
ga obogatilo, mu dalo hitrejši utrip
in novo vrednost. V ognju ustvarjal-
ne mladosti, nesebične požrtvoval-
nosti, visoke delovne morale brigadir-
jev in brigadirsk so se skupaj vezi
globokega prijateljstva s krajinami,
ki so v mladih prepoznavali velike
vrednote socialistične samoupravne
skupnosti in cilje socialistične revo-
lucije.“

Brigadirji v Suhi krajini bodo le-
tos opravili več kot 40.000 delovnih
ur, načrtujejo gradnjo vodovodov v
vaseh. Veliko Globoko, Lazina,
Smuka, Knežja vas, Dol. Selce, Gor.

Selce, Rožempelj, Dol. Kamenje in
Gorenje Kamenje in cesti Prevole-
–Gradenc ter Ambrus–Korinj. Pri
teh delih jim bodo na pomoč pri-
skočili tudi tamkajšnji občani, zlasti
pričakujejo velik prispevek mladih.
Po končani otvoritvi se je v mla-
dinskem naselju na Prevolah razlega-

la mladostna pesem, ozračje so reza-
li gromki „Ho – ruk“, mladi pa so
se združili v velik krog in zaplesali
kozaračko kolo, ki simbolizira brat-
stvo, prijateljstvo in ljubezen med
jugoslovanskimi narodi in narodnos-
tmi.

S. DOKL

**PO TEMI JE POSTALO
SVETLO** – Tako je imeno-
val Rudi Stopar okrog tri
metre visok spomenik okro-
gliškim žrtvam. Nanizane ča-
še encijanovih cvetov poganj-
jajo iz stiliziranih šesterih
trupel kurirjev nov cvet za-
dovoljnih ljudi. Na sliki: kip-
par med delom. (Foto: Že-
leznik)

Klic z Lisce

40 let zgodovinske seje
politbiroja CK ZKJ

V soboto ob 10. uri priredijo
občinske konference ZK posav-
ske, celjske in zasavske regije os-
rednjo proslavo v počastitev 40.
obletnice zgodovinske seje polit-
biroja CK ZKJ na Lisci.

Prireditve je združena s sho-
dom kurirjev in vezistov Sloveni-
je in zborom kozjanskih borcev
in aktivistov. Jutri ob 16. uri bo-
do na Okroglicah odkrili v spo-
min na padle kurirje (več o teh
dogodkih pišemo na 6. strani)
spomenik iz rok kiparja Rudija
Stoparja.

Sestanek pred 40 leti na Lisci
je zapisan v zgodovini naše parti-
je kot prva seja novega jedra
vodstva partije v domovini s Ti-
tom na čelu. Med drugim so na
tem planinskem vrhu sprejeli
znani poziv narodom Jugoslavije
za boj proti fašističnim osvaja-
cem. Sevniška društva in organi-
zacije pripravljajo v soboto po-
hod tisoč članov na ta priljublje-
ni planinski vrh. Na slavnostno
vzdušje opozarjajo že od konca
tedna posebni slavoloki ob mos-
tu čez Savo. Slavnostni govornik
na sobotni proslavi bo Miloš Pro-
senc, član predsedstva CK ZKS.
A. Z.

Franci Šali: Brigade prinašajo
hitrejši življenjski utrip Suhi
krajini in njenim ljudem

BRIGADIRJI V IMV – 2. junija je obiskala IMV MDB „Oton Župančič – Dolenjska – Posavje, ki bo
en mesec delala na progi Samac – Sarajevo. Brigadirje, katerih pokrovitelj je IMV, je pozdravil
direktor Informativnega centra Janez Slapnik. Potem pa so si brigadirji ogledali potek proizvodnje.
(Foto: J. Simčič).

ZUNANJEPOLITIČNI PREGLED

Splošna razprava na posebnem zasedanju generalne skupščine ZN o razorožitvi se počasi približuje koncu. Predvidevajo, da bodo v začetku prihodnjega tedna na sedežu svetovne organizacije v New Yorku začeli z delom v različnih komitejih, ki naj bi do konca posebnega zasedanja, torej do 28. junija, pripravili besedila zaključnih dokumentov.

Splošna razprava

Prav od prizadevanj neformalnih skupin bo po splošnem prepričanju tudi največ odvisno, kakšni bodo zaključni dokumenti: ali zgolj skupek bolj ali manj posrečenih fraz ali pa s splošnim soglasjem dosežena akcijska osnova za začetek procesa razoroževanja.

Generalni sekretar ZN Kurt Waldheim je nekaj dni pred koncem splošne razprave pozval vse državnike, naj vložijo dodatne napore za uspeh prvega posebnega zasedanja generalne skupščine o razorožitvi.

Dosedanja razprava sicer ni prinesla dramatično novih predlogov, je pa dokaj natančno uokvirila splošno željo vseh držav, da bi se razorožitve lotili stvarno in pri tem še posebej jedrskega orožja ter drugih sredstev za množično uničevanje.

Opazen je delež nevrščencev, ki odločno zahtevajo, naj se ustavi oboroževalna dirka in s tako prihranjenim denarjem povečajo možnosti za hitrejši razvoj zlasti nerazvitenih.

Toda zastoj v procesu popuščenja napetosti in poslabšanje odnosov med Združenimi državami Amerike in Sovjetsko zvezo resno zavira dogovarjanje o razorožitvi tudi v Združenih narodih.

Zato kljub sicer prevladujočemu razpoloženju v prid razorožitvi ni mogoče s prevelikim optimizmom spremljati dogajanja na sedežu svetovne organizacije v New Yorku.

KDO JE PREDSEDNIK?

V Kolumbiji si še vedno niso povsem na jasnem, kdo je novi predsednik države: ali kandidat liberalne stranke Julio Cezar Turbay ali konzervativni kandidat Belisario Betancourt. Vodi prvi z okroglo 30.000 glasovi prednosti, vendar pa še niso prešteli vseh glasov. Kandidat komunistične partije in predstavniki drugih manjših političnih strank so dobili manj glasov, kot so pričakovali in niso mogli resneje poseči v boj na predsedniških volitvah.

Med volitvami je bilo več izgrediv, čeprav je za normalen potek skrbelo več kot 200.000 ljudi. V glavnem mestu dežele Bogoti in v drugih krajih so na ulici še vedno močne policijske in vojaške enote.

PARIŠKI DOGOVOR

Vladni funkcionarji ZDA, Francije, Velike Britanije, Zahodne Nemčije in Belgije so se v Parizu začeli dogovarjati o skupnih vojaških posegih v Afriki. Predvsem razpravljajo o skupni akciji v Zairu, kjer je položaj po nedavnem umiku katanskih žandarjev v Angolo še vedno napet, ter o sovjetski in kubanski prisotnosti v Afriki.

Med idejami, o katerih razpravljajo, je tudi ustanovitev nekakšnih medafriških mirovniških sil, ki naj bi zagotavljale varnost v Zairu. Sestavljale bi jih za zdaj čete iz Senegala, Gabona in Toga, kasneje pa nemara tudi enote iz kakšne druge afriške države.

JANEZ ČUČEK

„TONY“ ZA STVARITEV V GLEDALISCU – Tukaj so podelili tradicionalne nagrade „Tony“, ki so jih prejeli od leve proti desni, Barnard Hughes (najboljša moška vloga), Liza Minelli (najboljša ženska vloga), Jessica Tandy (najboljša ženska stranska vloga) in John Ciullum (najboljša stranska moška vloga). Nagrade „Tony“ podeljujejo za najboljše dosežke v gledališču in naj bi bile enakovredne veliko bolj znanim oskarjem, ki jih dobivajo filmski igralci. (Telefoto: UPI)

Kdo bo krojil usodo vasi?

Pred javno razpravo o štirih zakonih, ki bodo urejali zemljiško politiko

V prihodnjih tednih naj bi bile opravljene po občinah javne razprave o predlogih za izdajo štirih novih zakonov, da bi jih republiška skupščina sprejela še letos. Čeprav je bilo to razglašeno že v začetku aprila, marsikje še niso segle do občanov oziroma krajanov, ki živijo na vaseh. Ker naj bi bile v delovnih organizacijah in občinah razprave kmalu končane, mnogi krajanje ne bodo zvedeli o zanje pomembnih stvareh nič več kot to, kar so lahko prebrali v časopisih.

Stvari pa so zelo zanimive, če se na sestankih lotijo njihovega jedra in ne ostanje le pri površnem, posplošenem opisu. Na takem sestanku v Jarenini se je zbralo več kot 120 krajanov, kmetov in delavcev. Po kratkih uvodnih razlagah so imeli toliko vprašanj, da so celih pet ur vztrajali na sestanku.

Morda bo kdo imel to za pretiravanje. Kdro jih je slišal, pa se je moral strinjati, da gre za resna in stvarna vprašanja, od katerih je neposredno odvisno njihovo delo in življenje na vasi.

Predlog za spremembo in dopolnitev zakona o kmetijskih zemljiščih zbuja enako pozornost pri delavcih, ki živijo na svojih posestvih, kot pri čistih kmetih, morda še večjo. Kdo bo lahko kmet? Kdo bo lahko poleg zaposlitve obdržal svoje posestvo? Predloge naj bi še proučili. Ali bodo to storili brez tistih ljudi, ki živijo na kmetijah?

Pomemben je predlog dopolnila, kaj storiti s kmetijsko zemljo, ki je lastniki ne obdelujejo

ustrezno. Sedanje desetletno čakanje, preden bi družba lahko kaj ukrenila, je predolgo.

Prehajanje kmetijske zemlje v last nekmetov naj bi zaustavili. To je bil tudi namen prvega zakona o kmetijskih zemljiščih, ki še velja, a se slabo uresničuje. Luknje, skozi katere se izmika kmetijska zemlja, bo treba za-

mašiti, enako pri dedovanju kot pri prodaji. A kdo bo odkupil tisto zemljo, ki bi jo lastniki radi prodali?

Kako poskrbeti za ostarele in onemogle kmete, ki nimajo svojcev, da bi obdelovali posestva? To naj bi urejal nov zakon o pogojih in postopkih za pridobitev pravic do preživninskega varstva kmetov. Omogočili naj bi jim, da bi si z izročljivo posestva zagotovili preživnino, ki bi bila najmanj dvakrat tako velika kot starostna pokojnina, pri večjem posestvu še precej večja. Pomembno je, kakšne pogoje določiti. Gotovo bi bilo treba prisluniti tudi tistim, ki se bodo za tako preživnino odločali prostovoljno.

V novem zakonu o združevanju kmetov bo večji poudarek na združevanju dela, sredstev in zemlje kot v prvem. Mnogi kmetje niso zadovoljni le s splošno razlago, češ da so oblike združevanja tako pestre, da skoraj sleherni kmet lahko najde svoje mesto. Čeprav je bilo to eno izmed osnov lanske javne razprave o razvoju kmetijstva in vasi, mnogi kmetje še trdijo, da jim nihče ni razložil dovolj jasno in prepričljivo.

JOŽE PETER

TELEGRAMI

ATENE – Zvezni sekretar za ljudsko obrambo, general armade Nikola Ljubičić je s soprogo dopotoval na uradni in prijateljski obisk k grškimi oboroženim silam: povabil ga je obrambni minister grške vlade Evangelos Averof.

PARIZ – V dveh tovarnah avtomobilov „Renault“ v Franciji so popolnoma ustavili proizvodnjo zaradi stavke delavcev, ki zahtevajo zvišanje plač za 300 frankov na mesec in peti teden plačanega dopusta. Proizvodnjo so ustavili v Cleonu v Normandiji in v Flinsu pri Parizu.

RIM – Peklenski stroj je močno poškodoval razstavne prostore avtomobilске družbe „Alfa romeo“ v Tivoliju blizu Rima. Policija je sporočila, da v eksploziji ni bil nihče ranjen. Sodijo, da so pogosti napadi na prostore družbe „Alfa romeo“ posledica sporazuma o nadurnem delu med sindikati in družbo.

KINSHASA – Kot poroča agencija France presse je zairski predsednik Mobutu s svojim gostom, kitajskim zunanjim ministrom Huang Huo, obiskal rudarsko središče Kolwezi v provinci Shaba (bivša Katanga). Po poročilih zairske agencije AZAP je kitajski minister Huang Hua po obisku v Kolweziju izjavil za tisk, da je zadovoljen s pobudo zairskih inženirjev in tehnikov, ki se jim je v kratkem času posrečilo normalizirati delo v rudnikih.

LUSAKA – Predsednik organizacije ljudstva jugozahodne Afrike (SWAPO) Sam Nujoma se je udeležil pogovorov, ki sta jih imela v minulih dveh dneh zambijski predsednik Kenneth Kaunda in angolski predsednik Agostinho Neto. Kot se je zvedelo, se je Nujoma pogovarjal s predsednikom sosednjih držav o vprašanju Namibije. Opazovalci domnevajo, da je zambijski predsednik Kaunda ob tej priložnosti zelo verjetno posredoval željo ZDA, da bi predstavnik SWAPO sedel za pogajalno mizo.

PEKING – Podpredsednik kitajske vlade Teng Hsiao-Ping je potrdil, da je Kitajska uknila del gospodarske pomoči Vietnamu. Povedal je tudi, da je Hanoi zavrnil zahtevo Pekinga o ustanovitvi kitajskega konzulata v Ho Si Minhu. Kitajski podpredsednik je to izjavil v dolgem intervjuju za japonski radio.

tedenski mozaik

NEKDANJI PREMIER PAKISTANA ALI BUTO, ki so ga obsodili na smrt in če ka v celici na odločitev v hovnega sodišča na pritožbo, je začel gladovno stavko. Njegov odvetnik je izjavil, da je nekdanji ministrski predsednik Pakistana začel gladovno stavko zato, da bi protestiral zaradi težkih življenjskih pogojev v zaporu. Po nekaterih podatkih je Ali Buto zaprt v komaj dva metra dolgi celici brez oken, kateri je zelo vroče... Ministrske palače do zapore...

VROČINA ZADNJE DNI JE SPRAVILA številne kopalce na plažo tudi v italijanskem mestu Genovi. To seveda ni nič čudnega, bolj čudno pa je, da so oblačni prepovedale sleherno kopanje na plažah okoli največjega italijanskega pristanišča. To zaradi tega, ker je morje tu zelo onesaženo in so se bali, da bi lahko prišlo do množičnih okužb. To se je zgodilo prav na dan, ko so v Združenih narodih priredili svečano proslavo, s katero so počastili svetovni človekovega okolja... Ljudje je govorili, kot črna morje...

TAČAS PA SO INDIJSKE OBLASTI začasnou pustile na svobodo Sandžaj Gandhija, sina bivše predsednice indijske vlade Indira Gandhi. Njegova družina morala vplačati 5000 rupe kavicije. Sandžaj Gandhi osumljen, da je izrabil svoje matere in si z nje pomočjo prisvojil precej denarja, razen tega pa sodoval pri prisilni sterilizaciji kaj deset tisoč ljudi... tožbe in protitožbe...

VELIKO VEČ LJUDI JE PRESTRAŠENIH v Kenji, Tanzaniji, Ugandi in nekih drugih državah Vzhodne Afrike, ki jim preti do najhujših napad kobilic v njih desetih letih. Te so opustošile velik del Etiopije in Somalije, kjer so bile lasti nemočne pred milijdami nenasitnih žuželk. Revni bodo še bolj revni...

TOZD ELEKTRO NOVO MESTO

razpisuje JAVNO LICITACIJO

za odprodajo motornega vozila ZASTAVA 750 AR

leto izdelave 1970

Javna licitacija bo v sredo, 14. 6. 1978, ob 12. uri na upravi TOZD. Ogljed vozila vsak dan od 6. - 14. ure.

NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Statistika je ugotovila, da prihaja skoraj polovica vseh delavcev, ki hodijo na delo v Slovenijo iz drugih krajev Jugoslavije, neorganizirano, torej na lastno pest. In še je bilo objavljeno, da živi vsaj dvajset odstotkov delavcev iz drugih republik in pokrajin, ki delajo v Sloveniji, na robu minimalnih življenjskih standardov.

Zaostreno vprašanje

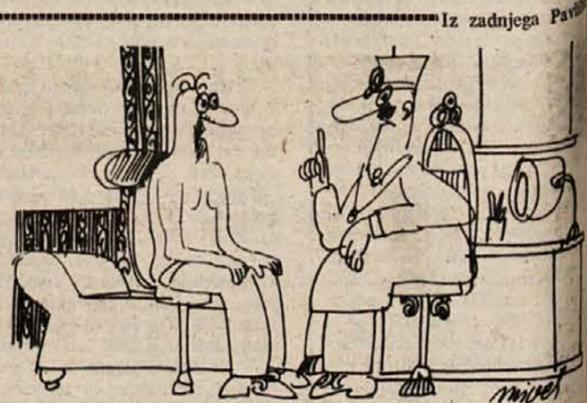
Seveda bi bilo zgrešeno, če bi po dolgem in počez bremenili vse skrbi delavcev, ki prihajajo iz različnih krajev Jugoslavije. So delovni kolektivi – omenimo le jeseniško železarno, a jih je še mnogo takih – ki nadvse načrtno sprejemajo iskalce zaposlitve, čeprav priložnostnih, in se trudijo, da bi bilo njihovo bivanje v novem življenjskem in delovnem okolju kar se da vredno človekovega dostojanstva, da ne rečemo načel socialističnega samoupravljanja. Toda žal poznamo primere, prepogosto v gradbeništvu, komunalni in še kod, kjer je skrb za novozaposlene delavca „z juga“, kot pravijo, minimalna.

Neorganizirano zaposlovanje ima ponavadi za posledico tudi celo vrsto socialnih ter kulturnih problemov, ki se manifestirajo v razponu od prisilnih in nikomur ljubih deložacij do brezcilnosti zaposlenega. In kolikokrat je bilo že poudarjeno, da na primer z deložacijami delujemo le kurativno, ne preventivno, da so v bistvu posledica neorganizirane sprejema nja na delo, pri čemer delovno organizacijo kaj malo briga, kako se bo v novi sredini znašel delavec iz druge jugoslovanske republike ali pokrajine.

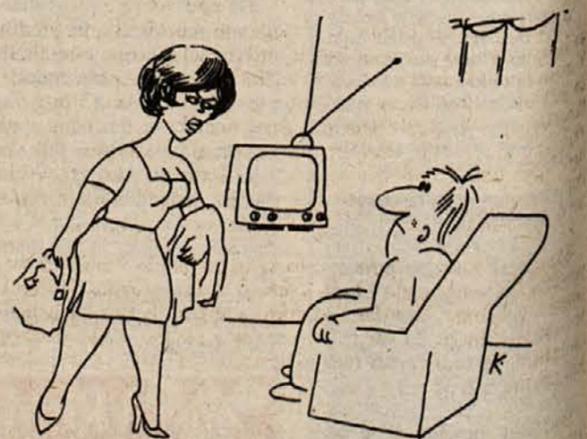
Zato ni odveč poudariti potrebo, da moramo zaostriiti odnos do tistih, ki nudijo prišleku le delo in ničesar drugega, saj jih vodi pri tem le izrazito poslovno tehnokratska miselnost, oropana vsakršne humanistične vizije dela. Toda kritiko bo treba zaostriiti tudi nasproti tistim, ki prekrizanih rok čakajo in dopuščajo, da se odteče iz njihovih sredin „odvečna“ delovna sila, prepuščena suhi logiki ponudbe in povpraševanja.

Bolj ko bomo v praksi uresničevali princip dohodkovnih povezav, bolj ko se bomo zavedali modrosti, da človeku pomagata s tem, da ga naučiš ribolova, ne pa da mu ribe podarjaš, manj bo tudiš problemov, ki izvirajo iz neorganiziranega zaposlovanja. Toda zato, da bi tako tudi bilo, smo odgovorni vsi, ne le anonimna družba ali skupnost za zaposlovanje ter socialne službe in sindikati. Vsi skupaj smo odgovorni – in najbolj tisti, ki to delovno silo zaposlujejo. Tam, kjer imajo vprašanje urejeno, pravijo, da niso investirali v veter, ko so se odločili za izobraževanje prišlekov in še manj, če so navezali dohodkovne odnose s sredinami, od koder ti naši delavski sodrugi prihajajo. Bodisi, da so se dogovarjali za organizirano zaposlovanje ali pa so investirali v nove gospodarske zmogljivosti kraja, ki je dotlej razprodajal le svojo delovno silo.

MILAN MEDEN

- In zapomnite si: med bolniško se morate obvezno preznojiti.
- Na vsak način, tovariš doktor! Po cel dan bom na njivi.

- Zapuščam te. Če že moram gledati vse prenose, jih bom raje pri Janezu, ki ima vsaj barvni televizor!

ZNAJO PA, ZNAJO – Žalsko združenje obrtnikov je priredilo v soboto avtorally z obiskom dobrega dela Dolenjske. Kot se stroki spodobi, je bilo treba ob poti pokazati tudi strokovno znanje, v Sevnici med drugim – vrtnanje lukenj. Najboljši čas: dve sekundi za dve luknji. (Foto: Železnik)

TISOČ ŠOLARJEV NA BAZI 20 – V soboto je osnovna šola Bičevje iz Ljubljane organizirala obrambni dan z ogledom Baze 20. Med pionirji je bil tudi Franc Leskošek Luka, nekdanji komandant slovenske partizanske vojske, kar je bilo za mladi rod posebno doživetje. (Foto: R. Bačer)

ČRNOMALJSKI OBRAMBNI DAN – 20. maja smo imeli učenci črnomaljskega Centra srednjih šol v gozdu za Čardakom obrambni dan. V tekmovalnem programu so se ekipe učencev pomerile v vojaških veščinah. Izkazala se je ekipa prve pomoči, gasilska skupina je prikazala gašenje gozdnega požara, taborniki so pokazali svoje veščine pri postavljanju tabora, za zveze je skrbel skupina kurirjev in radioamaterjev, informativno-propagandna skupina pa je v gozdu sestavila partizansko tiskarno in izdala dve številki šolskega glasila. Pri izvedbi obrambnega dne so sodelovali tudi vojaki, ki so nam pokazali orožje. Za konec smo pripravili kulturni program. (JOŽICA FORTUN, CSS Črnomelj)

DANES OBČNI ZBOR ZADRUŽNE ZVEZE

V veliki dvorani republiške skupščine se bo danes ob 9. uri začel VI. redni občni zbor Zadružne zveze Slovenije. Ta najpomembnejši vsakoletni shod bo ocenil, kje je ta čas slovensko združništvo, ki ima dolgoletno preteklost, vzpone, pa tudi padce. Republiška zadružna zveza, ki je bila obnovljena pred dobrimi šestimi leti, je s svojimi številnimi akcijami in organiziranim nastopom precej pripomogla k razvoju slovenskega kmetijstva. V zadnjih dveh letih je imelo slovensko kmetijstvo 3,3-odstotno rast, kar je nekaj manj od načrtovane.

Še neuglašene pile kovinarjev

Krmeljska tozd mariborske Metalne je minulo poslovno leto zaključila z občutno izgubo (9,7 milijona dinarjev). To vseeno ni zapečilo usode 345 delavcev. Matično podjetje je pokrilo primanjkljaj v okviru

OGLED – Na nujno po sodelovanju v kovinski industriji so v Krmelju opozarjali ob nedavnem obisku predstavnikov republiške konference SZDL.

neomejene solidarnosti brez obveznosti vračila. Sprejeti sanacijski program mora računati z vsako možnostjo, ki bi lahko pomenila trdnejše jamstvo za poslovanje v bodoče. Tričetrtletni podatki že obetajo uspeh.

Kovinarji občutijo iz dneva v dan na trgu vse hujšo konkurenco izdelovalcev proizvodnih dvoran iz betona. Pri kovinskih halah tudi sicer ni posebnega dohodka, samo železo se letno draži po stopnji 15 odst. Vseeno ne kaže narediti križ čez to pro-

izvodnjo. Posebno v Afriki kažejo veliko zanimanje za take hale, med drugim tam drugi načini ne prihajajo toliko v poštev. Žal pa pri nastopih v teh deželah predvsem zaradi nepovezanosti vse prevečkrat potegnemo kratko.

V Krmelju opozarjajo na sorodnost proizvodnih programov v vrsti sosednjih krajev, do omembe vrednega sodelovanja, razen v lastni hiši, doslej ni prišlo (kot zglede omenjajo prave dohodkovne odnose s senovskim tozdom pri izdelavi gradbenih žerjavov).

Kovinarji bi morali enotneje nastopati tudi zaradi težav s surovino. Resda imajo tudi železane težave, vendar le preveč na lastno peš podaljšujejo roke za dobavo železa. Krmeljski Metalni so pred nedavnim menič tebi nič podaljšali dobavne roke železa za dva meseca, v proizvodnji pa so pomembni elementi za našo prvo slovensko tovarno skladišča v Orm ožu. Zglede za plodno sodelovanje bi lahko našli, v sicer povsem drugi stroki, pri lesarjih. Leto imajo nedvomno tudi zaradi tega precej več uspeha doma in v tujini.

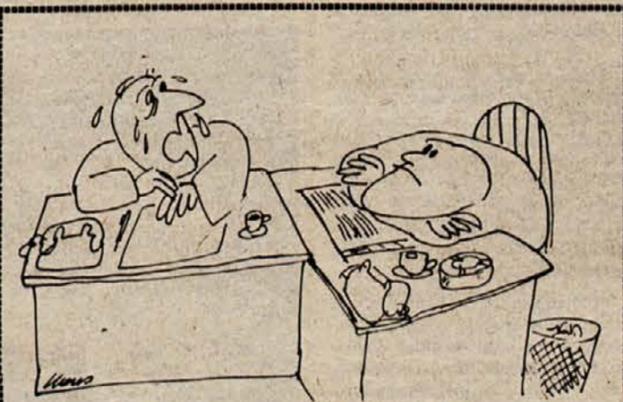
A. ŽELEZNIK

Novo mesto: niti za blokovsko gradnjo ni lokacij, kaj šele za zasebne hiše!

Dovolj je besed

O urbanistični problematiki v Novem mestu je bilo na začetku letošnjega leta toliko diskusij, sestankov in končno ukrepov v Domin-

– Pomisli, sanjalo se mi je, da uresničujem sklepe zadnjega sestanka! (MEDJIMURJE)

vestu, da je javnost upravičeno pričakovala izboljšav. Po besedah razpravljavcev iz vrst Dominvestovih načrtovalcev in tudi Ivana Hrovatiča, načelnika za urbanizem pri občinski skupščini v Novem mestu, izrečenih na problemski konferenci na Otočcu, pa kaže, da bo minilo še nekaj let, preden bo ta služba organizirana, kot si želimo, če bodo v njej delali trije, kot delajo zdaj!!

Krajne skupnosti zahtevajo zaidalne načrte, prostorske plane, da bi lahko uresničevali svoje načrte. Posebno pereče je v Dol. Toplicah, na Otočcu, v Uršnih selih, v mestu samem, kjer ni lokacij za nujno potrebne družbene gradnje, trije stokovnjaki pa vsemu v doglednem času nikakor ne morejo biti kos. Vsaj ne tako hitro, kot si krajani želijo.

Pomanjkanje strokovnih kadrov raznih profilov, ki bi se ukvarjali s planiranjem in urbanizmom, ni pereče le v Novem mestu in na Dolenjskem, marveč v vsej Sloveniji in državi. Malo več jih imajo tam, kjer nudijo boljše pogoje in večje osebne dohodke, minimalne zasedbe pa so v krajih, kakršno je Novo mesto.

Iz vsega tega sledi, da je treba kritike in nejevoljo krajanov nad slabim načrtovanjem preusmeriti v skupno akcijo, da bi planersko in urbanistično službo pri Dominvestu čimprej kadrovsko okrepili. Dokler to ne bo urejeno, bo potrebno najnujnejše lokacije reševati v dogovoru in po določeni prioriteti. Vprašanje je, če se bo tako reševanje lokacijskih zadev čez leta izkazalo za pravilno, vendar bo potrebno zavestno tvegati, sicer bi morali tako rekoč vse zamisliti o novogradnjah odpisati za najmanj dve leti.

R. BAČER

VEDNO VEČ VLOG ZA GRADNJO

V lanskem letu so črnomaljski občani vložili 357 vlog za gradnjo, velika večina teh je za individualno gradnjo; od teh vlog sedaj še okoli 160 ni rešenih. Če v letošnjem letu pa so na občini dobili novih 140 zahtevkov. Število vlog za individualno gradnjo iz leta v leto narašča, od vloge do gradnje pa je dolga pot, zato bo treba urbanistični ureditvi in vsemu, kar je s tem v zvezi, posvetiti večjo pozornost.

Horuk za vodovod v Travi

Začela se je mladinska delovna akcija „Dragarska dolina 78“ – Jože Boldan–Silni izročil zastavo

Nekaj sto ljudi se je minulo nedeljo udeležilo otvoritve delovne akcije „Dragarska dolina 78“. 21 dni bo 54 mladincev, članov MDB „Jože Boldan–Silni“ iz Kočevja kopalo jarke za vodovod na območju vasi Trava.

Taborniki iz Doline so povabili kočevske tabornike, naj jim vrnejo obisk.

J. PRIMC

ZASTAVO BRIGADIRJEM – Brigadirjem, ki so delujejo na delovni akciji „Dragarska dolina 78“, je predal zastavo narodni heroj Jože Boldan–Silni, po katerem se brigada tudi imenuje. (Foto: Jože Primc)

SPREVED MATURANTOV – Kočevsko gimnazijo je letos končalo 70 dijakov, med njimi je 15 odličnjakov, ki so oproščeni mature. V svojem sprevedu po mestu so obiskali tudi osnovno šolo (na sliki), kjer so si pred „davnimi“ leti nabirali prvo znanje. (Foto: Jože Primc)

NAJLEPŠE OSTAJA – Za številne mlade iz srednjih šol se je pretekli teden končal najboljši del mladosti, ki se ga mladi potem, ko to niso več, najraje spominjajo. Za njimi ni več brezskrbne mladosti, kajti marsikoga takoj po maturi že čaka resno delo. Na sliki: Tako so korakali maturantje „gostinske“ šole v Novem mestu. (Foto: Pavlin)

Sejmišča

NOVO MESTO: Lepo vreme in košnja sta zmanjšala ponudbo in povpraševanje na sejmišču, saj je bilo naprodaj le 382 prašičev, prodanih pa 148. Pujski so veljali od 580 do 850 din, starejši prašiči pa od 860 do 1.150 din.

BREŽICE: Prodajalci so pripeljali na sobotni sejem 512 pujskov, prodani pa 405. Cena je znašala 30 do 32 din za kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Ne brezglavo nad sukače!

Z junijem se, kot smo pisali zadnjič, začne vsakoletni spopad s peronosporo, gospodarsko najhujšo boleznijo vinske trte. Začetek junija je tudi čas, ko se je treba ubraniti največjih škodljivcev vinske trte – grozdnih sukačev.

Znani sta dve vrsti sukačev – pasasti in križasti. Že ime nakazuje, po čem se ločita ta dva škodljiva metuljčka. Škodljivci so pravzaprav njune gosonice, ki obzirajo cvetne brste, cvete in jagode. Ljudska govorica jim pravi „seneni črvi“, ker se pojavljajo v začetku junija, to je v času košnje. Takrat se razvije prvi rod gosonic, ki je tudi najbolj škodljiv. Vendar ni nujno, da jih zatiramo že ob slehernem pojavu. Zakaj taka trditve?

V kmetijstvu ne težimo več v povsem zdrave nasade. Predrago in nesmiselno je, da bi hoteli uničiti sleherno ličinko ali uš. V usmerjenem varstvu rastlin se kemičnih sredstev poslužimo le, če je število škodljivcev prestopilo tako imenovani kritični prag škodljivosti, kritično število. Strokovnjaki priporočajo, naj vinogradniki začno škropiti proti grozdnim sukačem šele, ko ugotovijo nad 15 mladih gosonic na sto pregledanih grozdličih. Pomeni, da je treba bdeti nad vinogradom ali bolje rečeno: znati opazovati.

Škropilni koledar navaja celo vrsto različnih kemičnih pripravkov, ki se obnesejo v boju s sukači. To so: gardon, dipterex, zolone, folithion, basudin, radio tion, ultracid, lanate, orthene in še nekateri drugi. Za vse te priprave je značilno, da so strupeni za čebele, in tudi zaradi tega ni priporočljivo, da bi s škropljenjem pretiravali.

Podobna previdnost je potrebna za druge škodljivce vinske trte: trsnega sukača, trsnega pisarja, trtarja, zemljemerko, rilčkarje in rdečo sadno pršico, ki ji pravijo tudi rdeči pajek in ki je v zadnjih letih postala hud škodljivec trte.

Inž. M. L.

Župan - direktor
- slaba kombinacija

Dogodkom v ITPP na rob

Čprav se ni dokončno zna-
na višina izgube v ITPP Ribnica,
je že zdaj popolnoma jasno, da
je bila to druga šola tako za kole-
ktiv ITPP, kot za politične
organizacije, občinsko skup-
ščino, občane in vsa družbo.

Izgube bi bilo gotovo veliko
manj ali pa je sploh ne bi bilo,
ko bi ob prvih sumih zadeve ne
obravnali le v ozkih krogih,
ampak v široki javni razpravi.
Zakrivanje slabosti in napak
pelje le še v večje slabosti in
napake in s tem v večjo škodo.
Izgubo, kakršna pač je, bodo
lahko odplačali le delovni ljudje
in občani s svojim delom in
denarjem, zato so tudi upravi-
čeni, da ob vsakem času dobe
ovsem prave podatke. Reše-
vanje v majhnih, ozkih skupi-
nah žal prepogosto pripelje le
do velike izgube, ki je pa nikoli
ne bodo plačali taki „reše-
valci“.

Zalostna izkušnja v ITPP je
pokazala tudi, da funkcija di-
rektorja in funkcija predsednika
občinske skupščine nista združ-
ljivi. Hteli ali nehoti direktor-
župan išče koristi za svojo
OZD. Lažje pride do sredstev
OZD, združenih v bankah, in
tako z resničnimi ali celo pot-
vorjenimi podatki dobi poso-
bila. Seveda je tudi nujno, da se
posveti bolj OZD ali občinski
skupščini, in zaradi tega ene
izmed obeh dolžnosti ne more
dobro opravljati.

J. PRIMC

Igre...

(Nadaljevanje s 1. strani)

požele burno odobravanje vseh gle-
dalcev.

Ob tej priložnosti sta zbranim
med drugimi spregovorila tudi ge-
neralpodpolkovnik Jože Ožbolt in
predsednik občinske skupščine Savo
Vovk.

General Ožbolt se je v svojem go-
voru zahvalil obema občinama in
občanom za sodelovanje in pomoč
pri organizaciji in izvedbi iger ter iz-
razil prepričanje, da bodo športni
objekti, ki jih je za to priložnost
zgradila JLA, tudi polno izkorišče-
ni, saj so namenjeni predvsem doma-
činom. (Več o prireditvi bomo še
pisali).

J. PRIMC in
M. GLAVONJIC

Dosedanje vodstvo ITPP razrešeno

Ribnica: sklep o uvedbi začasnih ukrepov družbenega varstva v ITPP

Na osnovi predlogov družbenega pravobranilca samoupravljanja
in svoje komisije za družbeni nadzor je občinska skupščina Ribnica
na zadnji seji 31. maja sprejela sklep o uvedbi začasnih ukrepov
družbenega varstva v ITPP (Industrija termičnih aparatov, žičnih
pletiv in plastike) Ribnica.

S tem sklepom so razrešeni
dosedanji vodilni različnosti
delavci v ITPP ter imenovano
začasno novo vodstvo pod
predsedstvom inž. Janeza Kri-
žaja iz ITPP. Občinska skupšči-
na je predlagala osnovni organi-
zaciji sindikata v ITPP, naj raz-
pusti svoj organ samoupravne
delavske kontrole in izvoli no-
vega, saj sedanji ni bil učinko-
vit.

Na občinski seji so bile spo-
ročene še nekatere podrobnosti,
med drugim tudi, da je di-
rektor ITPP Ciril Grilj podal
ostavko na dolžnost direktorja
in zabil začasno za drugo
delovno mesto, s 1. julijem pa
za prenehanje delovnega raz-
merja; nadalje, da bivši direktor
Grilj prizna, naj bi ITPP imela 6
do 8 milijonov izgube, ne pa
kar 27 milijonov. Na tej seji je
bilo tudi prvič javno sporoče-
no, da so bili Ciril Grilj, raču-
novodja ITPP Vinko Rus ter
OZD ITPP že leta 1975 kazno-
vani zaradi podobnih zadev, kot
so jim očitane zdaj.

Danilo Samsa, delegat iz
Sodražice, je v razpravi pouda-

Jamar Matko še v kritičnem stanju

Jamar Emil Matko, edini preživeli
v nesreči v jami Bilpa III, je še
vedno v kritičnem stanju v ljubljans-
ki bolnišnici. Sprva je kazalo, da si
bo hitro opomogel in da bo kmalu
doma, kasneje pa je prišlo do zap-
letljajev z ledvicami, operirali pa so
mu tudi mišico na levi roki, ki mu
je, zaradi podhladitve in ker je ležal
na njej, začela odmirati. Emil Matko
je stalno pri zavesti. Zdravniki puste
k njemu le najožje sorodnike. Spra-
šuje za usodo ostalih treh tovarišev.

Pri kočevskih jamarjih pa smo
zvedeli, da sta Jamarska zveza Slo-
venije oz. Institut za raziskavo kraša
že imenovala komisijo, ki bo odšla v
jamo in raziskala vzrok nesreče.

Zdaj jamarji domnevaajo, da je
lahko prišlo do nesreče le zato, ker
je ogljikov dioksid nenadoma vdrl iz
nadaljevanja jame med jamarje.
Jamarji so namreč popolnoma pre-
pričani, da njihovi tovariši ne bi šli v
jamo, če bi bil tam ogljikov dioksid,
saj bi jim takrat med drugim zaradi
tega plina ugasnile tudi njihove
svetilke, če že niso imeli s seboj še
kakšne bolj zanesljive priprave za
ugotavljanje plina.

ril, da ga moti, ko nekateri pri-
segajo, da bodo pošteno služili
ljudstvu, hkrati pa se nenehno
prizadevajo za kršitev predpi-
sov. Menil je, da grešni kozel ni
le Ciril Grilj, saj „garnitura
ostaja in sokrivci sedijo tu, med
nami. Vsak naj odgovarja za
tisto, kar je zagrešil, saj bomo le
tako preprečili nadaljnje ne-
pravilnosti.“

France Grivec, sekretar
občinskega komiteja ZK, je
opozoril „na Kardeljevo misel
„Sreča je samoupravljanje“ in
ugotovil, da je bilo prav samo-
upravljanje v ITPP kršeno. Po-

udiril je, da so bili z lažnimi
podatki zavajani tako delavci
ITPP in njihovi samoupravni
organi, kot občinski organi,
občinske družbenopolitične
organizacije, banka in drugi.
Tako je ko so bile znane ugotov-
itve SDK, so sledili ukrepi ZK
in drugih.

Na vprašanje enega izmed
delegatov ITPP, kaj bo sedaj z
286-članskim delovnim kolekti-
vom ITPP, je Anton Šobar, na-
čelnik oddelka za gospodarstvo
OS Ribnica, pojasnil, kakšni
ukrepi lahko sledijo z ozirom na
veljavne predpise, ter zaključil:
„Delavci v ITPP bi morali o
vsem tem razmišljati že prej.
Zdaj je malo kasno.“

J. PRIMC

V ZK še bolj odgovorno

MS ZKS Posavje sprejel delovni program

Medobčinski svet ZKS Posav-
je bo imel v novi mandatni dobi
štiri komisije: komisijo za kad-
rovska vprašanja, organiziranost
in razvoj ZK, komisijo za druž-
benoekonomski razvoj, komisijo za

misijo za družbenoekonomski
sistem in družbenopolitične or-
ganizacije ter komisijo za izo-
braževanje v ZK in za vprašanje
vzgoje, izobraževanja in kul-
ture. V komisijah bodo delali
vsi člani sveta.

V delovnem programu, ki ga je
svet sprejel na zadnji seji, so še ve-
dno v ospredju pobude za presanje
zakona o združenem delu v prakso,
zlasti uveljavljanje samoupravnega
položaja delavcev v dislociranih ob-
ratih. Svet se bo v skladu s koncep-
tom za pospešeni in skladnejši gos-
podarski, socialni in prostorski raz-
voj Posavja zavzemal za samoupravno
povezovanje in združevanje dela
v regiji in navzven, če bo to zagoto-
vilo vsesplošno izboljšanje razmer.

Poslej bo dal svet več poudarka
sprejetim resolucijam o razvoju Po-
savja in pripravam na srednjeročni
program za obdobje 1980-1985.
Vključeval se bo v napore za uredni-
čevanje stabilizacijskih načrtov.
Svoja programska izhodišča bo stal-
no dopolnjeval s sprotnimi nalogami
in problemi. Svet bo razen tega ves
čas ocenjeval izvajanje sklepov os-
mega kongresa ZK Slovenije in enaj-
stega kongresa ZK Jugoslavije. Bolj
kot doslej bo sodeloval s sosednjimi
medobčinskimi središči ter sveti ZK
v Sloveniji in na Hrvaškem.

J. T.

IMV KOMBI ZA SOLIDARNOST

Od 28. julija do 5. avgusta bo
v Havani na Kubi XI. svetovni
festival mladine in študentov. Te
velike politične, kulturne, šport-
ne in solidarnostne manifestacije
se bodo udeležili tudi predstavi-
niki jugoslovanske mladine in
študentov. Predsedstvo konfe-
rence ZSM Jugoslavije se je odlo-
čilo, da bo ob tej priložnosti v
znak solidarnosti poklonilo ku-
banski mladinski organizaciji
kombi, ki ga bodo med festiva-
lom uporabljali naši predstavi-
niki. Odločili so se za nakup kom-
bija IMV 1600 BR TURIST, samoupravni
organi novomeške
tovarne avtomobilov pa so spre-
jeli sklep, da dajo vozilo brez-
plačno kot prispevek njihovih
delavcev k utrjevanju mednarod-
ne solidarnosti.

KULTURA ZA 35 LET „KMEČKEGA GLASA“

Na proslavi ob 35-letnici
izhajanja Kmečkega glasu prejšnji
teden v Ljubljani je govoril predse-
dnik slovenske skupščine Milan
Kučan, v kulturnem delu pa so so-
delovali „Sentjernejski oktet“ ter
igralka Jože Zupan in Tone Kun-
tner.

Zahvala jamarjev

Jamarsko društvo Kočevje se po
reševalni akciji v jami Bilpa III, naj-
lepše zahvaljuje za pomoč pri reše-
vanju ponesrečenih jamarjev iz jame
gasilcem gasilske poklicne brigade iz
Ljubljane, postaji milice Kočevje,
osebju in zdravnikom zdravstvenega
doma Kočevje in osebju reševalne
postaje iz Ljubljane, dežurni reševalni
ekipi Rudnika rjavega premoga iz
Trbovelj, Matiji Kobalu-Kekcu,
vsem domačinom iz vasi Bilpa in os-
talih vasi, ki so kakorkoli pripomog-
li k lažjemu in hitrejšemu reševanju
ponesrečenec, oddelku milice Ko-
čevska Reka, članom Jamarskega
društva Ribnica in vsem drugim, ki
so kakorkoli pomagali pri reševanju.

Podobno zahvalo vsem navede-
nim so ob tem tragičnem dogodku
naslovili še Zveza socialistične mladi-
ne občine Kočevje, SZDL ter osta-
le družbenopolitične organizacije
in organizacije združenega dela
ZKGP, Tekstilana in INKOP, kate-
rih člani kolektivov so bili pokojni
jamarji Ivan Knavs, Ivan Dimc in
Marjan Rus.

Društvo za raziskavo jam Kočevje
se nadalje zahvaljuje za tako veliko
udeležbo na pogrebu vsem sloven-
skim jamoslovnim enotam, tabornik-
om, planincem, občanom, govornik-
om, godbi, pevcom, darovalcem
vencev in cvetja ter vsem, ki so jim
ob tem tragičnem dogodku poslali
sožalne brzojavke, oziroma izrekli
sožalje.

J. P.

PRAZNIK KRVOĐAJALCEV - Na osrednji svečanosti ob jubileju krvodajalcev so najbolj zvestim darovalcem krvi v novomeški občini izročili najvišja občinska in republiška priznanja RK. (Foto: J. Pavlin)

Del sebe za sočloveka

Ob srebrnem jubileju slovenskih krvodajalcev so v Novem mestu podelili številna odličja najzaslužnejšim krvodajalcem in aktivistom RK

Ob 25-letnici prostovoljnega
krvodajalstva na Slovenskem in
mednarodnem dnevu RK je bila
31. maja v Novem mestu osred-
nja občinska proslava.

Popoldan so v novomeškem
Domu JLA pripravili sprejem za
srebrne in zlate jubilate. V ime-
nu pokrovitelja občinskega sin-
dikalnega sveta je njen predse-
dnik Stane Žunič izročil 25 pri-
znanj za 25-kratne in dve prizna-
niji za petdesetkratne darovalce
krvi.

Najvišje priznanje republiške-
ga odbora RK sta tokrat prejela
delavca SGP Pionir Ljubo Rabič
in Ivan Vidic.

Ljubo Rabič iz Novega mesta

LJUBO RABIČ

IVAN VIDIC

J. PAVLIN

se je med darovalce RK zapisal
že pred šestnajstimi leti in od te-
daj do danes daroval že 16 litrov
krvi. „Dokler bom zdrav, bo mo-
ja kri vedno na razpolago. Moj
ponos ni priznanje, ki sem ga
prejel danes, temveč življenje, ki
jih je moja kri rešila“, je dejal,
zavedajoč se, da je le eden od
4.500 krvodajalcev, kolikor jih
vsako leto obišče sodobno ureje-
ne prostore za odvzem krvi v no-
vomeški bolnišnici.

Tudi drugi jubilat, Ivan Vi-
dic z Otočca, je tako kot mnogi
drugi stopil med krvodajalce pri
vojaki in ostal zvest do danes:
„Tudi ko sem bil na delu v Nem-
čiji, s krvodajalstvom nisem pre-
kinil, temveč sem ob vsakem do-
pustu v domovini oddal tudi kri.
Pri nas v rodbini smo skoraj vsi
krvodajalci. Še posebno vneti
smo postali potem, ko je tašča
hudo zbolela in potrebovala veli-
ko krvi. Dokler bom zdrav, bom
vsake tri mesece oddal tri decilitre,
“ se je ob zaključku razgovora
zaobljubil.

Na večerni akademiji v Domu
kulture je o pomenu krvodajal-
stva spregovorila dolgoletna de-
lavka RK Milica Šali. Ob tej pri-
ložnosti so podelili več sto pri-
znanj aktivistom RK v krajevnih
skupnostih, srednjih šolah in de-
lovnih organizacijah ter tri naj-
višja priznanja za 60. in večkrat-
ne darovalce krvi, ki so jih preje-
li: Danilo Kovačič in Nikola Pa-
devski iz Novega mesta ter An-
ton Hecel iz Sentjerneje. V kul-
turnem programu sta nastopila
pevska zborja male glasbene šole
in šole za zdravstvene delavce.

J. PAVLIN

Šola se vrača v združeno delo

Informativni sestanki v IMV Novo mesto - Kar 280 štipendij in 148 učnih mest

Te dni se bodo zaprla vrata šol. Za mnoge učence, ki bodo
končali šolanje na osemletki, je prišel trenutek, ko se bodo morali
odločiti, kje bodo nadaljevali šolanje. Ta odločitev bo v primerjavi
s prejšnjimi leti, ko so bili učenci več ali manj prepričani sami
sebi, precej lažja. Vsa leta šolanja so te učence spremljali strokov-
njaki Skupnosti za zaposlovanje in njihovi učitelji. Pri svojem delu
so upoštevali tudi možnosti za zaposlitev.

V tak način dela z učenci se vse
bolj vključuje tudi združeno delo, ki
spoznava prednost pravočasnega in
strokovnega poklicnega usmerjanja.

Zato ni nikoli vprašanje, kadar je
treba skupinam šolarjev omogočiti
ogled tovarne, poskribeti za mentor-
ja za tehnični krožek ipd. Sodelo-
vanje med združenim delom in šolo
poteka tudi preko izobraževalnih
skupnosti in preko pedagoških ak-
tivov, na katerih seznanjajo pedago-
ške delavce z delom delovnih organi-
zacij. Nadaljnji razvoj povezovanja
šole in združenega dela bo bržkone
vključil tudi počitniško prakso za
učence. Na tako obliko dela in po-
vezovanja še nismo pripravljani, prav

gotovo pa bo tudi ta ena izmed os-
nov usmerjenega izobraževanja.

V povezovanje med šolo in zdu-
ženim delom so trdno prepričani tu-
di v novomeškem IMV. Ta največja
dolenjska delovna organizacija razpi-
suje za šolsko leto 1978/79 kar 280
štipendij za šolanje na srednjih, viš-
jih in visokih šolah. Poleg tega razpi-
suje tudi 148 učnih mest za učence
v gospodarstvu. Učenci bodo lahko
izbirali med 15 poklici pretežno ko-
vinarske smeri.

Da bi IMV kar najbolje uskladila
odnose s svojim študenti in učni-
ci v gospodarstvu, organizira z njimi
več informativnih sestankov. Pretek-
lo soboto so sprejeli večjo skupino

učencev, ki bodo letos končali šola-
nje in se bodo vključili v strokovno
šolanje. S tem jim hočejo olajšati
odločitev za določeno delo, dolo-
čen poklic. Učenci so si pod stro-
kovnim vodstvom ogledali potek
proizvodnje, dobili pa so tudi osno-
vna pojasnila o poklicih, za katere se
lahko izučijo v IMV.

Vse doslej so informativni sestanki
minili v splošno zadovoljstvo
vseh, letos pa se je zataknilo. Vse
kaže, da Skupnosti za zaposlovanje
ni uspelo uskladiti roke, zato so
imeli nekatere šole ob tem času
športni ali obrambni dan. Učenci ta-
ko niso dobili prepotrebnih infor-
macij o pogojih za nadaljnje šolanje.
Takim napakam se moramo v bodo-
če izogniti, če hočemo še naprej
razvijati uspešno sodelovanje med
združenim delom in izobraževalnimi
ustanovami.

J. SIMČIČ

AVTOBUSI ZA VINICO

Na osrednjo slovensko proslavo
100-letnice rojstva Otona Zupancič-
ča, ki bo v nedeljo, 12. junija, na
Vinici, bo vozil iz cele Bele krajine
več posebnih avtobusov. Iz Semčic
bo avtobus odpeljal ob 7.30 in 9.45;
iz Vrčič ob 7.30; ob isti uri iz
Vrtače; iz Metlike bodo odhodi ob
7.15, 8.45 in 9.15; iz Doblj ob
8.30; iz Podzemlja preko Gribelj ob
8.45 in 9.15; iz Adlešičev preko
Črnomlja prav tako ob 9.15; iz
Vrhovcev preko Preloke ob 17.25 in
9.30; iz Bojancev ob 9.15; iz Jugotja
preko Metlike ob 7.30; iz Radovca
preko Draščev ob 7.30; iz Božako-
vega ob 8.30; iz Pregrada preko
Starega trga ob 7.30, samo iz Stare-
ga trga pa še ob 9. uri. Seveda bodo
avtobusi pobirali potnike na vsaki
postaji. Povratek z Vinice bo ob 15.
ure naprej.

USPEŠNA FOLKLORA - Folklorna skupina, ki jo vodi Cveto Križ iz Kočevja, vsak mesec nekajkrat nastopi na raznih prireditvah. Ta posnetek je z nedavne krvodajalske proslave v Kočevju. (Foto: Primc)

Dan, ko je Kočevje žalovalo

Slovo od jamarjev, ki so umrli v jami Bilpa III.

Kar okoli pet tisoč občanov je 30. maja popoldne
kljub slabemu vremenu spre-
milo na zadnjo pot tragično
preminule mlade kočevske
jamarje Ivana Dimca, Ivana
Knavs in Marjana Rusa.

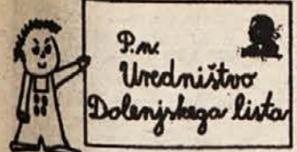
Kočevci so se lepo poslovili
od mladeničev, ki so žrtvovali
svoje življenje, da bi za soobčan-
e, za Kočevje, za našo družbo
odkrili nekaj novega, lepega in
koristnega.

Njihova smrt je prizadela
posebno najbližje sorodnike,
jamarje, prijatelje in znance, pa
tudi vse občane. Mnogim so se
orosile oči, ko so poslušali obču-

tene poslovilne besede predse-
dnika občinske konference ZSM
Staneta Gabriča, predstavnika
jamarjev in drugih. Pogreba se je
udeležilo tudi preko 100 jamar-
jev iz 28 slovenskih jamarskih
organizacij. Mlade jamarje so
spremili na zadnjo pot praproci
jamarskih in drugih društev, de-
lavstva godba je igrala žalostinke,
v slovo pa jim je zapel moški
pevski zbor.

Kočevsko društvo za raziska-
vo jam še vedno prejema sožalne
brzojavke jamarskih organizacij
iz vse države in tudi iz zamej-
stva.

J. P.

ROKOHTRC MED UČENCI

Zadnjega maja je v šentjernejsko osnovno šolo prišel mojster Melini, hipnotizer in rokohtrec. Pokazal nam je veliko svojih veščin, do solz pa smo se nasmejali hipnotiziranim učencem, ki so igrali na instrumente, brali humoristični časopis, plesali in podobno.

BRANKA SUŠTARŠIČ lit.-nov. krožek

PRIDNI MATEMATIKI

Na naši šoli so matematični krožki zelo delavni. Na nižji stopnji so se učenci zelo potrudili in dobili 60 Vegovih priznanj, na višji stopnji pa je prejelo Vegova priznanja 33 učencev. Dobitniki bronastih priznanj smo se udeležili medobčinskega tekmovanja v Vinici, kjer so naši učenci dosegli lepe uvrstitve: Mirko Simič, Srečko Vraničar, Marko Springer so v svojih razredih dosegli 1. mesto, Tatjana Flajnik, Mateja Rožič, Zdenka Milič, Andrej Kunič, Ivo Skubic in Tatjana Špear so se uvrstili za zmagovalci. Marko Springer je šel tudi na republiško tekmovanje v Ljubljano.

Veliko zaslug za uspešno delo matematičnih krožkov imata mentorici Reza Draginc in Ana Pavlahovič. ALMA GRANIČ OŠ Mirana Jarca, Črnomelj

NA DVA VRHOVA

Srečanja zasavske planinske mladine na Cemseniški planini smo se udeležili tudi člani našega planinskega krožka. V nedeljo, 28. maja, smo iz Krškega z vlakom krenili v Zagorje, nato z avtobusom do Izlake, od tam pa po težavni poti peš na drugi najvišji vrh v Zasavju. Izlet je bil posebno doživljaj, čeprav vreme ni bilo najbolje. Utrujeni in lačni smo se vrnil domov. Veseli smo, ker smo obiskali kar dva vrhova: Partizanski vrh in Cemseniško planino.

ANDREJA CIŽL OŠ Artiče

VESELA ŠOLA V CERKNEM

Kot drugouvrščena v občini Brežice sem se udeležila republiškega tekmovanja v znanju iz Vesele šole, ki je bilo v Cerknem. Cerknški in idrijski otroci so tekmovalce gostoljubno sprejeli; popeljali so nas na ogled partizanske bolnišnice „France“, pripravili kulturni program, v katerem so nastopili tudi miličniki kadeti, in pokazali nekaj svojih razbrenih veščin, nato pa so nam razkazali še Cerčno in njegove znamenitosti ter ustanove. Po tekmovanju smo v napetem čakanju na izide poslušali zabavno prireditev, na kateri so nastopili Tomaž Domicelj, Marjetka Falk, Rife in Božo Kos. Končno so podelili nagrade prvakom, drugo in tretjevrščencem.

Za vse tekmovalce je bilo dvo-dnevno tekmovanje zelo prijetno, saj so spoznali nov kraj, nove prijatelje.

BERNARDA PAVLIČ OŠ Artiče

PRIZNANJE ARTIŠKI ŠOLI

Ljubljanska banka je 30. maja organizirala izlet za uslužbenke, ki delajo v šolskih hranilnicah. Iz vsake šole sta šla po dva predstavnika. Obiskali smo o Kumrovec in si ogledali rojstno hišo Tita ter spominski dom mladine in borcev. V domu so nam zavrtili dokumentarni film o našem predsedniku. Pot smo nadaljevali v Mokrice, kjer so podelili priznanja najbolj urejenim hranilnicam ter posebno priznanje za desetletnico delovanja, ki ga je prejela samo naša šola.

JOŽE ŠOŠTARIČ OŠ Artiče

NA DELOVNI AKCIJI - 18. maja popoldne smo učenci 7. in 8. razredov novomeške OŠ Grm pomagali graditi cesto Veliki Cerovec-Dolž. V sodelovanju v KS Podgrad je delovno akcijo pripravila KS Stopiče. Pred leti so cesto gradili prostovoljci s samoprispevki vaščanov, organizirana gradnja pa se je začela pred dvema letoma in že tedaj smo delali tudi učenci. Asfaltiranje in odprtitev ceste je predvidena za prihodnje leto. Cesta bo velika pridobitev, saj bo po njej možen prevoz šolarjev in delavcev. (Besedilo: Irena Grahek, lit.-nov. krožek, OŠ Grm, Novo mesto)

Št. 23 (1504) 8. junij 1978

„IMPULZI“ IZ SUŠJA - Igrajo sodobno rok glasbo, pa tudi klasične skladbe. Če je treba, poprimejo tudi za harmoniko in presenetijo s priljubljenimi domačimi vižami. (Foto: Glavojčić)

Ko se priključijo na 220 V

„Impulzi“ iz Sušja so dobili prvo znanje v ribniški glasbeni šoli - Težave s prostori za vadbo

Tihi, skromni golobradi fantje iz glasbeno instrumentalne skupine „Impulzi“ so razložili ime svojega ansambla tako:

„Impulz pom ni utrip, hitrost, eksplozivnost, ritem, razgibanost.“ Vse to pa pride, ko se priključijo na 220 voltov.

V ansamblu so: Srečko Kozina - solo kitara, Rado Kastelic - bas kitara in vokal, Pavle Hčever - orgle in harmonika, Edo Pintar - vokal in Alojz Trdan - bobni. Vsi so osnovno glasbeno znanje pridobili v nižji glasbeni šoli v Ribnici, zdaj pa se sami

izpopolnjujejo. Skupno so začeli nastopati 21. maja lani. Igrajo na mladinskih plesih in revijskih nastopih. Kitarist Kozina je tudi avtor dveh skladb, „Plavalaske“ in „Umika v puščavi“. Težave imajo s prostori za vadbo in nastope. Zdaj se zbirajo in vadijo kar pri Kozinovi. Nastopajo na največ v Sodražici in v Malem Logu v Loškem potoku. Če bodo z igranjem kaj zaslužili, si bodo kupili sodobnejšo opremo, kar bo vplivalo tudi na boljše kakovost nastopov. MILAN GLAVONJIČ

Zadrge ali kaj?

Nikoli več po zadrge zagrebške tovarne Mega

Ob koncu lanskega leta sem kupil dvoje hlače iz žameta. Oboje so izdelali slovenski tekstilci, k t. i. jeans kroju pa je sodila tudi kovinska zadruga.

S hlačami je bilo vse v redu, dokler jih ni bilo treba oprati. Ko so se posušile, prišle pod likalnik in spet name, pa sem jih moral takoj sleči, kajti zadruga je popolnoma razpadla, kovinski zobčki so se kar usuli z nje. To se je zgodilo pri obojih hlačah. Kaj bi drugega, kupil sem novi zadrugi (dolgi 16 cm, stali sta po nekaj sto par), žena se je precej namučila, da ju je prišla - in čez čas so bili hlače spet potrebne pranja. Verjame ali ne, kovinski zadrugi tudi tokrat nista prenesli vode, kar ospalita sta se.

Doslej sem šel v trgovino že trikrat po zadrge, čeprav so očitno čisto zanič, saj kljub zagotovitvi proizvajalca - zagrebške Mege - ne prenesejo manj ko 60 stopinj Celzija tople vode niti mila. Tole pišem v enih od omenjenih hlač, tudi kovinsko zadrugo imam zapeto, toda ne Megino. Zdi se mi, da rek „roba italijanska samo za dva dana“ ne drži vselej. Poiskal sem dvoje ponošenih italijanskih kavbojk, odparal zadrugi, žena je imela spet precej dela, in trdim, da bom prej raztrgal hlače, kot pa bosta zadrugi klonili pred vodo in milom.

O. A. Novo mesto

List za vsakogar »Dolenjski list«

pisma in odmevi

ZAHVALA

27. maja nas je vodstvo šole in Doma DUŠANA REMIHA iz Kočevja povabilo na izlet k spominskemu obeležju iz NOB na Pohorje. V zvezi s tem se zahvaljujemo vodstvu šole in doma, ravnatelju in gojencem ter ostalim, s katerimi smo bili na izletu, ker so bili do nas tako prijazni in pozorni ter so s svojim ponašanjem ustvarili prijetno in tovariško vzdušje, ki nas je spremljalo na vsej poti.

Na Pohorju smo se najprej ustavili na Osankarici pri treh žeblih in se ob spomeniku poklonili padlim borcem Pohorskega bataljona. Potem smo nadaljevali pot k nekdanji Klančnikovi vili; sedaj je ta last GG ŠUMIK in v bližini je spomenik in grob, kjer sta pokopana naš brat narodni heroj DUŠAN REMIH - Duško in njegov bojni tovariš, komisar bataljona. Tu so gojenci šole izvedli lep, bogat kulturni program, izpolnjen z recitacijami in petjem.

Od tam nas je pot vodila mimo Ruške kočice in Poštarskega doma v Podčetrtek na ogled edinstvene osmorne šole, ki jo vodijo učenci sami. Nadalje smo obiskali še Rogoško Slatino in Kumrovec ter dom maršala TITA. Vračali smo se domov mimo Brežic.

Tov. ravnatelju šole Doma DUŠANA REMIHA, ki nas je vso pot vodil, gre posebej zahvala za izredna in nepozabna doživetja na tem izletu.

Se enkrat se iskreno zahvaljujem o vsem

SVOJCI PADLEGA BRATA NARODNEGA HEROJA DUŠANA REMIHA

Razkošje, ki si ga moramo privoščiti

Trebneje: se bo park sredi mesta moral umakniti betonu - Kje je odgovornost pred bodočimi rodovi

Trebneje je imelo edinstveno priložnost (in jo še ima!), da doslej še nezazidano površino med osnovno šolo, zdravstvenim domom, občino in otroškim vrtcem postopoma uredi v večji park s sprehajalnimi stezami, počivališči in kotički za igre otrok. Res priložnosti, kot jo ima le malokatero razvijajoče se mesto ali mestno naselje.

Zato me je tembolj presenetila vest in že tudi odločitev izvršnega sveta skupščine občine Trebnje ter sveta krajevne skupnosti Trebnje, da se bo na tem prostoru gradil dom

družbenopolitičnih organizacij in seveda tudi pripadajoča parkirišča. Sprašujem se, ali se ljudje, ki so o tem odločali, zavedajo:

- da lahko večje zelene površine sredi urbaniziranega naselja bistveno vplivajo na počutje ljudi in s tem tudi na njihovo zdravje;
- da takšne površine zmanjšujejo hrup in onesnaževanje zraka;
- da ljudje potrebujejo okrog sebe prostor in da vsako zmanjševanje prostora povečuje njihovo duševno stisko in agresijo;
- da so generaciji in več generacijam, ki bodo delale v zdravstvenem domu, v osnovni šoli, in najmlajšim v vrtcu vzeli pogled na zelenje dreves (ki vedno pomirjujejo) in jim v zameno ponudili asfalt in beton;
- da so imeli možnosti povabiti v središče mesta veter, sonce in ptice, pa so to lepo preganili;
- da so vzeli tisočerm malčkom, ki bodo prihajali v vrtce, radost tekanja po stezah in med drevesi in jih utemlili na ozek prostor uradnega igrišča;
- da šola, zdravstveni dom in vrtce potrebujejo mir, ne pa hrup in smrad avtomobilov na parkirnih prostorih, ki naj dajo mestu pečat središča;
- da so v velikih mestih že zdavnaj začeli čistiti centre, prepovedali promet in parkiranje in spet začeli zasajati drevesa, mi pa na začetku neke poti tega ne vidimo in ustvarjamo bodočnost, ki je že preteklost;
- da navidez velika, nezazidana površina med že omenjenimi objekti

v Trebnjem in zelo primerna za ureditev parka ni razkošje, ki si ga ne moremo privoščiti - to je razkošje, KI SI GA MORAMO PRIVOŠČITI, če hočemo živeti mirneje, bolj zdravo, laže, bolj in bolj bogato.

In še se sprašujem: Je bila pri tej odločitvi upoštevana demokratičnost, samoupravljanje v krajevni skupnosti? Kakšna je bila udeležba v svetu krajevne skupnosti, ko se je sprejemala odločitev? So delegati imeli mnenja krajanov? Zakaj so osnovno šolo, vrtce in Zavod za šolstvo obvestili o za-

devi šele potem, ko so bile odločitve že sprejete?

Se res ne da nič spremeniti, ni drugih možnosti? Ali ni morda za obravnavani objekt ugodnejša lokacija med železniško progo in Oparovo hišo ali morda kje drugje? Naj krajani Trebnjega razmislijo, naj se organizira javna razprava!

Zivljenje, kakršnega živimo, je stikano iz dejanj vseh ljudi, ki so kdaj živeli in ki danes žive z nami, še več: naša dejanja že tkejo tudi življenja bodočih rodov. Zato smo p red bodočnostjo vsi odgovorni in prihodnje generacije nam bodo bolj hvaležne za travo, drevesa, ptice in mir kot pa za asfalt in beton.

FRANCE REŽUN, občan

SLAVONSKI BROD: ZMAGOVALEC PAVLOVIČ

TABLA HUDE KRVI - Vaščani Vrha in Dobravice blizu Šentjerneja bijejo trdovratni boj za pravičen napis na prometnem znaku ob cesti. Cestno podjetje vztrajno postavlja tablo z napisom Brezovica, vaščani pa table podirajo. Sedanja sicer stoji, vendar s premazanim imenom kraja. Niti hude razprave na krajevni skupnosti ne opozorila odgovorni službi ne pomagajo razrešiti tega dolenjskega „koroškega“ vprašanja. (Foto: P. Miklič)

Sedmi tekmovalni let športnih golobov pismonos iz Slavonskega Broda se je v nedeljo, 4. junija, končal z zmago Belokranjcev. Pogoji za let so bili idealni, zato ni bilo izgub. Rezultati: 1. Pavlovič Ante-Tribuče, 185-77, 1305,76 m/min. ali 78 km/h, 2. Šikonja Boris-Tribuče, 232-77, 1299,72 m/min. ali 77 km/h, 3. Šiško Tone-Krško, 298-77, 1297,00 m/min. ali 77 km/h.

Deseterica najboljših: Jože Pečnik-Novo mesto (3), Ante Pavlovič-Tribuče (2), Tone Dolinšek-Novo mesto (2), Boris Šikonja-Tribuče (1), Tone Šiško-Krško (1), 8. tekmovalni let je predviden iz 570 km oddaljenega Svetozareva.

MLADI IZ BIHAČA V GOSTEH

27. in 28. maja je osnovna organizacija ZSM pri Temeljni dolenjski banki - PE Novo mesto imela v gosteh mladinke in mladince Privredne banke Sarajevo - osnovne banke Bihač. Našemu povabilu se je odzvalo 15 predstavnikov njihove mladinske organizacije. Po sprejemu in ogledu v naši novi poslovni stavbi smo organizirali izlet v Kostanjevico na Krki. Ogledali smo si galerijo v prostorih starega kostanjeviškega samostana, Formo vivo in mesto Kostanjevico. Zvečer smo imeli družabni večer na Otočcu. Naslednji dan pa smo se sprehodili po Novem mestu in si ogledali kulturnozgodovinske znamenitosti mesta.

Namen srečanja je bil dosežen, saj smo se spoznali z mladimi iz druge banke, izmenjali delovne izkušnje in povezali osnovni organizaciji Zveze socialistične mladine. Ponovno se bomo srečali septembra v Bihaču.

A. M.

KOČEVJE: DOBRI ATLETI

Člani in članice atletske sekcija ŠSD iz kočevske osnovne šole so v letošnji sezoni dosegli nekaj lepih uspehov. V Ljubljani so nastopili na območnem prvenstvu za „mali“ in „veliki“ pokal in zmagali pri dečkih in deklicah. Za vrsti iz Kočevja so nastopili: Marija Rus, Liljana Urh, Vojko Grabrijan, Marko Obrstar, Anuša Zibar, Marjan Kužnik, lepo pa se je izkazala kočevska štafeta v disciplini 4 x 100 m: Kuhar, Kužnik, Bončina in Kverh so bili prvi in so progno pretekli v 49,4 s.

A. M.

RADIJSKI NASTOPI

Učenci črnomaljske glasbene šole so predvčerajšnjim dopoldne nastopili v posebni radijski oddaji „Iz glasbenih šol“. Med počitnicami bosta v oddaji „Mladi koncertant“ sodelovala pianist Andrej Kunič in kitarist Zvonko Ivanušič, učenca šestega oziroma petega razreda črnomaljske šole.

OBČINSKO TEKMOVANJE MLADIH MATEMATIKOV

V soboto, 20. maja, je bilo na Osnovni šoli Žužemberk občinsko tekmovanje mladih matematikov, na katerem so se učenci 6., 7. in 8. razredov pomerili v matematičnem znanju. Pokrovitelj tekmovanja je bila Tovarna keramičnih kondenzatorjev ISKRA Žužemberk. V pozdravnem govoru je pokrovitelj poudaril, da se družbeno delo močno zanima za tekmovanje, kjer mladi merijo svoje moči in posebej, če gre za tekmovanje iz matematike, ki je osnova modernih znanosti.

Po pregledu nalog je tekmovalna komisija podelila 33 posameznikom srebrna Vegova priznanja. Določila pa je tudi ekipo, ki bo zastopala Novo mesto na republiškem tekmovanju, ki bo 27. maja v Ljubljani.

Prvim trem iz vsakega razreda je ob koncu čestital tudi pokrovitelj in jim izročil lepe knjižne nagrade. Ob koncu je dobil vsak tekmovalc od pokrovitelja značko, kemični svinčnik in reklamni prospekt.

„KEKEC IN MOJCA“ V MIRNI PEČI - Učenci osnovne šole iz Mirne peči so 21. maja uprizorili mladinsko igro „Kecec in Mojca“. S skoraj dve uri dolgo predstavo so navdušili polno dvorano gledalcev, ki so se jim zahvalili s ploskanjem. Posnetek sem napravil v trenutku, ko je pela slepa Mojca (v beli bluzi). (Besedilo in foto: Poldi Pungečar, OŠ Mirna peč)

KOZJANSKI V LJUDSKI VSTAJI

10. junija bo ob 10. uri na Lisci pri Sevnici proslava 40-letnice seje politbiroja KPJ, na kateri je sodeloval tudi tovariš Tito. Istega dne bo srečanje borcev in aktivistov Kozjanskega odreda ter srečanje kurirjev in vezistov Slovenije. Dan poprej, to je 9. junija, bodo ob 16. uri odkrili spomenik kurirjev, padlim na Okroglici nad Bregom. Glavni govornik na proslavi bo Miloš Prosenec. Prejšnji teden smo objavili daljši zapis o vlogi kurirjev in vezistov v NOB, danes pa je na vrsti kratek pregled „Kozjansko v narodnoosvobodilnem boju“.

Med narodnoosvobodilno vojno je Kozjansko zavzemalo prostor med Sotlo, Savo, Savinjo in na severu še gozdove Boča. To ozemlje je omejeno s prirodnimi in modernimi prometnimi potmi, ki jih je okupator v času napada in okupacije Jugoslavije uporabljal za prevoz svojih enot na Balkan in na Apeninski polotok ter 1945. leta za umikanje svojih enot pred jugoslovansko armijo.

Okupator je s tega prostora izgnal iz Posavja in Obsotelja v letu 1941 okoli 40.000 ljudi v taborišča v Nemčiji, na Hrvaško, v Srbijo in v okupirani italijanski del Slovenije. Nemcem je bilo osnovni cilj izgnanstva uničenje Slovencev kot naroda. Temu je tudi po okupaciji sledilo odstranjevanje slovenskih napisov, uvedli so nemška imena za slovenska mesta in vasi, germanizirali so prebivalstvo, slovenski jezik je bilo prepovedano uporabljati na vseh javnih mestih.

Ob koncu 1941 in v začetku 1942 je okupator naselil v Posavju in Obsotelju na prazne domove izgnancev nemško manjšino iz Kočevja, Besarabije, Dobruže, Bukovine in manjše število Nemcev s Tirolskega.

Od 1942 naprej so mnogo slovenskih fantov in mož mobilizirali v nemško vojsko. Z mobilizacijo in izgnanstvom s Kozjanskega, posebno iz Posavja in Obsotelja, je okupator oslabil narodnoosvobodilno borbo, vendar ne za dolgo. Že od začetka 1942 so se izgnanci skrivoma vračali iz nemških taborišč v

PO PRAVKAR IZBOJEVANI ZMAGI — Slavje v Sevnici 13. maja 1945

partizanske enote, prav tako pa so mnogi, ki so bili mobilizirani v nemško vojsko, dezertirali ter večinoma na Kozjanskem vstopili v partizanske vrste.

DELOVANJE POLITIČNIH DELAVCEV

Že v prvih mesecih po aprilski vojni 1941 so politični delavci pripravljali s pomočjo simpatizerjev in zaupnikov prebivalce Kozjanskega v oboroženi in organizirani odpor proti okupatorju. Vse do druge polovice 1943 je okupatorju uspelo preko Kulturbunda, gestapa, policije in posameznih izdajalcev iz vrst prebivalcev, posebno v letu 1941, onesposobiti delo političnih delavcev s pobijanjem in aretacijami; tako je bilo tudi z uničenjem in razbitjem operativnih enot vse do 18. februarja 1943.

Po temeljiti analizi in oceni stanja v letu 1941 je CK KPS sklenil poslati na Kozjansko v začetku 1942 politične delavce iz dveh središč: iz Pokrajinskega komiteja za Štajersko in Zagreba. Sklenjeno je bilo, da gredo komunisti, poznavalci terena in razmer, na Kozjansko.

20. julija 1941 je bila ustanovljena Celjska četa. V času obstoja je izvedla več sabotažnih akcij. Ker je okupatorju pomagal izdajalec, so policisti 27. avgusta obkolili Zavškov mlin, kjer je četa počivala (pri Šentpurtu). Mlin so zažgali, rešil se ni noben borec.

28. oktobra 1941. je bila ustanovljena Brežiška četa. Med njenimi akcijami je bila ena najdrznejših osvoboditev političnih zapornikov iz sevniškega zapore. Zaradi izdaje je okupatorjeva policija uničila četo 28. novembra v Kunejevem hramu v Gorjanah pri Podsredi. Rešili so se samo trije borci, ki v času obkolitve čete niso bili v hramu.

Aprila 1942 je nastala Antonskova četa. Izvršila je več pomembnih akcij, in to v Zabukovju, Zagorju pri Pilštanju, Loku, Plešivcu in v Kozjem. Zaradi izdaje je bila četa pri Topolovem (pri Pilštanju) v noči od 27. na 28. avgust obkoljena in nato razbita. Tisto noč je bila ranjena in ujeta Tončka Čečeva—Pavla, sekretarka Kozjanskega okrožnega komiteja.

17. septembra 1942 je na orliško območje prišla druga četa Kozjanskega bataljona iz II. grupe odredov z nalogo, da bi z vojaškimi akcijami poživila boj proti okupatorju in da bi pomagala političnim delavcem, ki so se na tem področju znašli v izredno težavnih razmerah. S pomočjo vohunke Vide Jošt je bila četa 18. februarja 1943. obkoljena in razbita v rejonu Drenovca nad Sromljami. Rešilo se je samo pet borcev.

Aprila 1943 je na orliško območje prišla prva četa iz že imenovanega Kozjanskega bataljona. Ta četa je izvršila uspešne akcije ob hrvaški meji, na Bizeljskem, v Sromljah, Globokem in Pišcah. Kaznovala je narodne izdajalce, za kar je okupator 1. maja 1943 v Pišcah ustrelil deset talcev. Četa je s svojo aktivnostjo ponovno razgibala teren, dvignila zavest in zaupanje v partizansko gibanje.

Kozjanska Modrasova četa je nastala v drugi polovici septembra 1943, po odhodu borcev Dolenjcev iz Kozjanskega bataljona iz II. grupe odredov na Dolenjsko. S Kozjanskega so odšli po kapitulaciji Italije. Ta četa (28 mož) se je 16. decembra spopadla v Pavlovi vasi (pri Pišcah) predpoldne z žandarmerijo in popoldne s 150 možmi okupatorjeve vojske. Okupator je imel več mrtvih, nato je vodja štajerskega vermanskafta Franc Steindl poročal SS—generallejtantu Roesenjerju še istega dne tole: „Banda v

brežiškem okrožju je zelo aktivna, izvaja nasilne napade in mori.“ Na osnovi tega sporočila se je Roesener odločil, da Kozjansko četo uniči med 18. in 23. decembrom 1943. Uničenje čete je bilo planirano v rejonu Sromlje, Pišce in Pečice. Okupator je razen 14. SS—policijskega polka uporabil še vermanskaft, policijo itd., vsega okoli 2.500 mož.

V tem času, ko je okupator planiral uničenje kozjanske Modrasove čete, so se Kozjanci in komanda 1. zagorskega bataljona dogovorili za skupen napad na postojanko Bistrica ob Sotli (Sv. Peter), in to v noči od 19. na 20. december. Postojanka je bila napadena, vendar tudi po hudem boju ni bila zavzeta. Iz Bistrice so se v jutranjih urah 20. decembra Kozjanci in Zagorci napotili v smeri Drenovca nad Pavlovo vasjo. Med potjo so se spopadli v Osredku (v zaselek Preska) z okupatorjevo enoto, ki je bila iz te smeri pripravljena za obkolitev čete. Okupatorjevo enoto so Kozjanci in Zagorci premagali. Po tej borbi so partizani nadaljevali pot proti Pavlovi vasi in Drenovcu. 21. decembra 1943 pa so okupatorjeve enote Kozjance in Zagorce na Drenovcu obkolile in napadle. Sovražne enote so izvršile šest neuspešnih jurišev na greben Drenovca, sedmi je uspel, ker je partizanom zmanjkalo nabojev in ročnih bomb. Partizani so prebili obroč in v noči od 21. na 22. decembra prešli reko Sotlo, tj. mejo NDH pri Stari vasi na Bizeljskem. Izgube čete in bataljona so bile majhne, sovražnik pa je imel preko 90 mrtvih.

Po decembrskih bojih in prehodu reke Sotle ter bojih XIV. divizije od 7. februarja 1944 se je na kozjanskem ozemlju začela množična in oborožena vstaja. Pri tem ne smemo zanemariti dela političnih delavcev na območju Kozjanskega.

Kozjanski bataljon, v katerem so bili borci Kozjanci, je bil ustanovljen 16. marca 1944 v gozdarski hiši pri Ložicah na Pohorju. Po ustanovitvi je del bataljona odšel na področje Sromlje — Pišce ter 20. marca napadel in likvidiral postojanko Globoko. Drugi del bataljona, ki je ostal na Bohorju, je v noči od 23. na 24. marec taboril na Jelši. Po zaslugi izdajalca je bil v navedeni noči obkoljen in razbit. Padlo je 23 borcev.

27. aprila 1944 je vstopilo po decembrskih borbah več prebivalcev s Kozjanskega v partizanske vrste. Zato je bil ustanovljen Kozjanski odred nad Silovcem pri Sromljah. Prvo uspešno borbo je imel že 3. maja na Javorniku, najvišjem grebenu Bohorja. Napadalec je poglavljen. Odred je imel 2 padla, sovražnik pa 22 mrtvih.

Okupator se je zavedal pomembnega strateškega položaja Kozjanskega, zato je tam organiziral izjemno močno kontrolo ozemlja, in to z enaindvajsetimi obrobnimi in štirinajstimi oporišči v notranjosti. Organiziral je obveščevalno in vohunsko službo v celem času okupacije. Te službe so bile uspešne posebno od 1941 do sredine 1943.

Enote Kozjanskega odreda so po ustanovitvi od začetka junija vse do konca avgusta 1944 likvidirale sovražna oporišča, in to: Jurklošter, Pišce, Slivnico (pri Šentjerneju), Pilštanj, Zagorje (pri Pilštanju), Loko (pri Zmusu), Zabukovje in Planino nad Sevnico.

POHOD V PREKMURJE

Kozjanski odred v sestavi treh bataljonov (3. bataljon je bil formiran iz borcev Kozjanskega vojnege področja, število borcev na pohodu je bilo okoli 500) je 5. aprila 1945 prestopil hrvaško mejo na reki Sotli pri Dekmancih. Od tam naprej ga je pot vodila preko severnega dela Zagrebačke gore, Žitomira, Kalnika, Moslavine, Bilogore, Grubiškega polja (tu je odred preoračil fronto nemške in jugoslovanske armije), Papuka, Podravske Slatine, Barča (forsiral reko Dravo s pomočjo pontonske enote bolgarske armade), dalje na Kotoribo, Čakovec in Mursko Središče. 3. maja 1945 je končal pohod v Dolnji Lendavi po 650 km, prehojenih v osemindvajsetih dneh. Borci so vzdržali vse napore na tem izredno težkem pohodu z zavestjo, da jih bo tudi ta pot pripeljala v svobodo.

Od Kalnika se so odredu do prehoda nemško—jugoslovanske fronte priključili pod poveljstvom komandanta kalniškega vojnege področja, Milana Šepetavca, bataljon kalniškega vojnege področja, bataljon Zagorskega odreda, diverzantski bataljon in prebivalci iz okolice Kalnika (večji del srbske narodnosti) z vozmi. Zato je bila kolona dolga in slabo gibljiva, saj je bilo v njej čez 800 ljudi. Zaradi goste stacioniranih oporišč, umikajočih se sovražnih enot in obhoda še nerazminiranih minskih polj od Podravske Slatine od desnih bregovih Drave do Barča je bila cela pot po prehodu reke Sotle vijugasta.

Na pohodu preko Hrvaškega Zagorja so odred opazovale ustaške enote s svojimi izvidnicami. Bilo je tudi več manjših spopadov, najtežji napad je bil izvršen 12. aprila pri Zitomiru, na odredovo zasedo. S strelnim orožjem in noži je bilo pobitih 8 naših borcev, 4 pa so bili ranjeni.

Po prihodu v Doljo Lendavo je bil Kozjanski odred reorganiziran: dva bataljona sta bila vključena v III. brigado KNOJ, tretji bataljon (kozjanskega vojnege področja) je popolnil komando mest Dolnja Lendava, Murska Sobota, Ljutomer, Ormož in Ptuj. Odred je dal tudi jedro za ustanovitev Prekmurske brigade, in to za namestnika komandanta Janeza Janežiča—Orjaka (komandanta odreda), za načelnika štaba Franca Godlerja—Bliska (na pohodu komandant 2. bataljona) in tudi večji del ostalih vodilnih borcev. Komandant 5. bataljona III. brigade KNOJ je postal Anton Zlindra—Janoš, katerega bataljon je na dan osvoboditve med prvimi vkorakal v Maribor. Na čelu bataljona je v Maribor prinesel zastavo Kozjanskega odreda Stojan Batič. Na zastavi je bilo napisano: „Aktivisti Jurkloštra Kozjanskemu odredu.“ Po prihodu dela bataljona pred mariborsko gimnazijo je Batič na trgu pred gimnazijo opazil, da je na drogju še izobešena nemška zastava. To zastavo je spustil z droga in izobešil zastavo Kozjanskega odreda, nemško zastavo (njeno rdečo polje) pa je uporabil za dekoracijo na zidu (ene od pisarn) izobešenih slik Lenina, Staline in Tita.

1. bataljon je pod poveljstvom Milana Kostevca 4. maja 1945 izvršil pohod iz Dolnje Lendave preko Doline in Lovasja v Keretje na Madžarsko z nalogo, da pojači rusko zavarovanje naftovodnih vrelcev. Ta bataljon se je 7. maja 1945 vrnil v Doljo Lendavo zaradi pripombe ruske komande, da je njih, Rusov, dovolj, kakor tudi, da je po telegrafski konferenci Jugoslovani dovoljeno zasedati le ozemlje v okviru bivših jugoslovanskih mej.

FORMIRANJE NOVEGA KOZJANSKEGA ODREDA

Po odhodu Kozjanskega odreda v Prekmurje je na Kozjanskem ostala samo grupa 50 borcev. To grupo so v začetku aprila v velikem številu začeli popolnjevati prebivalci Kozjanskega in raznih narodnosti, tako je bilo potrebno formirati nov Kozjanski odred. Formiran je bil 20. aprila 1945. Imel je dva bataljona. Za poveljnika je bil imenovan Karlo Žmavc—Gorazd. Novo formiranemu odredu so odredsko zastavo poklonile mladinke iz Sevnice. Z njo so borci vkorakali v Celje na dan zavzetja vzhodnega dela mesta.

Sestavu tega odreda se je priključila avstrijska četa nemške vojske s Senovega (120 mož), 3. maja pa na Malem Kamnu še sovražni bataljon (280 mož), ki so ga sestavljali vojaški različnih narodnosti (večina Rusi — vlasovci). Ta bataljon je bil pred tem v akciji pri enja Bohorja od partizanov.

5. maja sta en bataljon odreda in avstrijska četa likvidirala sovražne utrdbe (štic punkte) med Brestanico in Blanco.

Po zelo skromnem pregledu dela političnih delavcev in borb na Kozjanskem moramo vedeti tudi to, da je na tem ozemlju padlo za svobodo okoli 500 borcev iz kozjanske enote, kurirjev in političnih delavcev, okoli 1.200 pa je bilo lahko izpuščeno okoli 600 mrtvih in trikrat toliko ranjenih.

MILAN KOSTEVIC

Okroglici je bila vrsta zapreke, glavna cesta ob Savi, sama reka ne drugi strani poleg ceste še železnica. Vseeno so se kurirji ves čas vozili čez Savo v velikem gumijastem čolnu. Linija vstopno ni bila nikoli odkrita.

A. ŽELEZNIK

PADLIM NA OKROGLICAH — Kurirji postaje TV — 5 S, padli na Okroglicah.

Kurirji — neuničljiva zveza

Na Okroglicah spomenik padlim kurirjem, na Lisci shod vseh slovenskih kurirjev

Jutri ob 16. uri bo na Okroglicah v sevniški občini svečano odkritje spomenika padlim kurirjem, v soboto ob 10. uri pa bo na Lisci osrednja proslava 40-letnice seje politbiroja CK ZKJ, ki se je je takrat udeležil tudi tovariš Tito. Hkrati bo to tudi shod kurirjev in vezistov Slovenije ter zbor borcev in aktivistov Kozjanskega odreda.

Okroglice so bile v času vojne v omrežju 4. rejevalne linije, ki je povezovala Belo krajino in glavni štab s Štajersko. Komandant te linije od spomladi 1944 do decembra 1944 je bil Jože Papež—Džon iz Sevnice. Organizacija kurirskih postaj v Sloveniji pomeni nekaj edinstvenega v zgodovini našega odpora.

Med kurirskima postajama TV 5a na Jatni in 5 S na

Jožko Papež—Džon s padlim komisarjem Dragom—Pilatom.

Tragedija na Okroglicah

Pod okupatorjevimi streli padlo 6 kurirjev

Okroglica, skromna hribovska vasica pod Lovrencem, je v času narodnoosvobodilne vojne imela odprte duri in srce za našo partizansko vojsko. Vrsto domačij in drugih poslopij je zato upepelil plamen izpod sovražnikovih rok.

Malokdo ve, da je bila nekoč v Prašnikarjevi domačiji celo

Karolina Prašnikar

TEŽKI ČASI — Anton Zimšek, eden od preživelih po napadu na Prašnikarjevo domačijo, in Miha Kolander, ki takrat po naključju ni bil tam. (Foto: Železnik)

prava partizanska knjižnica. Vasica je bolj znana po javki 5 s. Oktobra 1944 je Nemcem uspelo presenetiti naše borce v hlevu Prašnikarjeve domačije. Karolina Prašnikar se še danes z grozo spominja tistih dogodkov.

Partizani so si tod dostikrat podajali kljuge, saj stoji domačija na samem tik pod vrhom Lovrenca. Od nje je dober razgled po dolini. Zato so se, kot pravi Karolina, kurirji umaknili sem, ko so Nemci zažgali Sekuletovo domačijo pod vasjo.

Tistega nesrečnega jutra 29. oktobra 1944 so bili v hiši domači že vsi pokonci. „Sovražnike smo zagledali zadnji hip; presenetili so partizane s strani, kjer jih ni nihče pričakoval. Z dvehletnim sinčkom sem se za tekla v klet, pripoveduje še danes skrušeno. Gospodar se je pred Nemci skrtil v listje. Med tistimi, ki jim je uspelo rešiti se, je tudi upokojeni železničar iz Vrhovega Anton Zimšek. „Dobil sem drobec v nogo; sicer pa sem imel srečo, kajti sovražniki so pobili šest partizanov,“ se spominja tistih težkih časov. Hoja mu je iz tistih dni še danes v krvi, peš jo z užitkom mahne kamorkoli. Kljub okupatorjevemu divjanju 4. linija ni bila pretrgana. Tisti dan je bil na javki na drugem kraju Miha Kolander—Mihal iz Sevnice.

A. Z.

Tozdi v korak s krajani

Predstojnik medobčinskega študijskega središča Posavje Miha Haler je delegat iz brežiške občine. Že dolga leta je aktiven družbenopolitični delavec v občini, zlasti pa v krajevni skupnosti Artiče, kjer organizira in vodi dejavnost Prosvetnega društva. Razen tega dela v odborih družbenopolitičnih organizacij v krajevni skupnosti. Prepričan je, da je taka aktivnost pri uveljavljanju delegatskega sistema nujno potrebna, pogoj zanjo pa sta osebna angažiranost in zavzetost komunistov ter drugih občanov. Takole jo opredeljuje:

„Ta aktivnost je pogosto težja od aktivnosti v združenem delu, saj je omejena izključno na prosti čas. Zahteva namreč veliko samoiniciativnosti in najrazličnejših kontaktov, veliko dogovarjanja in prepričevanja, zlasti v bolj zaostalih okoljih, kjer je družbena zavest še šibka. Pričakujem, da bo kongres dal pomembnem poudarkom nalogam komunistov v krajevni skupnosti. To je potrebno, saj moramo prav z družbenopolitično aktivnostjo pospeševati razvoj. S tem ne mislim, da z doseženim nismo zadovoljni, vendar želimo več. Krajevna skupnost se je doslej močno uveljavila kot interes krajanov za urejanje socialne politike in nekaterih življenjskih pogojev, premalo pa se je razvil družbenoekonomski odnos. Z vzpostavljenim sistemom dogovarjanja družbenoekonomski interes še ni ustrezno podprt in v težah za kongres je jasno zapisano, da so se tozdi pri teh vprašanih držali ob strani. Zagnanost in volja krajanov ter njihovi veliki prispevki niso dobili zadostne materialne spodbude združenega dela, zato želim, da bi bilo to na kongresu dovolj poudarjeno.“

Spodbujati novatorstvo

MIHA BRIŠKI, Kočevje: „Kako krepiti akumulativno sposobnost gospodarstva, je eno osrednjih vprašanj, ki naj bi jih rešil XI. kongres ZKJ. Gospodarstvo je zelo obremenjeno z različnimi davkami, prispeva pa tudi za razvoj kraja, KS, oziroma občine itd.“

So OZD, ki komaj še poslujejo donosno. Delajo z zastarelo tehnologijo, strokovni kadri pa beže iz njih v negospodarske dejavnosti. Proizvodne OZD pa naj s slabo tehnologijo dosegajo dobre rezultate, kar pa vsaj dolgoročno ni mogoče. V gospodarstvu je kljub predpisom o nagrajevanju po delu občutna težnja po uravnilovki. Če hočemo krepiti gospodarstvo, moramo dati večji poudarek strokovnim službam, zmanjševati število administrativnih delavcev, izboljšati odnos do družbene imovine in proizvodnih sredstev. Posebno pozornost moramo posvetiti tudi novatorstvu in izumiteljstvu, sprejeti ustrezne pravilnike o tem ter vse izboljšave pošteno nagraditi. Zdaj se namreč dogaja, da delavci z različnimi svojimi pripomočki in zamislimi hitreje in več naredijo, vendar te svoje izume skrivajo, obdrže zase.“

Deliti na pravični osnovi

„Menim, da ZK v majhnih občinah, kot je tudi ribniška, in v majhnih OZD, kot je RIKO, še ni dovolj močna, da bi odločilno vplivala na uresničevanje zakona o združenem delu,“ je za uvod v razgovor poudaril Jože Debelak, delegat na XI. kongresu ZKJ iz RIKO Ribnica. Vzrok za tako stanje je, da imajo majhne občine in majhne OZD tudi malo široko razgledanih in usposobljenih ljudi. ZK mora smotno razporejati delo in zadolžiti svojim članom, zato bodo v ribniški občini te dni izdelali pregled, kje vse delujejo občani in komunisti. Preobremenjene bo treba razbremeniti, ljudi za politično delo, pa politično izobraževati, da bodo tudi oni prav zaradi neusposobljenosti je namreč prihajalo do težav pri sprejemanju samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov.“

Preveriti prakso, nakazati pot

V obdobju po slovenskem kongresu Zveze komunistov, ko je bilo ustvarjeno ugodno politično vzdušje za hitrejšo spreminjanje razmer in odpravo dosedanjih napak, so se že začele priprave na XI. kongres Zveze komunistov Jugoslavije, ki bo letos junija v Beogradu. Tudi v devetih občinah ožje Dolenjske z Belo krajino ter v ribniško-kočevskem in spodnjeposavskem koncu je bilo za XI. kongres izvoljenih več delegatov in delegatov. Te dni so se z njimi pogovarjali naši novinarji. Posredujemo vam mnenja naših delegatov o tem, kakšna naj bi bila na osnovi preverjene prakse bodoča usmeritev. Katerim problemom gre posvetiti izrecno pozornost, kakšno pot ubrati, da bi kongresni dokumenti čimprej postali del našega vsakdanjika.

Pogovore z delegati so vodili: Andrej Bartelj, Jože Primc, Jožica Teppey, Alfred Železnik in Ria Bačar.

Zavzetost občanov

Okoli 1.300 članov Zveze komunistov iz obeh belokranjskih občin bo na XI. kongresu ZKJ zastopal Janez Dragoš, komandant občinskega štaba za teritorialno obrambo iz Črnomlja in član ZK od 1954.

„V času od zadnjega kongresa smo v Beli krajini naredili precejšen korak naprej na družbenoekonomskem in družbenopolitičnem področju. Izboljšanje materialne osnove je posledica načrtovanega razvoja ter velikih naporov in odrekanih naših delovnih ljudi in občanov, ki poleg samopriskpeva za program javnih del in razširitev materialne baze za vzgojo in izobraževanje ve-

liko prispevajo še s prostovoljnimi delom.

Kljub temu pa z doseženim še ne moremo biti zadovoljni. Črnomljska občina je po dohodku na prebivalca pod jugoslovanskim povprečjem. Če hočemo hitreje napredovati, se moramo zavezovati za še tesnejše povezovanje organizacij združenega dela na dohodkovnih odnosih ter uveljavljanje sistema nagrajevanja po delu na vseh področjih družbenega življenja.

Zagate papirne industrije

Jožeta Habinca so izvolili za delegata komunisti v krški občini. Po poklicu je kmetijski tehnik in je zaposlen v Celulozi. Družbenopolitično se udejstvuje v tovarni in zunaj nje. Trenutno je namestnik sekretarja občinskega komiteja ZK, član zveznega odbora sindikata industrije in rudarstva ter predsednik sindikata medgrupacijskega odbora papirne industrije Jugoslavije.

Na kongresu bo razpravljal o ekonomskih odnosih v mednarodni menjavi dela v papirni industriji. Gre za pomembna sistemska vprašanja od mednarodnih odnosov do surovinske oskrbe za primarno predelavo lesa, o katerih bo tekla predkongresna razprava v slovenski papirni industriji in dala razpravljalcu na kongresu dokončno usmeritev.

V papirni industriji so namreč naložbe iz lastnih sredstev spričo majhne akumulativnosti zelo omejene, zato se mora posluževati predvsem kreditov iz tujine, ki so izredno dragi. Najtežje pa je to, da so roki za vračanje zelo kratki. Tako je na primer pri investiciji tozda Celuloze v Krškem večina kreditov na pet let z desetodstotnimi do dvanajstodstotnimi obrestmi. Težave so nadalje pri surovinski oskrbi, ker dobave iz domačih virov stalno upadajo, kar velja predvsem za iglavce. Za dohodkovno povezovanje z gozdarstvom so že veliko naredili, ker vidijo v tem najbližjo pot k urejanju medsebojnih odnosov.

Nagrajevati samo po delu

Jože Novak, Kočevje: „Menim, da bi moral kongres ZKJ dati komunistom napotke za reševanje zadev, ki jih najbolj občutijo, mednje pa sodi prav gotovo uresničevanje zakona o združenem delu in tistih njegovih določil, ki se nanašajo na nagrajevanje po delu in utrjevanje položaja delavca v samoupravnem in delegatskem sistemu. Vsak naj bo nagrajen po rezultatih svojega dela, rezultatih svoje delovne skupine in tozda.“

Tako se bo vsak prizadeval za boljšo organizacijo dela, delovno disciplino ter kako bo naredil več in bolje. Vse to pa vpliva tudi na večji dohodek tozda, se pravi na možnost njegovega razvoja. Pri takem sistemu nagrajevanja pa vsak delavec slej ko prej začuti potrebo po tesnejšem sodelovanju z drugimi tozdi in OZD, kar po svoje spet prispeva k hitrejšemu napredku posamezne OZD, občine in vse naše družbe.

Teoretično imamo vse te zadeve razčiščene, v praksi pa nastajajo težave. Kongres naj da komunistom napotke, kako naj bi vsa ta načela uveljavili v praksi. Oceniti je

treba dosedanje dobre in slabe izkušnje.

Pri vodenju takih akcij pa je potreben izostren politični posluš. Če hoče akcije usmerjati ZK, se mora zanje tudi ustrezno usposobiti. Pri tem pa moramo biti pogumni, ustvarjalno razmišljati in poskrbeti za dobro informiranje.

„Bolje manj, pa tisti pravi“

Predilniška delavka iz novomeškega Novoteksa Fanika Kranjc ima 26-letni partijski staž, družbeno aktivna je že od pionirskih let dalje. V minuli mandatni dobi je bila tudi članica občinskega komiteja in izvoljena je bila za delegatko na XI. kongresu ZKJ. Videti je bilo, da so si besede privrele iz srca:

„Kot delavka čutim, da bi morali v delovnih organizacijah naslednje uresničevati sprejete sklepe, resolucije in razne dokumente, predvsem pa določila zakona o združenem delu. Predvsem je nujno urediti nagrajevanje po delu, pa bodo delavci zadovoljni. Paziti bi morali, da v bodoče ne bomo več ponavljali starih napak in da bi bili delovni ljudje čim bolj informirani. Kjer delovni človek ne dobi prave in razumljive informacije, marveč popačen ali skrojeno tako, da je ne razume, mu ta informacija bolj škodi, kot pa koristi.“

Po mojem komunist ni tisti, ki na sestankih mnogo govori, pač pa tisti, čigar delo je čutiti v kolektivu ali na terenu in ki je drugim za zgled. Dobremu komunistu ljudje zaupajo. Čim več je takih, tem večji ugled ima partija. Sprejemanje v ZK ne bi smelo biti kampanjsko. Sprejeti bi morali tiste, ki se pri svojem delu in tudi sicer izkažejo. Po mojem ni toliko važno številčno stanje, ampak trdnost organizacije. Tudi Tito je rekel: „Bolje je, da nas je manj komunistov, pa smo tisti pravi.“ Zadnje čase je namreč opaziti pojave karierizma in na te stvari bi morali biti bolj pozorni.“

Sodobna šola

Še v pripravah na kongres slovenskih komunistov so v sevniški občini izvolili za delegatko na XI. kongresu ZKJ učiteljico s sevniške osnovne šole Marico Tomšič.

Ob tehtanju tega, kakšne možnosti za nadaljnje šolanje in uspeh v življenju imajo otroci iz občin, ki še zaostajajo v razvoju, postavlja na prvo mesto prizadevanja za posodabljanje pouka in izobraževanja.

„Kljub veliki prostorski stiski odpiramo na naši šoli nove oddelke podaljšane bivanja.“

Starši velikokrat izražajo željo po celodnevni osnovni šoli, kjer bomo lahko celoviteje uresničevali vzgojne cilje. Delovni ljudje in občani naše občine imajo veliko razumevanja za področje vzgoje in izobraževanja, kar izpričuje tudi visok odstotek glasov za samopriskpevek, namenjen šolstvu in otroškemu varstvu, ponovno izglasovan lani. Ugotavljamo, da bi morali biti deležni večje republiške solidarnosti pri izenačevanju razlik samih materialnih možnosti šol. Tako bi bili otroci tudi z manj razvitih območij enakopravneje pripravljani za nadaljnjo življenjsko pot.“

Iz kadrovskih težav

Inženir gozdarstva Stane Žunič, delegat iz novomeške občine pravi:

„Zal se z naglo rastjo gospodarstva ni skladno razvijalo šolstvo, zlasti ne srednje in oblike višjega in visokega šolstva. Vemo namreč, da v proizvodnji ni dovolj zagotoviti investicijo za prostor in opremo, uspeha ne bo brez sposobnih kadrov. Glede na potrebe gospodarstva in drugih dejavnosti na našem območju bo nujno v bodoče hitreje razvijati več oblik srednjega šolstva in tudi dislocirane oddelke višjih in visokih šol. Na teh vprašanih se precej dela in nekaj uspehov je že možno pokazati. Lep primer je oddelek ljubljanske strojne fakultete, ki dela v Novem mestu. Mislim, da bomo morali po tej poti naprej.“

Glede kadrovanja na vodilne funkcije pa sem mnenja, da prizadeži tega ne bi smeli šteti kot poklic, marveč dolžnost, ki jo bodo opravljali v mandatni dobi. Sem tudi mnenja, da je po izteku mandata potrebno ljudi zamenjevati in funkcionarje vračati v okolje, iz katerega so izšli. To bi moral postati normalen proces.“

Osnova so lastni programi

Delegat komunistov trebanjske občine na XI. kongresu ZKJ je Tone Žibert, dolgoletni družbenopolitični delavec.

Obdobje med kongresoma je bilo za trebanjsko manj razvito občino izredno pomembno. Dobesedno z dna lestvice slovenskih občin se je v tem času trebanjska občina po doseženem družbenem proizvodu na prebivalca povzpela na 47. mesto. Kot pomembno izkušnjo poudarja Tone Žibert izdelavo programov. „Ko smo se lotili te naloge, smo brž ugotovili veliko zaostajanje občine ne le na družbenoekonomskem, temveč tudi socialnem področju. Sedaj že lahko rečemo, da so bili naši programi tudi dobri. Predvsem smo se usmerili na izgradnjo industrijskih zmogljivosti, da si ljudje lahko služijo kruh doma.“

Štipeidije iz združenih sredstev občine Trebnje

SKUPNA KOMISIJA PODPISNIC SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O ŠTIPENDIRANJU UČENCEV IN ŠTUDENTOV V OBČINI TREBNJE

RAZPISUJE ŠTIPENDIJE IZ ZDRUŽENIH SREDSTEV ZA ŠOLSKO LETO 1978-79

I. Za štipeidije iz združenih sredstev in dopolnilne štipeidije h kadrovskim štipeidijam lahko zaprosijo kandidati, katerih mesečni dohodek na člana družine v letu 1977 ni presegel 2.580,00 din. Pri proslilih iz kmečkih družin in tistih, ki izkazujejo dohodek tudi iz kmetijstva, se dohodek na člana družine izračuna tako, da se katastrski dohodek (iz leta 1977-stari) pomnoži s 14 in zmnožek deli s številom družinskih članov.

II. V okviru meril iz prejšnjega odstavka bodo imeli pri podelitvi štipeidije iz združenih sredstev prednost:

- kandidati, ki se odločajo za poklicne usmeritve in poklice, naveden v tč. III tega razpisa;
- prosilci iz družin, ki so v slabšem socialno-ekonomskem položaju in se brez družbene pomoči ne bi mogli šolati, zlasti tisti, ki izhajajo iz delavskih in kmečkih družin;
- prosilci z boljšim učnim uspehom;
- prosilci, katerih lastnosti omogočajo uspešno šolanje in uspešno delo na izbrani poklicni usmeritvi. Mnenje o tem dajo službe poklicnega usmerjanja.

Štipeidije iz združenih sredstev bodo podeljene šele potem, ko bodo za določen poklic podeljene vse štipeidije, ki so jih razpisale organizacije združenega dela, samoupravne interesne skupnosti in drugi štipeiditorji na območju dolenske regije.

Kandidati za štipeidije iz združenih sredstev se morajo predhodno potegovati za razpisane kadrovske štipeidije v občini ali širšem območju dolenske regije.

III. Štipeiditorji občine Trebnje določajo naslednje prednostne smeri šolanja za poklice, in sicer na:

— POKLICNIH ŠOLAH:

konstrukcijski ključavničar, strojni ključavničar, prodajalec, zidar, pohištveni mizar, orodjar, brusilec, strugar, rezkalec, električar, varilec, železokrivec, monter stavbnih instalacij;

— 4-LETNIH SREDNIH ŠOLAH:

gradbeni tehnik, geometer, strojni tehnik, kemijski tehnik, zobotehnik, medicinska sestra zobne smeri, kmetijski tehnik (za bodoče kmečke gospodarje), lesni tehnik, maturanti pedagoške gimnazije;

— VIŠJIH ŠOLAH:

strojni ing., varnostni ing., gradbeni ing., komunalni ing., kemijski ing., ekonomist — komercialist — finančnik, pravnik, višji upravni delavec, predmetni učitelj — matematike, fizike, telesne vzgoje, glasbe, praktičnega pouka, likovnega pouka, višja medicinska sestra — patronažne smeri, ing. kmetijstva;

— VISOKIH ŠOLAH:

dipl. ing. strojništva, dipl. ekonomist, dipl. ing. gradbeništva, dipl. ing. živilske tehnologije, dipl. pravnik, dipl. ing. matematike, zdravnik splošne medicine, dipl. farmacevt, dipl. agronom, dipl. novinar;

Kandidati morajo prijavi za štipeidijo (obr. DZS 1,65 — dobi se v knjigarni) priložiti:

- potrdilo o vpisu v šolo;
- overjeno fotokopijo ali overjen prepis zadnjega šolskega spričevala oziroma potrdilo višješolske ali visokošolske organizacije združenega dela o opravljenih izpitih;
- potrdilo o premoženjskem stanju in številu družinskih članov (izdaja, oziroma potrjuje ga davčna uprava pri skupščini občine Trebnje. Iz potrdila mora biti točno razvidno število preskrbljenih in nepreskrbljenih družinskih članov, ki živijo v skupnem gospodinjstvu);
- potrdilo o dohodkih staršev iz preteklega koledarskega leta (obrazec je tiskan že v vlogi za štipeidijo. Zajeti morajo biti vsi dohodki iz rednega delovnega razmerja, iz kmetijstva, obrti in dohodki iz dela v podaljšanem delovnem času. Če so starši upokojeni, priložite decembrski odrezek od pokojnine za leto 1977);
- potrdilo o višini otroškega dodatka proslilca (v mesecu decembru 1977);
- kandidati, ki prejemajo kadrovske štipeidije, morajo predložiti overjeno fotokopijo pogodbe o kadrovski štipeidiji, drugi pa na obrazcu podpišejo izjavo, da ne prejemajo kadrovske štipeidije;
- učenci, ki se šolajo na poklicnih šolah, morajo na potrdilu o šolanju navesti čas teoretičnega pouka;
- poročeni študenti, ki imajo svoje gospodinjstvo, morajo to dokazati s potrdilom krajevne skupnosti ali skrbstvenega organa in matičnega urada.

Kandidati za pridobitev štipeidije ali razlike iz združenih sredstev naj prošnjo s prilogami o materialnem stanju in učnem uspehu oddajo osebno v uradnih dneh do 25. avgusta 1978 na sedež strokovne službe za štipeidiranje — Skupščina občine Trebnje. Opozarjamo, da nepopolnih vlog, ki bodo prispale po roku, strokovna služba in skupna komisija podpisnic samoupravnega sporazuma o štipeidiranju ne bosta obravnavali.

Posebej pa opozarjamo vse učence, ki se šolajo na poklicnih šolah in bodo obiskovali teoretični del pouka v drugem polletju šolskega leta 1978/79, da tudi ti vložijo prijave za pridobivanje razlike do navedenega datuma.

Vloge bodo rešene do 30. septembra 1978.

SKUPNA KOMISIJA PODPISNIC SAMOUPRAVNEGA SPORAZUMA O ŠTIPENDIRANJU UČENCEV IN ŠTUDENTOV V OBČINI TREBNJE

PIONIR NOVO MESTO

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE
„PIONIR NOVO MESTO,
TOZD PROJEKTIVNI BIRO

objavlja naslednja prosta dela in opravila:

1. PROJEKTANTA STROJNIH INŠTALACIJ za oddelek Novo mesto
2. 2 PROJEKTANTA za oddelek Novo mesto
3. PROJEKTANTA KOMUNALNIH NAPRAV (ceste, kanalizacije ipd.) za oddelek Ljubljana

Pogoji za sprejem:

1. končana strojna fakulteta z najmanj 2-letno projektantsko prakso in strokovnim izpitom
2. končana gradbena fakulteta ali gradbena srednja šola, zaželena praksa in strokovni izpit
3. končana gradbena srednja šola, najmanj 2 leti delovnih izkušenj ter strokovni izpit

Kandidati bodo pridobili lastnost delavca v združenem delu s polnim delovnim časom, za nedoločen čas in s pogojem trimesečnega poizkusnega dela.

Ponudbe z opisom dosedanjega dela, življenjepisom in dokazili o izobrazbi sprejema 15 dni po objavi SGP „PIONIR“, Kettejev drevored 37, Kadrovski oddelek, Novo mesto. Kandidati bodo o rezultatih razpisa obveščeni v 30 dneh po zaključku oglasa.

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE „PIONIR“
NOVO MESTO, DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH
SLUŽB, OBJAVLJA NASLEDNJA PROSTA
DELA IN OPRAVILA:

1. TAJNICA DIREKTORJA DELOVNE SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB
2. POMOČNIK FINANČNEGA DIREKTORJA — VODJA POSEBNE FINANČNE SLUŽBE
3. VODJA ODELKA DENARNIH TOKOV
4. LIKVIDATOR DEVIZNIH OPRAVIL
5. REFERENT ZA NAČRTOVANJE

POGOJI za sprejem:

1. končana upravno-administrativna šola in najmanj 2 leti delovnih izkušenj
2. končana gradbena fakulteta in 5 let delovnih izkušenj
3. višja šola ekonomske smeri in 2 leti delovnih izkušenj oz. ekonomska srednja šola in 4 leta delovnih izkušenj
4. končana ekonomska srednja šola in opravljen izpit zunanjetrgovinske registracije ter 4 leta delovnih izkušenj
5. višja šola ekonomske smeri in 2 leti delovnih izkušenj oz. ekonomska srednja šola in 4 leta delovnih izkušenj

Kandidati bodo pridobili lastnost delavcev v združenem delu s polnim delovnim časom, za nedoločen čas in s pogojem trimesečnega poskusnega dela.

Ponudbe z opisom dosedanjega dela, življenjepisom in dokazili o izobrazbi sprejema 15 dni po objavi SGP „PIONIR“, Kettejev drevored 37, kadrovski oddelek, Novo mesto. Kandidati bodo o rezultatih razpisa obveščeni v 30 dneh po zaključku oglasa.

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE „PIONIR“
Novo mesto, Delovna skupnost skupnih služb,
objavlja naslednja prosta dela in opravila:

POPRAVEK

k objavi prostih del in opravil dne 1. junija 1978: Točka 5 se spremeni tako, da se glasi:

VIŠJEGA STROKOVNEGA SODELAVCA

POGOJ:
končana pravna fakulteta z najmanj 10 leti delovnih izkušenj.

BELOKRANJSKA TRIKOTAŽNA INDUSTRIJA

BELOKRANJSKA TRIKOTAŽNA
INDUSTRIJA
„BETI“ METLIKA

Razpisna komisija v TOZD Kodranka in volna na podlagi statuta TOZD razpisuje naslednjo delovno nalogo s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

DIREKTORJA TOZD
Kodranka in volna

Pogoj:
visoka ali višja strokovna izobrazba tehnične ali organizacijske smeri in več kot 5 let delovnih izkušenj pri vodstvenih delih.

TURISTIČNE INFORMACIJE

INTEREXPORT LJUBLJANA

INEX Potovalna agencija

VABIMO NA LETOVANJE V TUNIZIJI IN
GRČIJI (Atika, Kreta) PO LANSKOLETNIH CE-
NAH

- 8-dnevni počitniški paket v TUNIZIJI (letalo, 7 polnih penzionov, transferji, letališka taksa) od 3.090 din.
- 8-dnevni počitniški paket v GRČIJI (letalo, 7 polnih penzionov, transferji, letališka taksa) od 3.560 din,
- odhodi v TUNIZIJO od 20. junija 1978 dalje vsak torek,
- odhodi v GRČIJO od 21. junija 1978 dalje vsako sredo

LETOVANJE V DOMOVINI:

- 7 dni, KUKLJICA na otoku Ugljanu (lasten prevoz) 1.120 din
- 7 dni, POVLJA na otoku Braču (letalo) 2.560 din,
- 14 dni, JELSA na otoku Hvaru (letalo) 4.250 din,
- 7 dni, TIVAT (hotel Kamelija) (letalo) 2.950 din
- 7 dni, DUBROVNIK—Babin Kuk (letalo) 3.980 din
- hotel ASTAREA (letalo) 3.540 din

POTOVANJA:

- PARIZ, odhod 9. in 12. junija
- GRČIJA, 5 dni, odhod 28. junija
- ATENE, 2 dni, odhod 2. julija
- VARNA, svetovni kongres esperantistov, odhod 26. julija
- TEČAJI angleščine v Veliki Britaniji in ZDA
- LONDON, 3-krat tedensko za posameznike.

PRIJAVE IN INFORMACIJE:

INEX, Novo mesto, Novi trg 4, tel. (068) 23-773
INEX, Ljubljana, Titova 25, tel. (061) 312-995 in 327-947
INEX, Maribor, Volkmerjev prehod 4, tel. (062) 24-571

KOMPAS LETOVANJA - JUGOSLAVIJA POTOVANJA

RODOS
ŠPANIJA
ŠPANIJA/PORTUGALSKA
ŠPANIJA/MAROKO
PRIJAVE: POSLOVALNICE KOMPASA IN POOBLAŠČENIH AGENCIJ

SAP-VIATOR TOZD PROMET IN DELAVNICE
ČRNOMELJ

razpisuje naslednja dela oziroma naloge:

1. VODJA TOZD

— individualni poslovodni organ

POGOJI:

- višja ali srednja izobrazba prometne, organizacijske ali druge ustrezne smeri,
- najmanj 5 let delovnih izkušenj na odgovornih delih v gospodarstvu,
- moralnopolitične sposobnosti za opravljanje funkcije vodenja TOZD,
- ne sme biti drugih zakonskih ovir

2. VODJE POTNIŠKEGA PROMETA

3. VODJE TOVORNEGA PROMETA

4. VODJE AVTOSERVISNE DELAVNICE

POGOJI: POD 2, 3 in 4:

- višja ali srednja izobrazba prometne, organizacijske ali druge ustrezne smeri,
- najmanj pet let delovnih izkušenj na odgovornih mestih v gospodarstvu,
- moralnopolitične sposobnosti

Kandidati naj pošljejo pismene prijave v 15 dneh po objavi na naslov:

Razpisna komisija TOZD Promet in delavnice Črnomelj, Belokranjska cesta.

DELOVNA SKUPNOST
SKUPNIH SLUŽB
SIS OBČINE ČRNOMEJ

objavlja prosta opravila in naloge

1. STROKOVNI TAJNIK kmetijsko-zemljiške skupnosti in skupnosti za pospeševanje kmetijstva in gozdarstva
2. STROKOVNI DELAVEC za stanovanjske zadeve
3. STROKOVNI DELAVEC za komunalne zadeve
4. ADMINISTRATOR (blagajnik)
5. STENODAKTILOGRAF.

Pogoji:

- pod 1: visoka izobrazba kmetijske smeri
- pod 2: srednja ali višja izobrazba gradbene smeri
- pod 3: srednja ali višja izobrazba gradbene ali geodetske smeri
- pod 4, 5: ekonomska ali administrativna šola.

Kandidati morajo vložiti prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov v roku 15 dni po objavi razpisa.

Petje v viteški dvorani

Na 6. posavski pevski reviji pelo 16 zborov

Med amaterskimi dejavnostmi ima v Posavju zborovsko petje lepo tradicijo. Sobotna, tokrat že šesta pevka revija v edinstvenem okolju brežiške viteške dvorane je to ponovno potrdila.

Priveditelji so se predvsem zaradi velikega števila sodelujočih zborov odločili za dva koncerta. Vsak od sodelujočih zborov je občinstvu predstavil po troje pesmi. Revija nima tekmovalnega namena. Predsednik posavske zveze Adolf Moškon je uvodoma poudaril razveseljivo nadaljevanje množičnosti tovrstnega petja, ki združuje ljudi vseh poklicev. Že po zahtevnosti sporeda je mogoče pohvalno soditi tudi o napredku zborov, prijeten večer pa je to samo še potrdil.

Znanim zborom iz brežiške, krške in sevniške občine sta se tokrat pridružila dva nova: številni mišani pevski zbor sevni-

ške Lisce, kateremu je bil ta nastop (razen sodelovanja na nedavni sevniški občinski reviji) drugi javni nastop izven kolektiva, ter novi zbor iz Pišec. Na reviji je pelo 600 pevcev. V vsaki od sodelujočih treh občin imajo še vrsto drugih zborov, za katere bi bilo prav, da bi se ravno tako prijavili k sodelovanju. Prihodnja revija bo v Sevnici.

A. ŽELEZNIK

HLADEN TUŠ ZA GODBO

Minuli petek so člani pihalnega orkestra radeške Papirnice pripravili sevniškemu občinstvu lep večer. Že lep čas dokazujejo s številnimi nastopi tudi izven svojega kraja pod prizadevnim vodstvom dirigenta Jožeta Rusa, da niso zgolj godba, večča znanih koračnic in žalostink. Ravno s takimi koncerti je mogoče tudi pokazati, kaj takšen sestav zmore, če ni utesnjen v določila priložnostnega naročila. Sevniško občinstvo je lahko upravičeno stano, da truda gostov ni poplačalo z boljšim obiskom. Na odru je bilo nad 30 nastopajočih, v dvorani pa ni bilo kaj dosti več kot dvakrat toliko poslušalcev.

PONOVITEV

Črnomaljski gimnazijci, ki so 26. maja v Črnomlju uspešno izvedli veseli večer „Svet z menoj“, bodo nastop ponovili jutri ob 20. uri. Pričakujejo podoben uspeh kot prvič, ko je bila dvorana doma kulture povsem zasedena.

Po študiju nismo na vrhu

Po številu študentov na 1000 prebivalcev od naših najvišje Ribnica, najnižje Brežice

Fakultete, višje in visoke šole ter umetniške akademije v Sloveniji obiskuje nekaj več kot 28.000 študentov. Polovica vseh je na fakultetah, kjer prevladujeta študij družbenih in tehniških ved, dobra četrtina jih je na višjih in prav toliko na visokih šolah, medtem ko jih je na umetniških akademijah za komaj omembe vredno število. Zanimiva je tudi ugotovitev, da se za fakultetni študij odloča mladina iz razvitih in mestnih občin, na višjih šolah pa prevladujejo študentje iz podeželskih oziroma manj razvitih občin.

Za študenta je zapisan vsak tridesetdeseti prebivalec naše republike. Slovensko povprečje je 15 študentov na 1000 prebivalcev. Nad tem poprečjem je 18 občin. Vse

Filharmoniki in Miha Maleš

Umetniške razstave tudi v krškem Delavskem domu

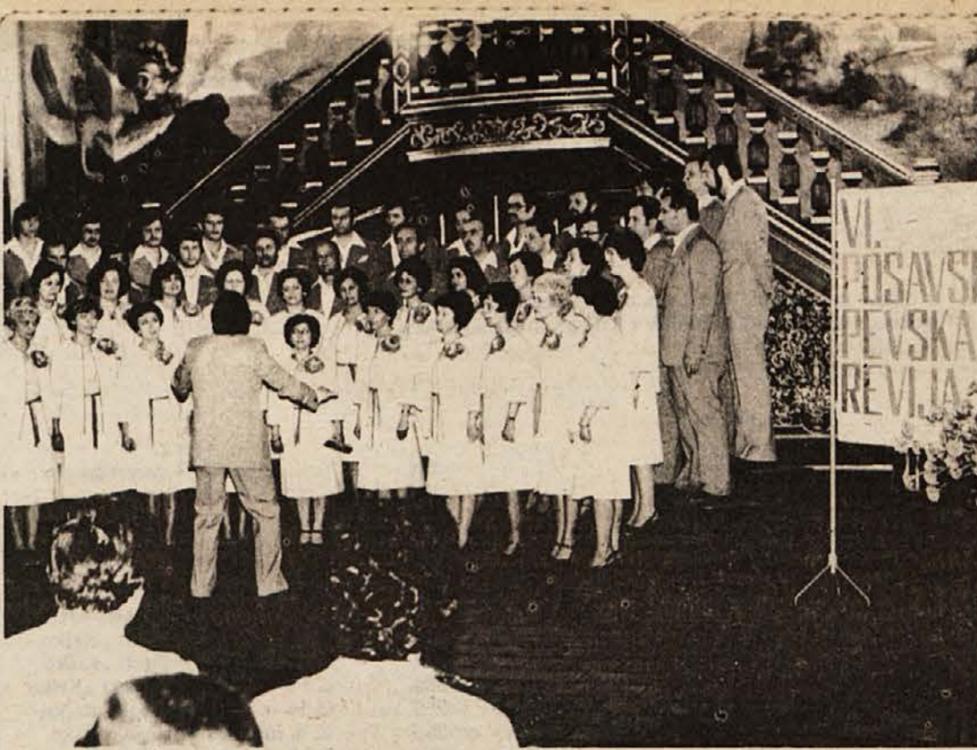
V petek, 2. junija, je v krškem Delavskem domu gostovala Slovenska filharmonija iz Ljubljane. Na celovečernem koncertu so filharmoniki izvajali Kozinova, Mozartova in Dvoržakova dela.

V avli pred veliko dvorano Delavskega doma so malo prej odprli razstavo slikarskih del akademskega slikarja Mihe Maleša. O umetniku, ki je za krško občinstvo tokrat postavil na ogled 40 olj in približno toliko grafik, je govoril Andrej Smrekar, kustos Galerije Božidar Jakac iz Kostanjevice. Razstava bo odprta mesec dni.

Galerija Krško pa se pripravljala na otvoritev druge umetniške razstave v tej sezoni: 16. junija bodo slavnostno odprli razstavo skulptur sodobnega slovenskega umetnika Dušana Tršarja, akademskega kiparja iz Ljubljane. Do tega dne si bodo obiskovalci lahko ogledali razstavo slikarskih del Jožeta Trpina.

„SLOVENSKI KRAJI IN NASELJA V PRETEKLOSTI“

Tak je naslov slikarske razstave, odprte predčerašnjim v Novem mestu. Slike, na katerih so znani in neznan umetniki v preteklih stoletjih upodobili vasi, trge in mesta na Slovenskem, so razstavljene v veliki in mali dvorani Dolenjske galerije. Razstavo so pripravili v sodelovanju z Narodno galerijo v Ljubljani in bo odprta do 25. junija.

PESEM ZDRUŽUJE – Nastop 16 pevskih zborov na sobotni posavski reviji v Brežicah je potrdil kakovostno in tudi številčno rast te zvrsti kulturne dejavnosti. Na sliki: ened najštevilnejših zborov – mešani pevski zbor „Viktor Parma“ iz Krškega pod vodstvom Adolfa Moškona. (Foto: Železnik)

„Tako mladina pesnika slavi“

V nedeljo, 11. junija, bo na Vinici zadnja republiška proslava ob 100-letnici rojstva Otona Župančiča – Pesnikov rojstni kraj pričakuje 7.000 obiskovalcev, predvsem šolarjev, največ iz Bele krajine in Dolenjske – Že v soboto v štirih krajih prireditve za mlade

Slovenija se bo še enkrat poklonila besedi in misli svojega velikega poeta Otona Župančiča v letu, ko slavimo 100-letnico njegovega rojstva. Velika proslava, zadnja v takem obsegu in pomenu, bo spet v pesnikovem rojstnem kraju v Vinici, in sicer v nedeljo, 11. junija; začetek bo ob 10.30. Takrat bo minilo tudi 29 let, odkar se je pesnik, eden od štirih stebrov slovenske moderne, za vselej poslovil od življenja.

Osebnostni in pesniški lik Otona Župančiča bo na proslavi, ki bo v celoti na trati turističnega kampa ob Kolpi, orisal literarni zgodovinar in pisatelj dr. Matjaž Kmecl. Izbor iz Župančičeve poezije z naslovom „Vesela pomladna epistola“ bodo izvedli ljubljanski srednješolci, ta recital pa je za izvedbo na prostem pripravil Zvone Sedlbauer. Kulturni spored predvideva še podelitev bralnih značk in nastop folklornih skupin. Črnomaljski folkloristi bodo prikazali „zele nega Jurija“, kar bo tudi nadomestilo za letos izpadlo tradicionalno jurjevanje v Črnomlju, viniška skupina bo izvedla kolo, Preločani pa obredne ples.

Vinica se bo potrudila, da bo tega dne še bolj gostoljubna kot običajno. Obiskovalcem bo omogočila ogled vseh kulturnih, zgodovinskih, etnografskih, turističnih in drugih znamenitosti, ki jih premore. Posebej bodo pripravili za ogled Župančičevo spominsko zbirko v pesnikovi rojstni hiši, ki bo, kot pravi predsednik pripravjalnega odbora za to proslavo Radko Polič, morebiti že letos v celoti postala muzej. „Hiša bo obnovljena do konca junija; kaj bo v njej in kako bo dokončno urejena, pa ta čas še ne vemo,“ je povedal prejšnji teden. Medtem ko se Belokranjski muzej zavzema za to, da bi v njej uredili spominsko zbirko vseh belokranjskih kulturnih delavcev, so republiški predstavniki bolj za to, da bi bila tu nekakšna izpostava slovenskega literarnega muzeja. Za zdaj je znano le to, da bodo Župančičevo hišo v celoti izročili namenu tedaj, ko bodo uredili prvo nadstropje.

Nedeljske proslave v Vinici naj bi se udeležilo okoli 7.000 ljudi, predvsem mladine. Od

tega bo 4.000 do 5.000 samo Belokranjcev. Pripravljalni odbor je za obiskovalce iz Črnomaljske in metliške občine zagotovil brezplačen prevoz z dvanajstimi avtobusi. Iz nove meške občine bo kakih 1.000 mladih udeležencev. V Vinico pa bodo prišli tudi od drugod, med drugim z dvema avtobusoma iz zamejstva.

Ob počastitvi Župančiča bo prišla do izraza tudi letošnja akcija za bralne značke. V Belo krajino bo že v soboto, 10. junija, torej dan pred osrednjo slovesnostjo v Vinici, prišlo po deset predstavnikov vseh 22 bralnih značk, ki jih podeljujejo v Sloveniji šolski mladini. Razdeljeni v skupine bodo z belokranjskimi vrstniki v Črnomlju, Semiču, Metliki in Vinici pripravili kulturne programe, povezane z imeni literarnih ustvarjalcev, po katerih se imenujejo bralne značke. Vseh teh srečanj se bodo udeležili tudi slovenski

književniki. Zvečer bo Glasbena mladina Slovenije v črnomaljskem kulturnem domu pripravila koncert, posvečen delu Otona Župančiča, preostanek večera pa bodo mladi gostje preživali ob kresu.

I. Z.

Kulturni vrh oblikovan

V novem vodstvu KSS je več Dolenjcev

30. maja je začel teči štiri-letni mandat novemu vodstvu skupščine republiške kulturne skupnosti v takile sestavi: filmski režiser France Štiglic – predsednik skupščine, Slavka Oberleit – predsednica zbora uporabnikov in dramska igralka (dolenjska rojakinja) Iva Župančič – predsednica zbora izvajalcev. Tajnik kulturne skupnosti Slovenije je postal Dušan Zupanc iz Novega mesta.

V devetnajstčlanskem izvršnem odboru, ki ga še nadalje vodi Ivo Tavčar, sta tudi Janez Gartner iz Trebnjega in Jožica Miklič iz Novega mesta kot predstavnika uporabnikov ter France Grivec iz Ribnice in Mitja Guštin iz Brežice kot predstavnika izvajalcev.

Skupščina je sprejela osnutek načrta kulturnega razvoja v Sloveniji za čas 1976 – 1980 ter sklenila, naj

kultura in izobraževanje

Umetniki darujejo

Dober odziv v akciji brežiške kulturne skupnosti

Brežiška kulturna skupnost je pred tedni naprosila slovenske likovne umetnike, naj s svojimi deli pomagajo likovno opremiti nekaj stavb, ki bodo zgrajene letos ali prihodnje leto. Gre za dom upokojencev, dijaški dom in občinsko matično knjižnico.

Prošnja ni bila zaman in prva dela so že prispela. Do zdaj so se odzvali brežiški akademski slikar Miroslav Kugler, akademski kipar Janez Pirnat, Andrej Grošelj in Gabrijel Kolbič, akademski slikar Vladimir Makuc in akademska slikarka Alenka Gerlovič. Kulturna skupnost pričakuje, da se jim bodo b te akciji pridružili tudi drugi likovni ustvarjalci.

Vsa darovana dela bodo jeseni razstavljala v galeriji Posavskega muzeja. To je kulturna skupnost darovalcem posebej zagotovila. S tem bo tudi širši javnosti omogočen ogled umetnin, ki bodo kulturno obogatile nove bivalne in druge javne prostore v Brežicah.

Osem ansamblov

Zaključni koncert črnomaljske glasbene šole

2. junija so učenci in učitelji črnomaljske glasbene šole in njenega metliškega oddelka priredili zaključni glasbeni večer. Prireditve, ki so jo izvedli v črnomaljskem kulturnem domu, se je v celoti posrečila. Nastopilo je kar osem ansamblov. Posebej velja omeniti harmonikarski sekstet (Mateja Ogrinc, Matej Jakša, Jože Strmec, Borut Klobučar, Silvek Mihelčič, Matjaž Jelenič), harmonikarski tercet (Metka Malič, Valerija Lekić, Marko Papež) in harmonikarski kvintet bivših učencev. Lep vtis je naredil tudi otroški pevski zbor z metliškega oddelka pod vodstvom Tatjane Mihelčič. Presenečenje večera je bil nastop novega tamburaškega orkestra (25 članov), ki ga vodi Silvo Mihelčič starejši. Med solisti so se izkazali pianista Sonja Selakovič in Andrej Kunič, kitarist Ervin Cirič, harmonikarica Damjana Kolbezen in trobentar Borut Vukovič.

Zastor je dvignjen

V Krškem se je začelo 21. srečanje slovenskih gledaliških skupin – V soboto skupščina ZGS

V Krškem se je v ponedeljek začelo 21. srečanje gledaliških skupin Slovenije. Uvodno slovesnost so naznanile fanfare. Ko je Matko Matjan, nestor krških gledaliških amaterjev, prižgal festivalski ogenj in je na pragu zaplapolal dramski prapor, je z odra v veliki dvorani Delavskega doma spregovoril Beno Župančič.

Na prvi predstavi, ki je sledila otvoritvi, se je Linhartov oder iz Radovljice predstavil s komedijo „Ta veseli dan ali Matiček se ženi“ v režiji Alenke Bole-Vrabc, ki je pred leti vodila tudi novomeške gledališnike. V tork dopoldne so mladi iz Dravograda nastopili z „Naivnimi lastovkami“, zvečer pa so gledališniki iz Lendave uprizorili novo slovensko komedijo „Če ti luč ne gori“, ki jo je napisal in režiral krški rojak Rajko Stupar. Včeraj so si obiskovalci po promenadnem koncertu pihalnega orkestra iz tovarne Djuro Salaj ogledali Šipkovo dramatičnijo Prežihovega „Judenburga“ v izvedbi ravenske gledališke skupine. Danes se bodo predstavili Brežičani z

BREŽIČANI NA GOSTOVANJH

Brežiški amaterski oder, ki se je uvrstil na zaključno prireditve 21. srečanja gledaliških skupin Slovenije, je 4. junija gostoval v Sevnici, dan poprej pa tudi v Lendavi s Stefančevno komedijo „Večna lovišča“.

„Igraj kolo“

Nastop folklornih skupin v Mokronogu

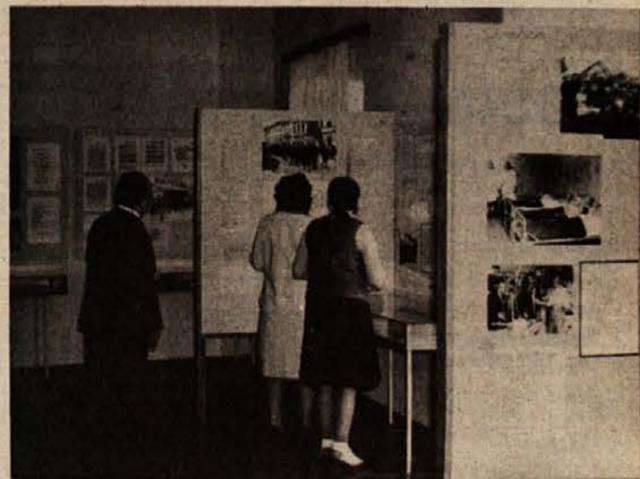
Za nami je še ena prireditve v organizaciji medrepubliške kulturne zveze „Bratstvo in enotnost“: nastop mladinskih (šolskih) in odraslih folklornih skupin s slovenske in hrvaške strani Kolpe ter iz Bosne v soboto, 3. junija, v Mokronogu.

Na ploščadi, urejeni na ostankih starodavnega mokronoškega gradu, je nastopilo vsega osem folklornih skupin in še med temi skupina „Karavanke“ iz Tržišča kot gostja. Za tako pomembno prireditve preseneča majhna udeležba.

Najprej, popoldne, so nastopile mladinske skupine „Emil Adamič“ iz Mokronoga, „Ogrlica“ iz Pišec in „Mladi Samoborec“ za Samobora. Zvečer pa so se predstavile še odrasle skupine iz Kerestince, Črnomlja, Novega mesta, Bosne in Tržišča.

APLAVZ ZA MLADE – Na mokronoškem srečanju folklornih skupin so mladi iz Samobora (na posnetku) še posebej navdušili. (Foto: Polde Miklič)

ODDELEK NOB V BELOKRANJSKEM MUZEJU V METLIKI je že dobil prve obiskovalce. Trenutno je gradivo razstavljeno v treh sobah, predvsem fotografski in pisani dokumenti iz NOB na belokranjskih tleh. Razstava še ni zaključena, kar pove pogled v sosednje prostore, kjer je več gradiva že pripravljene za muzejsko obdelavo.

Upoštevajoč vloge in kriterije za dodelitev stanovanj iz solidarnostnega sklada pri samoupravni stanovanjski skupnosti občine Krško, je svet samoupravne enote za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu na svoji seji dne 5. 6. 1978 obravnaval predlog komisije in sprejel naslednji

SKLEP

o objavi prioritete liste prosilcev za stanovanje iz solidarnostnega sklada v novih blokih v Krškem in na Senovem

Zap. št.	Priimek in ime	Št. čl.	Ustanova		
1.	Naglič Marija	2	Agrokombinat	334	C. 4. julija 52a – garsonjera
2.	Tropina Marjana	3	IGM Sava	330	O 14 – p/2 – 2-sob., Krško
3.	Tepuš Vera	3	Agrokombinat	324	O 13 – I/8 – 1-sob., Krško
4.	Rešetič Jože	3	Celuloza	322	O 14 – p/4 – 1-sob., Krško
5.	Planinc Rudi	3	Kovinarska	314	O 13 – VII/36 – 1-sob., Krško
6.	Rabič Smiljan	4	Transport	309	O 14 – VI/31 – 3-sob., Krško
7.	Čimeša Mile	5	SGP „Pionir“	304	O 14 – VII/35 – 3-sob., Krško
8.	Radjen Dragan	3	SOP Krško	294	O 13 – IV/22 – 1-sob., Krško
9.	Gerjevič Ivan	3	PM Krško	284	O 14 – III/18 – 2-sob., Krško
10.	Omerzu Janez	4	Žito	284	O 14 – VIII/40 – 3-sob., Krško
11.	Vahčič Milan	3	Elektro	256	O 14 – VI/32 – 2-sob., Krško
12.	Hlava Franjo	3	SGP „Pionir“	255	C. 4. julija 67 – 1-sob., Krško
13.	Jalovec Vinko	4	Celuloza	254	O 14 – p/3 – 3-sob., Krško
14.	Mancini Slavko	4	Kovinarska	239	O 14 – VI/29 – 2-sob., Krško
15.	Kunterič Stanko	3	Agrokombinat	239	O 13 – II/13 – 1-sob., Krško
16.	Haler Jože	4	Celuloza	239	O 14 – VI/30 – 2-sob., Krško
17.	Arnšek Josepina	1	NOB – U	225	O 14 – p/4a – 1-sob., Krško
18.	Solomon Martin	3	Petrol	216	O 13 – VIII/41 – 1-sob., Krško
19.	Bidjevič Rado	2	Šolski center	215	O 14 – III/16 – 2-sob., Krško
20.	Božičnik Liljana	3	Zdrav. dom	214	Senovo
21.	Srpčič Ivan	2	SZDL	214	O 14 – p/1 – 2-sob., Krško
22.	Lončar Danica	3	SOP	209	Kolodvorska 4a – 1,5-sob.
23.	Štojs Jožica	3	Labod	200	Sremiška 1 – 1-sobno

Pritožbe je potrebno dostaviti na samoupravno stanovanjsko skupnost občine Krško najkasneje v devetih dneh po objavi v Dolenjskem listu.

Predsednik enote:
JOŽE PEČARIČ, l. r.

OBVESTILO

Strokovna služba Regionalne zdravstvene skupnosti Novo mesto obvešča občane, ki so po 79. členu samoupravnega sporazuma o pravicah in obveznostih iz zdravstvenega varstva občinskih zdravstvenih skupnosti Črnomelj, Krško, Metlika, Novo mesto in Trebnje (Ur. l. SRS št. 10/78), oproščeni doplačil k stroškom za zdravstvene storitve, da morajo do 1. 9. 1978 predložiti zdravstvene izkaznice zaradi vpisa oprostitev.

Strokovna služba zdravstvene skupnosti vpisuje oprostitev za:

- uživalce stalnih družbenih denarnih pomoči ter njihove ožje družinske člane, ki jih preživljajo;
- upokojene z varstvenim dodatkom in njihove ožje družinske člane, ki jih preživljajo;
- občane, ki se zaradi prirojenih telesnih nepravilnosti ali trajne duševne bolezni ali drugega obolenja niso mogli usposobiti za delo, delovne invalide z najmanj 70-odst. telesno okvaro in civilne žrtve vojnega materiala z najmanj 70-odst. telesno okvaro;
- kmete, ki jim pristojni organ zmanjša katastrski dohodek za najmanj 20 %.

Upravičenci morajo ob vpisu oprostitev predložiti ustrezna dokazila. Oprostitev vpisuje strokovna služba na sedežu v Novem mestu za občino Novo mesto in Trebnje, na podružnici v Krškem za občino Krško ter na podružnici Črnomelj za občino Črnomelj in Metlika. Poleg tega se vpisujejo oprostitev v Metliki za občino Metlika še vsak drugi petek v prostorih Sob Metlika, za občino Trebnje pa v četrtek 15. junija, 6. julija in 3. avgusta od 8. do 12. ure v prostorih Tregrada v Trebnjem.

Oprostitev za borce NOV vpisujejo občinski odbori ZZB, za začasno nezaposlene osebe, prijavljene pri skupnosti za zaposlovanje, pa izdajajo dokazila pristojne službe skupnosti za zaposlovanje.

REGIONALNA ZDRAVSTVENA SKUPNOST
NOVO MESTO

ŠTIPENDIJE

ZDRAVSTVENI CENTER NOVO MESTO RAZPISUJE ZA ŠOLSKO LETO 1978/79 NASLEDNJE ŠTIPENDIJE:

SPLOŠNA BOLNIŠNICA

- višji medicinski sestri 2
- medicinski sestri babici 2
- medicinske sestre – splošna smer 10
- farmacevtski tehnik 1
- laboratorijski tehnik 1

ZDRAVSTVENI DOM – TOZD ČRNOMELJ

- laboratorijski tehnik 1
- zobotehnik 1

ZDRAVSTVENI DOM – TOZD TREBNJE

- višja medicinska sestra 1

ZDRAVSTVENI DOM – TOZD NOVO MESTO

- zobotehnik 1

REGIONALNA ZDRAVSTVENA SKUPNOST NOVO MESTO

- več štipendij na medicinski fakulteti

ZDRAVSTVENI DOM – TOZD KRŠKO

- medicinski sestri 2
- zobotehnik 1
- laboratorijski tehnik 1
- zobne asistentke 2

Kandidati se morajo prijaviti na predpisanem obrazcu DSZ 1,65 (Prošnja za štipendijo). Prošnji je potrebno priložiti overjen prepis ali fotokopijo letnega spričevala za šolsko leto 1977/78. Prijave sprejema kadrovska služba Delovne skupnosti skupnih služb Zdravstvenega centra Novo mesto, Trdinova 2, 30 dni po objavi.

ŠOLSKI CENTER KRŠKO

objavlja
prosta dela in delovne naloge

TAJNIKA – TAJNICE

POGOJI:
ustrezna srednješolska izobrazba (ekonomski, administrativni tehnik...), brezhibno znanje strojepisja, nekaj let izkušenj v administraciji.
Kandidati – kandidatke naj pošljejo vlogo in p: nena dokazila o strokovni usposobljenosti na naslov: Šolski center Krško in to v štirinajstih dneh po izidu objave. O izbiri bodo kandidati obveščeni v petnajstih dneh po zaključnem roku za sprejem prijav.

TOVARNA CELULOZE IN PAPIRJA „DJURO SALAJ“, KRŠKO – TOZD TRANSPORT –

objavlja dela in naloge za

8 DELAVCEV ZA RAZKLADANJE PREMOGA

Pogoji:
– nekvalificiran delavec
– triizmensko delo
Stanovanja nimamo. Pismene prijave sprejema kadrovska služba 15 dni po objavi.
Kandidati bodo pismeno obveščeni o izidu izbire najpoznejše v 30 dneh po preteku roka za sprejemanje prijav.

Prosta dela in naloge

„SUKNO“, INDUSTRIJA VOLNENIH IZDELKOV, ZAPUŽE z. n. sol. o
TOZD TEKSTILNA TOVARNA JURJEVICA z. n. sol. o

Razpisna komisija pri delovni skupnosti TOZD Jurjevica

razpisuje
prosta dela in naloge:

1. VODJA PROIZVODNJE

POGOJI:

– visoka ali višja strokovna izobrazba tekstilne smeri s petletno prakso na vodstvenih delovnih mestih ter moralno-politične vrline

Komisija za medsebojna delovna razmerja pri TOZD Jurjevica vabi k sodelovanju delavce, ki bi opravljali dela in naloge:

1. OBRATOVODJA PREDILNICE

POGOJI:

– tekstilni tehnik predilne smeri s triletno prakso

2. OBRATOVODJA APRETURE

POGOJI:

– tekstilni tehnik tekstilno-kemijske smeri s triletno prakso
Za opravljanje del in nalog se sklone delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom in s trimesečnim poskusnim delom.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izobrazbi v 15 dneh po objavi kadrovske službi, za vodjo proizvodnje pa z oznako „Za razpisno komisijo“.

Prosta dela in naloge

KROJAŠKO PODJETJE
TREBNJE

komisija za prosta dela in naloge razpisuje naslednja dela in naloge

1. MATERIALNEGA KNJIGOVODJE
2. NABAVNO-PRODAJNEGA REFERENTA
3. VEČJE ŠTEVILO KROJAČEV – KROJAČIC KV

POGOJI:

pod 1. srednja strokovna šola z 2 letoma delovnih izkušenj
pod 2. VKV krojač, oz. mojster – izpit, ter 5 let prakse v stroki oz. delovne prakse v komerc. poslih
3. KV krojač – krojačica
Vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev je treba dostaviti v 15 dneh na gornji naslov.

Prosta dela in naloge

„NOVOMONTAŽA“ –
GRADBENE INSTALACIJE n. sol. o.
NOVO MESTO, ADAMIČEVA 2

RAZPISUJE

na podlagi sklepov delavskih svetov DO in TOZD naslednja prosta dela in naloge:

1. INDIVIDUALNI POSLOVODNI ORGAN DI
2. INDIVIDUALNI POSLOVODNI ORGAN TOZD ELEKTROINSTALACIJE
3. INDIVIDUALNI POSLOVODNI ORGAN TOZD STROJNE INSTALACIJE
4. VODJA KOMERCIALNE SLUŽBE
5. VODJA SPLOŠNE SLUŽBE

POGOJI:

1. visoka ali višja strokovna izobrazba strojne, elektro ali ekonomske smeri in 5 let prakse na ustreznih delovnih opravilih
2. višja ali srednja strokovna izobrazba elektro stroke s 5 oz. 8 leti delovnih izkušenj v stroki
3. višja ali srednja strokovna izobrazba strojne smeri s 5 oz. 8 leti delovnih izkušenj v stroki
4. visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske, strojne ali elektro smeri s 5-letno prakso v komercialni službi
5. višja pravna oz. upravna strokovna izobrazba s 5-letno prakso na podobnih delih.

Poleg navedenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje: biti morajo politično neoporečni, da niso bili kaznovani zoper samoupravljanje in družbeno premoženje ter morajo izpolnjevati vse ostale zakonske pogoje.

Pod 2. in 3. je zaželen strokovni izpit.

Pismene prijave z dokazili o strokovni izobrazbi in dosedanj zaposlitvi pošljite v 15 dneh na gornji naslov.

Prosta dela in naloge

ODBOR ZA MEDSEBOJNA
DELOVNA RAZMERJA

KROJAŠKO PODJETJE

„KROJAČ“
NOVO MESTO – GLAVNI TRG 17

razpisuje prosta
dela in naloge

LIKALCA 1 delovno mesto
KV IN PK DELAVCEV KROJAŠKE IN ŠIVILJSKE STROKE 5 del. mest

Kandidati naj pošljejo prijave ali se osebno zgledajo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Krojaško podjetje „Krojač“, Novo mesto, Glavni trg 17

Sodniška neresnost

Kadarkoli v novomeškem košarkarskem krogu nanese beseda na organizacijo košarkarskih sodnikov, ki ima sedež v Novem mestu, je doma vedno deležna pohvale. Kajti v kratkem času je uspela v svoji organizaciji zbrati kar 34 sodnikov z Dolenjskega, poskrbela je za nekaj strokovnih predavanj, organizirala izpite za sodnike in pomožne sodnike in jih usposobila, da lahko vodijo nastope ekip v zahtevni dolenjski članski košarkarski ligi, v kadetskih ligah itd. Slovenska košarkarska zveza pa ji je ravno zavoljo dobrega in načrtnega dela zaupala tudi delegiranje dolenjskih sodnikov na tekme slovenske ženske košarkarske lige. In ravno tam, kjer bi se morali člani mlade dolenjske sodniške organizacije najbolj izkazati, so odrekli.

Zakaj? Prvič se je zataknilo pri tekmi 5. kola 1. slovenske košarkarske lige - zvezo. Prvenstveno srečanje je bilo napovedano ob 17. uri. Vrsti Obutve in Ilirije sta bili v telovadnici 30 minut pred srečanjem in sta se do ure,

ko naj bi se srečanje začelo, ravno dobro ogreli. Vendar sodnikov, ki naj bi delila pravico, ni bilo. Ekipe sta čakali pet, deset, dvajset minut. Organizatorji srečanja so bili nestrpni, zakaj v primeru, da tekma ne bi bila odigrana, bi morali kriti delo nepredvidenih stroškov, zagotoviti pa bi morali plačati najemnino za telovadnico, ko bi Ljubljancem ponovno prišli na tekmo. Zato so poklicali na pomoč prvega sodnika, ki so ga dobili povsem slučajno.

Drugič se je zataknilo takoj na naslednji tekmi. Na srečanje med Obutvijo in Mengšem je namreč prišel en sam sodnik. Po brezuspešnem čakaniu na njegovega pomočnika se je srečanje začelo tako, da je piskal sam. Naslednji tekmi igrajo Novomeščanke doma 14. in 17. junija. Novomeška organizacija sodnikov mora vsaj tokrat svojo nalogo bolje opraviti. Že zaradi njenega ugleda bi bilo prav, da bi prišla v telovadnico dva sodnika, in sicer z delegacijo.

J. PEZELJ

Za obstanek potrebna zmaga

Novomeške rokometiške čaka v zadnjem kolu težka naloga - Obstanek v II zvezni ligi jim zagotovi le zmaga - Sevnici v super ligi pristali na drugem mestu

Ekipe v moški in ženski II. zvezni rokometni ligi gredo na igrišče le še enkrat. Medtem ko je za Inles znano, da bo tudi letos obstal tik pod vrhom tabele in da bo Sevnica še eno leto igrala v slovenski ligi, za žensko vrsto „Krke“ še ni zanesljivo, da bo ostala v družbi drugoligašic. V zadnjem kolu igra doma z zadnjejuvrščeno ekipo Intercommercea in bržkone bo domačim igralkam prišla prav tudi pomoč gledalcev.

VARTEKS - INLES

16 : 20 (8 : 9)

Ribničane je v Varaždinu pričakala močno pomlajena ekipa, ki se je bolj izkušenim gostom v prvem polčasu zelo dobro upirala. V nadaljevanju pa so morali mladi Varaždinci priznati premoč gostov. Največja ovira zanje so bili Putrle, veteran Radić in vse boljši Ilc.

Inles: Kersnič, Ponikvar 1, Radić 3, Ilc 4, Žuk 2, S. Kersnič 1, Karpov 2, T. Andoljšek, Ambrožič 2, D. Andoljšek, Putrle 5 in Gelze.

IVANIČ - KRKA

13 : 10 (6 : 7)

Igralke „Krke“ so v gosteh dobro igrale, zlasti v prvem polčasu, ko so bile precej boljše od domačink in so odšle k odmoru z zadetkom prednosti. V nadaljevanju so Novomeščanke ponovile igro iz prvega polčasa, sodnika pa nista obdržala kriterija iz prvega dela igre in sta dopustila domačinkam grobo igro, ki je gostje vrgla s tira. Navzlic porazu imajo domače igralke lepe možnosti, da ostanejo v II. zvezni ligi, saj igrajo zadnje in odločilno tekmo doma.

Krka: Judež, Grgič 2, Molan 1, D. Štrukelj 3, Kobe, Bon 2, Zagorc, Frančič, Kostanjšek 1, Silvester, Mršnik 7, J. Štrukelj.

ODLOČILA BO ZADNJA ZMAGA

Zadnje kolo v II. zvezni rokometni ligi bo odločilo, katere ekipe z dna bodo v prihodnji sezoni še igrale v zvezni konkurenci in katere vrste bodo izpadle. Novomeška Krka se bo pomerila z Intercommerceom iz Umaga, vrsto, ki je na prvenstvu dosegla le tri zmage. Gostje v srečanju z Novomeščankami nimajo kaj izgubiti in ravno zato bodo domačim, ki se zavedajo odgovornega srečanja, nevarne nasprotnice. Navzlic temu pa bi morala Krka, ki ji je dolgo časa grozil izpad iz lige, v sobotnem srečanju poskrbeti, da Novo mesto ne bo izgubilo zveznega ligaša. Srečanje bo v novomeški športni dvorani ob 17. uri.

Krka: Judež, Grgič, Molan 3, D. Štrukelj, Frančič, Bon 1, Kostanjšek 1, Silvester, Mršnik 5.

SEVNICA - OBALA

34 : 17 (17 : 9)

Sevnici, ki so po tistem upali, da bodo Tržičani v boju s Slovenjgradci poskrbeli za presenečenje, so v srečanju z Obalo zaigrali na vso moč. Z dobro in domiselno igro so goste nadigrali že v prvem polčasu, ko so povedli za osem zadetkov. Domači so na vso moč igrali tudi v drugem polčasu in si zagotovili lepo zmago, ki pa jih je ob koncu uvrstila na drugo mesto v slovenski super ligi, kajti Tržičani so izgubili.

Sevnica: Možic, Mlakar 2, Ganc 4, Barič 1, Jazbec 4, Starina, Svažič 7, Mrežar 2, Štojs 3, Novšak 7, Trbovc 4, Krejan.

KRKA - INA

16 : 21 (7 : 10)

Zaostalo tekmo 20. kola ženske II. zvezne rokometne lige si je ogledalo koli 150 gledalcev. Pričakovali so, da bo novomeška vrsta, ki se še vedno bori za obstoj v ligi, proti nasprotnicam iz Siska boljše zaigrala. Domačinke so namreč v prvem polčasu igrale brez volje, izkazala se je le vratarka Judeževa, ki je obrnila vrsto nevarnih strelcov. Gostje so v drugem polčasu zaustavile nevarno strelko Mršnikovo in prodromo Štrukljevo, tako da so dokaj lahko dosegle zmago.

'RAČKE' NA KOLESU

Društvo novinarjev Slovenije bo s kolesarskim društvom iz Grosupljega pripravilo v petek, 16. junija, 2. kolesarsko prvenstvo novinarjev Jugoslavije. Tekmovalci bodo nastopili v dveh kategorijah, in sicer do 35 in nad 35 let. Pomerili se bodo v ekipni in posamični konkurenci, nastopile pa bodo tudi „račke“ z Dolenjskega.

ČRNOMELJ DVAKRAT

Konec minulega tedna se je končalo območno mladinsko in kadetško prvenstvo v nogometu. Obakrat sta v zaključku tekmovanja nastopili vrsti novomeškega in črnomaljskega nogometnega podmladka. Rezultati - kadeti: Črnomelj - Novo mesto 2 : 0, Novo mesto - Črnomelj 0 : 1; mladinci: Črnomelj - Novo mesto 1 : 0 in Novo mesto - Črnomelj 0 : 6.

OŠ BRŠLIN NAJBOLJŠA

Konec minulega tedna je bilo na novomeškem stadionu občinsko nogometno prvenstvo za pionirje, stare do 12 let. V tekmi za prvo mesto sta se pomerili ekipe OŠ Bršlina in Brusnice, zmagali pa so Novomeščani. V boju za tretje mesto so nogometiški iz Vavte vasi izgubili s Šmarjetu. Nato so se pomerile ekipe v velikem nogometu. V finalu dobro pripravljenega turnirja so se pomerili Bršljinčani in njihovi vrstniki iz Mirne peči. Novomeščani so brez težav zmagali. Organizator turnirja je bil SD Udarnik, pokrovitelj pa ObZTK Novo mesto.

LAO: Postojna petič zmagala

Na 33. športnem prvenstvu ljubljanskega armadnega območja je bil drugi Kranj

Ekipa Postojne je zmagala na pravkar končanem 33. športnem prvenstvu LAO, ki je potekalo od 29. maja do 3. junija v Ribnici in Kočevju. Šest ekip se je pomerilo v osmih disciplinah. Končni vrstni red je tak: 1. Postojna 61,5 točke, 2. Kranj 50,5, 3. Maribor 49, 4. Ljubljana 39,5, 5. Vrhnika 32 in 6. Ajdovščina 17,5 točke.

Kranj itd. Vojaški peterboj (tek 100 m, metanje krogle, skok v daljino, metanje bombe, 1.500 m): 1. Kujundžić (PO), 2. Levatič (PO), 3. Kastrati (MB) itd.

Plavanje (200 m prosto, 100 m prsno, 100 m hrbtno, 100 m prosto, 50 m v obleki s puško, 4 x 100 m prosto): 1. Postojna, 2. Ljubljana, 3. Ajdovščina itd.

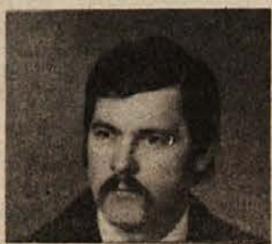
MILAN GLAVONJIČ

IMV NA IGRAH - Športniki in športnice iz Industrije motornih vozil so se udeležili 13. športnih iger motorne industrije Jugoslavije. Medtem ko so v skupni uvrstitvi letos niso dosegli vidnejšega uspeha, so se izkazali v kegljanju in streljanju. Na sliki: prizor s košarkarske tekme. (Foto: J. S.)

Nogometna želja

Ni bilo naključje, da so sekretarsko mesto Temeljne nogometne zveze Dolenjske, oziroma Medobčinske nogometne zveze Novo mesto zaupali ravno tridesetletnemu Igorju Bučarju. Bučarja namreč na novomeški nogomet veže marsikaj. Že kot pionir je oblekel Elanov dres, pred petnajstimi leti pa je zavoljo hitrega napredka v igri prišel v člansko vrsto. Z njo je preživljal lepe in težke trenutke vse do 1975, ko se je posvetil sojenju in delu v nogometni zvezi.

„Pred tremi leti,“ je povedal novomeški nogometni republiški

sodnik, „sno ustanovili, kot so to od nas zahtevali portoroški sklepi, temeljno zvezo. Zajemala je vse občine na območju Dolenjske in takoj smo izpeljali rekreacijsko tekmovanje. Nastopile so vrste iz Grosupljega, Ivančne gorice, Črnomlja, Mirne ter Straže. Šentjerneja in Novega mesta. Po sklepu republiške telesnokulturne skupnosti pa smo ustanovili medobčinsko nogometno zvezo, ki zajema štiri občine: črnomaljsko, metliško, novomeško in trebanjsko. Do organizacijske spremembe je prišlo zaradi lažjega dela. Nogomet, ki ima na Dolenjskem in v Beli krajini dolgo tradicijo, že vrsto let zastaja, je na obrobju dolenjskega športa. In z novo zvezo naj bi dosegli, da bi dobili tisto vlogo in mesto, ki mu gre.“

Nogometni delavci v dolenjski regiji se zavedajo, da zamujena ne bo moč nadoknaditi čez noč. Zato se že dogovarjajo za nogometni center. Ker sta se za nogomet kot prednostno panogo odločili dve občini, je sedaj na prvem mestu v vseh štirih občinah in nogometiški meniji, da bi doblili tisto vlogo in mesto, ki mu gre.

„Sedaj smo izenačeni s košarko in rokometom,“ je nadaljeval sekretar zveze, „in to

moramo izkoristiti. Številni turnirji so namreč dokazali, da se za „usnje“ zanima vse več mladine, bržkone pa bo svoje pridalo tudi svetovno prvenstvo v Argentini. Ker bo televizija prenašala večino dvobojev, pričakujemo, da se bo zanimanje za nogomet med pionirji močno povečalo. To pomeni, da bomo dobili precej novih članov. Že sedaj imamo registriranih več kot 230 igralcev v vseh kategorijah, in če pomislimo, da je toliko občanov le v našem Elanu, lahko rečemo, da je nogomet v novomeški občini še vedno najbolj priljubljena igra z žogo.“

Bučar je ob koncu opozoril tudi na težave. Meni, da imajo nogometna moštva na Dolenjskem zelo nadarjene igralce, pa odločno premalo strokovnjakov. Nekdanji igralci se branjajo dela z najmlajšimi, klubom, v katerih so preživeli lep del mladosti, obravnavajo hrbet. Zato ni čudno, da člani zveze želijo pritegniti v svoje vrste vaditelje in trenerje, predvsem poklicnega delavca za člansko vrsto, ali v nogometnem jeziku povedano, za peto selekcijo. Dolenjska nogometna želja je namreč ta, da bi dobili svojega predstavnika v slovenski ligi. Tako moštvo pa mora imeti poklicnega trenerja.

J. P.

Šport

BUMBAR IN PAVLIN

Pod pokroviteljstvom RIKO in v organizaciji Šahovskega kluba Ribnica je bilo te dni v Ribnici republiško prvenstvo za pionirje in pionirke, ki se ga je udeležilo 40 tekmovalcev. Končni vrstni red: pionirji: 1. Bumbar (KR) 8,5 točke, 2. Božič (KR), 3. Mikec (CE) itd.; pionirke: 1. Pavlin (Jušinci), 2. Kovač (Domačnjec), 3. Hrvat (Juršinci) itd.

ODBOJKA:

ZUŽEMBERK OSMI

V Skopju se je konec minulega tedna končalo tridnevno državno mladinsko prvenstvo v odbojki. Nastopilo je devet najboljših mladinskih ekip v Jugoslaviji, med njimi tudi obetavna žužemberška vrsta. Igrala je v 1. skupini in izgubila srečanja z Modričo in VGSK 3 : 0. Dolenjci so se nato pomerili v „malem“ finalu in zasedli osmo mesto. Zapisati moramo, da so v predtekmovanju igrali z boljšima ekipama. VGSK je na koncu zmagal, Modriča pa je bila tretja.

SINDIKALNA ODBOJKA - Med najbolj zanimivimi športnimi disciplinami sedemnajstih delavskih športnih iger novomeške občine je nedvomno odbojka. Te dni sta obe igrišči na Loki zasedeni do mraka, zakaj letos nastopa kar 15 moških in 9 ženskih ekip. Organizatorji športnih iger, komisija za šport in rekreacijo pri novomeškem občinskem sindikalnem svetu trdijo, da se sindikalna odbojka razen z množičnostjo lahko postavi tudi s kakovostjo, srečanja pa si nemalokrat ogleda precej več gledalcev, kot pa jih pride na tekme v republiški ligi.

Metliških 130 košev

V 5. kolu 1. slovenske košarkarske lige za ženske so novomeške igralke doživele peti poraz - V DKL vodi N. mesto

Košarkarice Obutve, novinke v 1. slovenski košarkarski ligi, ostajajo brez točk tudi po petem kolu. Tokrat so se pomerile z močno vrsto Mengša in v neizenačenem srečanju so doživele peti poraz. V dolenjski košarkarski ligi favoriti zmagujejo brez težav, za presenečenje pa je poskrbela vrsta Podbočja, ki je ugnala novomeško Obutve.

OBUTEV - M ENGEŠ

31 : 64 (14 : 36)

Vrsta Mengša, ki je lani nastopila v slovenski super ligi, z Novomeš-

čankami minulo soboto ni imela veliko težav. Domače košarkarice so namreč igrale pod svojimi zmoglostmi i. Nekoliko boljše so bile v obrambi, zlasti Kuretova in Srebrnjakova, ki sta polovili veliko odbitih žog, v napadu pa so igrale precej slabše. Pri metu na koš so zgrešile celo iz ugodnejših pozicij.

Obutev: D. Hrvat 2, Zura, Novinec 2, Srebrnjak 6, Tomšič 10, Gradetki, Grivec, J. Hrvat, Bilobrk 2, Kure 5 in Senica 4.

MIRNA - SEMIČ

100 : 89 (55 : 50)

Semičanci so se dokaj dobro upirali varovanemu trenerja Janeza Kramarja, ki so v soboto zmagali že četrtrič zapored. Z novo zmago so Mirničani na lestvici napredovali na tretje mesto.

PODBOČJE - OBUTEV

57 : 54 (29 : 24)

V derbiju 5. kola dolenjske košarkarske lige so se domači igralci pomerili z vrsto Obutve. V tipično prvenstveni tekmi sta ekipi zaigrali dobro košarko, nekoliko presenetljivo pa so zmagali varovanci Toneta Pirca.

ZUŽEMBERK - METLIKA

57 : 130 (27 : 45)

Domači igralci in gledalci so od srečanja z Metličani pričakovali bolj izenačeno srečanje. Vendar so bili gostje v soboto popoldan izredno razpoloženi, predvsem v drugem polčasu, ko so dosegli kar trinsemdeset zadetkov.

KOŠARKARSKI OBČNI ZBOR

Košarkarski klub Novo mesto bo imel danes ob 19. uri v prostori športne dvorane klubski občni zbor. Na njem bodo udeleženci poslušali poročila o delu, finančnem poslovanju in strokovnem delu, razpravljali bodo o predlogu sporazuma o združitvi košarkarskih klubov Novo mesto in Obutev. Ob koncu bodo izvolili predsednika, podpredsednika in člana upravnega odbora ter druge organe košarkarskega kluba Novo mesto.

PENCA TRETJI

V Zagrebu je bil konec minulega tedna tradicionalni Hanžekovičev memorial, in sicer 28. po vrsti. V močni mednarodni konkurenci je nastopil tudi Novomeščan Janez Penca v teku na 400 m ovire. V tej disciplini je z novim slovenskim rekordom zmagal Kopitar (51,1). Za njim so se uvrstili: 2. Arva (Madžarska) 51,4, 3. Penca (N. mesto) 52,0, 4. Nestor (CSSR) 52,7, 5. Hermann (ZRN) 53,3, 6. Koller (ZRN) 53,5.

Klonill gostom

Pred sobotnim superfinalom članske vrste je bil v petek v Sevnici še en rokometni turnir, ki je dal finalistu za republiško mladinsko prvenstvo.

Pomerili so se ajdovška Lipa - prvak zahodne skupine Sevnica kot prvak Juga ter drugouvrščena iz vsega lige - celjski Aero in škofjeloška Jelovica. Prvaka sta pred srečanjem prejela pokale za zmago v svojih skupinah. Sam razplet je pokazal, da same uvrstitve niso odločilne. Tako je Lipa igrala s svojim tekmečem (Jelovica) ogorčeno igro; končni izid boja je bil neodločen (11 : 11). Podoben je bilo med Sevnico in Celjem (9 : 9). Lipa je nato za pičlo točko porazila Celje (12 : 11), s pravim preimgom je Jelovica obrnila v svoj prid v tem srečanju že utrujene domačine (14 : 13). Celjani so na kraju premagali še Škofjeločane (11 : 8). Ajdovci so tako republiški finalist s 5 točkami, sledijo Aero (2 točki), Jelovica in Sevnica. Za najboljšega igralca Celjan srečanja je bil proglašena Celjan Pušnik, za najboljšega pa Škofjeločan Bešter. Domačini so imeli od vseh najmanj izključitev. Vsekakor obstaja zaledje vrstnih mladih igralcev.

A. Z.

STARTNI STREL - Počil je startni strel in vojaški-tekmovalci so krenili v še en boj za točke, v še eno preizkušnjo svojih moči in telesne vzdržljivosti. (Foto: Primc)

Odbiti zahtevki prejšnjega direktorja

Novomeško sodišče združenega dela zavrnilo zahteve Jožeta Tomljeta, nekdanjega direktorja hotela Kandija

Zares obsežna in burna je bila nedolgo tega razprava na novomeškem sodišču združenega dela, v kateri je Jože Tomlje iz Dolenjskih Toplic naslovil na senat, ki mu je predsedoval Vladimir Bajc, naslednje štiri zahtevke: da se razpis za delovno mesto upravnika hotela Kandija, objavljen v „Delu“ lanskega junija, kot nezakonit razveljavi, nadalje, naj sodišče ugotovi, da je bil referendum o organiziranju tozda Hotel Kandija Novo mesto lanskega septembra veljaven, ob koncu pa še, da mu je „Krka“ dolžna kot pooblaščenca za vpis predznambe sklepa o organiziranju tozda Hotel Kandija omogočiti, da to pooblastilo tudi realizira in mu za to dati na razpolago vse potrebne podatke in pomoč. Še zadnji Tomljetov zahtevki pa je, da mora stroške sodnega postopka trpeti „Krka“.

Tudi za mesto upravnika hotela Kandija. Na razpis se je prijavilo več kandidatov, tudi Jože Tomlje, ki je bil do takrat na čelu hotela, vendar je bil po ustreznem postopku za upravnika nato izbran Marjan Slak. Tomlje se s takšno odločitvijo ni strinjal. V utemeljitev tega je navedel, da je bil razpis nezakonit in da je izšel, preden je akt o novi sistemizaciji sploh stopil v veljavo. Temu na rob je Tomlje dodal še en zahtevki: da mu „Krka“ omogoči izpeljavo sklepa referenduma in tako seveda priznati, da je Hotel Kandija posej samostojen tozd. Ob koncu je še trdil, da so bili nanj izvršeni različni

politični pritiski, da je vse skupaj bila le umazana igra in da naj sodišče zato ugotovi vsem njegovim zahtevkom. Senat ni imel lahkega dela, toda po dolgotrajnem zaslišanju prič, pregledu gradiva in samoupravnih aktov je vendarle prišel do zaključka, da nobeden izmed Tomljetovih zahtevkov ni upravičen.

Sodišče namreč meni, da je bil razpisni postopek docela zakonit, enako velja tudi za izbiro kandidatov. Popolnoma neutemeljena je Tomljetova trditev, da je pri tem šlo za umazano igro, kajti Marjan Slak izpolnjuje vse razpisne pogoje, zahtevane za to delovno mesto. Docela ustavna in samoupravna pravica pristojnih organov pa je, da med enakovrednimi kandidati izbere tistega, ki je po njihovem za takšno delo najprimernejši.

Drug Tomljetov zahtevki pa je senat zavrnil iz preprostega razloga, ker sta bila postopek sklicevanja zboru delavcev in izvedeni referendum zgrešena in sta v marsičem kršila določila zakona o združenem delu. Delavci hotela Kandija imajo kot člani tozda pravico dajati pobudo za formiranje samostojnega tozda, vendar nikakor ne po postopku, kot so ga izvedli. Ugotovilo se je namreč celo, da o tej pobudi nista bila obveščena niti sindikat niti delavski svet. S takšno odločitvijo sodišča pa „odpade“ tudi tretji Tomljetov zahtevki (pa tudi če bi bil referendum veljaven, ga ne bi bilo mogoče upoštevati, saj delavci svojega sklepa niso posredovali ostalim tozdom).

Ob koncu se to: delavci hotela Kandija imajo seveda pravico, da dajo novič pobudo za ustanovitev samostojnega tozda, vendar po postopku, kot ga predvideva zakon o združenem delu, sicer pa tudi odločba novomeškega sodišča združenega dela še ni pravomočna.

Z lopato ubil sovaščana

Prav nobene rešitve ni bilo več za 38-letnega Jožeta Valterja, ki je minuli četrtek okoli sedme ure zvečer nezavestven obležal pod udarci, ki mu jih je z lopato prizadejal sovaščan Leopold Mikec. Zdravniki v novomeški bolnišnici so navzlic hitri pomoči lahko ugotovili le še smrt.

Tisti večer je 32-letni Mikec skupaj s svakom na domačem dvorišču s samokolnico vozil premog v drvarnico. Dan se je že nagibal v večer, ko se jima je pridružil Valter. Kmalu pa se je med slednjim in Mikecem vnel hud prepir. Končal se je tako, da je Mikec zgrabil za lopato in s kovinskim delom večkrat udaril Valterja po glavi in telesu, tako da je obležal nezavestven. Domačini so Valterju hitro priskočili na pomoč in poklicali rešilni avtomobil, vendar je bila vsaka pomoč zamana. Valter je že med prevozom v bolnišnico umrl.

Zaradi opisanega dejanja je preiskovalni sodnik za Mikca odredil pripor, medtem ko podrobnosti, kako in zakaj je prišlo do prepira, še niso znane.

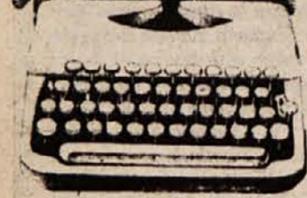
PUŠKO PUSTIL V NEZAKLENJENEM AVTOMOBILU

Nepredvidno je ravnal 29. maj Leopold Fortuna iz Obča pri Dragatušu, ko je zvečer pustil nezaklenjen osebni avtomobil pred gostilno v Malem Nerajcu in v njem loval puško. Priložnost je izkoristil tat in orožje izmaknil. Ljubitelja orožja iščejo miličniki.

OTROKOVA SMRT POD KOLESI TOVORNJAKA

Minuli torek okoli 18.30 je prišlo v Klostru do hude prometne nesreče, ki je terjala smrt komaj 7-letne Mojce Renko. Dekletce je tisti večer z mlajšim bratom stalo ob hiši nasproti domače, nenadoma pa se odločilo, da gre domov, in steklo je čez cesto. Takrat pa je iz gradaške smeri pripeljal tovornjak, ki ga je vozil Vladimir Štukelj iz Semiča, in Mojco zadel, tako da je na kraju nezgode umrla.

dežurni poročajo

SKOZ OKNO V HIŠO - 4. junija je bilo vlogljeno v hišo Janez Kastelca na Ravovski ulici v Novem mestu. Kastelčevih ni bilo doma, vlomilec pa je vdrl skozi okno in med iskanjem denarja premetal domala vse stanovanje. Uspeh ni bil ravno najboljši: odnesel je 500 din.

OSTALA BREZ RADIA - V noči na minuli petek je za zdaj še neznan tat obiskal gornje prostore gostilne Košak v Novem mestu in iz sobe Matije Deržič odnesel kasnetni radio. Za storilecemo poizvedujejo.

RAZGRAJAL, KER NI DOBIL PIJACE - Novomeški miličniki so 26. maja popoldne pridržali do iztreznitve 29-letnega Franca Stanjšo z Vrha pri Ljubnu, ker je razgrajal v Kosakovi gostilni. Očitno vinjenemu namreč niso hoteli več postreči z alkoholnimi pijačami, Staniša pa s takšno odločitvijo ni bil zadovoljen. Imel je opravka z miličniki, zraven tega pa bo moral še na zagovor k sodniku za prekrške.

KOLESTARJA TRČILA

Do nenavadne, a hude prometne nesreče je prišlo v nedeljo okoli 22.50, na lokalni cesti v Zurbkovem dolu pri Sevnici. Trčili sta namreč dve kolesi z motorjem, oba voznika pa sta padla po cestišču. Medtem ko je 47-letni Franc Ganc odnesel le nekaj praskami, pa je drugi voznik, 21-letni Marjan Rogel, dobil hude poškodbe, saj so ga v bolnišnico odpeljali s poškodovano lobanjo, pretresom možganov in še nekaj hudimi poškodbami.

„Bratsko“ posekali 55 kubikov

Okrožno javno tožilstvo vložilo obtožnico zoper Janeza Šebenika, Matijo Vidica in Leopolda Zalca - Brezplačno posekal 17 smrek - Pomoč tudi „od zgoraj“

Okrožno javno tožilstvo Novo mesto je pred dnevi vložilo obtožnico pri črnomaljskem občinskem sodišču zoper 47-letnega Janeza Šebenika iz Dolenjske Logatca, 39-letnega Matijo Vidica s Suhorja pri Dolenjskih Toplicah in 41-letnega Leopolda Zalca iz Zapudja pri Črnomlju. Obtožnica bremeni prva dva, da sta Zalca pomagala pri nezakonitem poseku okoli 55 kubikov lesa, s čimer si je slednji protipravno prisvojil preko 44.000,00 din.

Zgodba sega tri leta nazaj, v pomlad 1975, ko je Šebenik, takrat upravnik tozda Gozdnega gospodarstva Novo mesto v Črnomlju, naročil revirnemu gozdarju Vidicu, naj odkáže Leopoldu Zalcu brezplačen posek iglavcev. Vidic je ukaz „od zgoraj“ seveda izpolnil in Zalec je tako brez vsakih stroškov ali bojazni (smreke, ki jih je posekal, mu je namreč Vidic še žigosal z gozdarškim kladivom) podrl sedem smrek v vrednosti preko 18.000 din.

TUDI NOVOMEŠČANI Z MULTANOVO - Oprema novomeških miličnikov je od prejšnjega tedna bogatejša za nov „foto radar“. Verjetno bodo vozniki posej z večjim strahom odpirali pošne nabiralnike, kajti s takšnim dokazom v rokah sodniku za prekrške res ne bo težko napisati odločbe.

Tovornjaki se selijo iz mesta

Prepoved tovornega prometa v nekaterih delih Novega mesta? - Z novomeškim „korzom“ ne bo nič - Obnova starega mostu zamuja za mesec in pol - Kaj s parkirišči?

Dve točki dnevnega reda sta dajali ton nekajurni seji novomeškega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, ki je bila minuli teden: beseda je tekla o odloku, s katerim bi naj svet tudi uradno postal delovno telo SOB Novo mesto, in kar Novomeščane še posebej zanima, o predlogih nove prometne ureditve v mestu.

O odloku mogoče le to, da je bilo največ razprave o številu udeležencev v svetu, pripombe prisotnih (udeležba ni bila ravno najboljša - op.p.) pa so nakazale, da verjetno ne bi bilo odveč razmišljati o ustanovitvi SIS za promet.

Predlogi nove prometne ureditve - pripravila jih je novomeška UJV - niso, v nasprotju z nekaterimi prejšnjimi, prav nič „revolucionarni“. Konec koncev so vse predvidene novosti dolgoletni sen Novomeščanov. Izvršnemu svetu občine v razpravo - in, upajmo, tudi v potrditev - so udeleženci seje sveta dali naslednje predloge:

Promet na Ulici talcev naj bi bil posej omejen. Voznja bo dovoljena le osebnim avtomobilom, medtem ko bo vsem tovornjakom in tudi avtobusom prepovedana. Izjema bodo seveda „komunalna“ vozila. Še to: omenjena ulica je mnogim dir-

kalna steza, zato je sklep novomeških miličnikov, da jo bodo posej pogosteje obiskali z radarjem.

Med te pomembne pridobitve za novomeške pešce pa vrinimo še vest, da po dosedanjih ugotovitvah zamuja obnova starega mostu čez Krko za mesec in pol, tako da lahko njegovo odprtje pričakujemo šele v drugi polovici avgusta. Do takrat pa bo, upajmo, sprejet tudi predlog sveta, da bi posej v mestu prepovedali tovorni promet, čez most pa naj bi vozili le tovornjaki, lažji od treh ton, in avtobusi primestnega prometa. Seveda bo promet takrat potekal čez Glavni trg ponovno v obeh smereh.

Problem zase pa ostajajo parkirišča. Tudi seja sveta na to ni našla pravega odgovora. Predlog, da bi ponovno spustili vsa parkirišča na Glavnem trgu, je naletel na različna mnenja. Toda vse kaže, da zaenkrat ne

bo druge rešitve, kajti tako opevana zamisel, da bi Glavni trg uredili z zelenicami in ga ob določenih urah zapri za ves promet, je po „zaslugi“ samo nekaterih nasprotnikov propadla. Škoda.

B. BUDJA

Fički ponovno v „nevarnosti“

V Novem mestu ponovno avtomobilski tat

Vse kaže, da se je v Novem mestu pojavil nov „ljubitelj“ fičkov. Tako z novomeške UJV poročajo, da je v noči na 30. maj neznanec vlomil v osebni avtomobil Novomeščana Cirila Papeža in mu odnesel radio; izvijač in klešče, takoj zatem pa se je lotil še fička, last Antona Škedja iz Gabrja. Iz avtomobila, ki je stal parkiran v bližini Papeževega vozila, je odnesel razdelilno kapo, dinamo, kable, uplinjač s filtrom in jermen.

Na postaji milice pa se je oglasil še tretji lastnik fička, Jože Ucmannz Dol. Težke vode. Povedal je, da je avtomobil pustil na domačem dvorišču in ga tudi zaklenil, da pa pogreša rezervno kolo, akumulator in jermen. Komaj so si lastniki avtomobilov nekoliko oddahnili od strahu pred prejšnjim vlomilcem, ki je že lep čas za zapahi, že jih torej čakajo nove skrbi. Še posebno velja to za lastnike fičkov.

DO SMRTI POVOZIL PEŠČA

V prometni nesreči na cesti Bizeljsko-Brežice v nedeljo je bil ob življenje 58-letni Karel Nemer iz Župelevca. Nemer je šel tistega dne zvečer peš proti Brežicam. Tedaj ga je z osebnim avtomobilom dohitel ljubljancan Mihael Rajterič. Slednji zaradi prehitre vožnje ni mogel preprečiti nesreče in je pešča zbil po cestišču, kjer pa je Nemer zaradi hudih ran obležal mrtev.

Ni vsaka nesreča „delovna“

Sodišče zavrnilo Turkov zahtevek, naj mu regionalna zdravstvena skupnost prizna bolezen za nesrečo pri delu

Pot Antona Turka iz Malega Orehka pri Stopičah na sodišče združenega dela je bila za man. Turk je namreč vseskozi trdil, da gre vzroke obolenju, ki ga tare, iskati v delovni nesreči in da zdravstvena skupnost ravna napak, ko mu tega tudi ne priznava.

V pritožbi stoji, da je predlanskega avgusta pri delu dvignil precej težak tovor, takrat pa so se pričele bolečine v kolku, pa tudi na nogo ni mogel več stopiti. Turk podpira to trditve z izjavami nekaterih prič, hkrati pa meni, da ga je Regionalna

zdravstvena skupnost Novo mesto oškodovala, ko mu tega ni priznala za nesrečo pri delu. Turk je zato na sodišču terjal plačilo razlike OD, ki bi jo pač dobil, če bi se pri delu zares poškodoval.

Zdravstvena skupnost pa ni bila takšnega mnenja, kajti ugotovitev zdravniške komisije I. in II. stopnje je, da opisanega dogodka nikakor ne gre šteti za nesrečo pri delu. Če k temu dodamo še mnenje sodnega izvedenca, ki pravi, da je to bolezen, ki ne more nastati naenkrat, pač pa se razvija sčasoma, potem o odločitvi sodišča ne more biti dvom. Senat je Turkov zahtevki zavrnil, vendar odločba še ni pravomočna.

KRONIKA NESREČ

TRČIL V HIŠO - Peter Velikonja iz Slovenske vasi je 2. junija peljal osebni avtomobil proti Mokronogu, toda na nekem ovinku ga je zaneslo in je trčil v vogal hiše. Pri nesreči se je Velikonja laže poškodoval, materialno škodo pa cenijo na 20.000 din.

PODRIL KOLESARJO - 3. junija zvečer je Tomaž Bukovec iz Trebnjega vozil avtomobil proti Mirni, med vožnjo v klanec pa mu je nasproti pripeljala drugo vozilo. Bukovec je med srečanjem zavil v desno, pri tem pa je zadel Senjo Smrekar iz Dola, ki je ob sebi rimila kolo. Smrekarjeva je padla, vendar je na srečo dobila le nekaj prask: prvo pomoč so ji nudili v trebnjskem zdravstvenem domu.

PO NESREČI ODPELJALA NAPREJ - 4. junija ob 17. uri je skozi naselje Mali vrh pri Mirni peči vozil rumen volkswagen, med srečanjem s kolesarjem pa je avtomobil zavil v levo in pri tem zadel 9-letno Martino Kovačič. Deklica je na srečo dobila le laže poškodbe. Voznica je po trčenju stopila iz avtomobila, si ogledala poškodbe, nato po mirno odpeljala naprej. Miličniki zaenkrat vedo le to, da je avtomobil imel ljubljansko registracijo.

BOČNO V TOVORNJAK - Ivan Kregel iz Radovlje pri Šmarjeških Toplicah je 31. maja zvečer vozil osebni avtomobil po magistralni cesti proti Zagrebu. V ovinku pri Otočcu pa je zapeljal v levo in tako bočno zadel v nasproti vozeči tovornjak, ki ga je upravljala Slobodan Maksimovič iz Prnjavora. Kregel se je pri trčenju laže poškodoval in so mu prvo pomoč nudili v novomeški bolnišnici. Gmotne škode je za okoli 15.000 din.

NI UPOŠTEVAL PREDNOSTI - Le majhna nepredvidnost je bila dovolj, da je 30. maja na križišču pri Drganjem selom prišlo do prometne nesreče. Tega dne je Ana Longarjeva iz Rumanje vasi vozila osebni avtomobil od Straže proti Vavti vasi po prednosti, na omenjenem križišču pa je od Dolenjskih Toplic pripeljal osebni avtomobil Anton Vlasič iz Gornje Straže. Longarjevi je takoj zapri pot in vozila sta trčili. Pri nesreči se je laže poškodovala soprotnica Longarjeve, Antonija Mavšič iz Rumanje vasi, materialno škodo pa cenijo na okoli 13.000 din.

ZA AVTOBUSOM PREČKALA CESTO

Rudi Dim iz Gradca je v petek peljal tovorni avtomobil proti Metliki, v Primostku pa srečal avtobus, ki je spejeljal s postajališča. Med potniki, ki so izstopili, je bila tudi 70-letna Helena Lasič iz Otočca. Slednja je za avtobusom stopila na cestišču, vendar natanko pred tovornjak, ki ga je pripeljal Dim. Voznik je Lasičevu zadelo jo huje poškodovalo. Odpeljali so jo na zdravljenje v novomeško bolnišnico, kjer pa je že čez dva dni podleгла poškodbam.

MED NABIRA NJEM JAGOD POD AVTO

19-letni Stanislav Zagorec iz Dol Maharovca je v petek vozil osebni avtomobil iz Sentjerneja proti Novemu mestu, v Mokrem polju pa ga je v ovinku zaneslo v vsek. Prav ga, kjer sta 14-letna Bojana Eržen in 13-letna Lidija Lečevski nabirali jagode. Zagorec je obe zadel.

Obveznica je kot denar

Dušan Jarc, dolgoletni novoteksovec, je pred kratkim postal član izvršnega sveta občinske skupščine, odgovarja pa za krajevne skupnosti. Ena njegovih prvih nalog je izpeljava in spremljanje akcije „Obveznice“, ki jo je takole označil:

„Že ob sestavljanju srednjeročnih programov javnih del v krajevnih skupnostih na območju novomeške

Dušan Jarc: „Z oddajo obveznic odposojila za ceste bomo srednjeročni program javnih del uresničili že veliko prej.“

občine je bilo jasno, da so želje in potrebe mnogo večje, kot pa razpoložljiva sredstva. Sprejeti so bili pač zmanjšani programi javnih del, občani pa kar naprej opozarjajo na pereče zadeve in terjajo, da bi jih brez odlašanja rešili. Predvsem gra za gradnjo komunalnih objektov, kot so asfaltiranje cest, gradnja vodovodov ter družbenih prostorov in kulturnih domov. Ker je pritisk krajanov in krajevnih skupnosti na vsemogoča sredstva vse močnejši, kljub temu pa denarja ni, so se krajevne skupnosti odločile za edino možno pot: zbiranje obveznic od posojila za ceste pri občanih.“

— Ali bo občan točno vedel, za katera dela gre do njegove obveznice?

„Vsak krajan naj bi prispeval obveznice le na podlagi natančno določenih delovnih programov krajevnih skupnosti, se pravi za dela, za katerih uresničitev je tudi najbolj zainteresiran.“

— Na kakšen način bo potekala oddaja obveznic in do kdaj bo trajala ta akcija?

„V večini krajevnih skupnosti so se odločili, da bodo aktivisti obiskovali posamezne krajeane, se pravi vsako hišo, in razložili program krajevne skupnosti ter ponudili v podpis izjavo o oddaji obveznic. Občan lahko podpiše celotno vplačano vsoto posojila za ceste, obveznice, ki jih je že prejel, pa takoj izroči. Akcija za oddajo obveznic v korist javnih del v krajevnih skupnostih bo potekala do 15. junija letos.“

— Na terenu se pojavljajo nejasnosti: ali se obveznice štejejo kot lastna udeležba krajana pri programu krajevne skupnosti ali pa mora dati še denar v gotovini.“

„Obveznica se šteje kot lastna udeležba posameznika, ker je plačilno sredstvo in velja kot denar. Krajevne skupnosti bodo namreč obveznice zbrale, banka pa jih bo takoj vnovčila.“

— Kakšna neposredna korist se torej obeta občanom z oddajo obveznic?

„Program javnih del za srednjeročno obdobje ne bo uresničen šele leta 1980, ampak že letos ali pa v letu 1979. Ponekod pa bo poleg tega programa rešenih in urejenih še nekaj dodatnih nujnih zadev. Se pravi, da bo občan z oddajo obveznic (v celoti ali pa delno) pomagal urediti tiste probleme, ki jih sam srečuje v vsakdanjem življenju.“

R. BAČER

Ni več vse dobro

V Škocjanu želijo več izbire v domačih trgovinah

V 29 vasesh, kolikor jih obsega krajevna skupnost Škocjan, je nad 600 gospodinjstev, razen tega je več vasi iz drugih krajevnih skupnosti, ki se oskrbujejo v Škocjanu. Računajo, da imajo trgovci zaledje s preko 5.000 prebivalci.

Zdaj imajo v Škocjanu tri trgovine: največ prometa ima Kmetijska zadruga Krka z lansko realizacijo 1.750.000 dinarjev, medtem pa sta Dolenjka in Mercator v svojih poslovalnicah iztržila približno enako, po 6,5 milijona dinarjev.

Izračunali so tudi, da okrog 450 zaposlenih v domači krajevni skupnosti zasluži na leto 26 milijonov dinarjev in da bi jih gotovo potrošili v domačem kraju, če bi bila primerna izbira. Ker imajo zdaj veliko istih artiklov v vseh treh trgovinah, predlagajo, naj bi uvedli specializirano prodajo. Na ta način bi se izbira popestrila, korist pa bi bila za občane in trgovce.

Pri denarju se ljubezen neha

Zbor izvajalcev v zdravstveni skupščini ni našel skupnega jezika glede finančnega načrta v letošnjem letu — Investicije v zaostanku

Delegati obeh zborov novomeške občinske zdravstvene skupščine so 30. maja ob zelo dobri udeležbi razpravljali o finančnem načrtu za leto 1978, kakor o prispevnih stopnjah za zdravstveno varstvo in o povečanju posmrtnin in pogrebniin ter o investicijah. Zbor izvajalcev se bo moral še enkrat sestati.

Finančnega načrta za letošnje leto delegati zbora izvajalcev niso sprejeli, čeprav so o tem najdlje razpravljali. Niso bili enotni glede notranje pre-

RISBA NA TOVARNIŠKEM DVORIŠČU — En oddelek otrok iz Novoteksovega vrtca je pred dnevi v okviru delovnega programa risal s kredo kar na asfaltu tovarniškega dvorišča. Takle pouk se jim je zdel sila zabaven, mame pa so lahko ob odhodu iz tovarne ogledovale „umetniše“ svojih malčkov. (Foto: Ria Bačer)

razpodelitve sredstev. Tako v zdravstvenih domovih, kot v bolnišnici so potrebe velike, za vse pa je premalo denarja.

Upoštevati bi veljalo stališča, zapisana v temeljnih razvojnih planov, kjer je dana prednost osnovni zdravstveni službi. Občani imajo na osnovno zdravstveno službo vrsto pripomb, in če hočejo pomanjkljivosti urediti, je potrebnih več sredstev. Takega mišljenja je bil tudi izvršni odbor zdravstvene skupščine. Zbor uporabnikov je predlog finančnega načrta sprejel, veljal pa bo, če se bodo delegati zbora izvajalcev na novemem zasedanju sporazumeli. Sicer bo potreben usklajevalni postopek, kakršnega določa poslovnik. Neenotnost v zboru izvajalcev pa je letos že drugič prišla do izraza.

NA CIKAVI GRADIJO

Cikava je po urbanističnem načrtu določena za precejšen razvoj zasebnih gradenj in za industrijski razmah. Najprej je potrebno zgraditi cesto in predel komunalno urediti. Ta dela so že v polnem teku. V gradnji je za zdaj 1300 metrov ceste, ki bo široka 6 metrov. Tudi kanalizacija je že položena. V končnem načrtu pa je predvidena še enkrat daljša cesta. Cesta je predvidena v makadamski izvedbi, vendar bodo po dogovoru s posameznimi naročniki nekateri deli asfaltirani. Ob cesti bo zgrajena tudi avtobusna postaja.

Medtem ko so bile sprejete vse predlagane stopnje prispevkov, je za občane morda najbolj zanimivo to, da se bodo letos posmrtnine povečale na 3.875 din (lani 3051 din), pogrebna pa bo v letu 1978 znašala 3875 din namesto lanskih 2034 dinarjev.

Na skupščini so ugotovili, da so planirane investicije v zdravstvu v precejšnjem zaostanku. Tako bi se morala gradnja novomeškega zdravstvenega doma začeti že lani, pa so gradbišče odprli šele pred nekaj tedni. Prav tako je bila že lani planirana gradnja zdravstvene postaje v Dol. Toplicah, je pa veliko vprašanje, če jo bodo letos začeli graditi. Predvsem so krive urbanistične ovire. Gradnja zdravstvene postaje v Straži je v načrtu za leto 1978, vendar bo iz istih razlogov po vsej verjetnosti prestavljena na prihodnje leto.

SREČNO NOVOMEŠČANI!

Pojutrišnjem, 10. junija, bo šla na pot novomeška ekipa, ki bo Jugoslavijo zastopala na „Igrah brez meja“ 13. junija v belgijskem mestu Rochefort. Kot smo videli na zaslonih, so se Sličiči, ki so prvi nastopili konec maja v Italiji, prav dobro odrezali. Novomeščanom želimo kar največ tekmovalne sreče.

JURČKOV SE NI — Minulo soboto in nedeljo so najbolj vneti gobarji že začeli stikati po okoliških hostah, vendar posebnega uspeha ni bilo. Na jurčke bo potrebno počakati še nekaj dni, da jih bo toplota po obilni moči potegnila iz zemlje. Znak, da je še prezgodaj misliti na gobe, je tudi to, da jih otroci še ne ponujajo ob gorjanski cesti.

NI VSEENO, KJE KUPIŠ — Potrošniki so že večkrat ugotovili, da so cene istim artiklom v novomeških trgovinah različne. Pred dnevi je nekdo kupil piškote iste znamke in vrste pri Mercatorju v Kandiji, pa je tam odšel 230 din manj, kot je dal zanje čez eno uro v Dolenjki samopostrežnici pri mostu. Še bolj pa potrošnik občuti razlike pri tehničnih predmetih, za katere je potrebno odšteti večje vsote. Primerjava med Elektrotehno in Novotekso, ki stoji naproti, prav tako večkrat pokaže, da se izplača najprej pogledati, potem kupiti.

ZAKAJ NA KUPU? — Do lani je imelo Novo mesto eno samo zelenjavno trgovino, in sicer na Glavnem trgu, potem pa smo dobili konkurenco v Kandiji. Tik te trgovine na Partizanski cesti bo v kratkem odprta še ena. Ta predel mesta bo torej dobro oskrbljen, zagotovljena je konkurenca, drugod pa nič!

MALO DOMAČIH PRODAJALCEV — Tržnica je bila v nove-

OTROKE VOZIJO V MESTO

Osnovna šola na Otočcu ima 273 učencev, dela v dveh izmenah v starem poslopju, kjer so od ranega jutra do večera vse učilnice zasedene. Tu v zdajšnjih pogojih ni govora o celodnevni šoli, težave pa imajo tudi z organiziranjem zunajšolskih dejavnosti. Ker je vprašanje otroškega varstva vse bolj pereče, se velikokrat dogaja naslednje: starši pridejo v šolo prosit za soglasje, da bi otroke vozili v mestno šolo „Katja Rupena“, kjer imajo podaljšano bivanje. Vsekakor vožnja v mesto vsak dan staršem ni „kaprica“, pač pa nuja, če sta oba zaposlena in nimata varstva za otroke.

Na ta način, trdijo krajanje Otočca, se potrebe po novogradnjah v mestu večajo in prikazujejo, o toška šola pa ostaja stara in vrteca tudi ni.

V suhokranjski vasi Prevoleski si tako želijo zobno ambulanto, da so na predlog krajanov sklenili dogovor, po katerem bi morali do 10. maja letos trije zainteresirani opraviti svoj del nalog. Občani so se zavezali zbrati 10.000 din za urejanje prostora v šolskem poslopju, zdravstvena skupnost 15.000 din za opremo in zdravstveni dom za montažo opreme.

Določena dne so predstavniki krajanov prinesli delež, za katerega je očitno, da ga v najbolj zaostalem predehu občine glede na malo število zaposlenih in nizke osebne dohodke ni bilo lahko zbrati. Isti dan je tudi zdravstvena skupnost zagotovila obljubljena sredstva, zobna ambulanta pa 25. maja kljub vsemu ni začela delati, kot je bilo dogovorjeno.

Čakajo na stol

Zakaj? Baje po vsej Jugoslaviji ni bilo možno tako na hitro dobiti stola, na katerega sedajo pacienti pri zobozdravniku. Zdravstveni dom se je trudil po svoje, vendar stola ni bilo.

Čeravno je zadeva zdaj že urejena — stol je že plačan in ga pričakujejo vsak čas — pa tako stvar v kraju vendarle slabšo vpliva na skupne akcije. Občani so se potrudili, držali besedo tudi zaradi tega, da bi bila ambulanta odprta, ko začno delati brigade, pa jim kljub vsem prizadevanjem ni uspelo. Kolikor bolj se take skupne akcije zatikajo, pa naj gre za še tako objektivne razloge, jih je med ljudmi, ki so iz žepa dali težko prigranar dinar, težko opravičiti. R. BAČER

Trenutna rešitev: zavestno tveganje

Otoška krajevna skupnost je pred javnostjo razgrnila najbolj boleče točke krajanov: pomanjkanje lokacij za družbeno in zasebno gradnjo, vprašanje šole in gasilskega doma

3. maja sklicana problemska konferenca o izrabi prostora in o perečih krajevnih težavah na Otočcu je dala konkretne napotke za akcijo, da bi krenili z mrtve točke.

Več let se prebivalci krajevne skupnosti Otočec počutijo odrinjene, ker se kraj zaradi pomanjkanja lokacij ne more razvijati. Čez 40 je posameznih zasebnih interesov za gradnjo,

Se bolj učinkoviti

Komite ZK razpravljal o preoblikovanju konference

2. junija je zasedal komite novomeške občinske konference ZK in obravnaval osnutek programa dela komiteja in konference za obdobje od junija do konca leta, pretresali pa so tudi predlog za preoblikovanje konference in komiteja.

V skladu s sklepi 8. kongresa ZKS bo potrebno zaradi večje učinkovitosti preoblikovati konferenco in komite tako, da število članov ne bo tako veliko, kot je bilo prvotno zamišljeno. Konferenca bo predstavljala partijski vrh v občini, zato mora biti prožnejša, kar je vsekakor mogoče doseči z manjšim številom delegatov.

Komite je sklenil predlagati jutrišnji konferenci, naj bi štela v bodoče le 56 članov namesto 88. Prav tako pa so bili mnenja, da člani komiteja, ki sprejemajo odgovorne in nove zadolžitve, ne bi smeli biti oremenjeni z drugimi funkcijami, zato naj bi te dolžnosti prevzeli tisti člani konference, ki bodo ob zmanjšanem številu prenehali delovati. Na seji so razpravljali še o kadrovanju v enoletno politično šolo pri CK ZKS, kamor bo novomeška občina poslala 5 kandidatov, medtem predlagali Borisa Zajca iz tovarne krka. To bo prvi slušatelj kumrovške šole iz naše občine.

15 jih je še med zaposlenimi v Hotelu Otočec, pa še vrsta drugih, tako da bi že zdaj potrebovali lokacije za 100 zasebnih hiš.

Ker ni lokacije in „papirjev“, ne morejo začeti graditi prepotrebne gasilskega doma, v katerem želijo tudi družbene prostore, sodobne prostore za počitnice in krajevno skupnost.

Ob tej priložnosti so načeli tudi vprašanje kmetijstva na svojem območju in njegove nadaljnje usmeritve, pri čemer so poudarjali, da bi morali nadaljevati predvsem z vinogradiško obnovo, hkrati pa graditi ceste, da bi vse maloštevilnejši kmetje ne obupali in obstali. Do zdaj tudi ni organiziranega odkupa mleka za območje več vasi.

PRECEJ JIH IMA BOGATE IZKUŠNJE

V novomeški občini je po zadnjih podatkih 2555 članov Zveze komunistov, od tega 838 žensk. Člani delajo v 131 osnovnih organizacijah ZK, med njimi je 2093 zaposlenih. Med komunisti je še 397 tovarišev in tovarišic z nad 30-letnim partijskim stažem, medtem ko je 421 takih, ki so bili sprejeti v ZK pred 10 do 20. leti. Sestav komunistov na novomeškem območju kaže, da imamo v vrstah ZK več tovarišic, kot je republiško poprečje, prav tako 31 odst. mladih, kar je spet za nekaj odstotkov nad poprečjem v republiki.

Na območju otoške krajevne skupnosti so kmetijska zemljišča v družbeni in zasebni lasti, gospodarjenje na družbenih zemljiščih pa v preteklosti ni bilo tako, da bi bilo zasebnim kmetom za zgled.

Po obširni razpravi, v katero so posegli tudi predstavniki Dominvesta, občinske skupščine, zadruga in domači delegati, so se dogovorili za naslednje: del predloženega programa je možno v razmeroma kratkem času rešiti (lokacije za gasilski dom in okrog 40 lokacij za gradnjo hiš) brez zazidalnega načrta. Če bi čakali nanj, po-

ENA DRUGI POMAGAJO — Soseska pomoč se na podeželju izraža na več načinov, najbolj znan je ta, da sorodniki in sosedje eden drugemu pomagajo pri kmečkih delih. Te dni so pod Belo cerkijo okopavala krompir tri sestre. Lastnici Tončki Pogljajen sta prišli pomagat Frančiška Pavlin iz Čadraž in Olga Vidic z Otočca, pa še sosedja Hribarjeva. Rekle so, da bo krompir začel v zemlji gniti, če ne bo konec pretirane moče. (Foto: Ria Bačer)

tem se dve leti ne bi prišlo do nobenih sprememb glede posegov v prostor. Zidali bodo tako, da bodo zavestno tvegali, še vedno pa je to bolje, kot čakati. Del nalog iz programa, ki je bil v načelu sprejet, pa je postopno uresničljiv. K sodelovanju bo potrebno pritegniti še druge, predvsem nekatere SIS. To se nanaša zlasti na vprašanje zidave nove šole, na gradnjo cest, na komunalno urejanje zemljišč in vrtec.

Pohvalno je, da so se na Otočcu lotili dolgoročnega načrtovanja bodočnosti na svojem območju in da skušajo celovito zastaviti akcijo v sodelovanju z organizacijami združenega dela. R. B.

Prosta dela in naloge

„NOVOTEHNA“, TRGOVSKO PODJETJE NA DEBELO IN DROBNO p. o. NOVO MESTO, GLAVNI TRG 11

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA

objavlja

naslednja dela oziroma naloge:

1. voznika tovornega avtomobila
2. kontrolorja plinskih priključkov
3. avtokleparja na servisu v Trebnjem
4. samostojnega prodajalca avto stroke in tehnične stroke

POGOJI:

pod 1: voznik C kategorije in 2 leti delovnih izkušenj
pod 2: strojni ključavničar ali avtomehanik in 1 leto delovnih izkušenj
pod 3: avtoklepar in 1 leto delovnih izkušenj
pod 4: končana šola za prodajalca ustrezne smeri in 10 prostih učnih mest za poklic prodajalec tehnične stroke v prodajalnah v Novem mestu, Metliki, Trebnjem in Krškem.
Kandidati naj pošljejo pismene prošnje na naslov podjetja v roku 15 dni.

ŠOLSKI CENTER
KRŠKO
HOČEVARJEV TRG 1, KRŠKO

razpisuje

I. VPIS V PRVI RAZRED

V šolskem letu 1978/79 bomo vpisali naslednje število oddelkov in učencev prvega razreda za izobraževanje mladine:
– tehniška strojna šola: 2 oddelka (60 učencev)
– tehniška elektro šola: 2 oddelka (60 učencev)
– poklicna šola kovinarske stroke: 2 oddelka (60 učencev)

POGOJI ZA SPREJEM SO:

1. uspešno končana osnovna šola (za poklicno šolo ni obvezna pozitivna ocena iz tujega jezika);
2. kandidat ne sme biti starejši od 18 let in mora biti telesno in duševno sposoben za učenje izbrane stroke. Prijavi za vpis na obrazcu 1,20 DZS, kolkovani z 2 din, priložite:
– originalno spričevalo o končani osnovni šoli,
– zdravniško spričevalo.

II. VPIS V TRETJI RAZRED TEHNIŠKE STROJNE ŠOLE po posebnem programu za absolvente 3. letnikov poklicnih kovinarskih šol. Vpisali bomo 35 učencev. Prijavi za vpis (obr. 1,20 v prodaji DZS) s kolkom za 2 din priložite:
– originalno spričevalo o zaključnem izpitu poklicne kovinarske šole.

III. VPIS V TRETJI LETNIK TEHNIŠKE STROJNE IN ELEKTRO ŠOLE (jaki in šibki tok) z dodatnim programom s področja jedrske tehnike (fakultativni program). Vpišejo se lahko vsi učenci, ki so uspešno končali drugi razred tehniške strojne, tehniške elektro šole (jaki in šibki tok) ali poklicno šolo kovinarske stroke. Prijavi za vpis (obr. 1,20 DZS), priložite:
– kolek za 2 din,
– originalno spričevalo o končanem drugem letniku tehniške elektro, tehniške strojne šole ali zaključno spričevalo o končani poklicni kovinarski šoli.

IV. VPIS V PRVI RAZRED DELOVODSKE STROJNE IN ELEKTRO ŠOLE – jaki tok. Vpisali bomo 70 učencev. Prošnji za vpis, kolkovani s kolkom za 2 din, priložite:
– spričevalo o zaključnem izpitu poklicne šole,
– potrdilo organizacije združenega dela o najmanj triletni ustrezni praksi.
Prijave za vpis v vse šole sprejemamo od 21. junija 1978 do zasedbe.
Učenci, ki žele stanovati v dijaškem domu, naj pošljejo prošnjo za sprejem na naslov: Dijaški dom, 68270 Krško.

Most čez Savo zgrajen že letos

nova magistralna cesta, ki je mesto Krško razbremenila tovornega prometa, pomeni samo del investicij v tovrstne objekte v občini. Pri Brestanici gradijo namreč nov most čez Savo. Ta bo povezal Krško z brestaniško-senovsko kotlino in jo odprl turizmu ter gospodarstvu. Most bo dograjen do 29. novembra, z njim vred pa tudi cesta skozi Brestanico. Ta je deloma potekal normalno, brez zastojev pri srečevanju. Pri gradnji mostu in ceste sodeluje republiška interesna skupnost za ceste s 40 odstotki, Elektrogospodarstvo pa s 60 odstotki investicijske vsote.

Pravkar dokončano krško obvoznico bodo kmalu podaljšali naprej do Kovinarske in nato obnovili še odsek od avtomobilske ceste. Krška občinska skupščina je bila tudi pobudnica za asfaltiranje odseka republiške ceste od Koprivnice do Podrede. Zanj je prispevala 2,5

milijona dinarjev. Z njo je Koprivnica dobila asfaltno povezavo s Kumrovcem.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 25. do 31. maja so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Jaklič iz Vinice – Igorja, Sava Vrlinič iz Marindola – Jova, Fanika Lukeč iz Šentruperta – Melito, Marija Kamin iz Velike Loke – Roka, Nevenka Džuranovič iz Velike Bučne vasi – Danijela, Marta Rešetič iz Krškega – Kristjana, Albina Homan iz Šmalčje vasi – Mitja, Monika Nemanic iz Krivoglavice – Antona, Amalija Kren iz Vavte vasi – Klemena, Gabrijela Kraševc iz Globočic – Majo, Marija Gabrijel iz Trebnjega – Marjetko, Jožica Lekše z Gorenje Brezovice – Matjaža, Ana Perko iz Žužemberka – Jano, Branka Pavlič iz Soteske – Matjaža, Cvetka Vukčević iz Kosta-

Prosta dela in naloge

UPRAVA JAVNE VARNOSTI NOVO MESTO

objavlja

prosta dela in naloge:

1. TAJNICE V UVJ;
2. VODJE PISARNE NA PM TREBNJE;
3. HIŠNIKA – KURJAČA NA PM NOVO MESTO;
4. 2 SNAŽILK V NOVEM MESTU

Za dela in naloge se zahtevajo naslednji pogoji:

pod 1: srednja šola upravno-administrativne ali ekonomske smeri, znanje strojepisja in stenografije in 2 leti delovnih izkušenj,
pod 2: srednja šola upravno-administrativne ali ekonomske smeri, znanje strojepisja in 2 leti delovnih izkušenj,
pod 3: KV delavec z opravljenim izpitom za kurjača centralne kurjave,
pod 4: nekvalificirana delavka.
Delo je za nedoločen čas. Za objavljena prosta dela in naloge je predpisano poskusno delo: 1 mesec za delo in naloge pod 1, 2, 3 in 15 dni pod 4.
Osebnih dohodov ne določa s pravilnikom. Stanovanja niso zagotovljena.
Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati tudi posebne pogoje, ki jih določa 3. člen Pravilnika o delovnih razmerjih delavcev v delovni skupnosti republiškega sekretariata za notranje zadeve SR Slovenije in postaj milice s splošnim delovnim področjem.
Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in navedbami dosedanjih zaposlitev pošljite na Upravo javne varnosti Novo mesto, Jerebova ul. 1 v 15 dneh po dnevu objave.

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

30. maja so darovali kri na novomeškem transfuzijskem oddelku: Ivan Zoran, član Komunalnega podjetja, Novo mesto; Franc Murn, član Gorjancev, Straža; Franja Pavlin, Martin Udovč, Terezija Kocjan in Danica Berger, člani Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Jože Mervar, Srečko Šotler in Srečko Fridel, člani IMV Novo mesto; Alojz Juršič in Srečko Kotnik, člana Novograda, Novo mesto; Janez Kopina, Marjan Kraševc, Ljubo Rabič, Janez Kovačič, Jure Juršič in Janez Bašelj, člani Pionirja, Novo mesto; Franc Avbar, Primož Dular, Milan Petan, Alojz Turk in Franc Škufca, člani Novolesa, Novo mesto; Jožefa Hrovat in Raško Lindič, člana Industrije obutve, Novo mesto; Avgust Pribanjič, član Gozdnega obrata, Podturn; Jože Lužar in Majda Fideršek, člana Novoteksa, Novo mesto; Ivan Gazvoda, član Agroservisa, Novo mesto; Slavka Božič, fotografinja iz Črnomlja; Franc Jaklič, član Varnosti, Novo mesto; Drago Krštinc, član IMV Suhor; Franc Sikošek, strojni ključavničar s Cateža ob Savi; Matevž Mejač, član Ele, Novo mesto; Jože Kastelic, član Novolesa, Novo mesto.

V SPOMIN

10. junija bo minilo žalostno leto dni, odkar nas je moral sredi neutrudnega dela za vedno zapustiti naš ljubi atek, mož, sin in brat

DANIJEL KUM-DANE

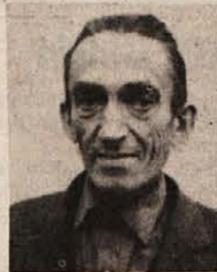
iz Praproč

Kruta usoda te je iztrgala iz naše sredine. Ne moremo se sprizniti z neusmiljeno resnico, da te ne bo nikoli več med nami. Naš novi dom, ki si ga gradil z velikim veseljem in ljubeznijo, je ostal prazen in tih brez tebe. Hvala vsem, ki se ga še spominjate.

Žalujoci: sinček Danči, žena, mama, brat in sestri

ZAHVALA

V 71. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dobi mož, oče in stari oče

ANTON GAŠPARAC

upokojeni zidar
iz Vrhpeči pri Mirni peči

Iskreno se zahvaljujemo vaščanom, sorodnikom, prijateljem, znancem in delovnim kolektivom SGP Pionir Novo mesto, LB-Temeljni dolenski banki Novo mesto, Ekspozituri Trebnje in Mira, TRIMO Trebnje, Osnovni šoli Trebnje, Vrtnu Trebnje in Ključavničarju Celje za podarjene vence in cvetje. Hvala vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, nam pismeno in ustno izrazili sožalje in nam kakorkoli pomagali. Hvala župniku za opravljeni obred.

Žalujoci: žena Jožefa, otroci Tone, France, Jožica, Mici, Angelca, Slavka in Anica z družinami

ZAHVALA

Po dolgi in težki bolezni nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat, stric in svak

JOŽE ŠPORAR

iz Podhoste

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom sosedom in znancem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, dr. Živkoviču in dr. Kramarju za lajšanje bolečin, kolektivom Bor-Dol, Toplice, Labod-ovo mesto, KZ Krka-Straža, TSP Novolesa-Straža, sodelavcem TPI Soteska, ZB in SZDL Dol. Toplice za podarjene vence ter spremstvo na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi duhovnikom za opravljeni obred. Še enkrat vsem iskrena hvala.

Žalujoci: žena Marija, otroci z družinami, sestra Marija z možem in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob smrti dragega in dobrega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

MIHA BASARCA

iz Balkovcev št. 5

se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom Peršičevim, ko so v tem težkem trenutku pritekli na pomoč. Zahvaljujemo se vsem vaščanom, sorodnikom in znancem za pomoč, za podarjene vence in cvetje. Hvala predstavniku krajevne skupnosti za lepe poslovilne besede, župniku za opravljeni obred, gasilskemu društvu Zilje in vsem tistim, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoci: žena Franca, hčerka Fanika z družino, vnuk Miro z ženo Milko, vnukinja Marica iz Nemčije, brat Janko, sestra Ljuba in zet Polde

Balkovci, Kranj, Erbach, Karlovac, Lončarič brdo, dne 20. maja 1978

ZAHVALA

Ob nenadni in zelo težki izgubi našega moža, očeta in brata

ANTONA KOČEVARJA

iz Lipovca 8, Semič

se iskreno zahvaljujemo sosedom in sorodnikom, ki so nam ob nenadnem udarcu hitro in vsestransko stali ob strani, nam pomagali ter nas tolažili. Dolžni smo zahvalo tudi Gasilskemu društvu Kot Brezje, ZB Kot Brezje, govornikom tov. Hutarju na domu in tov. Springerju na pokopališču. Lepo se zahvaljujemo tudi vsem darovalcem vencev in cvetja in vsem, ki so pokojnika imeli radi, in ga spremili na njegovi zadnji poti, ter z nami sočustvovali.

Žalujoci: žena Ana, sin Toni, sin Ivan, sestra Tončka in drugo sorodstvo.

Lipovec pri Semiču, dne 5. junija 1978.

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 9. VI.

trgovska hiša maximarket Ljubljana

- 17.15 POROČILA
- 17.20 NE SKRIBITE, TU SMO MI
- 17.35 OSTRZEK
- 18.00 OBZORNIK
- 18.10 SLOVENSKI LJUDSKI PLES: PREKMURJE

V eni od prejšnjih oddaj so bili prikazani s tipičnimi zimskimi opravili in običaji že predstavljeni nekateri prekmurški ljudski plesi. Tokrat bo na sporedu prvi del oddaje, v kateri bosta prekmurske ples-ob spremljavi godcev prikazovali folklorne skupini iz Beltincev in Velike Polane. Videli bomo ples šamarjanko, šotif, šotarsko, drmač, mazulin, točak, trkalečko, gospodgospa, mlincek in kalamajko.

18.45 ZAKAJ NISO VSI LJUDJE ENAKI

Ljudje so si podobni po izrazu, kretajah, potezah obraza, zgradbi

telesa in še po marsičem, toda med več ko 3 in pol milijardi ljudi, kolikor jih trenutno živi na Zemlji, nista popolnoma enaka niti dva človeka. Zakaj? O kromosomih, genih, se pravi nosilcih dednih lastnosti, bo tekla beseda v deseti oddaji iz nizanke Človeško telo.

- 19.15 RISANKA
- 19.30 TV DNEVNIK
- 20.00 Z ABAVNOGLASBENA ODDAJA
- 21.05 RAZGLEDI: KANADSKI MOZAIK
- 22.05 TV DNEVNIK
- 22.20 R. Graves: JAZ, KLAVDIJ

Antonija je opozorila Klavdija, da Tiberij s Sejanovo pomočjo pobija vse bližnje in daljne morebitne naslednike. Cesarjeva rodbina je v strahu, saj nihče ne ve, kdaj ga bo doletela zahrbtna smrt. Sejan, ki se je ločil od Apikate, se hoče poročiti z Livilo, toda Tiberij tega ne dovoli, ker Sejan ni plemenite krvi. Za nadomestilo mu ponudi Livilino hči Heleno. Livila je besna, Sejan pa jo prepriča, da to koristi njunim načrtom. Antonija v zmečkanem pismu najde dokaz, da sta Livila in Sejan

zastupila Kastorja in da kanita umoriti tudi Tiberija. Toda do slednjega ni lahko priti, kajti živi v vili izven Rima. Iznajdljivost nekaterih pri zločinskih naklepih pa nima meja...

23.10 POROČILA

2

17.45 TV dnevnik - 18.05 TV koledar - 18.15 TV drom - 18.45 Zabuvalglasbena oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Gledališče v gosteh - 21.05 Včeraj, danes, jutri - 21.20 V Macelskem gozdu - 21.50 Glasbena oddaja - 22.35 Knjige in misli

TOREK, 13. VI.

trgovska hiša maximarket Ljubljana

1

17.35 MOZART V IZVEDBI ISAACA STERNA

Komorni orkester francoske RTV je za televizijo posnel vrsto koncertov, za katere si je slavni violinist Isaac Stern izbral izključno dela Wolfganga A. Mozarta. Tokrat bomo slišali njegov prvi violinisti koncert v B-duru K-207. Orkester bo vodil Aleksander Schneider.

- 18.00 OBZORNIK
- 18.10 OD SOLE DO DOMA
- 18.45 NA SEDMI STEZI
- 19.15 RISANKA
- 19.30 TV DNEVNIK
- 20.05 IGRE BREZ MEJA, prenos iz Rocheforta, kjer bo nastopila tudi ekipa iz Novoga mesta

SREDA, 14. VI.

trgovska hiša maximarket Ljubljana

1

16.40 POROČILA

16.45 Z BESEDO IN SLIKO: MOJ DEZNIK JE LAHKO BALON
17.00 BOJEVNIKI SONCA
17.25 OBZORNIK

17.40 SVETOVNO NOGOMETNO PRVENSTVO V ARGENTINI, prenos polfinalne tekme

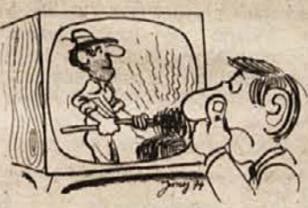
ČETRTEK, 15. VI.

trgovska hiša maximarket Ljubljana

1

17.20 POROČILA

17.25 AVTOMOBILI IN LJUDJE
18.20 OBZORNIK
18.35 PROFESOR BALTAZAR
18.45 TEHTNICA ZA TOČNO TEHTANJE
19.15 RISANKA

PRVI RADIIJSKI PROGRAM

PETEK, 9. VI.

8.08 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo (Veliki K toži mali k). 9.30 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti. 11.03 Znano in priljubljeno. 12.10 Z orkestri in solisti. 12.30 Kmetijski nasveti (mag. Milan Rovnan: Razširjenost in zatiranje borovga prelca). 12.40 Pihalne godbe. 13.50 Človek in zdravje. 14.05 Glasbena pravljica (V. Mal- B. Lesjak: Pravljica o radovednem petelinčku). 14.20 Naši umetniki mladim poslušalcem. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Napotki za turiste. 15.45 Naš gost. 18.05 Z opernih odrov. 19.45 Minute z Zadovoljnimi Kranjci. 20.00 Stop pops 20. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih. 22.20 Besede in zvoki iz logov domačih. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Jazz pred polnočjo. 0.05-4.30 Nočni program.

SOBOTA, 10. VI.

8.08 Glasbena matineja. 9.05 Pionirski tednik. 9.35 Mladina poje. 11.00 spoznavajmo svet in domovino. 12.30 Kmetijski nasveti (inž. Ljudmila Haller: Usmerjeno izobraževanje na področju kmetijstva). 12.40 Veseli domači napravi. 14.05 Od arije do arije. 15.30 Vedre melodije. 17.00 Kulturni magazin. 18.05 Poletni divertimento. 19.45 Minute z ansambli. 20.00 Sobotna glasbena panorama. 21.30 Oddaja za naše izseljence. 23.00 Popularnih dvajset. 0.05-4.30 Nočni program.

NEDELJA, 11. VI.

7.15 Zdravo, tovariši vojaki! 8.07 Radijska igra za otroke (F. Puntar: Gosli). 8.43 Skladbe za mladino. 9.05 Se pomnite, tovariši! 10.05 Nedeljska panorama lahke glasbe. 10.30 Humoreska tega tedna (J. K. Jerome: Trije možje potrebujejo spremembo). 10.50 Glasbena med-

21.30 TV DNEVNIK

21.45 F. MENDELSSOHN: KONCERT ZA VIOLINO IN ORKESTER

V okviru abonmajskega programa Slovenske filharmonije se je 10. aprila letos že s petim koncertom predstavil simfonični orkester ljubljanske radijske postaje. Kot gost iz Sovjetske zveze je dirigiral Neeme Jaervi iz Talina. Iz omenjenega koncerta bomo nočjo slišali koncert za violino in orkester v e-molu Felixa Mendelssohna. Solist je bil slovenski violinist Igor Ozim.

2

17.30 Brigadirski TV studio - 18.00 Poročila - 18.05 TV koledar - 18.15 Pionirski TV novice - 18.45 Narodna glasba - 19.30 TV dnevnik - 20.00 V središču - 20.50 Akcije - 21.00 Celovečerni film - 22.40 TV dnevnik

nika dveh svetov, ki si nenehno nasprotujeta. Jakubov svet je prazen, poln cinizma in enoličnosti, zato se Jakub na koncu izkaže kot izgubljeni poraženec. Na festivalu v Gdansk so 1977 Varovalne barve proglasili za najboljši poljski film leta, prikazan pa je bil tudi na letošnjem beograjskem Festu. V glavnih vlogah igrajo Garlicki, Zbigniew Zapasiewicz in Christine Paul.

22.05 MINIATURE: PESEM S KRASA
Oddaja nas bo seznanila z življenjem in delom skladatelja Alojza Srebotnjaka, v katerega številnih glasbenih delih se Kras pojavlja kot osnovni motiv.

22.25 TV DNEVNIK

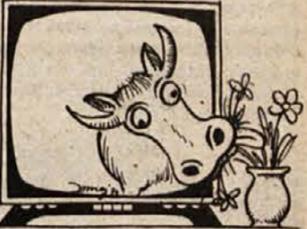
2

19.35 TV dnevnik - 20.00 Dokumentarna oddaja - 20.40 Svetovno prvenstvo v Argentini (prenos polfinalne tekme) - 22.35 TV dnevnik

47-letni saksofonist, flavtist, pianist in komponist Sam Rivers je dokaj pozno prodril v vrh ameriškega jazzovskega dogajanja, velja pa za enega najvidnejših tvorcev avantgardnega jazza.

2

17.45 TV dnevnik - 18.05 TV koledar - 18.15 Grda račka - 18.45 Ali morda veste? - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Kino oko - 23.30 24 ur

SOBOTA, 10. VI.

trgovska hiša maximarket Ljubljana

1

8.00 POROČILA

8.05 PROFESOR BALTAZAR
8.15 Z BESEDO IN SLIKO: MUCA COPATARICA
9.30 VRTEC NA OBISKU: RAZGIBAJMO SE
8.45 PISANI SVET: POVABILI SO NAS
9.20 TEHTNICA ZA TOČNO TEHTANJE
9.50 KAJ SO SAMOUPRAVNI SPLOŠNI AKTI

10.05 ITALIJA PO MORU
V oddaji bodo sodelovali slovenski politiki in novinarji, ki že daljši čas podrobneje spremljajo položaj in razmere v Italiji. Skušali bodo osvetliti zdajšnji notranjepolitični trenutek Italije in razčleniti posledice ugrabitve in umora Alda Mora.

NEDELJA, 11. VI.

trgovska hiša maximarket Ljubljana

1

8.45 POROČILA

8.50 LJUDSKE PEVKE SESTRE PEKOŠAK
Oddaja o sestrah Pekošak iz Hrenove pri Strmecu so ljubljanski televiziji posneli že pred desetimi leti. V tem času so sestri, ki so bile t. i. vaški originali, že pomrle, oddaja pa bo znova na programu zato, da bi opozorila na ljudske pripovednike in posebnosti, ki še pomnijo staro besedno izročilo.

PONEDELJEK, 12. VI.

trgovska hiša maximarket Ljubljana

1

16.05 LJUDJE IN ZEMLJA

17.10 POROČILA
17.15 JURE RAKETA
Poletni vesoletje so že dolgo resničnost, toda vesoljna prostranstva so se zmeraj neznanska skrivnost, zato pesniki, pisatelji, filmarji, z eno besedo - kdorkoli lahko nemoteno razpreda fantastične zgodbe o vsem, kar je nad zemeljskim nebesnim svodom. Vesoljsko potovanje Jureta Rakete je z verzi popisal pesnik Dane Zajc, likovno opremil Zivko Marušič, glasbo pa je prispeval skladatelj Lojze Lebič. Tako je nastala glasbena pravljica.

17.30 BRITANSKA ENCIKLOPEDIJA
17.55 OBZORNIK
18.05 KAJ JE ORGANIZACIJA ZDRUŽENEGA DELA
Organizacija združenega dela je le splošen pojem, ki zahteva točnejšo opredelitev, ali gre za TOZD, OZD

10.30 ROBIN HOOD

11.30 KMETIJSKA ODDAJA
12.30 POROČILA
14.35 BRITANSKA ENCIKLOPEDIJA
15.00 VESELI TOBOGAN: JESE-NICE
15.50 POROČILA
15.55 ŠPORTNA POROČILA
16.00 ATLETSKO TEKMOVANJE ZA JUGOSLOVANSKI POKAL, prenos iz Karlovca
17.40 ŠVEDSKA: ŠPANIJA, prenos nogometne tekme iz Buenos Airesa
19.35 RISANKA
19.50 TV DNEVNIK
20.20 K. Klarič: S POLNO PARO
21.35 MILEŠEVO
Oddaja o Mileševu, ki jo je pripravil M. Kovačević, reporter beograjske televizije, bo prikazala kraj, kjer je deloval znani prosvetitelj

sveti Sava. Samostan, v katerem je slednji živel, še zmeraj obnavlja. Zanimiva je tudi soteska reke Mileševke, gradu Mileševac in širše okolice, ki je iz zadnje vojne znana po junaških bitkah.

22.05 TV DNEVNIK
22.20 OKROGLI SVET
22.35 ŠPORTNI PREGLED

22.45 BRAZILIJA: AVSTRIJA, reportaža o nogometni tekmi
23.00 POROČILA

2

18.15 TV novice - 18.30 Predstavljamo vam gledališče Komedija - 19.35 TV dnevnik - 19.50 Glasbena medigra - 20.00 Dokumentarna oddaja - 20.45 Škotska: Nizozemska (prenos nogometne tekme iz Mendose)

ali SOZD. O tem bo govor v tokratni oddaji iz nizanke Da bomo lažje odločali. Posneli so jo v krški tovarni „Djuro Salaj“. Izvedeli bomo, kaj so posamezne organizacije združenega dela, kakšna je njihova zunanja in notranja podoba, kako se med seboj povezujejo ip.

18.20 DRUŽBENA SAMOZAŠČITA: ZAŠČITA INDUSTRIJSKEGA OBJEKTA
18.45 MLADI ZA MLADE
19.15 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 ENOTNOST - NIKOLI TRDNEJŠA
V oddaji se bo Stane Dolanc, sekretar IK predsedstva ZKJ, pogovarjal s predstavniki slovenskega združenega dela. V ljubljanskem televizijskem studiju se bodo sestali sekretarji aktivov komunistov - neposrednih proizvajalcev iz vseh slovenskih občin. Njihovo srečanje z Dolancem sodi v okvir priprav na XI. kongres ZKJ.

21.20 N. I. Serrador: TELEVIZOR, drama
Na lanskem beograjskem Festu je španski režiser Narciso Ibanez Serrador predstavil fantastični film Kdo lahko ubije otroka. Njegova

nagnjenost k fantastičnosti se kaže tudi v televizijski drami Televizor. Videli bomo, kaj so dogaja z Enriquesom, spodobnim meščanom, bančnim uradnikom, skrbnim možem in očetom. Izpolnila se mu je velika želja - kupil si je barvni televizor. V glavnih vlogah nastopata Narciso I. Menta in Maria F. d'Ooon.

22.25 TV DNEVNIK

2

17.30 Deček in očala - 17.45 Dosiťejeve basni - 18.00 Poročila - 18.05 TV koledar - 18.15 Sodobni svet - 18.45 Mladi za mlade - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Športna oddaja - 20.30 Aktualnosti - 21.00 24 ur - 21.10 Celovečerni film

Želja po glasbeni izobrazbi

Brežiško glasbeno šolo obiskuje letos 230 učencev – Šola ima oddelke v Cerkljah, Globokem in na Bizeljskem – Na podeželju se veča zanimanje za glasbeno izobraževanje

Zanimanje staršev za glasbeno vzgojo maldine se zadnje čase močno stopnjuje. „Za nas je to nadvse razveseljivo, saj kaže kulturno prebujanje naših vasi,“ je izjavila ravnateljica nižje glasbene šole v Brežicah Elizabeta De Gleria. Kolektiv bi rad ustregel čim večjemu številu učencev, vendar so možnosti kadrovske in finančne omejene.

V tem šolskem letu ima glasbena šola 230 učencev, od tega 42 v pripravnici. Pripravnica se je tokrat izredno izkazala. Za javni koncert je njen pevski zbor pripravil skupaj s tamburaškim orkestrom prikupen program. Zelo močan je klavirski oddelak, ki šteje okoli 70 učencev. Pri tem je zanimivo, da imajo skoraj vsi učenci doma pianino. Še več učencev je v harmonikarskem oddelku, vendar so harmonikarji pretežno na zunanjih osnovnih šolah. Šola ima še oddelke za kitaro, violino, pihala, trobila in flavto. Razen tega delujeta na šoli dva harmonikarska orkestra, tamburaški orkester in manjše komorne skupine učencev višjih razredov. Harmonikarski orkester imajo tudi v Dobovi. Za harmoniko in kitaro je izredno veliko zanimanja,

tako da ne morejo ustreči vsem željam in morajo prepričevati učence za učenje violine, pihal in trobil, kjer so mesta še prosta. Te oddelke pa šola mora imeti, sicer bi kot klasična šola izgubila svoj status. Ne smemo namreč pozabiti, da to ni samo vzgojna, ampak tudi poklicna šola, ki svojim učencem nudi kos kruha za življenje.

Elizabeta De Gleria

Letos je z vseh popolnih osnovnih šol zelo velik pritisk na glasbeno izobraževanje. Prvi sta poslali prijave artiška in pišeška osnovna šola. Iz Artič je bilo na seznamu 52 kandidatov, iz Pišec pa 31, in sicer samo za kitaro in harmoniko. Šola bo zbrala prijave in prepustila končno besedo izobraževalni skupnosti, da bo odločala v skladu s finančnimi in kadrovskimi možnostmi (te zadnje so namreč odvisne tudi od stanovanj).

Ravnateljica Glasbene šole meni, da zviševanje šolnine ne bi bilo primerno, saj bi lahko spet zmanjšalo zanimanje za vpis. Letos je šolnina 200 dinarjev na mesec, kar je glede na druge republike precej visok znesek. Ponekod imajo namreč brezplačno šolanje.

Brežiška šola se enkrat na leto predstavi občinstvu s celovečernim koncertom, enkrat na mesec ima interne nastope in enkrat na mesec radijske oddaje. Njeni učenci pa sodelujejo na vseh prireditvah in proslavah osnovnih šol. Na treh šolah v Globokem, v Cerkljah in v Dobovi ima glasbena šola tudi svoje oddelke, vendar le do 3. razreda, pozneje pa se učenci vozijo v Brežice. V zunanjih oddelkih poučujejo harmoniko in kitaro.

J. TEPPEY

KRVODAJALSKA SVEČANOST

Občinski odbor Rdečega križa v Brežicah priredi danes popoldne proslavo ob 25. obletnici organiziranega krvodajalstva na Slovenskem. V programu sodelujejo pevski zbor osnovne šole bratov Ribarjev in gojenci brežiške glasbene šole.

NOVE ORGANIZACIJE V TOZDIH IN KS

Člani občinske konference ZK bodo na današnji seji odločali o ustanovitvi novih osnovnih organizacij v brežiški občini. Komisija za organiziranost in razvoj predlaga štiri nove osnovne organizacije ZK pri Agrariji, in sicer v delovni skupnosti skupnih služb, v tozdu Agro-blagovni promet, v tozdu za kmetijsko proizvodnjo in kooperacijo in v tozdu Flora. Posavje naj bi dobilo osnovno organizacijo v trgovini na veliko in v gostinstvu. Ustanovili jih bodo še v Posavskem veterinarskem zavodu, v Vzgojnovarstvenem zavodu POZD Regulator v Brežicah ter na železniških postajah Brežice in Dobova. Poslej bodo imeli OO ZK tudi v krajevnih skupnostih Zakot-Bukošek-Trnje, Mrzlava vas-Malence, Krška vas, Kapele in Jesenice na Dolenjskem.

PETIČ NA SREČ ANJE

Lovski pevski zbor v Globokem so ustanovili pred petimi leti in tedaj je bilo v kraju prvo srečanje lovskih pevskih zborov Slovenije. Globoški pevci gredo ta mesec že petič na lovski koncert. Srečanje bo tokrat v Mariboru. Število lovskih zborov se je med tem podvojilo. Prvih jih je bilo samo pet. Ta dejavnost je medtem dobila potrditev v programu Lovske zveze Slovenije in jo prištevajo zdaj med redne dejavnosti. Za zbor v Globokem je to dokaz, da je ubral pravo pot, ko je pred petimi leti prav on dal pobudo za skupne koncerte in je bil obenem organizator prvega srečanja.

DOM UPOKOJENCEV V BREŽICAH – Zdrži že raste v višino. Gradnja ga z družbenimi sredstvi po vnaprej sprejetem dogovoru v Posavju. Veselj bo v jeseni. (Foto: Jožica Teppey)

ZADNJE LOPATE ZA OBVOZINCO V KRŠKEM – Včeraj popoldne so jo izročili prometu tik pred slavnostno sejo skupščine v počastitev občinskega praznika 7. junija. Ta cesta, ki z rečne strani oklepa mesto, je ena največjih investicij v zadnjem času. Veljala je 30 milijonov dinarjev. (Foto: Jožica Teppey)

Na Goro asfalt in telefon

Prebivalci zavzeto delajo, da bi dobili bližnjico do tovarn v dolini

Medtem ko krška občina praznuje, se tudi v krajevni skupnosti Gora pripravljajo na slavo. Kdaj natanko bo, ta čas še ni znano, lahko rečemo le, da bo posvečeno izrednim uspehom, h katerim so dodali pomemben delež prebivalci. Tistim, ki se v teh dneh vozijo mimo Starega gradu v hriboviti svet te krajevske skupnosti, takoj padejo v oči dela na cesti, ki jo širijo in pripravljajo za asfalt. Potegnili ga bodo do Krškega in delno so že prekrili cesto.

Krajani so in bodo še vložili veliko prostovoljnega dela, da bi s pomočjo občinske skupščine v Krškem dobili hitrejšo zvezo do delovnih mest. Število čistih kmečkih gospodinjstev tudi v tem predelu zadnja leta hitro narašča, tako da je med njimi vse več takih, ki jim daje del zaslužka industrija.

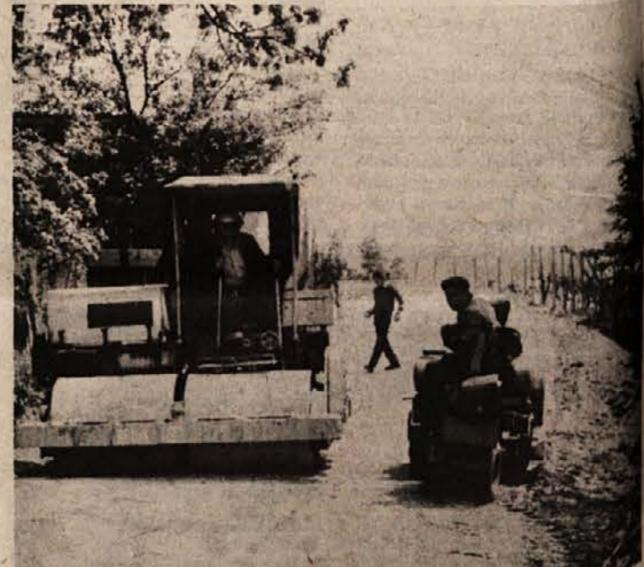
Hkrati s pripravami na asfalt so v krajevni skupnosti začeli urejati tudi telefonske zveze. S tem uresničujejo skupni dogovor z nekaterimi drugimi krajevnimi skupnostmi v soseščini. Na Gori in v drugih na-

seljih te skupnosti bodo še to leto dobili 60 telefonskih priključkov.

Pomembna so tudi dela za dokončanje gasilsko-družbenega doma. Poleg orodjarne je v njem še prostor za sestanke in delo krajevnih družbenopolitičnih organizacij, večja dvorana,

lasten prostor pa si bo uredila tudi krajevna organizacija Zveze socialistične mladine.

V teh dnevih, ko je vreme znova ugodno za delo, načrte pospešeno uresničujejo. Nekoliko se je zataknilo le pri dokončni ureditvi gasilsko-družbenega doma, upajo pa, da bo tudi to kmalu urejeno. Še zadnja „denarna injekcija“ naj bi mu namreč prinesel poseben dogovor o sredstvih, ki so še potrebna in ki naj bi jih zagotovila občina ter združeno delo, kjer so zaposleni prebivalci krajevske skupnosti.

ASFALT SKOZI VINOGRAD – Prebivalci Rake so hkrati z njimi dobili bližnjico do Rimša. Stara cesta je namreč zelo ovinkasta. Tudi od Rimša naprej se bodo poslej vozili po asfaltu. Ta odsek republiške ceste so pravkar modernizirali in ga bodo v nedeljo, 11. junija odprli za promet. Takoj po slavu na cesti se bodo domačini in gostje zbrali na otvoritvi novih šolskih prostorov, zdravstvenega doma in prostorov krajevske skupnosti in družbenopolitičnih organizacij na Raki. (Foto: Jožica Teppey)

KRŠKE NOVICE

ŠE ENA RAZSTAVA – V zgornjih prostorih krškega Delavskega doma so minuli petek odprli razstavo akademskega slikarja Mihe Malca. Njegova dela so tamkaj zamenjala medrepubliško razstavo likovnih amaterjev z deli avtorjev iz Beograda, Zagreba, Krškega, Jesenic in Novega mesta.

SKROMNE UVRSTITVE – Otvoritveni miting jugoslovanske plavalne sezone v odprtih bazenih je v Krškem plavalcem domačega Celulozarja prinesel manj uspeha kot pred leti. Le Tončki Škafar je uspelo poseči v boj za odličja, saj je na 100 m delfin osvojila drugo mesto. Uvrstitve drugih so bile dokaj skromne, vendar moramo dodati, da so predvsem mlajši dosegli svoje osebe rekorde. Kaže, da krško plavanje, v primerjavi s slovenskim, vendarle zaostaja.

JUNI „AMATERSKI“ – V programu krškega Delavskega doma imajo ta mesec glavno besedo slovenski gledališki amaterji. Na njegovem odru je od ponedeljka naprej že 21. republiško srečanje gledaliških skupin, v katerega okviru se bo do nedelje zvrstilo 11 predstav

odraslih, mladinskih, otroških in lutkovnih skupin. Srečanje bodo zaključili v nedeljo s skupščino gledaliških skupin Slovenije. Posavčane predstavljajo v tem veličnem finalu brežiški Amaterski oder. Za uspeh iskreno čestitamo.

POHVALA MLADIM – Otroci s krške osnovne šole Jurija Dalmatina so v minulih dnevih že drugi stopili na oder. Po pravilni igri „Modra vrtička za princesko“ so nastupili še Makarovičeve „Sovico Oko“. Vsi, ki so si dosežanje nastope ogledali, so bili ugodno presenečeni ob sproščenem igranju osnovnošolcev, zato jih moramo tudi v našem listu pohvaliti, prav tako njihovega vodjo in režiserko, Dragico Nunčičevo. Zelim si, da bi svoje delo še nadaljevala.

NOVI ZBORI – Zanimanje za zborovsko petje v krški občini se vedno narašča in ga le težko dohajajo zaradi pomanjkanja usposobljenih pevovodij. Izvedeli smo, da je pred dnevi pričel vaditi zbor v Podbočju, pa tudi to, da pripravljajo ustanovitev še dveh skupin. Tako lahko računamo, da bo na prihodnji posavski reviji zastopstvo krške občine že dokaj močno.

Poziv krvodajalcem

Upanje na dober odziv

Koordinacijski odbor za prostovoljno krvodajalstvo krške občine je končal zadnje priprave na prvo letošnjo prostovoljno krvodajalsko akcijo. Ob uspehih, ki so jih dosegli v zadnjih letih, računajo tudi tokrat na dober odziv in tudi na to, da bodo znova presegli lanskih rekordnih 1572 odvzemov dragocene življenjske tekočine. Prva letošnja krvodajalska akcija bo potekala štiri dni po naslednjem vrstnem redu: 12. junija v Kostanjevici (od 6. do 14. ure v Zdravstvenem domu), 13. junija v Leskovcu (od 6. do 14. ure v stari šoli), 14. junija v Krškem (od 5. do 15. ure v tovarni „Djuro Salaj“) in 15. junija na Senovem (od 6. do 15. ure v šoli).

Seveda bo občinski odbor Rdečega križa od nedelje, 11. junija naprej, pripravil tudi tradicionalne proslave krvodajalcev v Kostanjevici, na Senovem in v Krškem, kjer bodo občanom za več kot petkrat darovano kri podelili priznanja in značke.

Ž. ŠEBEK

GODBE SE BODO SEŠLE V ARTIČAH

V Artičah spet pripravljajo vrsto prireditvev za krajevni praznik. Slavlja bodo začeli s srečanjem pihalnih godb Slovenije v nedeljo, 25. junija. Godbe bodo priredile koncert, sodelovale bodo v sprevedu s krajani in nato nasotpile še skupaj.

KAKO POTEKA GRA DNJA ŠOL

V torek, 6. junija, se je sestel občinski odbor sindikata delavcev vzgoje in izobraževanja v Brežicah. Razpravi o organiziranosti Zveze sindikatov Slovenije bo sledila izbrana informacija o delu občinske izobraževalne skupnosti v preteklih letih, nakar bodo spregovorili o uresničevanju programa izgradnje in obnove šol v brežiški občini ter o nalogah izobraževalne skupnosti. Na seji bodo razpravljali tudi o merilih za delitev sredstev ter o učbenikih v šolskem letu 1978/79.

MLADI LITERATI IZ ARTIČ – Posnetek je s srečanja z mladinsko pesnico in pisateljico Vido Brestovo v Globokem. (Foto: M. Zupančič)

NOVO V BREŽICAH

ALI RES NEBODIGATREBA? Vsak občan kdaj pa kdaj potrebuje kako fotokopijo. Največkrat gre za dokumente, potrdila, včasih pa tudi za razne zapiske, formularje, vloge in pritožbe. V takih primerih se občan znajde v zadregi, saj ne ve, kam naj se obrne. Začne se lov za znanca in prijatelja, ki imajo v svoji delovni organizaciji možnost napraviti fotokopijo. Toda nadlegovanje prijateljev ni prav nič prijetno in ljudje bi radi volje plačali tako storitev, če bi jo kdo opravljal za javne potrebe. Včasih so to opravljali v Komunalnem in stanovanjskem podjetju v Brežicah, potem so jim prepovedali, ker pač niso registrirani za javno dejavnost. Zasebnik pa tudi ne dobi dovoljenja za fotokopiranje, ker sodi to v okvir tiskarstva in se torej ne sme privatizirati. In tako je občan še vedno prepuščen svoji iznajdljivosti.

danske nevihte je privabila v čateške baze veliko izletnikov, največ seveda kopalcev. Promet je potekal tokrat že normalno, sa je cesta popravljena in v asfaltu ni več lukenj, katerih so se prej vozniki s težavo izogibali.

NAD 3300 OBISKOVALCEV. Posavski muzej je v zadnjih tednih obiskalo ogromno šolarjev iz Slovenije in drugih republik. V maju so jih našli precej nad tri tisoč. Ogled muzejskih zbirk vključujejo prostovoljni delavci v vsakoletne majske izlete, na katerih spoznavajo učenci ta del Posavja in Hrvaško Zagorje s Kumrovcem.

STATUT POTRJEN. Samoupravna interesna skupnost za cestno in komunalno dejavnost ima zdaj končno tudi svoj statut. Predlog je bil dolgo v javni razpravi in na zadnji seji so ga potrdili zbori občinske skupščine.

POLNE TOPLICE. Prva sončna in topla junijska nedelja brez popol-

BREŽIŠKE VESTI

KRŠKI TEDNIK

Pesek - obet za razvoj Kozjanskega

Zamisli o izkoriščanju bogatih nahajališč kremenčevih peskov dobivajo stvarnejšo podobo

Ob sprejemanju srednjeročnega razvoja sevniske občine so dosti govorili o iskanju dodatnih možnosti za razvoj gospodarstva. Izkoriščanje kremenčevih peskov na območju krajevnih skupnosti Zabukovje in Blanca bo po vsej verjetnosti postalo rešilna bilka razvoja tega dela Kozjanskega.

Kot je pojasnil namestnik predsednika družbenopolitičnega zbora sevniske občinske skupščine Valentin Dvojmoč na zadnji ločeni seji tega zbora v odgovoru na delegatsko vprašanje, poteka v tem pogledu velika in v marsičem tudi uspešna aktivnost. V tem mesecu pričakujejo v gospodarski zbornici razpravo o predhodni študiji. Le-to že pretresajo tudi v Ljub-

ljanski banki. V prvi fazi namestavljajo vložiti v projekt 380 milijonov dinarjev. Predvidena čistina silicijevega dioksida naj bi ustrezala livarjem, predvsem pa utegne zanimati steklarje. Gore teh peskov odpirajo seveda še mnogo širše možnosti za izkoriščanje v gradbeništvu.

Prve raziskave z ugodnimi izidi so financirali z združenjem denarja združenega dela

za negospodarske naložbe v občini. V nadaljnja prizadevanja pri izdelavi predhodne študije za izkoriščanje tega naravnega bogastva se je vključila republiška komisija za manj razvite z nekaj nad 1,2 milijona dinarjev, pohvalno razumevanje je pokazala tudi republiška raziskovalna skupnost. Pri Metalurškem inštitutu potekajo povsem določne študije za uporabo teh peskov. Delajo tudi na analizi trga za prodajo peskov. Delo sedanjega minikonzorcija že nakazuje potrebo po oblikovanju širše poslovne skupnosti. Ta predel nerazvitega Kozjanskega utegne kaj kmalu postati s predvidenimi 600.000 tonami letnega izkopa eden največjih peskokopov v državi.

A. ŽELEZNIK

Posluh tudi za „drobnjarije“

Politično vzdusje večkrat kvarijo „male stvari“

Ali bodo slednjič le zasvetile luči na mostu čez Savo? Kam s tovornjaki na parkiriščih, kjer naj bi bil prostor zgolj za osebna vozila? Ta in podobna vprašanja so dostikrat povod jeze in tudi zbadanja, vse pa običajno ostaja brez pravega haska. Na ločeni seji družbenopolitičnega zbora občinske skupščine, ki je bila 30. maja, je bilo zato rečeno, da take pomanjkljivosti kvarijo tudi politično vzdusje.

Če je pred leti novi most čez Savo ostal brez električnega priključka (mimogrede: investitor - republiška Skupnost za ceste tega po dobljenem gradbenem dovoljenju ni bila dolžna zagotoviti), bo treba pač doma poiskati možnosti, da se pomanjkljivost odpravi: Navsezadnje

ne kaže v nedogled izzivati nesrečo.

Mesto je že po svoji naravni legi stisnjeno v ozko dolino ob Savi. Pred leti so se korenito lotili izganjanja vpreg z mestnih ulic, sedaj pa šoferji puščajo težke tovornjake kjerkoli, v jezo stanovalcev tudi sredi blokovskega naselja! Pravitci avtovlaki čakajo nemalokrat svoje posadke po več dni, npr. pred veliko samopostrežbo v novem centru mesta, čeprav sta ga Gostinsko in Trgovsko podjetje najeli za parkiranje osebnih vozil. Tovornjakom tega seveda izrecno ne prepoveduje noben znak.

Ponavadi ni potrebno dosti razglabljanja, kdo naj bi storil to in ono. Dostikrat manjka, preden je sploh treba seči v žep, le - dobra volja! A. Ž.

USPEH Z „ZLATO MLADINO“

S tretjo predstavo Zlate mladine v Sevnici (razen tega so igrali tudi za kolektive) in Boštanju so igralci Odra mladih sevniskega gasilskega društva sklenili nadvse uspešno sezono. S tem gledališkim delom so gostovali kar štirinajstkrat. Med drugim so igrali v Slovenj Gradcu, Raddeh in Krškem. Tudi to je dokaz, da amaterske uprizoritve pritegujejo občinstvo.

BLANCA: PO KATERI STRANI?

Obravnava „odprtih vprašanj“ modernizacije ceste proti Blanci tudi na seji zbora združenega dela in krajevnih skupnosti ni bila zaključena. Delegati z Blance so imeli o tem doma razširjen sestanek. Na sploh Blančani menijo, da bi bilo treba cesto prestaviti tako, da bi se znebili vseh železniških prehodov vzdolž proge. Minuli četrtek je bil predviden v Krškem podpis pogodbe z železniškim gospodarstvom, s katerim naj bi rešili modernizacijo ceste proti Brestanici. Tam naj bi cesto prestavili in odpravili prehode. Zaenkrat naj bi bila izvedba le makadamska. Sevnška krajevna skupnost je potegnila že 1,1 km asfalta do drugih zapornic. Po mnenju izvršnega sveta ni možnosti za prestavitev ostalih spornih odsekov ceste.

MESEC DNI ODLOGA

Povišanje stanarin v sevnški občini za 30 odst. (in kolikor bo pač dalo še točkovanje centralnega ogrevanja) bo v sevnški občini stopilo v veljavo šele junija. Delegati zbora združenega dela in krajevnih skupnosti so namreč menili, da odlok ne more veljati za nazaj. Komisija za družbeni nadzor naj bi tudi razčistila, zakaj se, kot je ugotovil delegat na seji predzadnjega sredo, odlok o povišanju stanarin ni izvajal že lani.

Vsak tretji Slovenec krvodajalec

Krvodajalstvo: najbolj množična solidarnostna akcija

Letos praznujemo v naši republiki 25-letnico prostovoljnega krvodajalstva. Samo krvodajalstvo je ena največjih solidarnostnih akcij Rdečega križa. Darovanje krvi, nenadomestljive pri vrsti zdravljenj ali reševanju življenj, je dokaz človekoljubja in pomoči sočloveku.

Leta 1953 je bilo v Sloveniji 20.210 krvodajalcev; predlani jih je prišlo na odvzeme krvi že 102.647. Med krvodajalce je vpisanih nad 600.000 občanov in delovnih ljudi, to pomeni, da je od leta 1953 daroval kri vsak tretji Slovenec. Zato lahko govorimo o krvodajalstvu tudi kot eni od vrednot naše socialistične samoupravne družbe. Vsa leta tudi v sevnški občini z uspehom pripravljamo krvodajalske akcije. Krvodajalska akcija bo v Sevnici 20. in 21. junija v zdravstvenem domu, 22. junija pa v Krmelju. Najlepša počastitev srebnega jubileja krvodajalstva je uspela akcija. K darovanju krvi vabimo vse, posebno vse zdrave ljudi, ki doslej še niso darovali krvi. Tiste, ki so kri darovali že velikokrat, vabimo k sodelovanju v Rdečem križu, kjer z delom v vrsti dejavnosti lahko ravno tako izražajo svoje človekoljubje.

OBČINSKI ODBOR RDEČEGA KRIŽA SEVNICA

V sredo, ob 15. uri bo odprla novomeška „Dolenjka“ ob križišču v Trebnjem sodobno blagovnico. To je letos poleg trgovskega centra Kmetijske zadruge že druga večja pridobitev za trgovino ne le za naglo razvijajoče se občinsko središče, temveč tudi širše zaledje.

Vse blago poslej na enem mestu

Od jutri dalje sredi Trebnjega nova blagovnica „Dolenjke“

V novem objektu - zgradil ga je Pionir - je 1.600 kvadratnih metrov prodajnih in skladiščnih površin. Skupno z opre-

mo je blagovnica veljala „Dolenjko“ okrog 17 milijonov dinarjev. Poleg pritličja sta trgovini namenjena prvo in drugo nadstropje. V novem objektu bo imela prostor samopostrežna trgovina. Sedanje trgovino s živilskimi proizvodi bodo zaprli. V blagovnici bo tekstilni oddelk, v prostornem tehničnem oddelku naj bi bilo mogoče dobiti vse za opremo doma, od stanovanja do rekreacije. Po-

hištvo bo lahko ustrezno razstavljeno. V bifeju na vrhu trgovine se bo mogoče okrepčati, na voljo bodo tudi tople malice.

Novi poslovodja Stane Jarc s sodelavci je že lep čas pred uspešnim tehničnim prevzemom minuli teden skrbel, da bo vse ustrezno zapolnjeno z blagom. V celoti bo v novi blagovnici zaposlenih 23 delavcev. Kolikor je bilo mogoče, so poskrbeli tudi za parkirne prostore pred blagovnico in za njo.

A. ŽELEZNIK

Privajanje na dom

Tomažinovim je dovolj tujine

V začetku maja so se po 14-letnem delu v Švici Tomažinovi vrnili v svoj novi dom v Spodnji Dragi pri Šentrupertu. Želijo ostati zvesti zemlji, po vsej verjetnosti se bodo usmerili v koseherejo.

Prvi dnevi po vrnitvi v domovino so bili kljub obilici dela na domu v mnogočem podobni dopustu, saj je vse skupaj le pomenilo bistveno spremembo od ustaljenega življenja v Švici. Hčerki sta se bili vrnili slab mesec prej, ker se v Švici prej konča tudi šola. V žepu so bila pravzaprav še spričevala za tisti letnik, vseeno sta obe dekllici z veseljem hodili v šentrupersko šolo. Starejša Kamen se je tod prvič srečala s cirilico. Starši so si z zadovoljstvom ogledovali dobre ocene v zvezkih.

Tomažinova z veseljem ugotavlja napredek pri nas. Naših carinskih delavcev pa ne bosta zlepa pozabila. Občutek namerne zavlačevanja, ponovnih popisovanj s takimi nerazumljivimi prodobnostmi npr. koliko tehta radio ali zvočnik, ko ima človek za seboj dolgo vožnjo, pač ni prijetna stvar. Kot pripovedujeta zakonca Tomažin, tista o natančnosti švicarskih ur velja tudi za upravo. „Nič čakanja! Če ne morejo nemudoma ustreči, pošljejo v najkrajšem času po pošti. Seveda ni poceni, kar pa zahtevaš, zanesljivo dobiš, pravita.

A. Ž.

OČE IN HČI - „Dovolj je tujine!“

ZANIMANJE ZA TEKMOVANJE CIVILNE ZAŠČITE

Letos občinski štab za civilno zaščito v trebanjski občini ni pozival na tekmovanje s kakšnimi pozivi, temveč je čutili izreden odziv po krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah za občinsko tekmovanje še po razpisu. Tekmovanje bo 15. junija na Mimi. Po udeležbi bo nedvomno rekordno, čeprav tudi na prejšnjih udeležbah ni bila malo številna. Pokrovitelj mirenskega srečanja bo IMV - tozd Tovarna opreme. V znanju in spretnosti se bodo merile ekipe treh sestavov: poleg ekip krajevnih skupnosti, delovnih organizacij še pripadniki posebne enote.

PRIZNANJA ZGLEDNIM UČENCEM

Konec maja je predsednica občinske konference ZSMS v Trebnjem Anka Ostanek podelila priznanja 48 zglednim učencem z vseh osnovnih šol v občini. Poleg odličnega šolskega uspeha so upoštevali tudi ostalo aktivnost. Največ šolarjev s priznanji (21) je bilo s trebanjske osnovne šole.

ZAGRETI ZA RAZVOJ

Nedavne javne razprave o osnutku gradiv za pospeševanje je udeležilo tudi lepo število mladih ljudi. Razumljivo se potegujejo tudi za razvoj svoje krajevnih skupnosti. Pripravlja se dokumentacija za gradnjo poslopja, kjer naj bi bila trgovina, pošta in krajevni urad. Krajinj se zavzemajo, da se postopek pospeši. Pred nedavnim si je predstavnik Agrostraja ogledal gospodarska poslopja Jerlahove domačije, kjer bi lahko uredili servis za popravilo kmetijskih strojev.

Komunalna boljše opremljena

Izguba z vrsto komunalnih dejavnosti

Delavci v vrsti že po svoji naravi nič kaj prijetnih komunalnih dejavnosti so le redkokdaj deležni pohvale javnosti. Kakorkoli je kdo zadovoljen z raznimi storitvami, pa je treba vseeno priznati, da so pri Tregradu v minulem letu dosegli nekatere uspehe.

Razne pridobitve (samo lani: rokovoplač, nakladalnik, stolpno dvigalo, betonarna in dva rabljena tovornjaka za odvoz smeti) ne služijo namreč samo gradbeni dejavnosti, temveč tudi za komunalna dela. Božen pregled dejavnosti pokaže, da je v sami komunalni dejavnosti malo donosnega. Med vodovodi v oskrbi Tregrada je bil lani brez izgube le mokronoški vodovod, še stalni izgubar je čateški vodovod, vodovod Trebelno je na meji rentabilnosti. Izgubo prinaša odvoz smeti (lani je znašala že nad 74 tisočakov). Samo za odkup zemljišča za trebanjsko smetišče bi bilo treba plačati lastniku 70.000 dinarjev.

Krajevne skupnosti in razni odbori po občini vedo, kakšno nevaležno delo je skrb za pokopališča. Tregrad skrbi za pokopališča v Trebnjem in na Ponikvah. Lani so pripravili zemljišče za razširitev trebanjskega pokopališča. Zemljišče in rigolanje je plačala trebanjska krajevna skupnost. Ni jasno, kje dobiti denar za ograditev novega pokopališča in gradnjo mrljišče vežice. Tisto, kar zberejo od zakupnin grobov ne zadošča za najnujnejša vzdrževalna dela. Kolektiv želi skrb za obe pokopališči prenesti na obe krajevni skupnosti. Nič nenavadnega, da zaradi očitnih težav nobena ni za prevzem navdušena. A. Ž.

Iz kraja v kraj

STRAH PRED PRAHOM - Če je bilo nestalno vreme za kaj dobro, je koristilo vaščanom Hrastovce, ker tačas pač ni bilo prahu z makadamske ceste skozi vas. Bojazen, ki so jo izražali pred modernizacijo ceste od Mokronoga proti Pijavcam, da bo pač večina prometna še skozi vas, se je več kot uresničila. Veda preko Mokronoga je namreč tudi uradno zaprta. Tovornjakom se kljub uradnemu obvestilu seveda ne da čez Krško.

stresajo smeti kar na cesto izven ograjenega smetišča ali pa tik ob cesti, kar povzroča obilo dodatnega dela. Podjetje pripravlja osnutek odloka, ki naj bi določil, kdo bo pooblaščen za odvoz smeti, urejanje smetišč in drugih podobnosti, ki v življenju dostikrat to niso. Urejen odvoz smeti je le v Trebnjem in na Mimi, drugod je to skrb krajevnih skupnosti ali natančneje - nikogar.

PADALCI - Lani je Tregrad ogradil trebanjsko smetišče in določil delavca, da skrbi za red na njem. Posamezniki in celo kolektivi - v poročilu so odkrito navedli tozd Donita z Velike Loke in Nevoles iz Trebnjega - vozijo in odlagajo smeti, kakor jim drago. Nem...

BLIŽAJO SE KONCU - Akcija asfaltiranja cest v okolici Šentruperta se približuje uspešnemu koncu. Asfaltirana je že tudi cesta v Bistrici, Prelešu, konec minulega tedna so bili izredno marljivi tudi v Trsteniku. V Bistrici bodo cesto po vsej verjetnosti tudi uradno ustoličili z veselico.

TREBANJSKE NOVICE

USPEL OBRAMBNI DAN - V soboto so z mitingom na športnem igrišču sevnški šolarji uspešno zaključili obrambni dan. Vrsta aktivnosti se je odvijala ves teden. Na sliki: pionirji-gasilci med prikazom gasenja z gasilskimi aparati. (Foto: Železnik)

SEVNIŠKI PABERKI

OB TOK IZ MALOMARNOSTI - Predzadnje nedeljo in še del ponekdajka v delu Boštanja ni bilo električne napetosti v eni fazi, ker je v novem delu naselja malomarno priključeno kol staknil žice. Električarji so se nemalo namučili, preden so ugotovili vzrok. Navsezadnje vedo, kam poslati račun.

UREJENO NASELJE - Sevnška krajevna skupnost je v sodelovanju s krajinj asfaltirala vse ulice v naselju za Kopitarno. V celoti so tu pred nedavnim asfaltirali okrog 1.400 metrov cestišča. Naselje daje sedaj prijeten videz urejenosti. Minuli teden so začeli z deli v naselju Ribniki.

POPOLN SERVIS - Avtomehanik Janez Tomažin iz Boštanja je dobil naprave za centriranje gum, med drugim tudi napravo za uravnoteženje koles na vozilu samem. Poslej bo tu mogoče vozila in motorje tudi oprati.

ŠE PROSTOR - Turistična prikolica sevniskega AMD bo to sezono postavljena v borovem gozdiču avtokam pa „Soline“ v Biogradu na morju. V glavnem z vso opremo zaračunajo za dan bivanja (ima štiri in še eno pomožno ležišče) 100 dinarjev. Prikolico je še mogoče najeti v času do 20. junija, od 25. do 31. avgusta in ves mesec v septembru. V ceno najemnine je vračunana uporaba prikolice z opremo za letovanje štirih oseb, parkiranje avtomobila, priključek elektrike in vode ter turistična taksa.

OBVEZNICE ZA POT - Krajevna organizacija SZDL v Luki pri Pivovarni vodi akcijo, s katero niso posojila za ceste za asfaltiranje poti do železniške postaje. Vas je napoln vzorno urejena, sedaj, ko dobivajo novo postajo, je prilika, da usodijo tudi pot do nje.

VREDNO OGLEDA - Temeljni obrat za kooperacijo sevniskega združenega dela prireja v Sevnici Standardom iz Osijeka pri kmetijskem inštitutu pripravo dela motorja Honda. Prvi prikaz bo ob 8.30 naslednji pa ob 10.30. Sejnariji si bodo torej ob običajnih pogledih lahko ogledali še kaj koristnega.

SEVNIŠKI VESTNIK

23 (1504) 8. junij 1978 *

Celodnevna šola na Vinici?

Viniška osnovna šola bo imela v novem šolskem letu pogoje za uvedbo celodnevne šole — Stroški se ne bi povečali, hkrati pa bi se rešili kadrovske zadrege

O prednostih celodnevne osnovne šole je bilo že veliko povedane in o njih ni mogoče več dvomiti. V črnomaljski občini že nekaj let deluje celodnevna osnovna šola v Semiču, ki je za sedaj edina taka šola v občini. Neizpodbitno je, da se je učni uspeh po uvedbi celodnevne šole zelo izboljšal, poleg tega pa COŠ razbremeni starše in, čeprav se v začetku čudno sliši, omogoči učencem več prostega časa; ne nazadnje pa dosedanje izkušnje kažejo, da so tudi učitelji bolj zadovoljni.

O uvedbi celodnevne šole že dalj časa teče beseda na viniški osnovni šoli. V prejšnjih letih za to niso imeli pogojev, ker je bilo na šoli premalo učilnic in drugih pomožnih prostorov, z začetkom prihodnjega šolskega leta pa bi na Vinici lahko uvedli celodnevno šolo. Zaradi zmanj-

šanja števila učencev bosta na šoli dva oddelka manj, vrtec in mala šola se bosta preselila v novo stavbo, s čemer bodo dobili še dve učilnici; štiri dodatne učilnice bi omogočile, da bi prišli na enozimski pouk.

Z enozimskim poukom pa ne bi rešili vseh težav, saj bi prišlo do težav z organizacijo dopolnilnega in dodatnega pouka, podaljšane bivanja in prostovoljnih dejavnosti, ker je na šoli kar 70 odstotkov učencev vozačev. Če upoštevajo dodatni in dopolnilni pouk ter svobodne dejavnosti, bi večina učencev zapustila šolo okoli 14.30. Le še z eno dodatno uro, se pravi od 8. ure do 15.30, pa bi lahko naredili urnik za celodnevno šolo.

Sedaj poučuje na viniški šoli deset učiteljev razredni pouk ter sedem predmetni pouk. Z zmanjšanjem števila učencev bi morali v naslednjem šolskem letu ukiniti dva paralelna razreda na višji stopnji, s tem se bo znižalo število učnih ur in učitelji na predmetni stopnji ne bi imeli dovolj delovnih ur. Praktično vodstvu šole ostaneta dve možnosti: ali dvema predmetnima učiteljema odpovedati delovno razmerje in ju tako izgubiti (vedeti pa je treba, da v zadnjih letih število rojstev v viniški krajevni skupnosti narašča) ali preiti na celodnevno šolo, s čemer bi bili vsi učitelji polno obremenjeni.

Velika, včasih skoraj nepremostljiva težava, ki večkrat ovira uvedbo celodnevne šole, je financiranje. Na viniški šoli trdijo, da celodnevna šola ne bi zahtevala več sredstev kot jih dobiva šola v letošnjem letu. Ker bi bil pouk enozimski, bi na leto prihranili pri popoldanskem prevozu učencev na Sinji vrh, v Staro lipo, Zilje in Vukovce; ukinjena bi bila dva oddelka podaljšane bivanja, zaradi zmanjšanja števila učencev bosta dva paralelna oddelka manj. Skupaj to znese več kot milijon dinarjev manj stroškov, s tem pa bi lahko krili višje stroške celodnevne šole.

Poleg tega je treba vedeti, da viniško šolo obiskujejo tudi učenci iz sosednjih krajev Hrvaške, srbske manjšine in Romi, COŠ pa bi tako za te kot za vse druge učence v precejšnji meri izenačila učne pogoje in vsaj v tem pogledu odpravila socialno razlikovanje.

A. B.

Davčne olajšave zaradi pozebe

Majska pozeba je hudo prizadela tudi vinogradnike in kmete v črnomaljski občini; posebno je kar 80 odstotkov vinogradov. Največjo škodo so utrpeli v semiškem koncu, kjer je pozeba skoraj vsa trta, le v Kotu ledeni možje niso povsem opustošili vinogradov. Posebna komisija si je ogledala prizadeta področja in ocenila škodo. Vinogradniki in kmetje naj nastalo škodo prijavijo davčni upravi v Črnomlju do 15. junija, da bodo deležni davčnih olajšav. Obrazce dobijo v krajevnih uradih in na davčni upravi. Olajšava je v tem, da bodo katastrski dohodek vsake parcele, ki jo je prizadela pozeba, znižali za toliko odstotkov, za kolikor se je na parceli zmanjšal donos. Če znaša skupno zmanjšanje katastrskega dohodka v primerjav s celotnim katastrskim dohodkom zavezanca več kot 20 odst., se katastrski dohodek teh površin zmanjša za znesek, ki ustreza ugotovljenemu odstotku; če pa je škoda manjša od 20 odst., ni olajšav. Razlika med prej odmerjenim davkom in davkom, odmerjenim od KD, zmanjšanim na tej osnovi, se odpiše.

ŠE V DVEH IZMENAH — Pouk na viniški šoli je sedaj v dveh izmenah. Če jim bo v začetku prihodnjega šolskega leta uspelo uvesti celodnevno šolo, učencem ne bo več treba pred vrati čakati, da bo dopoldanska izmena končala pouk.

Črnomaljski drobir

OSTANEK ZIME — Pesek, s katerim so pozimi posipali cesto, je pri spodnjem mostu čez Lahinjo pri klavnici zamašil odtočne jaške, ker ga za to zadolženi delavci niso pravi čas odstranili. Tako se sedaj že ob najmanjšem dežju na mostu nabere voda in je prehod čez most prava avatura. Pešču, ki ga avto takrat dobi na mostu, ne preostane nič drugega, kot da se čim prej preobleče.

ZENSKÉ V AVTO ŠOLI — Zanimanje za vpis v avto šolo je vedno večji in vsi tečajji so polno zasedeni. Opazujejo, da je med tečajniki večina žensk. Marsikateri mož zade volje ženi iz „črne sklada“ plača šolnino, samo da žena pristane na „delitev dela“: on pelje družino na veselo, žena pa poskrbi za trezen in varen prevoz domov.

DENAR IZVABLJAJO — Pred meseci je nekakšen mojster hodil po občini in nabiral naročila za nekak-

šne štedilnike. Seveda se ni zadovoljil samo z naročilom, ampak je pobral tudi denar. Samo v Podrebrji pri Semiču je dobil šest naročil in temu primerno vsoto denarja. Čas je mineval, od mojstra iz Maribora pa nobenega glasu. Nekaj vaščanov se je prejšnji teden odpravilo, da bi ga poiskali in malo povprašali, kako je s štedilniki oziroma njihovim denarjem. Kako se je vsa zadeva razpletla, še ni znano, vsekakor pa bi bilo pametneje in manj tvegano, ko bi ljudje ne kupovali mačka v žaklju.

VELIKO IZLETNIKOV — Lepo vreme privablja v Belo krajino vedno več izletnikov iz vse Slovenije, predvsem učencev, ki si pod vodstvom učiteljev ogledujejo znamenitosti in spoznavajo lepoto in bogato zgodovino dežele, o kateri veliko govore v šoli. Končni cilj je ponavadi Vinica, kjer šolarji počaste spomin na Otona Župančiča, ki je prav njim posvetil toliko lepih pesmi.

Sedemdeset let v trgovini

83-letni Stanko Novak bo šel prvič na dopust

Še nekaj dni, kvečjemu tednov, pa bo edini zasebni trgovec v črnomaljski občini, 83-letni Stanko Novak dokončno zaprl vrata svoje trgovine na Preloki.

„Tudi jaz komaj čakam, da bo črnomaljska kmetijska zadruga odprla trgovino v novem prosvetno-gasilskem domu, ki so ga naši vaščani zgradili s svojim delom in pomočjo republiške kulturne skupnosti. Res je že čas, da Preloka dobi sodobno trgovino, v kateri bo več izbire in bodo kmetje lahko dobili tudi umetna gnojila in druge potrebne stvari,“ se je razgovoril Novak, ki je že sedem desetletij s krajsimi prekinjavami za trgovskim pultom.

Novak je imel na Preloki trgovino od 1920. leta naprej. „Takrat smo bili v kraju trije trgovci, vendar nam je bil glavni življenjski vir kmetija; ljudje so bili revni, kupna moč majhna.“ Po vojni je na Preloki odprla trgovino kmetijska zadruga, vendar jo je kmalu opustila zaradi nerentabilnosti. „Ljudje so bili nezadovoljni, saj so morali po vsako malenkost drugam, zahtevali so trgovino in pred dvajsetimi leti sem jo spet odprl jaz, bolj zato, da bi ustregel ljudem,“ je pripovedoval. V trgovini je imel na zalogi najnujnejšo specerijo, zadnje dve leti, odkar se na Preloki govori o novi trgovini, se tudi Novak pripravlja, da bo dokončno zaprl svoja vrata. „Ti dve leti je pri meni bolj v ospredju likvidacija kot promet,“ pravi trgovec, ki je zaradi prejšnjega nepravilnega odnosa do zasebnih trgovcev (očitali so mu celo, da je njegova dejavnost protistavna) upokojen šele od lanske jeseni. „Vedno pa sem gledal, da so bili moji načuni z občino čisti in glede tega ni nikoli prišlo do nesporazumov in drugih neprijetnosti.“

Na področju negospodarskih in komunalnih investicij so v preteklih dveh letih investirali okoli 50 milijonov dinarjev. Za nadaljnji razvoj gospodarstva so prav tako pomembni novi komunalni objekti in ne nazadnje hitrejša komunalna opremljanje zemljišč za družbeno in zasebno stanovanjsko gradnjo.

Do sedaj so v občini pre malo pozornosti posvetili izdelavi planov. Planiranje v tozidih, delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih mora zajeti vse, od načrtovanja delovne sile do zunanjetrgovinske menjave in razvojnih načrtov. Tudi na področju povezovanja in združevanja dela in sredstev še ni pričakovanih rezultatov.

Gospodarska rast v preteklem obdobju je sicer zadovoljiva, kar pa nikakor ne sme voditi v samozadovoljstvo. Narediti je treba vse, da bodo tako visoko stopnjo rasti obdržali ter si hkrati prizadevali za še hitrejši napredek.

Pri tem se morajo zlasti komunisti zavzemati za hitrejši

ČUDEŽ V METLIKI

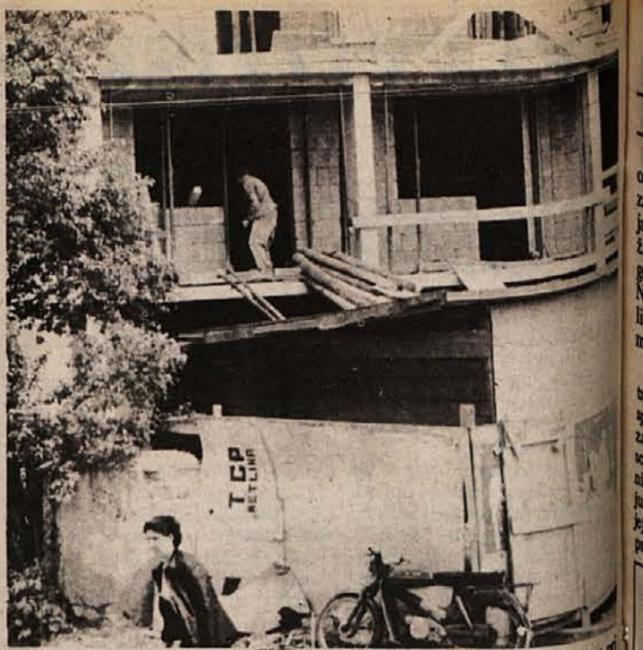
Pred dvema letoma so v Metliki ukiniteli filmske predstave, ker kino zaradi premajhnega števila gledalcev ni bil rentabilen. Sedaj, ko je organizacijo kina prevzel mladinski klub, pa so Metličani navali v kino kot sestradanci na potico. Obe nedeljski predstavi sta popolnoma razprodani in zadnjič tudi mladinska predsednica Irena Flajnik kljub zvezam ni mogla dobiti vstopnice.

„HOČEMO IGRISČE!“

Otroci iz metliškega blokovega naselja so imeli pred kratkim „napisno akcijo“: s parolami „Hočemo igrišče!“ so popisali stene blokov in tako opozorili starejše na dejstvo, da se otroci v Metliki nimajo kje igrati. Starejših otrok namreč ne pustijo na igrišče vrta; baje „prestopnikom“ v šoli gozijo celo z ukorom. Po drugi strani pa se širijo govori, da že nekaj časa na podstrešju TGP leže gugalnice, tobogan in druge naprave za otroško igrišče, ker ni človeka, ki bi jih montiral.

PRISPEVEK MLADINCEV

Konec prejšnjega meseca je center za MDA pri metliški OK ZSMS organiziral enodnevno delovno akcijo v vasi Zemelj. Petindvajset mladincev in mladink, med njimi jih jebilo tudi nekaj iz črnomaljske občine, je vaščanom osem ur pomagalo pri pripravljanju vaške poti za asfaltiranje.

GRADNJA NAPREDUJE — Po začetnem zastoju zaradi težav pri kopanju temeljev prizidek metliškega doma počitka naglo razvijalec del TGP se trudi, da bi nadoknadil zamudo, vendar kljub temu otvoritev mesec ali dva pozneje kot so predvidevali.

Uspešna prva polovica plana

Zadovoljiva gospodarska rast v preteklem obdobju — Zaskrbljujoče naraščanje zaloga tovih izdelkov — Povečati izvoz in omejiti trošenje deviz

V srednjeročnem razvojnem planu metliške občine za obdobje 1976 — 1980 so zastavili štiri osnovne naloge: krepitev materialne osnove združenega dela in neposredne delitve dela; prestrukturiranje gospodarstva, kar naj bi omogočilo hitrejši ekonomski razvoj; doseči tako stopnjo gospodarske rasti, ki bo zagotovila zadovoljevanje potreb družbene in skupne porabe in pogoje za razširjeno reprodukcijo v gospodarstvu in negospodarstvu; družbenoekonomsko upravičenost novih investicij in uvajanje sodobnejše tehnologije.

Na polovici tega obdobja je občinska konferenca ZKS ocenila uresničevanje srednjeročnega plana. Kljub temu da je bilo leto 1976 poslovno zelo neugodno, je metliško gospodarstvo v preteklih dveh letih doseglo dokaj ugodno gospodarsko rast, ki se nadaljuje tudi v prvi polovici letošnjega leta. Predvsem v lanskem letu je gospodarstvo doseglo visoko stopnjo rasti storilnosti, ekonomičnosti in rentabilnosti poslovanja, za kar gre zasluga zmanjšanja poslovnih stroškov, boljšemu izkoristku reprovromateriala, boljši kvaliteti izdelkov in storitev ter dobri organizaciji dela.

Za lansko leto je značilna izredno visoka stopnja rasti dohodka, hkrati pa tudi naraščanje zaloga gotovih izdelkov; če bodo te zaloge še naraščale, bo to gotovo poslabšalo likvidnost poslovanja. Prav tako si moramo gospodarstvo prizadevati za hitrejšo rast izvoza in zmanjšanje uvoza.

Na področju negospodarskih in komunalnih investicij so v preteklih dveh letih investirali okoli 50 milijonov dinarjev. Za nadaljnji razvoj gospodarstva so prav tako pomembni novi komunalni objekti in ne nazadnje hitrejša komunalna opremljanje zemljišč za družbeno in zasebno stanovanjsko gradnjo.

Do sedaj so v občini pre malo pozornosti posvetili izdelavi planov. Planiranje v tozidih, delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih mora zajeti vse, od načrtovanja delovne sile do zunanjetrgovinske menjave in razvojnih načrtov. Tudi na področju povezovanja in združevanja dela in sredstev še ni pričakovanih rezultatov.

Gospodarska rast v preteklem obdobju je sicer zadovoljiva, kar pa nikakor ne sme voditi v samozadovoljstvo. Narediti je treba vse, da bodo tako visoko stopnjo rasti obdržali ter si hkrati prizadevali za še hitrejši napredek.

Pri tem se morajo zlasti komunisti zavzemati za hitrejši

omejiti trošenje deviz. Pomembnosti izvoza se morajo zavedati vsi delavci, in to predvsem s staljša stalne gospodarske rasti in dviga kvalitete proizvodnje. Nadaljnja krepitev reproductivne sposobnosti gospodarstva ne sme biti usmerjena samo v prizadevanja za povečanje dohodka, marveč predvsem za racionalno trošenje le-tega.

Usodna noč za kmetijstvo

Majska pozeba povzročila za 42 milijonov din škodo 260 ha popolnoma uničenih vinogradov

Posebna komisija, ki jo je imenoval oddelek za gospodarstvo in finance pri metliški občini, je ocenila škodo, ki jo je povzročila pozeba v noči z 11. in 12. maj v vinogradih, sadovnjakih in na poljščinah.

Najhuje so „Jedeni možje“ prizadeli vinogradnike: od skupaj 400 hektarov rodnih vinogradov, kolikor jih je v metliški občini, je popolnoma pozeblo 260 ha; 50 ha je uničenih 50-odstotno in le 90 ha ni utrpelo bistvene škode. Pridelek grozdja bo tako letos manjši za 3.430.000 kilogramov, kar znaša, če računamo za kilogram grozdja lansko ceno 11 dinarjev, 37.620.000 dinarjev škode.

Pozeba je bolj prizadela višje ležeča območja od 150 do 350 metrov nadmorske višine; območja med 350 in 400 metri nadmorske višine skorajda niso prizadeta, nad 400 m pa so prav tako utrpela veliko škodo. Najbolj prizadeti so ožji vinogradniški okoliši: Bočka, Trnovec, Lokvica, Bereča vas, Brezovica,

Vinomer, Nova gora, Dobra Babina gora, Repica, Berčice in selica.

Škoda v sadovnjakih znaša 2.464.000 dinarjev, na poljščinah 1.937.500 din. Pozeba je torej povzročila pravo katastrofo, saj skupna škoda v kmetijstvu večja od 42 milijonov dinarjev ali 10 odstotkov planiranega bruto dohodka v kmetijstvu za letošnje leto to pa pomeni izgubo 5,17 odstotka niranega bruto dohodka občine letošnje leto.

Da bi bila nesreča še večja, je 260 ha popolnoma uničenih vinogradov kar 250 ha v zasebni lasti, tega pa je proti pozebi zavarovalnica le 50 ha.

Ukrep, ki jih predlaga komisija, so odvisni od tega, v kolikšni meri pozeba prizadela trto, vsekakor morajo vinogradniki največ pozornosti posvetiti vzgoji rodnega lesa naslednje leto, skrbnemu obdelovanju, rahljanju zemlje in čiščenju plevela.

Sprehod po Metliki

ZNANO JE, da so prevzeli organizacijo kino predstav mladi, zanimivo pa je predvsem to, da piše prvi večini napovedanih filmov: mladini do petnajstega leta vstop prepovedan. Podobna opozorila so kot med za muhe, saj je največkrat najslabše tisto, kar je prepovedano. Tako je bila na primer razprodana predstava ameriškega filma Odrščitev. Najbolj navdušeni, ki so ostali ob prvem predavanju pred vrati, so čakali do pozne večera, da je trak še enkrat stekel.

PISEC TEH VRSTIC ne more mimo obnašanja nekaterih mladenk in mladeničev med predvajanjem filma. Posamezni prenapetosti življajo, dajejo neprimerne in neumne pripombe, prižigajo pa si tudi cigarete, da bi s dimom prekrili svoje zelenilo in pomanjkanje kulture ter vzgoje. Te neprilagodljivce bi morali mladi sami izločiti iz dvorane, saj jim jemljejo ugled in odbijajo marsikatero resnega obiskovalca.

GOSTILNČAR NIKOLA BADOVINAC širi svoje gostilniške prostore. Te dni dozidava prostor, kamor bo premaknil točilno mizo,

da bo pred njo več prostora za goste, ki radi vise za šankom. Metliška specialiteta je namreč to, da možakarji radi podpirajo točilno mizo, ker tako sami sebe prepričujejo, kako bodo ostali v pravih tih „samo pet minut“. Minutno navadno razvlečejo v debele ure.

OB NEDELJSKIH POPOLNODNEVIH je mesto kakor izumrlo. Motorizirani meščani se zadržujejo v avtomobile s celimi družinami, vozijo po izletih, pečejo meso pri svojih vikendi, obiskujejo rodničke, domov pa se vračajo v čer, posedajo pred televizorji in dajo na vse pretege, da se imajo ponedeljek v službi o čem pozabljati.

IZVRŠNI ODBOR KULTURNI SKUPNOSTI je namenil za letošnje vanje Zveze kulturnih organizacij letu 1978 35.000 dinarjev, torej metliški godbi pa 75.000, torej porabljenih za amatersko dejavnost v naši občini 110.000 dinarjev, kar so skromna sredstva, toda s pametnim delom se da z njimi veliko narediti, če so volja, enotnost in pripravljenost. Tega pa amaterski skupinam ne manjka.

Črnomaljski poročevalec

metliški tednik

Solo preselili na vojno lokacijo

Obrambni dan v Fari — Miting po zmagi — Strelsko tekmovanje

25. maj, dan mladosti. Ura je osem, zvonec v šoli Vas-Fara zazvoni. V razredih se pogovarjajo o tovarišu Titu, o njegovem življenju in boju ter o boju jugoslovanskih narodov med NOB. Razmišljajo, kako so živeli in se šolali njihovi vrstniki med vojno.

Zivahno razpravo prekine očno tikanje na vrata. Prispel je kurir s sporočilom, da so sovražni padalci zavzeli del našega ozemlja. Močne sovražnikove enote se bližajo iz Dolenje in Čabra ter hočejo proti Kočevju. Naše oborožene enote jih zadržujejo, vendar je potrebno da se šola premakne na varno. Vodstvo šole

naroča učencem, naj se pripravijo na preselitev. Ekipe za vzdrževanje reda naj poskrbijo, da bo odneseno s seboj vse pomembno, česar sovražnik ne sme dobiti. Člani gasilske ekipe so izključili električne stroje in aparate ter druge naprave. Ekipe prve medicinske pomoči so tudi odšle na vojno lokacijo. Ni minilo niti 15 minut, ko je ostala šola prazna. Učenci so urejeno in disciplinirano odhajali, kamor so jih vodili kurirji.

Ko so bili vsi zbrani, jih je ogovoril ravnatelj Franc Volf. Pohvalil jih je za disciplinirani odhod iz šole in vasi. Poučil jih je, kako bi sedaj zavarovali svoje taborišče in ga pripravili ter uredili za daljše bivanje na prostem. Medtem je prispel kurir in prinesel sporočilo, da so naši borci sovražnika popolnoma uničili. Med pionirji je zavladalo veselje. Strnili so se okoli mentorjev in pripravili miting, posvečen rojstnemu dnevu maršala Tita. Po proslavi so v sprejeto prepevajoč odkorakali proti šoli.

Po izdatni malici so se pomerili v streljanju z zračno puško ter v raznih športnih igrah. Obrambni dan osnovne šole Vas-Fara je pokazal, da se vsakdo zaveda svojih dolžnosti in da bi bili v času posebnih razmer dobro pripravljani.

MARIJA VOLF

Ocenili skupščinske volitve

Samoupravno čimbolj približati delovnim ljudem in občanom — Usposabljanje delegate in delegacije

Na nedavni skupni seji občinske konference SZDL in občinskega sveta Zveze sindikatov so razpravljali o oceni nedavnih volitev. Ugotovili so, da je treba samoupravljanje čimbolj razvijati. To pomeni, naj bi splošne delegacije po možnosti popolnoma odpravili; združene naj bi bile, kjer ni možno drugače;

čim več pa bi moralo biti posebnih delegacij.

Opozorili so še, da so bili roki za posamezne faze volitev kratki. Tako je časovna stiska samejevala še širšo predvidljivo razpravo. Nekateri so menili, da je bilo tudi precej raznega pisanja, izpolnjevanja obrazcev, pisanja poročil itd., kar je tudi obremenjevalo izvajalce volilnih priprav.

Ob zaključku so ugotovili, da bodo delegati dobro opravljali svoje delo le, če bodo ustrezno usposobljeni. Zato je zdaj ena glavnih nalog družbenopolitičnih organizacij izobraževanje delegatov in usposabljanje delegacij.

DVA SEMINARJA ZK

Okoli 90 članov občinske konference ZK Kočevje in sekretarjev osnovnih organizacij ZK se je udeležilo enodnevnega seminarja, na katerem so se seznanili predvsem s statutom in organiziranostjo ZK. Seminar je bil organiziran v okviru uresničevanja nalog 8. kongresa ZKS. Od 2. do 4. junija je bil v Kočevju seminar za kandidate ZK. Udeležilo se ga je okoli 30 kandidatov za sprejem v ZK.

Šport domačim, kviz gostom

Prijateljsko srečanje učencev poklicnih šol

OO ZSM Centra poklicnih šol Kočevje je povabila na srečanje učencev poklicne kovinarne šole CSS iz Črnomlja z namenom, da učenci obeh šol proslavijo svoj praznik, izmenjajo izkušnje ter prijateljsko pomerijo svoje moči in znanje.

Rezultati športnih srečanj Kočevje-Črnomelj so bili: šah 2:2, namizni tenis 5:2, košarka 80:55, mali nogomet 4:2 in rokomet 27:21. To pomeni, da so bili domačini boljši.

V kviz tekmovanju pa so zmagali gostje iz Črnomlja z rezultatom 45:43. Vprašanja so bila iz naslednjih področij: sodobni problemi sveta, ob 100-letnici rojstva O. Zupana, strokovna znanja (toplotna obdelava, lesja, jekla), ob rojstnem dnevu tov. Tita, mladinske delovna

akcije, šport in zabavna glasba. Za veder odmor in pestrost pa so skrbeli člani dramsko-recitacijskega krožka Centra poklicnih šol Kočevje.

Sprejem v Taborski steni

Tu je bil med vojno partizanski štab, 24. julija 1942 pa huda bitka z Italijani

Na jasi nad Taborsko steno so se 27. maja zbrali mnogi borci in aktivisti NOV iz vse Slovenije, delegacije ZZB NOV iz Kočevja s prapori in mladina iz teh območij, da bi proslavili dan mladosti in sprejeli pionirje tega območja v ZSM.

strili vojaki iz enote v Postojni, za kar se jim najtojepleje zahvaljujemo.

MARIJA VOLF

Pisarna KS v hlevu

V lepem Rudarskem domu pa bo spravljeno arhiv

„Krajevna skupnost Rudnik-Salka vas šteje 2.769 prebivalcev; v 11 delegacijah, 11 komisijah in odborih, sedmih vodstvih družbeno-političnih organizacij, hišnih svetih in drugih vodilnih telesih te KS pa dela 350 občanov. Vsi imamo na razpolago le tole sobico 3 x 3 m, ki je hkrati tudi pisarna KS, večasih pa je bil tu del rudniškega hleva.“ je povedal za uvod predsednik izvršnega sveta KS Rudnik-Salka vas Nace Kamšek in nadaljeval:

„To je ena najstarejših rudniških stavb, saj šteje že okoli 120 let. Pričakovali smo, da bomo dobili lepše prostore, namreč rudarski dom. Ko je bil Rudnik še samostojen, je njegov delavski svet sklenil, da se ta dom preimenuje v dom družbenopolitičnih organizacij območja Rudnik-Salka vas, ki ga bodo po ukinitvi Rudnika tudi dobile. Zdaj pa smo zvedeli, da je Itas sklenil drugače in da bo v lep dom namestil svoj arhiv, naša KS pa bo še naprej v hlevu.

Nace Kamšek: „Delamo torej res v zelo težkih razmerah in bi zaslužili več razumevanja in pomoči.“ (Foto: J. Primc)

Zaradi tega smo poslali proteste na vse strani, a so vsi gluhi, tako občinski kot Itasovi upravni in politični organi. KS ima sicer poleg te sobice še eno manjšo, ki se že po malem ruši, v njej pa imamo skladišče za odbor LO in CZ.

V pisarni KS pa nimamo le sestankov, ampak tu okoli 2. in 16. v mesecu pobiramo po nekaj dni še stanarino.“

J. PRIMC

SVEČAN ZAČETEK — Na stadionu v Ribnici sta razvrščenim tekmovalnim skupinam LAO in udeležencem otvoritve spregovorila tudi generalpodpolkovnik Jože Ožbolt in predsednik občinske skupščine Ribnica Stane Kromar. (Foto: J. Primc)

Skoraj 200 novih mladincev

Končno tudi Sv. Gregor dobil mladinsko organizacijo — Brigadirji na Slemena in v Kožbano

Ob dnevu mladosti je občinska konferenca Ribnica skupno z osnovnimi organizacijami ZSM v osnovnih šolah Loški potok, Sodražica in Ribnica organizirala sprejeme pionirjev v Zvezo socialistične mladine. Skupno je bilo v ZSM sprejetih 189 pionirjev. Na vseh sprejemih so bili prisotni tudi domači družbenopolitični delavci in učiteljski zbori.

Vsi za napredek

Te dni smo povpraševali občane ribniške občine, kaj menijo o predlogu za uvedbo novega samoprispevka. Dobili smo tako odgovore:

LUDVIK PAHULJE, Dolenja vas 128: „V Kočevju sem živel 25 let in tudi tam redno plačeval samoprispevek. Seveda bom glasoval tudi za našega, ker sem za to, da naš kraj napreduje in da bomo imeli dobro zdravstveno službo. Pripombo pa bi imel, ker šport požre precej denarja, čeprav je res tuči potreben, ker krepi zdravje. Žal pa ob njem naša mladina preveč pozablja, da se lahko razmiga tudi pri kmečkem delu. Ker sem oskrbnik DC-16, ki je tudi zgajen s samoprispevkom, lahko povem, da bi nekatera mladina želela vse brezplačno, delala stroške in celo škodo. Nisem proti športu in mladini, vendar naj mladi ne uničujejo, ampak varujejo, kar smo zgradili s samoprispevkom.“

VINKO DROBNIČ, Sodražica: „Samoprispevek je res nujen potreben. Tako misli večina občanov in prepričan sem, da bo uspel. Naši ljudje radi prispevajo, če vedo za kaj in če so računski čisti. Zdravstveni dom je potreben, vprašanje pa je, kako naj bo velik. Naj ne bo preveč razkošen, ker potrebujemo denar tudi za vrtec, telovadnico, kanalizacijo, čistilne naprave, mladinsko sobo, ceste in drugo, tudi za obrate za zaposlitev zdomcev.“

DARKO KRAŠEVAC, Loški potok: „V začetku razprav o novem samoprispevku so bila mnenja pri nas zelo različna. Zdaj pa smo ugotovili, da je samoprispevek potreben in koristen. Če samoprispevek ne bi uspel, bi bila dvakratna škoda: prvič, ker ne bi dobili v občino okoli 30 milijonov dinarjev regionalne zdravstvene skupnosti in bi bil ta denar za nas izgubljen, drugič pa, ker ne bi zbrali dovolj denarja za ureničevanje programa naše krajevne skupnosti, saj je znano, da bo kar preko polovice samoprispevka ostalo KS.“

J. P.

Presodimo trezno

Nekateri volilci ribniške občine zadnje dni ugibajo, če bo referendum za uvedbo samoprispevka za zdravstveni dom in uresničevanje načrtov (predvsem komunalnih del) po posameznih KS uspel. Kar precej občanov meni, da bo šlo precej na tesno in sicer zaradi razmer oz. izgube v ITPP, kar lahko slabo vpliva na razpoloženje občanov.

Vendar se volilci ne bi smeli odločati na osnovi razmer v ITPP, ampak na osnovi svojega prepričanja oz. mnenja, če potrebujejo novi zdravstveni dom in če se strinjajo z načrtom komunalnih in drugih del svoje krajevne skupnosti, ki naj bi bila financirana s samoprispevkom. Če referendum ne bo uspel, potem ne bo z ITPP niti bolje niti slabše, pač pa ne bo zgajen novi zdravstveni dom in na področju krajevnih skupnosti bo narejenega manj, ker za ureničitev ne bo denarja.

Vsako malodušje torej lahko le škoduje samim občanom. Prihodnost vsakega je v njegovih rokah, prihodnost vsake KS in občine pa v rokah vseh občanov. Vsak delovni človek in občan je odgovoren, da si izbere dobre vodje in da tudi skrbi za napredek delovne organizacije, kraja in občine, saj je to tudi njegov napredek. Volitve ne smejo biti formalnost, in referendum tudi ne.

J. PRIMC

DELOVNA AKCIJA — Ribniška osnovna organizacija ZSM uspešno dela. Pred kratkim so mladinci organizirali tudi prostovoljno delo za ureditev okolice ribniškega vrtca in tako dokazali, da mladim tudi telesno delo ni tuje. (Foto: Glavonjič)

RIBNIŠKI ZOBOTREBCEI

IZDELKI CICIBANOV — V počastitev dneva mladosti so v prostorih Vzgojnovarstvene ustanove Majde Silc v Ribnici pripravili razstavo del cicibanov. Mladi varovanci so pokazali veliko smisla za likovno oblikovanje. V bodoče bodo podobne razstave pogostejše, predvsem pa ob raznih priložnostnih praznikih.

VEČINA USPEŠNO — Na nedavnem sestanku vodstva občinske Zveze organizacij tehnične kulture občine Ribnica so ugotovili, da uspešno delajo AMD, društvo za raziskavo jam in tudi radio klub, fotosekcija pa ne.

FOTO „JOŽE PETEK“ — Fotosekcija je dobila pred kratkim prostore v domu JLA. V kratkem bo tudi občni zbor sekcije, na katerem se bodo pogovorili, kako bodo končno le začeli uspešno delati. V pripravi je samoupravni sporazum o pomoči vsem organizacijam tehnične kulture in tudi fotosekciji. Po sedanjem dogovoru se bo fotosekcija imenovala „Jože Petek“ po slavnem fotoreporterju 14. divizije, ki je bil dom a iz Ribnice.

VEČ RAZSTAV — Ob pravi in minulih športnih igrah LAO je bilo na območju občine Ribnica in Kočevje tudi več kulturnih, zabavnih in drugih prireditev. Med njimi je pritegnila posebno pozornost tudi likovna razstava umetnikov-vojakov, ki je bila v domu JLA v Ribnici.

REKORDNO NOVINARJEV — Športne igre LAO so privabile rekordno število novinarjev.

dopisnikov. Redno jih je spremljalo igre kar okoli 30. Za njihovo uspešno delo so oskrbeli telefonske, teleprinterke in druge zveze. V press centru, ki je imel sedež v domu JLA v Ribnici, pa so bili novinarjem vedno na razpolago najnovejši podatki s tekmovanj in posebni bilteni, ki so izhajali v teh dneh. Pokrovitelj press centra je bil CZP Kočevski tisk.

GREMO V KINO — V kinu doma JLA v Ribnici bodo ta teden naslednji filmi: 10. in 11. junija „Obračun pri OK Koralu“ (matineja „Mali Indijaneec“), 14. in 15. junija „Doktor divjak, človek iz brona“.

občan vprašuje medvec odgovarja

— Slišal sem, da delovni ljudje in občani v gostilnah zavzeto razpravljajo o razmerah v ITPP?

— Do teh razmer pa ne bi prišlo, če bi odgovorneje volili svoja vodstva in več ter odkrito razpravljali na sestankih svojih organizacij in samoupravnih organov.

REŠETO

Drobne iz Kočevja

AVTO V CVETLIČNJAK — Voznik avtomobila je pri vzratni vožnji pri parkiranju pri kinu Jadran zdravstveni zaščitnik. Malo je poteklo okoli in odpeljal. Ni opazil, da je pri udarcu odtrgalo registarsko tablico, ki je obeležala pri vožnji cvetličnjaku. Tako so drugo avtomobilsko vozilo ugotovili, kdo je bil

VODOVOD PUSČA — Hidrant na vlogu pločnika na Roški cesti občan vprašuje

medved odgovarja — Ne razumem, zakaj prodajalci pomivalne stroje, pomivalne praška zanje pa ne? Saj prodajajo tudi avtomobilne rezervnih delov pa ne!

KOČEVJSKE NOVICE

23 (1504) 8. junij 1978 ★★

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 8. junija - Medard Petek, 9. junija - Primož Sobota, 10. junija - Marjeta Nedelja, 11. junija - Srečo Ponedeljek, 12. junija - Cedo Torek, 13. junija - Tone Sreda, 14. junija - Metod Četrtek, 15. junija - Vid

LUNINE MENE
13. junija ob 23. in 33 min.: prvi krajec

KINIO

BRESTANICA: 10. - 11. „Winnetou“ 2. del.
BREŽICE: 9. - 10. amer. barvni film „Dokler te ne ubijem“; 11. - 12. zahodnonemški film „Kralj pet-

roleja“; 13. - 14. amer. film „Ulica brez zakona“.
CRNOMELJ: 11. 6. ital. akcijski film „Pazi, da ne bo zmešnjave!“, 13. 6. franc. komedija „Spet sedma četa“.
KRŠKO: 10. - 11. amer. film „Sin poglavarja Masajev“; 14. 6. amer. film „Poročilo o umoru“.
MOKRONOG: 10. - 11. „Doktor Popo“.
NOVO MESTO: 8. - 11. ital. film „Velika zmeda“ - „Vojak pustolovec“; 12. - 13. ital. film „Cvet 1001 noči“; 14. - 15. švedski film „Človek z one strani“.
RIBNICA: 10. - 11. amer. film „Jezdec na krivi poti“.
SEVNICA: 14. 6. „Karate Jones“.
TREBNJE: 10. - 11. karate film „V zmajevem gnezdu“.

PRODAM kosilnico Laverda z vozičkom. Potočar, Potočna vas 17;
PRODAM trifazni hidrofor. Franc Vidmar, Gor. Sušice, Uršna sela.
UGODNO prodam spalnico in razstegljiv kavč. Kristanova 1, Novo mesto.
PRODAM 8 mesecev brejo telico. Terezija Kic, Biška vas 1, Mirna peč.
PRODAM traktorski plug ali ga zamenjam za navaden vprežni okopalnik in brane. Alojz Mrgole, Sentjernej.
PRODAM kosilnico Mertel za Ferguson 35. Ivan Glogovšek, Artiče 9, Artiče pri Brežicah.
PRODAM trosilnik hlevskega gnoja Krpan 20. Cena po dogovoru. Naslov: Maks Seničar, Podvrh 27, Zabukovje pri Sevnici.
PRODAM športni voziček za dvojčke. Znidarič, Žabja vas 13, Novo mesto.
PRODAM šotor za 4 osebe. Telefon (068) 22-865.
PRODAM šotor za 4 osebe. Informacije na telefon 22-768.
UGODNO prodam dobro ohranjeno spalnico. Jože Plesac, Cesta komandanta Staneta 34, (nad trgovino).
PRODAM novo prikolico za osebni avto. Informacije od 7. do 12. ure dopoldan na telefon (068) 85-344.
PRODAM mlado štiriletno kravo. Dobra mlekarica. Šimc, Dol. Straža 13.
PRODAM košnjo sena. Zglasite se v soboto, 10. 6. 1978, v Cegelnici 18, Novo mesto od 10. do 17. ure.

PRODAM parcelo (približno 36 arov), delno zazidljivo, na Pungartu v Metliki. Ostale informacije dobite na Bregu revolucije št. 16, prav tam, v Metliki.

KUPIM

KUPIM rabljeno zložljivo stajico. Meštrič, Nad mlini 19.
KUPIM ali vzamem v najem manjše stanovanje v Novem mestu. Informacije na naslov: Zinka Pinterič, Stara vas 27, Bizeljsko.
KUPIM suhe smrekove deske, debelina od 2-5 cm, Janez Kodnič, Dobrava 18, 68312 Podbočje.
KUPIM sedečo kopalno kad, dolgo le 102 cm (novo ali rabljeno). Vrečič, Paderšičeva 10, Novo mesto, telefon 21-361
KUPIM široke kolesne obroče za Renault 8. Javite popoldan na telefon 22-777, Stancar.
ZDOMEK kupi manjšo hišo ali stanovanje v Novem mestu ali okolici. Ponudbe pod št.: „GOTOVINA“
KUPIM gradbeno parcelo, hišo v gradnji ali staro hišo za obnovitev (lahko je poleg tudi malo zemlje) v okolici Sevnice ali Blance. Oddaljenost od železniške ali avtobusne postaje do 3 km. Vse informacije dobite v gostilni Radej, Blanca.

OBVESTILA

DOM FRATA vabi 11. 6. 1978 na vrtno veselico. Igrajo PLAVI RUBINI!
KOZMETIČNI salon MAROLT METKA, Novo mesto, Valantičeva 16, je odprto od 8. do 20. ure vsak dan neprekinjeno. Stranke sprejemamo po predhodnem naročilu na telefon 21-238.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 27. maja do 3. junija so v brežiški porodnišnici rodile:

Terezija Merkl iz Vukovega sela - Anito, Nevenka Ninkovič iz Krškega - Sašo, Terezija Mustar iz Krškega - deklčo, Stefanija Stih iz Lepoglavca - deklčo, Vida Đukič iz Brežice - deklčo, Lidija Fučkar iz Šibic - Ines, Irena Skačež iz Zagreba - Marka, Cvetka Češek iz Žigarskega vrha - Damjana, Vlasta Radanovič iz Vrhca - Branka, Ivica Cvetkovič iz Strmca - Ivico, Božica Čičko iz Laduča - Bruna, Ljudmila Gramec iz Gor. Lenarta - Mirjana, Antonija Duh iz Stare vasi - Romana, Zdenka Krulc iz Brdočca - Kristijana, Marjana Klavžer iz Pečic - Brigito, Kristina Herval iz Brezine - Mojco, Ana Milakovič iz Osredka - Predraga. - ČESTITAMO!

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

FRIZERSKO pomočnico sprejem takoj. Frizerski salon Jure, Novo mesto.
FRIZERSKO pomočnico sprejem. Slavka Južnič, Drska 53, Novo mesto
TAKOJ zaposlimo vestno in prijetno natakarico. Visoka plača, stanovanje in vsa oskrba v hiši. Gostilna Volk, Višnja gora 128, ali telefon (061) 784-03F.

STANOVANJA

DEKLE išče opremljeno garsonjero ali sobo s kopalnico in posebnim vhom. Naslov v upravi lista (2106/78).
PRODAM enoinpolsobno stanovanje. Jakopec, Ragovska 6 a, Telefon 23-151.
MLAD zakonski par išče stanovanje v Novem mestu. Toša Blagojevič, Skalickega 9, Novo mesto.
SOBO, po možnosti na mirnem kraju ob Krki, išče zdravstveni delavec. Cenjene ponudbe pošljite pod št.: „ZDRAVSTVENI SKROMNEMU dekletu oddam opremljeno sobo. Milana Majcna 8, Novo mesto.
ZAKONCA iščeta sobo ali garsonjero v Brežicah. Naslov v upravi lista (2081/78).
IŠCEM opremljeno sobo v Novem mestu ali bližnji okolici. Zlatko Podnar, Zagreb, Šetališče K. Marxa 6.

Motorna vozila

PRODAM zastavo 750 L, oktober 76. Cena 39.000,- din. Ogleđ v petek 9. 6. 1978 po 15. uri. Nad mlini 15, Novo mesto.
KOMBI Z 300, starejši letnik, registriran, v voznom stanju, prodam. Raztresen, tel. 76-035 od 6. - 14. ure.
PRODAM ludo, letnik 1972, ali zamenjam za zastavo 101. Telefon: (068) 71-017.
PRODAM poltovorni avtomobil z Mercedesovim Dieslovim motorjem; karoserija frat 620, registriran 1.500 kg, vozen z B kategorijo. Cena 25.000,00 din, možnost tudi na kredit. Marjan Čučnik, Regerča vas 95.
PRODAM 126 P, letnik 1976 XII. Medle, Brusnice 47.
UGODNO prodam deutz, tir Merkur 5 T, letnik 1960, registriran do septembra 1978, s pogodbo in delom pri podjetju. Naslov v upravi lista (2071/78).
PRODAM fiat 750, letnik oktober 1972. Nad mlini 57, Novo mesto.

PRODAM simco 1100, letnik 74. Jože Agnič, Gotna vas 51/c, Novo mesto.
ZDRAVSTVENI DOM TREBNJE razpisuje licitacijo za odpradajo fiat 750 16. 6. 1978 ob 14. uri pred ZD Trebnje.
PRODAM renault 8, letnik 1971, po ugodni ceni ali zamenjam za zastavo 750. Jože Kolenc, Podbočje 6.
PRODAM dobro ohranjen tovorni avto kiper TAM, letnik 1976, TIP 110 T, po ugodni ceni. Jože Kavčič, Orehovec 37 C, Kostanjevica.
PRODAM traktor Pasquali TV 18. Jože Šircelj, Rihpovec 3, Trebnje.
PRODAM fiat 750 de Luxe, letnik 1973. Marija Dular, G. Podboršt 2, Mirna peč.
PRODAM moped na pet prestav brez izpita, Grešak Bojan, Dol. Kamence 61, Telefon 22-721.
PRODAM zastavo 750, generalno obnovljeno, z novo karoserijo. Ogleđ vsak dan. Naslov v upravi lista (2101/78).
NUJNO prodam 850 special. Ždinja vas 9.
PRODAM zastavo 750 L, letnik 73. Družinska vas 56, Šmarješke Toplice.
PO DOGOVORU prodam škodo, letnik 71, registrirano do 16. 5. 1979. Ogleđ možen v soboto. Informacije na telefon 23-600.
PO UGODNI ceni prodam zastavo 750, letnik 1972, registriran do marca 1979. Anton Hudoklin, Loka 18, Sentjernej.
PRODAM motorno kolo EMZ 175 cm3, prevoženih 4.000 km. Naslov v upravi lista (2116/78).
PRODAM fiat 850 special. Janko Mali, Briljin 57, Novo mesto, telefon 21-789.
PRODAM P 126, letnik 1977, karamboliran. Naslov v upravi lista (2118/78).
FORD Taunus 1700 S, registriran do maja 1979, dobro ohranjen, prodam. Krevs, Črmošnjice 40, Stopiče.
PRODAM fiat 750, letnik 1970, dobro ohranjen (zaradi odhoda k vojakom). Jože Lajkovič, Vel. Mraševo 42, Podbočje.
ŠKODO 1000 MB prodam. Dežman, Mačkovec 6, Novo mesto.
PRODAM nov avto Z 1300 luxe, prevoženih 1.500 km. Novak, Briljin 3.
ODLIČNO ohranjeno Z 101, letnik 74 in fička, letnik 71, potrebno popravilo karoserije, prodam. Campa, Velika Bučna vas 35.

PRODAM

KOŠNJO, vso, prodam na ravnem predelu v Gabrijelah (2,5 ha). Informacije v petek popoldne in soboto v Gabrijelah 23, Krmelj. Ugodna cena!

POSEST

V SROMLJAH prodam zemljišče s sadovnjakom in gospodarskim poslopjem, primerno za vikend (32 arov). Jožefa Blažič, Sela 118, 68257 Dobova.
PRODAJAM zazidljivo parcelo (24 arov), ugodno za hišo-vikend-vinograd. Ob parceli je vodovod, elektrika, telefon, meji z asfaltom ceto Krško-Zdole. Prijave na telefon: (068) 22-206.
PRODAM takoj vseljivo enostanovanjsko hišo z zemljiščem (10 arov) v centru Brežic. Ogleđ v soboto ali nedeljo. Anica Šambarek, Črnc 8, Brežice.
NIJVO v Sentjerneju (35 arov) prodam. Naslov v upravi lista (2076/78).
PRODAM manjšo domačijo 4 km od Sevnice. Voda in elektrika v hiši. Primerno za upokojenca ali vikend. Cena 19 milijonov starih dinarjev. Naslov v upravi lista (2075/78).
V SADINJI VASI št. 1, 68333 Semič, prodam v razpadajočem stanju gospodarsko poslopje s 24 azi sadnega vrta; asfalt, elektrika in vodovod zraven. Naprodaj tudi dva in pol ha zrelega gozda. Vse informacije v Novem mestu, Ljubljanska cesta, trafikla, 68000 Novo mesto, vsak dan od 6.30 do 14.30, razen sobote in nedelje.
UGODNO prodam kolosek v Skrivnem, travnik in njive pri Grobljah. Informacije: Vida Božič, Groblje 22.
PRODAM zemljiško parcelo v velikosti 17.821 m2, v neposredni bližini Kostanjevice na Krki, ob glavni cesti. Zemljišče je primerno za gojitev poljščin, predvsem pa sadnega drevja. Informacije daje ing. Tone Filipčič, Kostanjevica na Krki. Grajska cesta 31.
PRODAM več gradbenih parcel 1 km od Dol. Toplic proti Podturnu. Voda in elektrika na parcelah. Naslov v upravi lista (2060/78)
KMEČKO HIŠO s 3-sobnim stanovanjem, velikim vrtom, s sadnim in okrasnim drevjem, sredi naselja (v vasi je pošta, šola, avtobusna postaja itd.), 3 km od Kočevja v smeri proti Ljubljani, prodam. Šnajder, Postojnska 25, 61000 Ljubljana.
PRODAM vinograde za vikende, njive, gozdove pri cesti. Interesenti naj se zgledajo pri Jožetu Slaku, Šmaver 22, Dobrnič. Ogleđ od 18. do 21. 6. 1978.

ČESTITKE

13. junija bo praznoval dragi ata ANTON PUST iz Jelš pri Mirni peči svoj 47. rojstni dan in god. Vse lepo, predvsem pa trdnega zdravja mu želi hčerka Marinka z možem Janezom. Enake čestitke tudi bratu Tončku za god.

RAZNO

POROČNI PRSTANI! Če ste v zadregi, kakšen prstan bi podarili svoji ljubljini, obiščite zlatarja Otmarija Zidariča v Gosposki 5 v Ljubljani (poleg univerze). Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!
KMEČKI-FANT 38-180, iz Vipavske doline, z večjo mehanizirano kmetijo in novo hišo, želi spoznati pridno kmečko dekle od 25 - 35 let za skupno življenje. Slika zaželen. Resne ponudbe pošljite na naslov: Drago Čehovin, Podraga 37, 65272 Podnanos.

PREKLIC

ANTON PERC iz Zabukovja opozarjam TEREZIO SKRBINEK oziroma KUNSEK, naj preneha z osebnimi žalitvami, ker se bova v nasprotnem primeru znašla na sodišču.
JOŽE ZAGORC, Športna 10, Zalog, prepovedujem vsako vožnjo po mojem travniku v Šmarju pri Sentjerneju. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.
JOŽE in PEPCA MIKEC, SLAVKO HOČEVAR in ANTON PAVLIN s Potovega vrha prepovedujemo vožnjo v Rakovnikih vsakomur, kdor nima poti po naših parcelah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.
ANA in FRANC GAZVODA iz Sel pri Zajčjem vrhu 3 opozarjava KRISTINO IN MICO TURK iz Sel pri Zajčjem vrhu 5, naj prenehata širiti neresnične govornice glede MICE in TONETA MEDLE iz Brusnic, v nasprotnem primeru bova sodno postopala.
ANTON GAČNIK, Šela pri Ratežu, prepovedujem vožnjo in hojo po mojem travniku pod Starim gradom, Kdor tega ne bo upošteval, da bom sodno preganjal.
FRANČIŠKA BASARAC iz Balkovce 5, Vinica pri Črnomlju, prepovedujem prodajo premičnin in nepremičnim POLDETU GOLOBIČU iz Balkovce 5, Vinica pri Črnomlju.
Podpisana JOŽEFA HODNIK iz Globočič št. 19 sporočam, da sem z Gozdnim gospodarstvom Brežice zamenjala svoje zemljišče in sem pridobila parc. št. 334/1 in 334/2 na Slinovcih in parc. št. 267/1 in 230/1 v Globočicah od cerkve naprej. S tem v zvezi prepovedujem vsako povzročanje škode na mojih parcelah, ki sem jih navedla zgoraj, in na ostalem mojem zemljišču, in sicer: sekane je dreves, grabljenje listja, pašo kokoši in živine, vožnje z vprego in traktorjem, parkiranje in obranjanje avtomobilov, peš hojo, odmetavanje smeti, skratka: ne dovoljujem prav nobenega poseganja v mojo imovino. Nadalje sporočam, da je na parceli v Globočicah pot samo po sredini in ne dovoljujem uporabe drugih starih poti. Ta prepoved velja enkrat za vselej in za vsakogar. Kdor bo zaloten pri povzročanju škode, ga bom sodno preganjala.

V SPOMIN

Boleč je spomin na maj, ko mineva leto dni, odkar nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče

ALOJZ POTOČAR

iz Velikega Kala 16

Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov grob.

Vsi njegovi

V SPOMIN

8. junija minevata dve žalostni leti, odkar si nas zapustil, dragi sin, mož, ata in brat

ANTON UREK

iz Mihalovca 35 pri Dobovi

Zahrbtna bolezen Te je iztrgala iz doma, v katerem je ostala velika žalost in praznina za Teboj. Vedno se Te bomo spominjali in obiskovali Tvoj prerani grob.

Žalujoci: mama, žena, hčerka z družino in sestra z družino

V SPOMIN

10. junija bo minilo žalostno leto, odkar nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož in očka

STONE HUČ

in Vrhpeči

Dnevi in meseci hitro minevajo, mi pa se še vedno ne moremo sprijazniti s tem, da te ni več med nami.

Žalujoca: žena s sinčkom

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: Casopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto - USTANOVITELJ LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.
IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Slavko Lubšina.
UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer (urednik Priloge), Bojan Budja, Milan Markež, Janez Pezelj, Jože Primc, Drago Rustja, Jožica Teppy, Ivan Zoran in Alfred Železnik. Oblikovalec Priloge: Peter Simič. Ekonomska propaganda: Janko Saje, Marko Klinc.
IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 5 din - Letna naročnina 198 dinarjev, polletna naročnina 99 din, plačljiva vnaprej - Za inozemstvo 400 din ali 25 ameriških dolarjev oz. 50 DM (ustrezna druga valuta v tej vrednosti) - Devizni račun: 52100-620-107-32000-009-8-9.
OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 125 din, 1 cm na določeni strani 155 din, 1 cm na srednji ali zadnji strani 200 din, 1 cm na prvi strani 250 din. - Vsi mali oglasi do 10 besed 45 din, vsaka nadaljnja beseda 4 din. - Za vse druge oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 9 od 15. 10. 1977 - Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje temeljni davek od prometa protivožlov.
TEKOČI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100-603-30624 - Naslov uredništva: 68001 Novo mesto, Ulica talcev 2, p. p. 33, telefon: (068) 23-606 - Naslov uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3, p. p. 33, telefon: (068) 23-611. - Nenehno ročenih rokopisov in fotografij ne vračamo - Casopisni stavki, filmi in prelom: CZP Dolenjski list, Novo mesto - Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ZAHVALA

Ob nenadni in bridki izgubi naše ljube mame, stare mame, sestre, tašče, tete in svakinje

IDE PLENIČAR

roj. BUK

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in sosedom za pomoč. Zahvaljujemo se zdravnikom in osebju kirurškega oddelka splošne bolnice Novo mesto za skrb in prizadevanje, zavarovalni skupnosti „Triglav“ in kolektivu „Žito“ Novo mesto, Društvu upokojencev, pevcem, tov. Dragici Pejanovič za poslovilne besede, vsem darovalcem vencev in cvetja, vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti in nam izrazili sožalje.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

V 20. letu starosti nas je na tragičen način zapustil naš ljubi sin in brat

FRANCI JORDAN

iz Novega mesta

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjene vence, cvetje, za izrečeno sožalje ter spremstvo na zadnji poti. Najlepša hvala tudi za poslovilne besede in opravljeni obred.

Žalujoči: mama, oče, sestra Mateja in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega sina

IVANA DIMCA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, delovnim kolektivom Tekstilani, Liku, GIP Itas, vsem slovenskim jamarjem, godbi, pevcem, Planinskemu društvu za podarjene vence in cvetje. Hvala vsem, ki so ga spremili na zadnji poti in sočustvovali z nami, ravno tako vsem govornikom. Zahvala tudi župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: oče Ivan z ženo Angelco, sestra Ani z družino ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

V cvetu mladosti je komaj 22 let star v prometni nesreči tragično preminil naš ljubljeni in nepozabni sin, brat, botrček in bratranec

JANEZ VIRC

s Hudega 5

Iskreno se zahvaljujemo kolektivu SGP „Pionir“ Novo mesto, TOZD SPO in MKO za pomoč, posebno tov. Pinteriču in Gazvodi, ki sta organizirala prevoz domov, tov. Zupancu in Jožetu za organizacijo pogreba, sindikatu za podarjene vence, govornici za poslovilne besede pred domačo hišo ter tov. Horvatu za besede ob odprtem grobu, pevskemu zboru in godbi na pihala. Zahvalo smo dolžni vsem pokojnikovim sodelavcem, vaščanom, sorodnikom in prijateljem za izrečeno sožalje, za številne vence in cvetje, častitima duhovnikoma za obred in govor ob odprtem grobu ter vsem, ki ste našega dragega Janeza spremili do mnogo preranega groba.

Neutolažljivi: ata, mama, brat Polde z ženo Zdenko, brat Tone, sestra Marta in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

V 76. letu starosti je po dolgi in mučni bolezni umrla naša mama, stara mama in prababica

MARIJA KUCHAR

z Vrha nad Boštanjem.

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo za sočustvovanje sosedom, znancem, kolektivu Kopitarne, zdravniku dr. Juriju Pesjaku za dolgotrajno pomoč in župniku.

Žalujoči: hčerke Marija, Milka in Ivanka – vse z družinami, sinova Stane in Janko ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je zapustil naš skrbni oče

JANEZ ŽNIDARŠIČ

iz Loga št. 1

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih izrekli sožalje in darovali vence in cvetje. Hvala dr. Pesjaku, kolektivoma Lisce in Kopitarne, župniku in govorniku. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Žalujoči: žena Vladka, sin Albert, hčerki Jožica in Marta z družinami in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

V najlepših letih življenja nas je 1. junija po hudi bolezni za vedno zapustil naš dragi mož, oče, sin in brat

JAKOB PANTAR

iz Črnega potoka 6 pri Kočevju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem za podarjeno cvetje in vence ter za izraze sožalja v najtežjih trenutkih slovesa. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se župniku za opravljeni obred in tolažilne besede, delavski godbi iz Kočevja, govorniku ITASA in tov. Grabrišanu za poslovilne besede ob odprtem grobu. Posebna zahvala sodelavcem in kolektivoma Itasa in Melamina za izkazano pozornost.

Žalujoči: žena Irena, sin Robi, hčerka Mojca, mama in sestre z družinami ter drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega moža, očeta in starega očeta

ALOJZA KLJUNA

starejšega

se toplo zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sovaščanom, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali toliko cvetja in sočustvovali z nami. Posebno se zahvaljujemo prijatelju Kolariču za poslovilne besede in duhovniku za opravljeni obred.

Družina Kljun, Molek in Pongratz.

ZAHVALA

Ob nepričakovani smrti

ROZALIJE BEVC

iz Trstenika 14 pri Mirni

se iskreno zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih slovesa stali ob strani, ji darovali vence in cvetje in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo tov. Tonetu Strmoletu za poslovilne besede, pevcem in kolektivom: Knjigotisk Novo mesto, Dana-Mirna in IMV-TOZD Mima. Zahvala tudi župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: hčerke z družinami, oče, sestra in bratje z družinami ter drugo sorodstvo

Zofka Kveder NA KMETIH

8

„Ne potrebujem nobenih pisem, najmanj pa od vas.“
„O potrebujete, potrebujete!“
„Hotel jo je prijeti za roko, pa ona je preteče dvignila svoj srp.“
„Tako mi pojdite! Sicer pa: kje je otrok?“
„Ozrla se je okrog in zaklicala:
„Tonček, Tonček!“
„Ne kličite ga, takoj pride. Poslal sem ga po cigarete.“
„Kako se drznete! Še enkrat: pojdite, drugače zakričim!“
„Saj pojdem, samo to pismo vzemite. Tinega vašega dolga se tiče, saj veste...“
Potisnil je listič osupnjeni v roke in se oddaljil, ker se je bal, da bi prišle še druge žanjice bliže.
Čez nekaj korakov se je obrnil in tiho zaklical nazaj:
„Torej v nedeljo zvečer! Če hočete, čakajte me pri znamenju.“
Prečitala je listič vsa bleda.
„Bog se usmili, kaj bo iz tega?“

In vroče solze so ji polile zagorela lica. Ali naj pove njemu, možu?
Oh, ta bi le preklinjal in se rotil! Šel bi v gostilno, se napil in mogel v svoji jezi celo ubiti mladega Reicha in to bi bilo vse še mnogo slabše.
Vzdihovaje je pokleknila v travo in pripravljala malico žanjicam, medtem ko so ji solze silile v oči.
Reichov listič pa jo je huje pekel na nedrih kot živa žerjavica.
Reich je medtem zvižgaje stopal proti vasi. Oh, kaj mu je bilo mar, nič, nič!
Za dovoljen je bil, da je napisal in ji izročil list, ker je vedel, da ga bo do nedelje še dosti, dostikrat brala s strahom.
„In to je dobro zame,“ si je dejal smeje in se za kratek čas pričel pogovarjati z nekim vaškim fantom, ki je šel z volmi in vozom po snopje.
„Ali imaš dekleta?“
„Imam!“
„Koliko?“
„I, eno!“
„Ha, ha ti si tepec! Vsa dekleta iz vse vasi in katere moreš dobiti, tako je prav!“
Fant se je smejal široko.
I, kakor da bi bil turški sultan!
Kaj takega pa res še ne!
In pognal je vole ter šel dalje, ker se mu ni zdelo pametno razgovarjati se z mladim gospodom, ko se ga je najbrž navlekel malo preveč, da zdaj govori tako budalasto.
Reich pa je zvižgal in zvižgal, vrgele Pavlovčevemu dečku, ki ga je srečal malo pred vasjo, dve desetici in se židane volje vrnil na fabriko, kjer je s polzkimi dovtipi in pitjem obhajal svoj povratek.

IV.

I, Bog se usmili, to je bil vrišč v vasi. Mladi Delkinov gospodar, ki se je oženil pred pol leta, je dobil sina.
Človek bi mislil, da vse preide z nekaj ščebetanjem med starejšimi babnicami in s pol

škodoželjnim muzanjem nekdanjih sovrstnic mlade Delkinovke.
Pa glej ga, kar ni se dalo in ni se dalo pomiriti razjarjeno in živahno prerakanje v zavodskih kuhinjah in dvoriščih.
Mladi Delkin je hodil malo čuden okrog že precej časa sem.
Imel je prej ženo rad na žive in mrtve, a zdaj je skoraj pogledal ni.
Otroka kar ni mogel trpeti in kadar ga je slišal, preklinjal ga je, da bi bilo človeka strah, čeravno ni bila kletev njegova navada.
Njegova mati tudi ni kar nič hvalila snahe, četudi jo je prej povzdigovala v deveta nebesa, ker je poleg mladega obraza in pridnih rok prinesla tudi nekaj cvenkajočega k hiši.
Bilo je res čudno vse to.
Otroka ni bil vesel nikdo, to je bilo res. Niti mlada mati ne, ki je imela vedno objokane oči. Ko je vaška babica dejala, da otroče ne bo dolgo živelo, ker je jako šibko in slabo, bila je tega skoraj vesela, kar se je prav čudno zdelo pametni starki.
Vse to se je seveda zvedelo prav po vsej vasi in ko je otrok v resnici umrl, obiskovalo je malega mrlička kar od sile dosti kropilcev.
Vse te in vsi ti so imeli oči, prav dobre oči in opazili so nekaj prav zanimivih stvari. Delkin je malo govoril, njegova žena se je skrivala in stara dva sta dejala da je najpametneje, kar je m ogeh mali Jurče storiti, to, da je umrl. Iz iz teh in še drugih dejstev so sklepali po vasi, da je mali Jurče prav o nepravem času prišel na svet, in ker je mladi Delkin tako ro-bantil čezenj, zmisliše so si zastopnice vaške kronike to in ono.
No, v kratko povedano: ljudje so mlademu Reichu napisali ta greh na rovaš. Če po pravi, tega seveda ni vedel nihče, ker so vsi Delkinovi molčali kot grob; resnica pa je, da so ob tej priliki prišli še drugi grehi fabriške gospode na rešeto in teh ni bilo malo.
„Bog se usmili, ta spridena gospoda!“
„Saj, saj, taki so!“
„In to pohujšanje!“

„Lepi vzgledi!“
„O, o, o! Človeka je kar groza!“
„In fabriške delavke so tudi že vse pokvarjene!“
„Na prste se lahko seštejejo poštena dekleta naše vasi!“
„Metnikova Pavla, Klobčarjeva Nežika, Dollarjeva Nana, kako so bile prej pridne, zdaj pa ta sramota!“
„In greh, greh!“
„Ubogi starši!“
„Oh, da je moja taka, ubil bi jo!“
„In svoji bi zavil vrat!“
„Vsak dan ji pripovedujem, naj bo pametna!“
„In moj jo vselej nabije, kadar zve, da govori s kakim fabriškim!“
„Oh da, ti otroci, samo za pokoro so!“
„In še dekleta! Moj Bog, človek ni nikdar prestrog!“
„Da, pa zbogom!“
„Zbogom!“
Sosedo so se ločile ter potem malo dlje ponavljale isti pogovor s kako drugo.
Bil je res križ tiste dni v Zavodah. Dekleta se niso smela ni ganiti.
„Pa tudi ti si zadnjič govorila z enim od fabrike!“
„In ti se pajdašiš s to in to! Le poglej mi jo še enkrat!“
In oče je jezno stisnil pest, mati pa je trdo sunila svojo punico, da bi se je bolje prijeli ti modri nauki.
Pavlovčeva žena je zvedela vse to že drugi dan po tem, ko je dobila oni listič od Reicha. Bilo ji je nekako laglje.
Ne, s takim ne govori in se ne pogaja nikdar in nikdar. Saj je vendar dobro vedela, česa je iskal in kaj je hotel. Malemu Tončku je vzela desetici, ki mu jih je dal Reich, in jih podarila prvemu beraču, ki je prišel k hiši. Sklenila je na vsak način, nikakor ne iti v nedeljo zvečer k znamenju.

Jana v koži Magdalene

V Krškem bodo danes, četrti dan 21. srečanja gledaliških skupin Slovenije, dvignili zastor za nastop brežiškega amaterskega odra. Brežičani, ki se jim je naposled posrečil veliki „domet“, bodo predstavili svojo verzijo „Večnih lovišč“, se pravi vsebinsko dopolnjeno in posodobljeno Stefančevo komedijo.

Že naslov pove, da gre v tem delu za onstranstvo, ki mu slikovito pravimo tudi večna lovišča. Večina oseb je angelsko operutničenih in ovenčanih v svetiški sij. Ali pa v resnici zasužijo, da jih gledamo v tej glori? Biblijske in druge svete osebe nastopajo kar se da posvečeno, z vsemi vrtilinami in slabostmi zemeljskega človeka. Še več, hočejo iti vstirc s časom in potrebami, pa se grede samoupravljane in delegatski sistem. Pouk iz komedije ni presenetljiv: tudi v večnih loviščih vleče baza krajsi konec.

Osrednji ženski lik v tej igri je Magdalena. V njeni vlogi se na odru suče Jana Videtič, ki je, kadar je ni v igralski družini brežiškega amaterskega odra, šefinja za prodajo in propagando v zdravilišču Čateške Toplice. Kakšna ženska je pravzaprav ta Magdalena? „Biblijska grešnica v obdobju samoupravljanja“, poskuša Jana označiti svojo vlogo. „Nekakšna tajnica naj bi bila, ko je treba, tudi slačipunca. Pri tem ni vedno preračunljiva, njen adut je naključje. Tako sem jo dojela in tako jo igram.“

Jana bi morala v „Večnih loviščih“ prvotno igrati smrt Kunigundo, a je vesela, da se je te vloge otresla. „Magdalena je bolj moja, nekaj skupnih lastnosti imava. Na primer to, da sva obe sodobni in neodvisni. Skoraj bi

rekla, da mi je ta vloga vsaj malo pisana na kožo. Tudi do zdaj sem vselej igrala take ženske, ki so mi po značaju vsaj nekoliko blizu,“ pravi. Od vseh, ki jih je do zdaj oblikovala pri amaterskem odru, najbolj ceni Sartrovo „Vlačugo“. „Morda sem imela nekoliko sreče ali pa je to zasługa režiserja, ampak nepreklicno je res, da sem se do zdaj še v vseh vlogah znašla. Mislim, da mi je k temu pomagalo tudi občinstvo. Strašansko rada ga imam, blagodejno vpliva name, da vsako stvar na odru laže izpeljem. Mnogi drhtijo na odru kot trepetlika v vetru, samo trema jih je, zlasti na začetku. Ne mislite, da sem tudi jaz povsem mirna, pred nastopom se vselej strašno počutim.“

Jana je zaljubljena v gledališče. Pravi, da zato, ker lahko prek njega doživi najplemenitejšo komunikacijo z ljudmi. In ker lahko z odra plove marsikaj takega, s čimer bi se v vsakdanjem življenju zamerila. Zato v njeni igri ni nič narejenega, umetnega. Tako pa ravna, odkar je prvič stopila pred dvignjen zastor. Spomin ji pove, da so jo že kot osnovnošolsko večkrat naredili za kraljično v uprizorjeni pravljici. Najbolj prazno se je počutila med študijskimi leti v Zagrebu. Nobene priložnosti ni bilo, da bi se potrdila. Ne kot recitatorka, ne kot igralka. Zato je po vrnitvi v Brežice pila to odrsko kulturo z dolgimi požirki.

„Igrala bom vse dotlej, dokler ne bo zmanjkalo ženskih vlog.“ Do pozne starosti torej? Vprašanje ostane brez odgovora, ker je odveč. Saj Jana brez odra ne more in oder ne brez nje. Dokaz za to je tudi današnja predstava „Večnih lovišč“.

I. ZORAN

Najden po šestih letih

Odkrili posmrtno ostanke Jožeta Longarja iz Stranske vasi pri Žužemberku, pogrešanega od oktobra 1972

Jože Hočevar iz Bogdanje vasi in Pavle Skobe iz Gradenca sta bila v soboto nemalo prese-nečena, verjetno tudi prestrašena, ko sta v gozdu „Bačkence“ med Žužemberkom in Gradencem našla človeško okostje.

O najdbi sta hitro obvestila žužemberške miličnike in novomeške kriminaliste, ki so takoj odšli na mesto najdbe. Po doslej zbranih podatkih in obvestilih gre skoraj gotovo za posmrtno ostanke domačina Jožeta Longarja. 69-letnega so namreč pogrešali že od oktobra 1972. Longar je živel v Stranski vasi, bil je sam, zraven tega pa tudi bolan na pljučih.

Kot je razvidno iz zapiskov novomeške UJV, je Longar 14. oktobra pred šestimi leti šel od

doma v neznano, vendar navzlic vsem naporom in poizvedovanjem takratno iskanje ni rodilo sadov.

Jurjevanje bo!

Kresovanje v Črnomlju, plesi na Vinici

Kljub temu da je že vse kazalo, da letos po petnajstih letih ne bo tradicionalnega jurjevanja, največje folklorne prireditve v Beli krajini, je tako rekoč pet minut pred dvanajsto padla drugačna odločitev. O vzrokih, zakaj je odbor predlagal, naj letos ne bo jurjevanja, sedaj ne kaže razpravljati, pomembnejše je, da so na skupnem sestanku odbora za pripravo proslave 100-letnice rojstva Otona Župančiča in odbora za jurjevanje sklenili, da bodo ti dve prireditvi delno združili oziroma uskladili program. Jurjevanje, ki je vedno drugo nedeljo v juniju, je tokrat sovpadlo s proslavo na Vinici.

Sobotni del jurjevanja – kresovanje bo tako kot običajno 10. junija zvečer v Črnomlju na prireditvenem prostoru. V nedeljo pa bodo folklorne skupine nastopile na proslavi na Vinici in se tako pridružile praznovanju 100-letnice rojstva velikega belokranjskega rojaka, ki je z ljubeznijo pisal o Beli krajini, njenih ljudeh in opeval njene običaje.

PREMIERNI KONCERT FOLK GLASBENEGA DRUŠTVA

Kot uvod v svojo dejavnost prireja novomeško Folk glasbeno društvo v petek, 9. junija, v Domu kulture koncert, na katerem bodo nastopili tamburaši in plesalci folklornega društva „Ivan Navratil“ iz Metlike ter popularni zagrebški kitarist, pevec in kompozist Drago Milinac. Pričetek koncerta bo ob 20. uri.

Domačija v pepelu

Strela požgala do tal Vintarjevo kmetijo v Češnjicah

Pred dobrimi tremi leti je Ivan Vintar iz Češnjic v sevniški občini postavil veliko novo gospodarsko poslopje v nadaljevanju hiše. Minuli četrtek ob pol štirih zjutraj je vanjo udarila strela.

Sevniški gasilci so bili ob 5,20 obveščeni šele, da gori v Češnjicah. Navkljub pomanjkljivemu pozivu se je na požarišče nemudoma odpravilo 10 gasilcev. Po izjavi poveljnika Martina Znidaršiča je bila v hlevu še vsa živina. Gasilci so bili tako požrtvovalni, da so iz hiše, v kateri se je že rušil strop, rešili (sicer že ožgani) televizor, omaro in kavč. Na varno so spravili tudi sode. Vođe je bilo ob domačiji dovolj. Če bi bili gasilci preje obveščeni, bi gotovo rešili več.

Po prvi, nestrokovni oceni je škoda za 500.000 dinarjev. Tolikšna nesreča je huda preizkušnja za sicer trdno Vintarjevo domačijo. Vse premoženje je bilo zavarovano le za 60.000 dinarjev.

UMRL MED VOŽNJO V BOLNIŠNICO

Neupoštevanje prednosti je prejšnji torek povzročilo hudo prometno nesrečo na križišču cest Šentlenart – Čatež – Bizeljsko – Brežice. 46-letni Marko Pejič iz Brezja je vozil kolo z motorjem po neprednostni cesti proti Brežicam. Pri vožnji v križišče pa ni upošteval prednosti, zato ga je podrl zagrebčan Milan Adamič, ki je tačas pripeljal z osebnim avtomobilom po prednostni cesti. Poškodbe kolesarja so bile tako hude, da jim je med vožnjo v brežiško bolnišnico podlegel.

NOVOMEŠČAN MED DESETIMI NAJBOLJŠIMI JUGOSLOVANI

Član Dolenjskega letalskega centra Jože Keršič je na letošnjem državnem jadrnem prvenstvu, ki je bilo minuli teden v Murski Soboti, zasedel odlično deveto mesto. Keršič, ki živi v Ljubljani, se že pet let ni udeležil prav nobenega kosanja pod oblaki. Zato je njegov dosežek na letalu „cirus“ Dolenjskega letalskega centra tem bolj presenetljiv in vreden občudovanja. Državnega letalskega prvenstva v M. Soboti se je udeležilo več kot 40 tekmovalcev.

Zacoprana hiša

Kdor se vseli, propade

Kaže, da je stavba, v kateri ima upravne prostore ITPP Ribnica – zacoprana, saj Ribničani z njo nimajo sreče.

Včasih je bila biričeva hiša saj je v neposredni bližini ribniški grad. Birič je seveda neumljeno tepel Ribničane, pa so bili krivi ali ne. Če že ni ničesar zakrivil, se bodo vsi bali zagrešiti kakšno neumnost. Kljub vsemu sta grad in hiša propadla.

Pred približno desetimi leti je bil tu sedež „Gradbenika“. Hotel je biti samostojen, čeprav so se takrat vsi zgraževali. Samostojnost je plačevali tako, da so ga likvidirali.

Podobna usoda je doletela „Stangrad“, ki je tudi imel sedež v tej zgradbi. Zadnji, ki je potegnil krajši konec, pa je ITPP, ki ima še vedno upravne prostore v tej stavbi.

Iz vsega tega v Ribnici v hišah sklepajo, da za slabo poslovane teh OZD niso krivi slabi kmetje, ampak izključno – zgradbe. Zdaj sprejemajo predloge, kaj naj bi naselili v tej hiši, da bi nica dobiček. Najboljše predloge bodo nagradili.

MLADI MOJSTRI KAMERE: Na letošnji republiški razstavi „Pionirski foto 1978“, ki so jo zaprli te dni v Ljubljani, je sodelovalo 47 fotografskih krožkov iz vse Slovenije. Med Dolenjci je prejel diplomu Primož Brus iz Kočevja. Na sliki: podelitev diplome.

MRTEV OBLEŽAL MED TIRI

V nedeljo okoli pol desete ure je prišlo na železniški postaji v Krškem do hude nesreče, v kateri je izgubil življenje 36-letni zavirač Jože Gabron iz Sevnice. Gabron bi moral na postaji skleniti dva vagona, vendar je odšel med vozova že takrat, ko je strojevodja oba približeval. Eden od vagonov je zato Gabrona podrl, slednji pa je padel natanko pod kolesa, kjer je obležal mrtev.

OPRAVIČILO ZA NAPAKO

V današnji Prilogi, ki jo tiskamo dva dni prej kot Dolenjski list, je v prispevku „Zalost, ki ni samo njegova“ tiskarski škrat v prvih dveh odstavkih tako nesrečno pomešal korekturne vrste, da izgubita vsak smisel. Francu Dergancu in bralcem se za hudo spodsrlaj, ki je bil opažen šele, ko je bila Priloga natisnjena, opravičujemo. Res dobesedno: žalost, ki ni samo njegova – ampak tudi naša.

UREDNIŠTVO DL

LOVCI RAZSTAVLJALCI

Tudi letos je bila v Dolenjci pri Ribnici razstava lovskih in Lovske družine Velike Poljanke, dražica, Ribnica, Loški potok, Čevje, Trava-Draga, Osilnica, Banjaloka in Dolenja vas so pokazale trofeje divjih mačk, ptic, jelenov, medvedov in druge divje

Preživel padec v prepadu

Planinarjenje po Storžiču se je za Šentjernejčana Borjana navzlic poškodbam srečno končalo

Minuli konec tedna bo v slovenskem alpinizmu zapisan s črnimi črkami. Potem ko so gorski reševalci v nedeljo dopoldne prenesli iz Hudičevega žleba pod Prisankom v dolino trupla treh mladih planincev, ki jih je dan predtem zasul plaz, so tržiški miličniki prejeli novo obvestilo o nesreči. Ura je bila 10.10, ko je postaja milice prestregla poziv, da je v žlebu pod Stožičem omahnil s poti v prepad 28-letni Šentjernejčan Boris Jordan.

Akcija, ki so jo organizirali miličniki, je hitro stekla. Osem tržiških gorskih reševalcev, dežurni zdravnik dr. Martinčič in tudi helikopter

RSNZ so se takoj odpravili na nesrečo. Iskanje na srečo ni trajalo dolgo in že ob 12.45 so bili rešeni pri ponebrečencu. Boris, ki je delujo planinaril skupaj z ženo in starši, je ležal hudo poškodovan v prepadu. Po nudenju prve pomoči in dolgotrajni ter skrbni pripravi prevoz pa je Jordan za Čez v uro s helikopterjem prepeljal v ljubljanski Klinični center. Ob dihanju (več zlomljenih reber, poškodbe glavi in nogi) gre res hitri in potrebni ukrepi. Tržiški reševalci so la, da ni bil smrtni davek naših, še hujski.

Dovoljen odstrel nevarne medvedke

Medvedka ranila še Edvarda Pojeta iz G. Žagarjev – Rom Marko ni mrtev

Dovoljenje za odstrel medvedke, ki je 17. maja pri vasi Podplanina ranila zeliščarja Roma Marka, je dobila v ponedeljek, 5. junija, območna lovska zveza (LZ) Kočevje od pristojnih republiških organov. Izdano je bilo predvsem zato, ker je medvedka nevarna za ljudi, saj so sicer medvedje v tem obdobju leta zaščiteni, ker imajo prav zdaj mladiče.

O napadu medvedke na zeliščarja Roma Marka smo poročali v pretekli številki. Zdaj smo pri Jaki Lavriši, tajniku LZ Kočevje zvedeli še nekaj podrobnosti.

Ko je bila LZ obveščena, da je Rom Marko hudo poškodovan – sprva so dobili obvestilo, da je le opraskan – so imenovali posebno komisijo, ki naj bi raziskala, kako je

prišlo do tega nesrečnega dogodka, saj se na tem območju še ni pripetilo kaj podobnega. Ugotovili so, da je Marko bežal, ko je zagledal mladega medvedka. Takrat pa je nanj planila stara medvedka, ga zbila na tla in ga med ruvanjem opraskala po glavi, ga ugriznila v desno roko in mu zadala udarec v trebuh. Napadeni Marko je kričal. Medvedka ga je nato spustila. Kot smo zvedeli, je Rom Marko živ.

Podoben primer se je zgodil v četrtek, 1. junija, na hrvaški strani Čabranke (se pravi tudi blizu slovenske vasi Podplanina). Ko je šel zjutraj Edvard Poje, iz Gornjih Žagarjev pri Čabru v službo, ga je napadla medvedka in ga – kot smo zvedeli od starešine LD Draga-Trava Alojza Pantarja – še huje poškodovala kot

dva tedna prej Roma Marka. Romu je tako ranila, da je nemogoče visela ob telesu in mu razparala trebuh. Tudi njega so odpeljali v bolnišnico na Reko.

4. junija okoli 11. ure je iz Ludvik Urbančič spet videl medvedko z mladiči na slovenski strani Čabranke in sicer v podplaninskih stelnjkih.

Nekateri so prepričani, da je napada zagrešila ista medvedka. Medvedke, ki imajo zdaj mladiče, napadalne, kot vse živali, ki imajo svoje mladiče. Ker so medvedke majhni in ne morejo daleč hoditi, medvedje družine dolgo zadržujejo na istem območju. V tem času, ko imajo medvedke mladiče, preveč priporočljivo iti v gozd.

trgovska hiša maximarket
LJUBLJANA

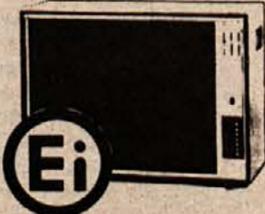
supermarket
LJUBLJANA

supermarket
MARIBOR

V ČASU SVETOVNEGA NOGOMETNEGA PRVENSTVA

od 2. do 17. junija 1978

5% tovarniškega popusta pri nakupu **TV BARVNIH SPREJEMNIKOV** proizvodnje Elektronske industrije Niš

NA SPREHOD PO VODI

„Kolikor svobode mi vzame superbetonski stanovanjski blok, toliko mi jo vrmeta reka ali jezero, na katera grem veslat,“ je dobro označil turistično veslanje — za Slovence dokaj novo bližnjico do narave — eden od udeležencev letošnjega veslaškega maratona na Krki. Maraton je bil drugi po vrsti, lani so se tekmovalci s kanuji in kajaki peljali od Soteske do Otočca, letos pa od Otočca do Kostanjevice. Od Otočca do Kostanjevice je 23 kilometrov reke Krke. Kaj vse lahko človek doživi med nekaj tisoč zavesljaji, ki so potrebni za to pot?

Predvsem Krko, obilje njene flore in favne. Peljete mimo para labodov, ki gnezdita, čaplja vzvišeno opazuje preveč zgovorno račjo komunjo, po jati zelenik bo šinila ščuka, linj bo previdno prišel na sprehod tik pod gladino. Vse bo zeleno, zeleno kot je lahko samo reka. Pa jezovi, opuščeni mlini, na pol potopljen ribiški čoln, enodnevnica umira na gladini, ob bregovih je polno žužkov. Nikoli jih še nisi videl, na novo odrriješ žuželke. Prečudovite so, vidiš pikasto bitje in se domišliš, da je to prava pravcata pikapolonica.

In voda. Vsaka reka diši po svoje, Krka je drugačna od Kolpe. Obe pa dišita po reki. Osvežujoče, med zavesljaji dihaš, kot da bi se znova rodil z deviškimi pljuči.

In vse to ni razkošje. Treba je samo oditi na sprehod po reki. V Novem mestu so že bili časi, ko ni bila brez čolna nobena „boljša“ družina, ob nedeljah so po reki previdno veslali mladinci v kravatah in slamnikih in navidez otožno (tak je bil bonton) opazovali na krmi sedeče belo oblečene bledolične deklice s sončniki. Pa je morala kri kar dobro kipeti, sicer današnjih Novomeščanov ne bi bilo. Novomeščani so prijateljvali z reko tudi v obdobju tako imenovane obnove in graditve. Na splav iz železnih sodov in nekaj desk se je s pasjo radostjo, kruhom in cvičkom v cekarju vkrcala vesela družba. Kopalke in brisačo je vsak premogel, zbrali so tudi za tobak. Krka je videla tudi športno obdobje. V čolnarni na Loki se je kar trlo vitkih čolnov. Enosedji, dvosedji s krmarjem in brez njega, četverci. Od drugod so prišli fantje in dekleta s čolni, da bi lahko na široko pomerili veslaške moči. Posebneži in zanesejniki so znali postaviti na Krko tudi jadrnice, še

lani se je eden peljal od Novoteksa do kandijskega mostu. In je kar dobro šlo, tudi proti vetru. Stari Novomeščani pa sploh radi pripovedujejo, da jadrnica ni najbolj nenavadno plovilo, ki je rezalo Krkine vode. Bili da so tudi čolni z vodnimi kolesi po vzoru parnikov iz zgodb Marka Twaina. Poganjali pa so jih kar z nogami. Sicer pa bo Krka za vse večne čase zapisana kot pomnik brodarstva in ladjarstva v vseh enciklopedijah sveta. Pleterski gozdar Ressel, izumitelj ladijskega vijaka, je praočeta teh naprav preskusil prav na Krki.

Zakaj vse te besede? Samo zato, ker je vedno več ljudi, ki menijo, da se je moč sprehajati tudi po reki. S čolnom. Dober kanu in dvoje vesel. Na dnu čolna je malica in pelerina (dežnik menda kviri estetsko podobo), drugi vzamejo celo hladilno skrinjo in žar. Veličastna svoboda, ki se začne z vstopom v čoln. Šele tedaj vidiš, kakšna obremenitev je vožnja z avtom do reke, kako nestrpno in živčno snemaš z avtomobilskega prtljažnika tisti kanu ali kajak. Samo da bi bil čimpregj na reki. In prav vsakdo je za v čoln. Po mornarstvu več kot razvpiti Angleži celo vedo, da so čolnarjenje,

jadranje in druga podobna opravila edini šport, ki je primeren za ljudi vseh starosti. Čolnariš lahko po angleški šegi tri leta po rojstvu in ravno toliko let pred smrtjo. Ker pa ti država ne sporoči, kdaj natančno boš umrl, lahko čolnariš celo do zadnjega dne.

Krka pa je prijazna reka. Je kot dober trgovec, ki ima vedno pri roki blago za vsak okus, velikost in starost. Krka je Krka v brzicah in spustih čez jezove, po drugi strani pa niti za dlako ne izgubi svojega znamenitega imena tudi na odsekih, ki so bolj podobni jezeru kot reki. Zaljubljeni v Krko pravijo, da je teh 100 kilometrov vode vzorec, kako bi se morala obnašati spodobna reka.

Ta zapis je nastal zaradi že drugega maratona po Krki. Veslači v kanujih in kajakih so se pomerili za medalje. Zlata, srebrna ali bronasta nagrada za znoj, spretnost, moč in znanje so res prijetna zadoščenja. Letos je bilo na Krki kar 114 ljubiteljev reke. Ve se, da večina ni videla medalje niti od daleč. Zakaj so potem prišli na reko in zakaj je bilo med njimi bistveno več Novomeščanov?

MARJAN BAUER

DOBER DAN, DOLENJCI

ALENKA AUERSPERGER

„V praznini našega življenja je polno prostora za druge reči. Ko se ženemo in pehamo, da bi imeli čimveč, poskušamo nadomestiti tisto malo, a dragoceno, kar smo nekoč imeli in izgubili.“

Te Radovičeve misli so zapisane na enih od vrat Alenke Auersperger v Ulici 29, hercegovske divizije v Ljubljani, kjer je veliko sodobno betonsko naselje z malo trave in zelenja, z večnim vetrom, ki vleče od Save in s kopiso otrok razposajenih, kuštravih griv in s starim, odsluženim osebnim avtomobilom neznane znamke, ki je

podmornica in obenem vesoljska ladja, s katero potujejo otroci na druge planete.

Tisti veter se dotika vseh stopnišč in je prijatelj kakor pastirske piščali. V stanovanju pri Auerspergerjevih pa je v komaj vseljenem stanovanju na veliki steni v dnevni sobi narisani mali bosanski vlak (čiro) s še odpetimi vagoni in z lokomotivo, ki poskakuje po tistem zidu kakor gizdava žrebica. Narisal ga je Amir, deček z zamišljenimi očmi, najstarejši sin Alenke Auersperger. Andrej in Ana pa sta manjša. Žvita v srečnem svetu otroške domišljije in kar naprej sprašujeta.

Alenka pravi: „Otroci so krasna stvar. Vsak dan se kaj zgodi. Vsak dan doživljamo nove avanture. Nove besede. Včasih pride na obisk kakšen kuža, pa je še bolj veselo, ali pa gremo mi gledat kakšnega kužeta. Mali vlak na steni pa dirja naprej, in kadar se komu zahoče, lahko vstopi. To je preprost zastojni otroški vlak in Amir je ponosen, da lahko s njim kamorkoli odpelje svoje prijatelje.“

Alenka Auersperger se smehlja in pripoveduje. Otroci ji silijo v naročje. Zunaj je veter. Mi pa sedimo in dotakne se me naše otroštvo. Grm, most čez Krko in kostanjev drevored do dijaške kuhinje. Veliko lepih spominov na tiste čase, ko sem se kdaj pa kdaj srečeval tudi z Alenko, ki je pisala pesmi. Imela je otroško zavihan nos in poln obraz smeha. In rečem ji: „Takrat je še vozil pravi dolenjski vlak s parno lokomotivo. Kadar je bil nizek pritisk, je smrdele po premogu do naše dijaške kuhinje in za Loko in vsepovsod po mestu. Zdaj pa je čisto drugače.“

Tega je že mnogo let. Alenka je pozneje maturirala na novomeški gimnaziji. Še zmerom je pisala pesmi in črtice v Mlada pota. Leta 1964 pa je diplomirala iz primerjalne književnosti na ljubljanski filozofski fakulteti.

Ko se po toliko letih srečava, ji moram najprvo čestitati za pomembno nagrado, „Plaketo Josipa Miškovića-Brace“, ki jo je dobila za reportažni zapis KAM s podnaslovom Kam po zaporu. Priznanje je prejela na letošnjem Jugoslovanskem festivalu TV v Potroraču. V obrazložitvi piše: za humanizacijo in oplemenitenje vloge televizije v naši družbi.

„Že nekaj časa delam kot novinarka v dokumentarno-feljtonski redakciji ljubljanske TV. Naše delo je skupinsko in za uspeh smo zaslužni vsi člani ekipe.“

Tema, kako je z odsluženimi kaznjenci, me je že dolgo zanimala. Dokler je človek navezan in organiziran v instituciji, je čisto drugače. Ko pa te vezi popustijo, se mu običajno zamajajo tla pod nogami.

Urednik in uredniški kolegij sta idejo podprla. Na sekretariatu za pravosodje pa sem naletela na veliko razumevanja za svoje delo. Pravzaprav me niso zanimali zaporniki, temveč ljudje, ki so že na svobodi. Z ekipo smo obiskali

delavce v tovarni Zmaj, ki so govorili o svojem bivšem kolegu, kako se je vživel v novo življenje, Bili smo tudi drugod... Tudi teža kaznivnega dejanja me ni zanimala, saj je obsojenec po prestani kazni enakopraven član naše družbe. Žal pa se je pokazalo, da v praksi le ni zmerom tako. Velikokrat gre za odpuščenim kaznjencem tiha karakteristika. In velikokrat je takemu človeku na prostosti veliko huje kakor v zaporu. Mislim, da bi prevzgoja družbe in nas samih bistveno drugače vplivala na odnos do teh ljudi.

V omenjeni nagradi oddaji so poleg drugih sodelovali še: režiser Pavle Grzinčič, montažerka Olga Meglič in mojster kamere Žaro Tušar.

Alenka je še zmerom kakor včasih tiha in zamišljena. Malo otročja, da človek ne ve natančno, na kateri vlak bo vstopila naslednji hip. Če pa natančno pomislim, je na tem svojem in Amirjevem vlaku najbolj srečna tudi zato, ker so otroci dosledni in neizprosni v svoji ljubezni in v svojih zahtevah.

Novinarsko delo je naporno. Alenka se tega dobro zaveda. Tri leta je bilo dopisnica Ljubljanske televizije v Sarajevu in tam si je nabrala veliko izkušenj.

„Poročati za televizijski dnevnik ni tako preprosto. To morajo biti čiste informacije in morajo vsebovati bistvo sporočila. Takrat je bila v Bosni in Hercegovini znana akcija 1000 šol. Veliko sem poročala o gradnji elektrarn in o rasti črne metalurgije. Zanimala me je tudi bosansko-hercegovska umetnost in še posebej ti čudoviti ljudje, ki jim po domačnosti in bogastvu duha ne najdemo primere.“

Je tudi Dolenjska. Samo tista romantična, srednješolska Dolenjska je postala drugačna. Alenka jo nosi s seboj kakor drage kamečke, kakor bosanske planine. Želja po izpovedi in nenehni rasti, po spremenjanju in delu je ostala. In to so novi načrti, nove teme in še toliko neustvarjenih reči.

„Če hočete, da bomo prijatelji, morate imeti tudi vi kakšno hibo. To je pogoj za enakopravne odnose.“ Tudi to misel sem prebral na vratih v stanovanju Alenke Auersperger in pomislil sem na svojo ranljivost, na svojo in našo. Na človeško sebičnost in na vse večje hlastanje po materialnem ugodju.

LADISLAV LESAR

VOJAŠKI KOTIČEK

BALONI SE VRAČAJO

Balone so kljub njihovim pomanjkljivostim uporabljali na kopenskih in pomorskih bojiščih tudi še med drugo svetovno vojno. Tako je na primer samo Velika Britanija imela v začetku vojne na kopnem okoli 2000, ob koncu pa celo 4500 zapornih balonov. Z zapornimi baloni, ki so jih vlekle trgovske in vojne ladje, so bili zaščiteni tudi vsi zavezniški konvoji. Na nasprotni strani je Nemčija z zapornimi baloni ščitila več kot 40 mest, podobno je bilo tudi v Sovjetski zvezi, kjer so za zračno zaporo dostopov do Moskve uporabili divizijo zapornih balonov. Manj znan je podatek, da je devetina nemških brezpilotnih letal V-1 končala v vrveh zapornih balonov.

Japonska je med drugo svetovno vojno uporabila balone za ofenzivno delovanje. Leta 1944, ko ni mogla več vračati udarcev, ki so jih zadajali ameriški bombniki, so vojaški strokovnjaki izumili tajno orožje. Pod 8000 balonov so pritrtili razstrelivo ter jih spustili v zračne tokove, ki pihajo iz Japonske proti ZDA. Nad ameriško ozemlje je prispelo okoli 1000 balonov, doseženi uspehi pa so bili le simboličnega pomena: šest ljudi je bilo ubitih, neka hidrocentrala je morala ustaviti stroje za tri dni, bom-

be so zantile nekaj gozdnih požarov. Psihološko-moralni učinek pa je bil precejšen.

Po drugi svetovni vojni so konstruktorji mnogih vrst raznega orožja skušali njihove pomanjkljivosti odstraniti tako, da so jih spojili z baloni. Sem sodi uporaba balonov za prenašanje izvidniških senzorjev, uporaba na področju sredstev za reševanje pilotov sestreljenih letal in vrnitev diverzantov in uporaba na področju orožja.

Ena od možnih poti k temu, da bi ladje laže odkrivalo nizko leteča letala in cilje na morju, je združitev balona, ki je privezan na ladjo, in radarja. Balon je v takem primeru lebdeča ploščad ladijskega radarja. S tem je doseg radarja močno povečan, saj seže balon precej više kot najvišji ladijski jambor.

Ameriške enote so med vietnamsko vojno, ko so dejstevale v džunglah, uporabljale balone kot vzgonska telesa za antene. Baloni so bili napolnjeni s helijem, anteno so dvignili 150 metrov visoko. S tem je bilo zagotovljeno 30 milj dosega na odprtem in ravnem zemljišču oziroma 11 milj dosega v džungli. S klasičnimi antenskimi drogovi so se vojaki v džungli po radiu slišali največ 3 milje daleč.

Za vračanje pomorskih diverzantov z nasprotnikovega ozemlja uporabljajo v ameriški vojni mornarici sistem „sky hook“, v katerega sodi specialno opremljeno propelersko letalo in oprema, ki jo imajo pomorski diverzanti. Sistem omogoča reševanje diverzantov, ne da bi bilo treba letalu pristati na tleh ali vodni gladini, uporabljajo ga lahko podnevi in ponoči. Diver-

zanti imajo zložen balon, 150 metrov dolgo najlonsko vrv, steklenico s stisnjanim helijem, avtomatsko radijsko postajo in poseben telovnik z blažilci. V letalu pa so radiogoniometer, posebna kljuka v nosu letala in elektro-hidravlični vitel. Sistem uporabljajo tako, da diverzanti ob dogovorjenem času in na dogovorjenem kraju aktivirajo steklenico s helijem in tako balon, ki je privezan z najlonsko vrvjo, spustijo v zrak. Hkrati začne delovati avtomatska radijska postaja, ki je pritrjena na balon. Pilot letala, ki ve za valovno dolžino radijske postaje, se na podlagi podatkov radiogoniometra usmeri proti balonu. Ko ga zagleda, se spusti na manjšo višino, da bi s kljuko, ki je pritrjena na nos letala, zapel za najlonsko vrv. Ko se mu to posreči, se začne počasi dvigati, medtem pa njegov pomočnik z vitlom potegne diverzante in njihov tovor v letalo. Da se diverzanti zaradi sunka ne bi poškodovali, imajo telovnike z blažilci. Hkrati je mogoče s tem sistemom dvigniti štiri diverzante, komplet, ki omogoča vrnitev, pa tehta okoli 200 kg. Diverzanti ga imajo s seboj ali pa jim ga spuste s padalom.

Balone lahko uporabljajo tudi na drugih vojaških področjih, na primer pri bombardiranju. Pri ameriškem sistemu „ballute“ je balon spojen z bombo. Bomba ima na repu dodatno komoro, v kateri sta zložena balon in steklenica s stisnjanim zrakom. Ko se bomba odpne, se steklenica aktivira, uhajajoči zrak pa napolni balon, ki rabi bombi za zračno zavoro. Zmanjšuje hitrost bombe in povečuje strmino trajektorije. Tak način bombardiranja uporabljajo takrat, ko le-

tala spuščajo bombe z majhne višine. Na ta način se izognejo nevarnosti, da bi jih zajela in uničila eksplozija lastnih bomb.

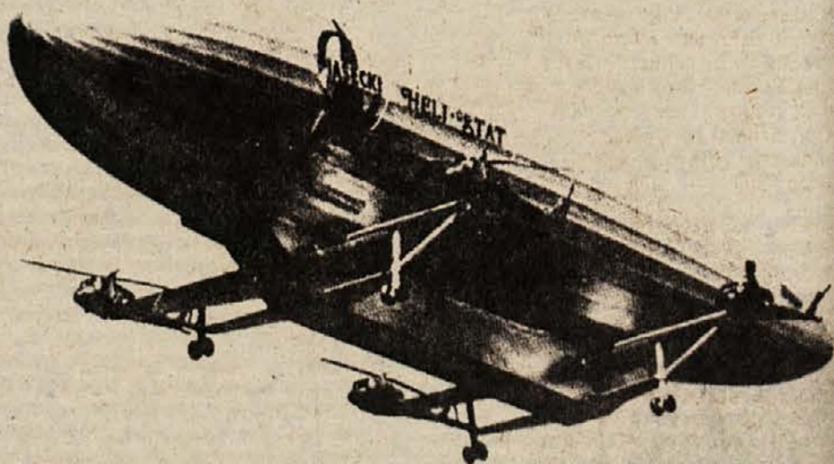
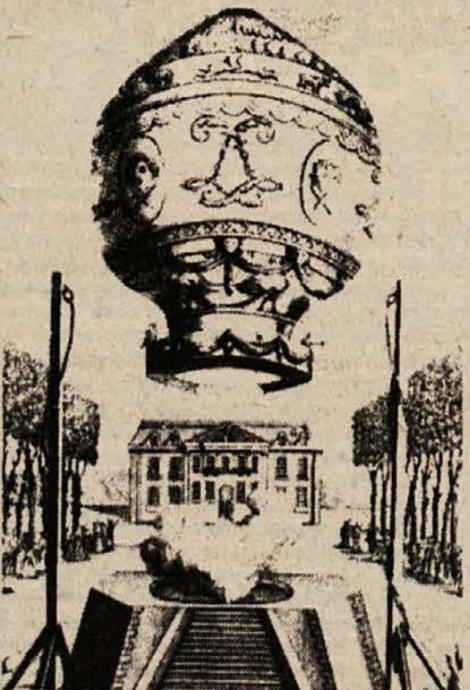
V novejšem času na Zahodu razpravljajo o združitvi balona ali več balonov skupaj s helijem. Balaoni naj bi s tal dvignili tovor, helijem kopterji pa bi imeli vlogo zračnih vlačilcev. Največji projekt te vrste je ameriški „helistat“. Na balon s prostornino 100.000 kubičnih metrov nameravajo pritrčiti (na podaljške) štiri težke transportne helikoptere CH-53 D. Helikoptere je bil vodil centralizirano prek računalnika iz posebne navigacijske kabine.

Poleg transportnih balonov, ki jih menda načrtujejo tudi Sovjeti, poznamo tako imenovane strateške balone. V vojaške namene raziskujejo plasti, ki so za letala previsoke, za satelite pa prenizke. Sodobni strateški baloni se lahko dvignejo 40 km visoko, na tej višini križarijo s hitrostjo vetra.

Eden takih balonov, ki so ga 1975 spustili v zrak na Siciliji, je imel v premeru 115 metrov, nosil je lahko 1200 kg naprav. Do Lexingtona v ZDA je prispel v treh dneh. Rekonstrukcija leta je pokazala — spremljali so ga z radiogoniometri — da je letel vzdolž 38. stopinje severne geografske širine. Za 8500 km dolgo pot je ob povprečni hitrosti 110 km na uro porabil 77 ur. Strokovnjaki so izračunali, da bi se tak balon, ko bi imel zadostno količino plina in balasta, lahko vrnil na kraj, kjer je bil spuščen v zrak.

Baloni se torej, vsaj na vojaškem področju, spet vračajo.

Ž. T.

DIRIGENT Z ŽLICO

bilo: Kdor ima veselje in hoče peti, naj poje! Težje je bilo s pisanjem in prirejanjem pesmi za zbor. Treba jih je bilo prilagoditi sposobnostim pevcov. Toda počasi je šlo.”

Za Karla Pahorja je Ciril Cvetko v svojem „Pogledu v glasbeno umetnost“ zapisal, da je bil med vojno idealen ljudski skladatelj številnih partizanskih napevov, po vojni pa umirjen, na istrsko folkloro naslonjen ustvarjalec drobnih orkestralnih utrinkov, med katerimi zavzema najvidnejše mesto suita 15. miniaturni „Istrijanka“. O Pahorjevi delavnosti priča tudi število več kot 50 skladb, ki jih je napisal in uglasbil med NOB.

Z veliko skrbnostjo in nemajhnim ponosom je danes že pokojni dirigent in skladatelj prof. Karol Pahor hranil v svojem arhivu dopis, ki nosi datum 6. aprila 1944:

„Ker navzlic prizadevanjem nismo našli primerne pevovodje za naš invalidski pevski zbor in ker menimo, da je obstoj slednjega še kako nujen in pomemben, smo sklenili, boš to odgovorno mesto prevzel Ti. Zato Te vabimo, da prideš na našo Bazo 100 v četrtak, 13. t. m., da se o vsej stvari podrobno pogovorimo. Zbor bo v bližini ene naših bolnišnic, kjer boš v prostem času lahko nemoteno komponiral. Z zborom ne boš zaposlen več kot nekaj ur dnevno, ostali čas pa lahko posvetiš svojemu delu.

Smrt fašizmu — svoboda narodu!
Glavni štab NOV in POS, propagandni oddelek, glasbene sekcije.”

Ta, danes že orumeneli listič je pomenil rojstvo Invalidskega (današnjega Partizanskega) pevskega zbora. Karol Pahor je lahko nekaj „zaslug“ za Prešernovo nagrado, ki jo je dobil pred leti za svoje življenjsko delo, pripisal tudi uspehom tega zbora. Kot je dejal ob razgovoru le nekaj mesecev pred smrtjo, so bili zanj to nepozabni časi. Tistih aprilskih dni se je vedno rad spominjal.

„Partizaniti sem pričel v Levstikovi brigadi. Ko smo nekega dne taborili v Korinju v Suhi krajini, me je dobil Boris Kraigher in v hipu je bilo dogovorjeno, da odidem v ustanovljajoči se Znanstveni inštitut SNOS. Moje dokončno pot pa je začrtal kulturniški kongres v Črnomlju. Dobil sem nalogo, da uredim partizansko pesmarico. Ravno sem dokončal delo, že je kot strela z jasnega prišla novica, da ustanovim in vodim Invalidski pevski zbor. Dela sem se branil, kajti veliko več mi je bilo do komponiranja. Toda ukaz je ukaz.”

Tako je Karol Pahor pričel z delom. Pri tem mu je veliko pomagal Ante Novak, takratni načelnik agitacijskega oddelka Glavnega štaba, ki je po partizanskih bolnišnicah že zbiral pevce. Pahor je še dobil propustnico in z njo preko Rodin odšel v požgano vas Planina pod Mirno.

„Med okrevajočimi borci v bolnišnici Planina sem izbral prvih šestnajst pevcov. Moje geslo je

„Začetki Invalidskega zbora so bili zares težki. V Planini, kjer smo imeli prve vaje, so bile požgane skorajda vse hiše, ostala je le še gozdarska baraka. Tu smo imeli svoj sedež. Iz cerkve smo privlekli star harmonij, časa za vaje pa tako ni bilo veliko, saj smo imeli prvi nastop najavljen že čez tri tedne.”

Pahorjevi prijatelji se spominjajo, da si je včasih pri vodenju zbora pomagal tudi z žlico.

„Kaj bi drugega!? Še kako prav mi je prišla pri dajanju intonacij, ko pa je bila ubrana na ton B.”

Prvi nastop, posvečen tretji obletnici ustanovitve OF, je dobro minil, pevci so bili z navdušenjem sprejeti tudi 1. maja na Planini, temu pa je sledila znamenita turneja po Beli krajini. Pod do Semiča ob porušeni železniški progi je bila sila naporna. Toda semiški nastop je navdušil. Karol Pahor se ga je takole spominjal:

„Pričeli smo z Jenkovo „Naprej, zastave slave!“, nato smo zapeli sovjetsko, ameriško in angleško himno ter seveda nekaj revolucionarnih partizanskih pesmi, izmed katerih je najbolj vzgala Na juriši!”

Po prepevanju v Semiču je pevski zbor za nekaj časa odšel v Kot nad Semičem, od koder je tudi naš posnetek ene izmed vaj leta 1944. Od tam so po nalogi Glavnega štaba odhajali na proslave in mitinge po enotah in bolnišnicah, obiskali pa so tudi številne belokranjske kraje. Pahor pa se je vselej, kadar je govoril o delu zbora, spomnil petja ob grobu komandanta Staneta in brigadnega komandanta Franca Kolmana—Maroka. Prenekateremu borcu se je takrat utrdila solza.

S Pahorjevim imenom je vezana tudi obilica srečnih in veselih dogodkov. Vselej so imele glavno vlogo cigarete, Pahorjev nepogrešljivi prijatelj pri delu. Kako strasten kadilec je bil, pove že to, da je nekoč pokadil tudi cigarete, za katere so vsi trdili, da jih je okupator zastrupil, ker so sumili, da so namenjene partizanom. Zaman je čakal posledic.

Na Pahorja pa so se jezili mnogi zbiratelji dragocenih dokumentov NOB. Sleherni izmed papirjev, ki je šel skozi njegove roke, je imel odtrgane vogale. Pahorjeva razlaga je bila enostavna: „Papir sem potreboval za cigarete.”

IVO VIRNIK

ZLATI PRSTI ZA BANKOVCE

Anica Urbančič

Marija Adamič

Julka Maver

Vestnost, natančnosti in hitrost so povsod cene in iskane vrline. V kateremkoli poklicu in na kateremkoli delovnem mestu že, pri knjigovodskih, računskih in najrazličnejših tehničnih opravilih pa še celo. Hitro je vihar v hiši, če je kaj narobe ali prepozno narejeno. Svet števil in tehničnih preciznosti namreč ne pozna sinonimov. En sam obrazec velja in po njem je dva in dva vselej in samo štiri.

V poklicu bolje voziš, če imaš zanj vsaj nekaj talenta. Ob prirojenih sposobnostih se prej izuriš. Vse pa pride z leti, s trdim in vztrajnim delom, nič samo od sebe. „Nič zlahka,” pravi Marija Adamič, blagajničarka novomeške podružnice SDK. „Če se samo spomnim, kako mi takrat, pred šestimi leti, ko sem prišla k blagajni, ni hotela nobena stvar gladko izpod rok. Zdaj pa je vse drugače. Ničesar se ne ustrašim, niti največjega navala strank ob plačilnih dnevih, ko gresta včasih skozi moje roke dve stari milijardi v enem dopoldnevu. Seveda se tu in tam še zmotim, a tega je tako malo, da je komaj omembe vredno.”

Sodelavke zatrjujejo, da je Marijina specialiteta šteti bankovcev. Tako gibke prste da ima le

malokatera, v hitrosti pa je celo neprekosljiva. Vse kaj drugega kot tista oseba s črnimi narokavniki, ki celih petnajst minut slini prste, da bi stranki odštela za stari milijon rdečih stotakov. Marija, pravijo na SDK, ne bi potrebovala več kot minuto, dve.

Sloves o njenih hitrih prstih se je te dni razširil po vsej Sloveniji. Še več: v naši republiki je ni hitrejše od Marije. Ta zvaneči naziv si je pridobila v Kranjski gori, ko se je pomerila z devetimi najhitrejšimi pari ženskih rok iz drugih podružnic SDK. „Vsaka tekmovalka je dobila okoli 1000 bankovcev po 50 dinarjev,” se spominja Adamičeva. „Naša naloga je bila v najkrajšem času bankovce prešteti, jih zložiti v kupčke po 100 kosov in zapakirati. Ob pravilnem štetju je moralo nekaj bankovcev ostati, saj smo skoraj vse dobile več kot 1000 kosov. Kontrolorji so ugotovili, da sem jaz nalogo končala pravilno in najhitreje — v šestih minutah in 26 sekundah, to pa je bilo dovolj za prvo mesto in zlato medaljo.”

Nič manj vesela kot Marija se iz Kranjske gore ni vrnila Julka Maver, likvidatorka na novomeški SDK. Njej so zlato medaljo obesili okrog vratu po končanem tekmovanju v strojni obdelavi na-

logov. „Tekmovalo nas je osem, tudi same ženske. Vsaka je dobila 25 štiridelnih nalogov. Čas za opravilo ni bil določen, ker so bolj pazili, ali bo obdelava pravilna. Zame se je najbolje izteklo, dolgoletne izkušnje so mi pomagale, da sem prva pravilno končala — v vsega petih minutah in 53 sekundah.” Ni se nadejala prvega mesta, še celo na medaljo ni mislila, zato je bila ob razglasitvi rezultatov nemalo presenečena.

V Novo mesto je iz Kranjske gore prišlo še eno zlato, prislužili pa sta si ga blagajniška kontrolorka Anica Urbančič in kadrovnika Smilja Relič, ki sta bili tekmovalni par na neke vrste orientacijskem pohodu. „Med desetimi pari oziroma ekipami sva s Smiljo prišli prvi na cilj. To je bil dolg in naporen pohod, za ljudi s kondicijo in iznajdljivostjo. Najbolj me veseli, da sva ugnali našo moško ekipo,” pravi Urbančičeva.

Trojnega zlata iz Kranjske gore se v hiši novomeške SDK ni nadejal nihče. Zato je veselje še kar naprej nepopisno. Niso mačje solze, pravijo, splezati na sam republiški vrh, pa čeprav so ga naskakovali samo „esdekajevci”. Najbolj so veseli prvih mest Adamičeve in Mavrove, saj sta najboljši v tako imenovanih strokovnih disciplinah,

ki so jo na republiško „olimpijado” delavcev SDK uvrstili na njihovo pobudo.

Novomeške zmagovalke iz Kranjske gore bodo republiško zlato branile na zveznem tekmovanju, ki bo letos v Prištini. Ne skrbi jih, kako se bo izteklo na Kosovem. „Ne bomo se dale ugnati kar tako, pošteno se bodo spotili vsi tekmeči,” zatrjuje Adamičeva in Mavrova. „Po mojem bo lažje, kot je bilo v Kranjski gori. Meni veliko pomeni že to, da bo v Prištini osem tekmovalk, po ena iz vsake republike in obeh pokrajin. To bo delo znatno olajšalo,” meni Marija Adamič.

Posebni priprav tudi za zvezno tekmovanje ne bodo imele. Kaj bi s tem, ko pa je vsakdanje delo na delovnem mestu najboljša vaja. Marljivo delati in kar najmanj misliti, kako bo na Kosovem, je ta hip njihovo geslo. Taka vaja pa naredi najboljšega mojstra.

Se bodo Adamičeva, Mavrova, Urbančičeva in Reličeva tudi iz Prištine vrnile v zlato sijaju? Kdo ve. Se bo Adamičeva spet posrečil izjemen dosežek, morda tak, da bo vreden Guinnessove knjige rekordov? Tudi tega nihče ne ve. Odgovor je za zdaj še skrivnost Kosovega.

I. Z.

IZUM JE SKUPINSKA STVAR

Miroslav Pokorny   Pavle Zupet

Med letošnjimi nagrajenci sklada Borisa Kidriča sta bila tudi dr. dipl. inž. Miroslav Pokorny in mag. dipl. inž. Pavle Zupet iz inštituta novomeške tovarne zdravil Krka. Prvi si je nagrado priboril z izumom postopka za proizvodnjo antibiotika cefalosporina C s fermentacijo, drugi pa za tehnološko izboljšavo pri proizvodnji zdravila za uravnavanje krvnega pritiska. Zanimivo je, da je dr. Miroslav Pokorny nagrajenec Kidričevega sklada že drugič, mag. Pavle Zupet pa celo petič. Antibiotik cefalosporin C pridobivajo fermentacijsko s plesnimi, spada pa v vrsto najmočnejših antibiotikov in je izhodna surovina za niz polsintetičnih antibiotikov. Krkina fermentacija spada med srednje velike v svetu, proizvodnja antibiotikov je za tovarno zelo pomembna. Cefalosporin C je znan že nekaj časa, prav tako tudi postopki za njegovo pridobivanje. Krka bi lahko kupila enega od že znanih postopkov, neplačanega „prepisovanja“ v svetu farmacevtike namreč ni. Za

postopek bi bilo treba odšteti velik kup denarja, zato je zmeraj vabljava misel, kako priti do določene snovi po svoji poti.

Krka jo je do cefalosporina C, ki bo omogočil proizvodnjo vrste najodobnejših in najmočnejših antibiotikov, tudi našla. Dosežek je sad dela skupine, v kateri so bili poleg kasnejšega nagrajenca še dipl. inž. Antonija Pavletič, dipl. inž. Nenad Djurić, dipl. inž. Janez Bernik, zaslužna pa sta tudi dr. mag. dipl. inž. Miha Japelj in dipl. inž. Marija Kompan.

„Izum je skupinska stvar“, pripoveduje dr. Pokorny. „Prijava patenta, ki jo pošljemo zveznemu zavodu, je pravzaprav krivična. Na listu papirja je štiri ali pet imen, pri izumu pa jih je sodelovalo mnogo več. Brez njih izuma ne bi bilo. Idejo, ki se je rodila v neki glavi, je treba potrditi ali pa izbrisati. Za to pa je potreben zapleten poskus, ki zahteva poglobljeno in natančno delo skupine, ki

pa mora biti enotna in motivirana. Če nam uspe, se veselimo kot otroci. Od delavca do vodje.“

Krkin cefalosporin C je že v polindustrijskem pogonu, pomembno pa je tudi dejstvo, da sloni novi postopek pridobivanja na domačih surovinah.

„Zavedati se moramo“, pravi mag. Pavle Zupet, „da je tehnologija film in ne album slik. Vedno moramo imeti skupino ljudi, ki bdi in opazuje, da se film ne bo strgal. Za vsak izum ali tehnološko izboljšavo je značilno tudi, da mora temeljiti na računici. Novi postopek naj bo cenejši od že znanega. Zelo pomemben faktor v farmacevtiki je onesnaževanje okolja. Delaš s kemikalijami, veliko jih je strupenih“.

Ker od povprečnega Slovenca ne moremo pričakovati, da bo jutri doktoriral iz kemije, je uspeh Krkine skupine delavcev, v kateri so bili poleg mag. Zupeta še dipl. inž. Josip Žuvanić, Tomislav Barun, dr. Miha Japelj, dipl. inž. Janez Kržan in dipl. inž. Josip Lokobauer, precej zapleteno pojasniti.

Gre za pomembno zdravilo za uravnavanje krvnega pritiska. Proizvodnja poteka v fazah. Na vsaki stopnji pridobivanja pa se kot zanalašč pojavi odpadki, ki dela težave. Večinoma so ti odpadki zelo strupeni. Tak je tudi metilbromid, odpadki, ki se pojavlja v zadnji fazi pridobivanja zdravila. Metilbromid je plin, težji od zraka. Uporabljajo ga za razkuževanje silosov. Podobno kot v začetku ciklon B, s katerim so kasneje Nemci morili in koncentracijskih taboriščih.

„Naša naloga je bila“, se spominja mag. Pavle Zupet, „hudo strupeni plin zatreti v kali. To pa se da narediti le tako, da ga zvežeš v neko drugo spojino. Ta ne sme biti strupena, sicer si se trudil za prazen nič, po možnosti pa naj služi še kot surovina za kakšno v farmaceutiki koristno sub stanco. Če to snov v Krki uvažamo, je zadeva seveda še bolj zanimiva.“

To se je naši skupini tudi posrečilo. Hudo strupeni metilbromid smo spremenili v amonkvaterno sol, ki je v bistvu detergent. Človek bi plačal ne vem kaj, da bi se znebil smrtno nevarnega plina, potem pa doseže, da uporabi plin za koristno spojino, ki jo celo uvažamo. Potrebujemo jo pri proizvodnji oksitetracliklina. Poleg tega je naša sol cenejša od uvožene, uporabna bo tudi za razkužila, kot detergentno sredstvo, dezinfekcijsko sredstvo v veterini itd. Vrsta Krkinih proizvodov se bo lahko še podaljšala. Spet zaradi timskega dela; uspeha ne bi bilo, če ne bi bili trdna skupina.

Zanimivo je tudi skupno komercialno ovrednotenje tehnološke izboljšave. Iz odpadnega plina, ki se sprosti pri proizvodnji 6 ton omenjenega zdravila, dobimo 60 ton amonkvaterne soli, kar zneso čisti dobiček več kot 63.000 din. Prav toliko take soli lahko letno uvažamo za devize za Krkin obrat proizvodnje antibiotikov. Spojino lahko uporabljamo tudi za obarjanje antibiotika iz odpadnih vod. S tem dosežemo, da je v odpadnih vodah, ki bi sicer stekle v Krko, manj antibiotika, poleg tega pa spet dobimo surovino, ki je uporabna kot dodatek živinski krmil. Pri tem je za več kot 3,5 milijona dinarjev čiste ekonomske koristi. Skupaj je torej izničenje tistega hudo strupenega plina, ki bi nam še hudo belil glave, prineslo namesto stroškov celo več kot 4 milijone dinarjev dobička na leto“.

Krka je letos prijavila skladu Borisa Kidriča štiri izboljšave in patente. Dva predloga sta v hudi konkurenci tudi uspela. Novomeščanom in Dolenjcem v ponos, Krkinemu inštitutu pa v ponos ven dokaz, kako potreben je. Če bi vsaka tovarna pri nas prijavila in uspela uresničiti vsaj dva izuma ali izboljšavi, Jugoslovanom na področju izumiteljstva ne bi bilo treba capljati na repu evropskega seznama.

M. B.

PRED 240 MILIJONI OČI

V torek, 13. junija, bo na dvanajst mladih Novomeščank in Novomeščanov zrlo 240 milijonov oči. Letošnje „Igre brez meja“, ki imajo že 13-letno tradicijo, bo spremljalo okoli 120 milijonov televizijskih gledalcev iz Evrope, severne Afrike, Kanade in prvič tudi iz Združenih držav Amerike. Pred začetkom tekmovanja v belgijskem Rochefortu bodo zavrteli tudi nekajminutni film o Novem mestu in Dolenjski. Posnel ga je nekdanji televizijski vremenar in sedanjí novinar-reporter Kamenko Katič.

Francič, Zdenka Rajer, Slavko Kovačević, Ljubo Munič, Slavko Seničar, Boris Okleščen, Jože Može, Davorin Rangus, Saša Fuis in Matjaž Cerkovnik. Ekipo vodi in trenira Jože Splichal, njegova pomočnica je Stana Molan.

Minuli petek so imeli novomeška dekleta in fantje zadnji uradni trening na športnem igrišču na Loki. Pa smo jih obiskali. Za vse naše tekmovalce je značilno, da so aktivni športniki, dekleta rokometnašice, fantje pa košarkarji ali atleti. Po pravilu so dijaki ali študentje in kot je znano, morajo biti tekmovalci po propozicijah „Igre brez meja“ uglajenega vedenja, znanje vsaj enega tujega jezika je obvezno.

Sicer pa ima besedo trener in vodja Jože Splichal: „Kdor misli, da je bilo v ekipo lahko priti, se vražje moti. Prijav je bilo zelo veliko, kandidati so morali opraviti zelo oster test vzdržljivosti, spretnosti, hitrosti in moči. Tako je bilo na primer treba med drugim narediti v 30 sekundah 30 sklec. Poskusite! Ni čudno, da so se med tekmovalce uvrstili samo aktivni športniki.“

Ostri so tudi treningi. Najprej malo ogrevanja, nato počasen tek s prehodi v šprint, pa sklece, skoki na klop in s klopi (podobno kot na jugoslovanem televizijskem hišnem trimu), ena najhujših priprav na veliko preskušnjo pa je skok na precej več kot dva metra visok zid. Zid se nadaljuje v travnato pobočje. Ko si na zidu, je treba brez oklevanja narediti preval v hrib nato pa še teči dvajset metrov v strmino, se obrniti, steči navzdol do zidu in skočiti dol. Vse to večkrat, v nizu.

Na omenjenem treningu je bil med gledalci, vedno jih je nekaj, tudi fant, ki je dejansko kar spreten, hiter in močan. Preko zidu se je v hrib in nazaj odpravil samo dvakrat, pa mu je že moel jezik iz ust.

Radovedneže najbolj zanima, zakaj Novomeščani nimajo vseh tistih naprav in pripomočkov, podobnih onim, na katerih se bodo pomerili z ekipami Velike Britanije, Francije, Belgije, Italije, Švice in ZR Nemčije v Rochefortu.

Spet Jože Splichal: „Za naprave in opremo bi morali imeti gore denarja. Treba bi bilo narediti letalo, stroj, ki predeluje žive pujske v konzerve-klobase, jedrski reaktor s palicami plutonija, krvoločno anakondo, na katero je treba streljati s pihalnikom, jamsko jezero s krdelom krokodilov itd.“

Za vse to ni bilo denarja, tudi če bi bil, bi ga bilo nesmiselno porabiti za naprave. Zato smo raje trenirali tako, da smo vežbali samo načelne elemente iger. Skoke, plezanje, tek, hitrost itd. Kot zanimivost lahko povem, da smo streljali tudi s pihalnikom. Vetrovno je bilo, napihnjeni balon, ki je predstavljal anakondino glavo, je ni-

hal sem in tja. Streljajo in spihajo dekleta in fantje, zadetka pa ni in ni. Na koncu sem bolj iz šale kot zares rekel, naj mi, nesprenetneži, dajo tisto cevko in da jim bom že pokazal. Pihnem, dogodi se čudež, puščica zadene balon in „bum“. Še danes mi vsak dan vsaj trikrat ponudijo po tri zabore ledenomrže cocacole, če jim tisto streljanje pokažem še enkrat. Jaz seveda „nočem“, menda da jih ne bi spravil ob študentsko žepnico.

Precej začudenja je bilo tudi, ko smo vadili plezanje. Za napravo smo si izbrali kar bližnji železniški most. Pretikali smo se po traverzah, prečkah in nosilcih, višek za gledalce pa je bil, ko smo se kar „peš“ samo v trenirkah in copatah odpravili še po zidanih podpornikih mostu. Te opornike namreč uporabljajo za vajo plezanja tudi planinci in alpinisti. Seveda so otovorjeni s cepini, klini, vrvmi, kladivi in podobno navlakom. Menda jim manjka samo bivak.

Vrle planince so še precej časa dražili, čeprav ni bilo zamere, uspeh nam iskreno želijo že kot športniki, kaj šele kot Novomeščani.

Saj res, uspeh. Edino, kar lahko rečem, je to, da se bomo pošteno potrudili. Mislim, da smo telesno kar dobro pripravljene, precej visoko pla-pola tudi zastava morale. Če pa ste kdaj gledali „Igre brez meja“, ste gotovo videli, da je potreben tudi kanček sreče. Samo spomnite se, kako so sicer izvrstni Splitčani pozabili na šopek cvetja. Pa so vendar znani kot veliki zapeljivci. V Areni je trušč, tam so kamere, gledalci, barve, kostimi, luči. Treba je imeti močne živce. Zelo važno je tudi, kdaj uporabiš „džolija“, ki podvoji točko. Mi ga bomo pri igri, ki zahteva veliko skakanja. Novomeški fantje so namreč v povprečju visoki kar 190 cm. Bo ta izbira srečna? Na papirju je, vse pa lahko pokvari ena sama malenkost. Zato lahko obljubim samo to, da se bomo potrudili. Ter ohranili dostojanstvo. Ob uspehu ali porazu.“

Srečno torej Anica, Marta, Marija, Zdenka, Slavko, Ljubo, Slavko, Boris, Jože, Davorin, Saša in Matjaž! V torek, 13. junija, bo za vas stisnjenih tudi nekaj tisoč novomeških in dolenjskih pesti.

TOVARIŠTVO BARV IN ČOPIČA

GORAN MEDAK
strani inženir, rojen 1950, stanuje v Ljubljani, Celovška 140

MARIN BEROVIČ
dipl. inženir tehnične kemije, rojen 1951 v Novem mestu, stanuje v Ljubljani, Povšetova 104 b

MARJAN REMEC
akad. slikar, rojen 1937 v Ptuju, stanuje v Mariboru, Maistrova 32

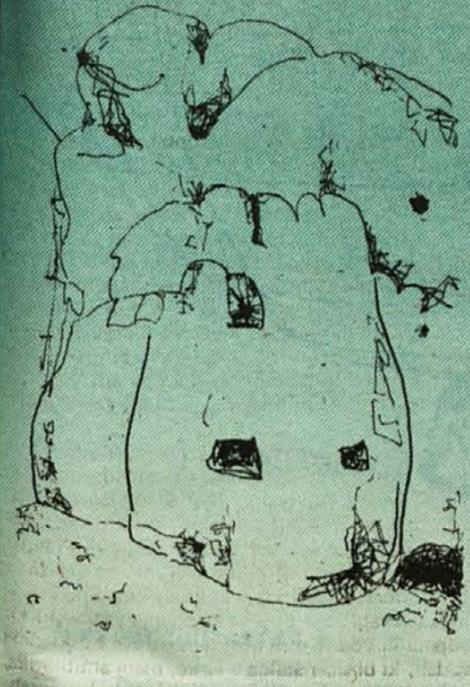
JANEZ KOVAČIČ
akad. slikar, rojen 1942 na Rakitni, stanuje v Ljubljani, Kajuhova 5

VOJKO POGAČAR
akad. slikar, rojen 1950 v Brežicah, stanuje v Mariboru, Radvanjska 104

TOMAŽ ŽELEZNIK
arhitekt, rojen 1938, stanuje v Ljubljani, Gornji trg 31

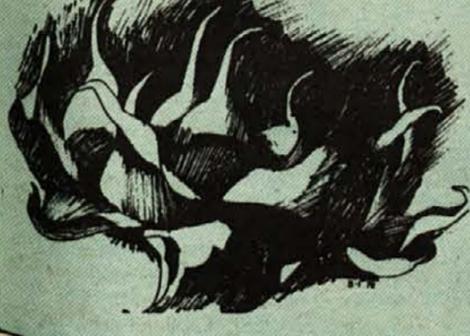
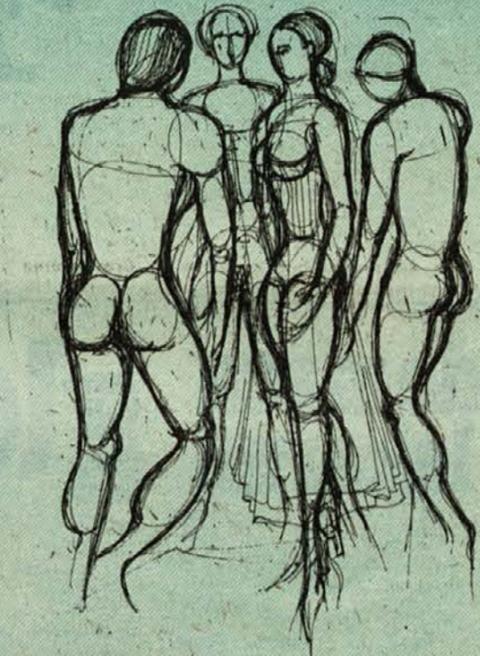
IDA BRIŠNIK
akad. slikarka, rojena 1941 v Mariboru, stanuje v Mariboru, Maistrova 32

MARJAN KOKOL
dipl. ekonomist, rojen 1952 v Mariboru, stanuje v Mariboru, Aškerčeva 12

MARJAN REMEC
akad. slikar, rojen 1937 v Ptuju, stanuje v Mariboru, Maistrova 32

„Leta 1976 sem iz jeze naredil „svoje“ Novo mesto. Jakcev, Suhyjev in podobnih sem imel čez glavo. Postavil sem se na kraj, s katerega je Jakac narisal ali naslikal vsaj 40 Novih mest. Tudi jaz sem svojega. Na koncu sem Novo mesto zažgal. Samo na sliki. Nočno silhueto kapiteljske cerkve osvetljujejo plameni požara, ki se je raznel nekje izven vidnega polja. Morda tudi v moji duši!“

Tako pripoveduje o koščku svojega življenja nekdanji Novomeščan in sedanjí Ljubljčan Marin Berovič, inženir tehnične kemije, katerega edini konjiček je slikarstvo. Berovičevi poskusi s čopičem presegajo meje amaterizma, je član skupine slikarjev, ki sicer nima imena, ker pa jih je 8, je še najlaže reči „skupina osmih“. Pred kratkim so razstavljali na Ptuju, v paviljonu Dušana Kvedra.

Dr. Ivan Sedej je ob njihovi razstavi zapisal, da gre za skupino akademsko šolanih ustvarjalcev in ljubiteljev, ki pripadajo različnim poklicem, so različnih npravi in usmeritev, različne so tudi oblike likovne govorice. Dve sestavini pa sta skupni prav vsem sodelujočim: ljubezen do slikarstva in poglobljen, ekspresivni ustvarjalni postopek. Skupino tvorijo akademska slikarka Ida Brišnik—Remec iz Maribora, njen mož in akademski slikar Marjan Remec, akademski slikar Vojko Pogačar iz Maribora (rojen v Brežicah), akademski slikar Janez Kovacic iz Ljubljane, druga polovica skupine pa so tako imenovani amaterji. Poleg kemika Marina Beroviča se s platnom, čopičem in barvami ukvarjajo še inženir strojništva Goran Medak iz Ljubljane (šolske klopi je drgnil v Novem mestu), ekonomist Marjan Kokol iz Maribora in arhitekt Tomaž Železnik iz Ljubljane.

Umetnosti kritik dr. Ivan Sedej meni o osmerici, da se trudi s svojimi podobami nuditi več kot zgolj estetske ali čutne užitke, skupina osmih skuša povedati resnico o svetu, ki jo obdaja, in poudariti dogajanja, ki so skrita pod lupino. O konkretnem svetu pripovedujejo s konkretnimi liki, vendar v prepsnjeni, malce dvignjeni, hkrati pa tudi poglobljeni obliki. Sedej svojo misel končuje s trditvijo, da sta širokosrčno povezovanje in skupno razmišljanje skupine osmih naravnost razorožujoča.

Kako je prišlo do naveze štirih akademskih slikarjev in štirih amaterjev, pripoveduje novomeški rojak Marin Berovič, ki je kljub „požigu“ Novega mesta (menda njegova najboljša slika), še vedno prepričan, da lahko harmonika zares lepo zveni samo na Dolenjskem.

„Z Goranom Medakom sva bila v Novem mestu sošolca. V osnovni šoli učitelju risanja ni bilo preveč všeč našino menda kar dobro risanje. Za kazen sva morala risati ornamente. Medak se je potem zaradi profesorja kemije in biologije ustrašil gimnazije in predsedal na tehniko v Krško. Tam je spoznal Vojka Pogačarja. Jaz sem ostal v Novem mestu, kjer smo še naprej risali Branko Suhy, Tine Furlan in jaz. Bili so lepi časi, kasneje smo se razšli. Sto ljudi, sto npravi, tako je pač življenje. Lepo pa se mi zdi, da sva šla z Brankom pred razhodom še enkrat slikat, rekli smo „malat“. Kot nekakšna poslovilna večerja brez Judežvega poljuba.

Drugega iz naše osmerice, Vojka Pogačarja sem spoznal na kočevski kitariadi, kjer se je Vojko izkazal kot najboljši glasbenik. Jaz sem takrat študiral kemijo in rad poslušal glasbo. Leta 1975

sem imel v Novem mestu tudi samostojno razstavo. Videlo jo je 3000 ljudi. Letos kasneje sem se srečal z Janezom Kovacičem, zanimivo ga je bilo gledati, kako slika. Olja je delal, kot bi slikal akvarele. Pravzaprav sem se takrat vsega bal, dobro besedo sem potreboval kot kruh. Veliko spodobude so mi dali tudi vsako leto v Novem mestu gostujoči slovenski slikarji. Predvsem Jesih.

Sicer pa to ni važno, hočem povedati samo zgodbo, kako se je naša osmerica našla. Kovacic je imel leta 1976 razstavo v Mariboru, razstavo sem mu opremil z glasbo. Takrat sem se srečal z Ido in Marjanom Remcem. V Mariboru sva nato skupaj razstavljala z Marjanom Kokolom, presenetljivo je, kaj vse lahko pove s tiskarskimi barvami. Znanstvo da znanstvo, Goran Medak je pred odhodom v vojsko mimogrede rekel, da bi prav lahko bili skupina. Veste, Goran Medak je kot ognjenik, pravi, da bo v treh mesecih naredil 60 olj. In jih res. Manjkalo je samo še srečanje s Tomažem Železnikom, za katerega sem slišal, da je ambiciozen. Pa ni imel pripomb.

Lani sta imela oba Remca veliko razstavo v Moderni galeriji, Kovacic pa retrospektivo v Lamutovi galeriji. Marjan Remec je vprašal, kaj je novega, omenil sem mu nekakšno skupino. Pa udari kot strela iz jasnega z vprašanjem, zakaj ga ne maramo zraven. Enako tudi Ida. Na struno o ženski enakopravnosti je zabrenkala, čeprav ji tega ni treba. Spomnili smo se še na Pogačarja in že nas je bilo sedem. Ko sem telefoniral Kovacicu, kar tako za dober dan in ker je resen fant, je bil skoraj na smrt užaljen, da ne sme biti osmi. Tako nas je zdaj osem. Vsem smo na obeh, laže

razstavljamo. Ni namreč vsak slikar tak ognjenik kot Goran Medak s 60 olji v treh mesecih. Do pet slik pa se v enem letu že nabere. Osemkrat pet je 40. To pa je že razstava.“

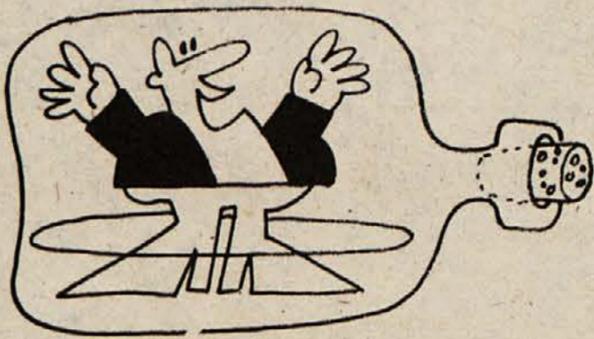
Skupina osmih je v slovenskem slikarstvu naravnost edinstven pojav. Je namreč dokaz, kako ni nujno, da štirje akademski slikarji iz srca sovražijo štiri amaterje. In seveda obratno.

Morda je posebnost skupine osmih še najbolje z naravnost provokativno navnim vprašanjem označil Goran Medak, ko se je iz svojega sveta začudil, zakaj štirje uradno potrjeni slikarji ne dajo tako rekoč nič na preslavno akademijo in se pajašajo z amaterčki. Odgovor je bil umirjen in trden. „Med nami je veliko stvari, ki združujejo in skoraj nobene, ki bi nas ločila.“

Poseben pečat daje skupini osmih spremstvo doc. dr. Ivana Sedeja, ki se o tako imenovanih naivnih in sploh o slikarjih ne izraža v presežnikih, kvečjemu nasprotno. Trdne postavke v njegovi oceni osmih so: ljubezen do slikarstva, ustvarjalni postopek, različnost in ne nazadnje kakovost.

Bo skupina osmih, v kateri so tako rekoč tudi trije Dolenjci, kdaj postavila svoje podobe na ogled tudi v Novem mestu? Bomo kdaj začutili toplino bleščočih podob Ide Remčeve, svet oblakov Marina Beroviča, nadzorovano navdušenje Marjana Kokola, poetičen odnos do sveta Janeza Kovaciča, divji nemir in obešenjaško ironijo Gorana Medaka, zarenje vrtinčastih likov Vojka Pogačarja, nove poti akvarelov in temper Marjana Remca in v urbani svet postavljeni jeans Tomaža Železnika? Pravzaprav je treba poslati samo valilo.

ropotarnica

O VINU

— Pijanost je prostovoljna norost.

Seneka

— Kamor vrag ne more osebno, tja pošlje vino.

Judovski pregovor

O MODI

— Slediti modi je prav tako napačno, kot je prezirati.

La Bruyere

— Moda deset let pred svojim časom je nespodobna, deset let kasneje pa ostudna. Čez stoletje postane romantična.

James Laver

O OTROKU

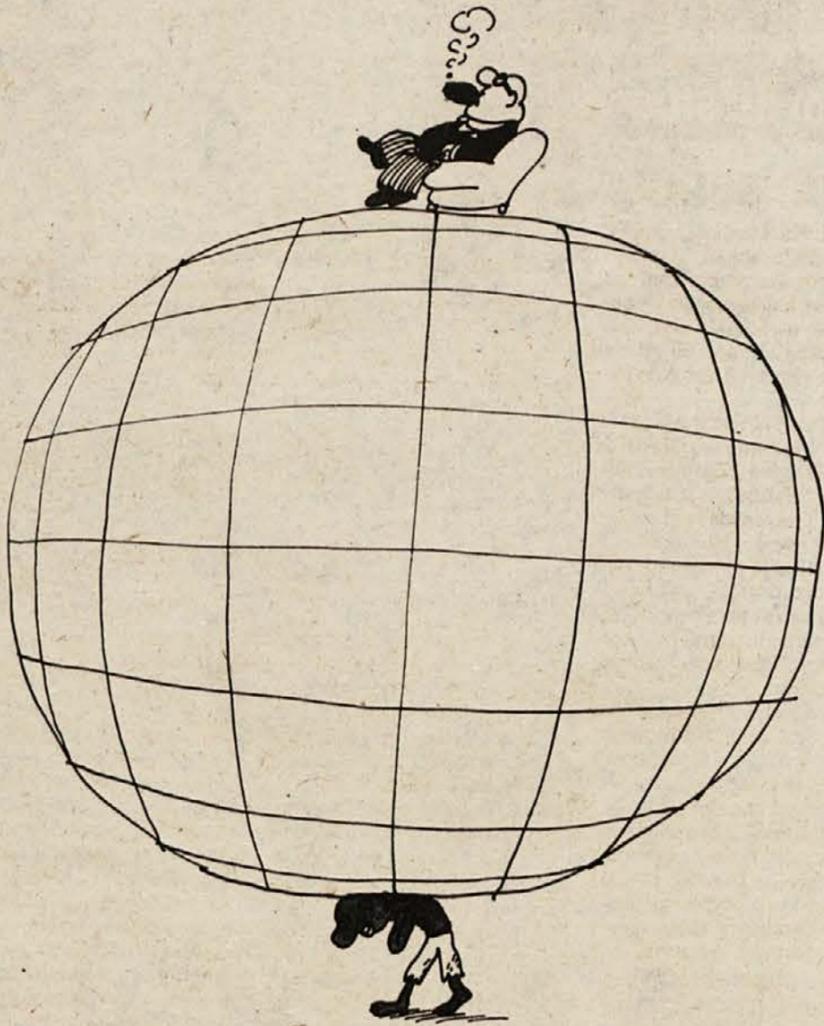
— Prvi otrok je nadaljevanje zadnje punčke.

Hugo

— Če daš lahko sinu samo eno darilo, mu daj navdušenje.

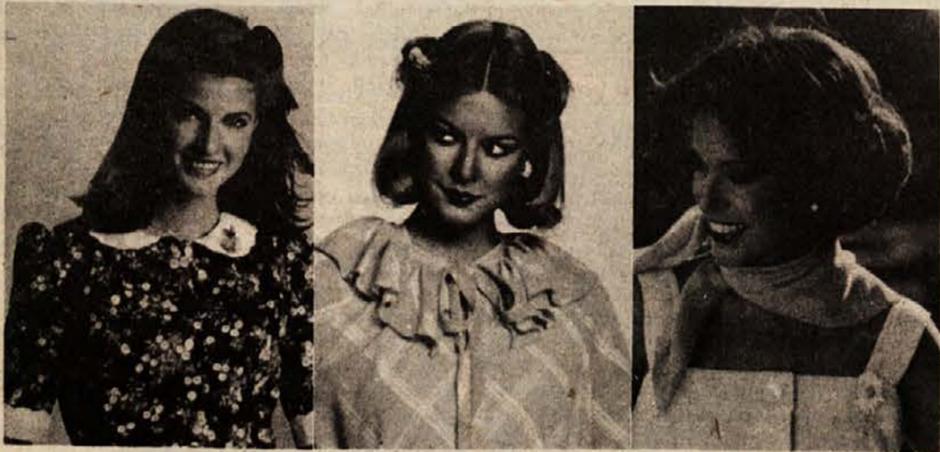
Bruce Barton

brez besed

PETER HÜRZELER
Švica

ovratnik je značilen

Znano je, da se moda ponavlja vsakih toliko let in da si kaj izrecno novega ne morejo več izmisliti glede dolžin, kroja krila in rokav, glede višine pasu itd. Razne možnosti smo že videli in preživeli, pa jih bomo čez leta spet zagledali v revijah kot dobre stare znanke.

Vselej pa ima moda nekaj, kar bi rekli pičica na i in kar je za nove modele v stari inačici še posebno važno. Letos se na primer pojavljajo spet globoki vratni izrezi, bodisi okrogli ali v obliki črke V, na majicah, katere nosimo

h krilom. Taka majica je dokaj dolga, sega čez boke, ima lahko kratke ali tričetrtinske rokave, okrog vratu pa je dokaj drzno izrezana.

Osvežujoče in mladostno delujejo beli ovratnički in manšete na poletnih pisanih oblekah, ki jih prav tako ponuja letošnja moda.

Pomladi, hkrati pa skrrije izboklino na želodcu večja kravata, dobrodošla ženam z odvečnimi kilogrami v zgornjem delu života.

Za mlade je morda nov ležeči ovratnik v obliki volane, ki je včasih tudi tako

širok, da nadomesti rokav. K oblekam, spadajočim v dopustniško garderobo, pa bomo v mestu nosile bolero ali blazer. Taka obleka je po kroju bolj podobna kombinaciji, ker ima samo naramnice.

K vsakem tem novostim in zamislim pa še vedno velja staro pravilo: za močne niso veliki vratni izrezi, prav tako ne za pretirano koščene. Bel ovratnik, najbi bo bubi ali z reverji pa tudi kravato — šal si lahko privošči skoro vsaka. Pri tem niti leta niso važna.

R. BAČER

domaća lekarna glog

Ta 2 do 5 metrov visoki grm ima pepelnato sivo steblo, dlakasto nacepljene liste in bele cvetove z rdečimi prašnicami. Cvetovi so zbrani na koncu vej v pokončni češulji. Glog cvete maja in junija, v jeseni pa daje škrlatno rdeče pečkaste plodove, podobne malim hruškam.

Glog raste najraje na ilovnatem svetu, na obronkih gozdov, po posekah, ob mejah, pa tudi na pustih skalnatih tleh. Cvetove nabiramo

za zdravilne namene, pav tako liste in zrele plodove.

V cvetju in listju je vrsta takih snovi, ki so odlično zdravilo za bolne na srcu. Krepi oslabele srčno mišico, pomirja živčni utrip, zmanjšuje krvni pritisk in pomaga pri poapnenju žil.

Kdor ima visok krvni pritisk, naj si pripravi poparek iz enakih delov cvetov, listov in glogovnih plodov, in sicer tako, da žlico te mešanice popari s skodelico vrele vode.

Nato naj pusti stati vsaj 15 minut. Čaj pijemo čez dan po požirkih. Pri srčni slabosti in srčnem krču pijemo čaj samo iz cvetov in listov, sladkamo pa ga z eno ali dvema žlicama medu. Na dan lahko popijemo po požirkih 3 skodelice takega čaja.

Pri živčnem utripanju srca naredimo čaj iz mešanice cvetov in listov gloga, dodamo pa liste melice in sivkin cvet. Tudi ta čaj sladkamo z medom.

solnograjski zličniki

Tone Brulc

Sladico, po kateri se še dolgo oblizujete, vam znajo pripraviti v novomeški restavraciji na Bregu. Vodja izmene v kuhinji Tone Brulc je povedal recept, ki ga lahko preizkusi vsaka gospodinja tudi doma: „Potrebujemo 3 rumenjake, 3 beljake, 6 dkg sladkorja, 3 dkg moke, 1 vaniljev sladkor in malo nastrgane limo-

nine lupine ter 2 dkg masla za mazanje posode in še ščep moke. Iz beljakov stepemo trd sneg, vanj počasi vtepamo sladkor, razmešane rumenjake, presejano moko, limono in drugo. Vse narahlo premešamo.

Nato pripravimo posodo iz negorljivega stekla, jo namažemo z maslom, potresemo z

moko in testo oblikujemo v posodi v tri kupčke. Posodo porinemo v vročo pečico in pečemo 5 do 8 minut.

Jed serviramo v posodi, v kateri se je pekla. Zraven lahko ponudimo topljeno čokolado. Ne pozabimo pa posipati solnograške žličnike s sladkorno moko takoj, ko jih vzamemo iz peči!”

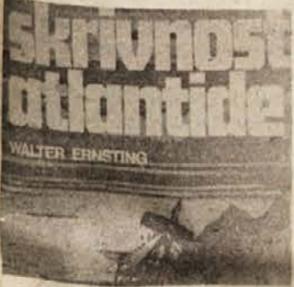
obzorja

prebrali smo meče senco!

Pri založbi Mladinska knjiga pravijo, da je zbirka „Odisej“ most med literarnimi deli za mladino in književnostjo za odrasle; dela, uvrščena v tako zastavljeno zbirko, naj bi mlade bralce privajala na zahtevnejšo literaturo.

S knjigami, kot so Poeja „Pripoved Arthurja Gordana Pyma“, Brezana „Zgodba o ljubezni“, Kaleba „Čudoviti prah“, Townsenda „Letoviščarji“, Twaina „Humoreske“, in še s katero je zbirka svoj namen gotovo dosegla, tega pa ni moč reči za vsa tista dela, ki jih po temeljni literarni zasnovi lahko označimo kot znanstvenofantastična.

Tovrstnih del, ki bi ustrezala namenu omenjene zbirke, premore svetovna književnost veliko, zato je vprašljivo, zakaj je v zbirko zašla na primer „Skrivnost Atlantide“ zahodnonemškega pisatelja Walterja Ernstinga, pred njo pa še nekaj del, ki po vsebinski in oblikovni plati ostajajo docela na robu znanstvenofantastične literature.

Delo „Skrivnost Atlantide“ (poslovenil ga je Boris Grabnar) je označeno kot znanstvenofantastični roman. Precej moramo zapisati, da glede na vsebinske razsežnosti o znanstvenosti ni otipljivejših podrobnosti, fantastičnost pa je v pričujočem romanu skržena zgolj na domnevo o obstoju Atlantide, s katero je pisec prepletel skrivnostna izginotja ladij v Bermudskem trikotniku.

V kratki spremni besedi je Ernstingov roman prikazan kot delo, ki osvetcha ljudi v boju zoper onesnaževanje okolja. Pozornemu bralcu pa se prej ko ne

zdi, da delo s svojo naivnostjo in nedorečenostjo meče senco na umetniško polno in priznano zvrst znanstvenofantastične literature.

D. R.

knjige

o premetencu

Nemškega pisatelja in pesnika Rudolfa Hagelstangeja smo doslej na Slovenskem poznali le po prevodu romana „Igrača bogov“, pripovedi o trojanskem princu Parisu, ki je z ugrabitvijo Helene, žene spartskega kralja Menelaja, izzval dolgoletno vojno med Grki in Trojanci. To vojskovanje je tema „Iliade“, Homerjeve velike pesnitve, Hagelstange pa je pred dvema letoma prozno obdelal tudi „Odisejo“, 12.103 heksametrov obsežni ep, ki ga je „slepi pesnik“ iz Smirne spesnil v 8. stol.

pred našim štetjem. Delo „Veliki premetenec“ (s podnaslovom Prigode itačana Odiseja) je poslovenil Janez Gradišnik, izšlo pa je pred kratkim v zbirki „Odisej“ pri Mladinski knjigi.

Hagelstangejev roman kajpak ne more v celoti nadomestiti branja pesnitve same, je pa lahko spodbuda za seganje po Homerjevem epu. Pri romanescnem prirejanju „Odiseje“ je pisatelj težil, da bi časovno uredil dogajanje. Tako je (v primerjavi s pesnitvijo, kjer so dogodki močno sprepleteni med seboj) pričujoča pripoved sestavljena iz dogajanj, ki si sledijo v jasnem časovnem zaporedju. Hagelstange si je ob tem prizadeval, da ne bi krnil vsebinskih razsežnosti pesnitve, iz katere veje antični duh časa, takratna življenjska stvarnost, ki je bila prepletena z mitologijo.

KNJIGA SPOMINOV

„Rafali za svobodo“ je naslov spominov na partizanske dni Ivana Suliča—Iztoka, ki je pred skoraj desetletjem umrl v prometni nesreči. Na 337 straneh je Sulič opisal beg iz italijanske vojske na Sardiniji, prihod v partizane, prvo bitko in kako je bil ranjen, zdravljenje, ustanovitev in boje Gregorčičeve grigade, pohode v Beneško Slovenijo in Rezijo, razsulo Italije in snovanje goriške fronte. Četudi znani partizanski

komandant ni dokončal svojih spominov, je pričujoče delo tehtno pričevanje o partizanskem življenju. Sulič se namreč ni omejil zgolj na opisovanje bojev in dogodkov, ampak je pripoved razširil tudi na odnose med borci samimi in ljudmi, ki so jim stali ob strani; pripoveduje o ujetnikih in zamejskih Slovencih, ki so hrepeneli po svobodi. V prid knjigi, ki je opis zmag in porazov, trpkih in smešnih dogodkov, vrlin in slabosti ljudi, govori tudi Kajuhova nagrada založbe Borec, pri kateri je knjiga izšla.

PLANTAŽA BEULA

Pred izidom romana „Plantaza Beula“ je ameriški književnik Lonnie Coleman veljal za dokaj poprečnega pripovednika in dramatika. Omenjeno delo pa so kritiki precej proglasili za knjigo leta (1973), pomenila jim je „mogočno oljnato podoba“. Sledili so prevodi v celo vrsto jezikov, Američani pa ne bi bili to, kar so, ako ne bi po literarni uspešnici nemudoma posneli tudi film. Colemanov roman je v dveh obsežnih knjigah pred nedavnim izšel tudi v slovenskem prevodu Jožeta Fistroviča pri Pomurski založbi.

„Saga o zemlji in ljubezni“. Tako se glasi podnaslov dela, ki je prefinjena pripoved o življenju na ameriškem jugu v prvi po-

čal zanj; priskrbel mu je tudi stanovanje in hrano v umobolnici, za povračilo pa je Baškovič vodil tam pevski in tamburaški zbor. V Ljubljani je prebil enajst let. Že zelo mlad je začel vaditi zборе, da je zaslužil kak dinar. Med prvimi so bili moški pevski zbor v Smartnem pod Šmarno goro, rokodelski zbor, ki je bil tedaj zelo znan, pa mešani pevski zbor Prosvetnega društva Ljubljana—mesto, moški zbor na Viču itd. Potem je moral služiti vojake, kjer je dočakal 6. april 1941. Po napadu na Jugoslavijo so se vojaki razbežali in Baškovič, se je vrnil domov na Žejno. Jeseni ga je doletelo izgnanstvo, Nemci so odgnali družino. Takrat je živel še stara mati in vseh petnajst jih je moralo na pot v neznano. Vojna leta so prebili v različnih taboriščih.

Po vrnitvi se je Franc zaposlil pri komunali v Brežicah. Leto dni pozneje so v mestu ustanovili nižjo glasbeno šolo in od takrat naprej je bil enajst let njen zunanji sodelavec, petnajst let pa redni učitelj. Poučeval je kitaro, harmoniko in teorijo glasbe ter vodil harmonikarske orkestre. Za dolgoletno zves-

tobo so mu lani poklonili zlato lירו. Tudi kot upokojenec ni prenehal poučevati. Povsod vskoči, kjerkoli je potrebno, pa čeprav mora na okoliške šole. V Cerklje se je vozil pet let, v Artiče tri in zdaj že četrto leto uči na Bizeljskem. V prostih urah se je Baškovič ogromno posvečal zborovodstvu. Vedno je z vsem srcem živel in še živi za petje. Zaradi te ljubezni se je desetletja vozil na vaje v okoliške kraje. Včasih je vodil tudi po šest zborov hkrati in imel po dve vaji na večer. Vozil se je v Krško vas, Sela, Skopice, Cerklje in Dobovo, kjer je vadal tamburaški zbor. V Selih je režiral celo dramska dela. Veliko je sodeloval pri uprizorjanju operet v Artičah. Z Artičani je naštudiral „Planinsko rožo“. Spevoigre so pod njegovim vodstvom uprizarjali v Skopicah, Selih in Krški vasi. Do 1961 se je vozil okoli s kolesom. Ko se mu je potrla, je rekel, da bo odnehal, pa mu je pokojni Dernač že naslednji dan kupil moped.

Zdaj vodi samo še dva zborov: v Brežicah in Sromljah. Letos že sedmič zapored pripravljata pevce na pevski tabor v Šentvidu. Nastop na taboru

dve plati umora

V uvodu k delu „400.000 dolarjev za umor Kennedyja v Parizu“ je Camille Gilles zapisal: „Ne rinem med zgodovinarje, marveč opravljam svoje delo kot častnik in pisatelj.“ Tako je v obliki literarne reportáže popisal, kako je bivši legionar in oasovec Jose L. Romero 1961 sprejel ponudbo agentov CIA, da bo za vsoto, ki je omenjena v naslovu, umoril Kennedyja. Romero ni streljal, kajti zasumil je, da ga bodo tisti, ki so ga najeli, po opravljeni nalogi ubili. Zato je pobegnil. Kennedy se je zgrudil pod streli dve leti kasneje. Obe zgodbi Gilles opisuje hkrati: ko govori o početjih nesojenega atentatorja, pripoved navezuje na dogodke v Dallasu, razčlenjuje tedanje ameriške politične razprtije in prepričljivo dokazuje, da sta na Kennedyja streljala najmanj dva atentatorja. Gillesovo knjigo, delo o nasilju, ki vzbuja odpor, pa tudi o ljubezni, pravi in kupljivi, je poslovenil Jože Šmit, izdala pa založba Borec.

recenzija

izgubljeni človek

Čeprav med Slovenci ni strokovnjaka za književnost, ki bi menil, da znanstvena fantastika ni enakovredna literarna zvrst, pa se tej mladi, a hitro se razvijajoči in vse bolj priljubljeni književni zvrsti pri nas ne godi najbolje. Domači ustvarjalci so jo skoraj povsem prezrli. Ta nerazumljiva apatija je kriva, da smo dobili prvo izvirno slovensko zbirko znanstvenofantastičnih novel šele letos. Mladinska knjiga je izdala osem novel Franja Puncerja pod skupnim naslovom „Izgubljeni človek“.

Zbirka je motivno dokaj eno. no uglešana. V središču pripovedi je človek, kakršnega poznamo tudi v današnjem času, le da v Puncerjevih delih živi in deluje v drugačnih okoliščinah. Naj bodo to razmere v družbi, ki ubija svobodo posameznika in ga spreminja v robota (Preobrazba), na drugem planetu, naseljenem z inteligentnimi bitji (Izlet, Žrtvovanje, Izdajalec), ali v svetu na robu katastrofe (Srečanje, Adamo, Rdečerjavi kamnožer, Izgubljeni raj), povsod se človek obnaša kot nespametno, nasilno, radovedno, vase zaverovano bitje, ki je povrh vsega še polno predsodkov. V svetu prihodnosti, ki naj bi obsegal neskončno več prostora, je človek, tak, kakršen je, izgubljen in zapišan uničenju. Kal uničenja nosi v sebi.

Kanček upanja v tej črni podobi ponuja pripoved „Izgubljeni raj“, v kateri avtor opisuje ljudi, ki so preživeli atomsko vojno in se po več generacijah sklenejo vrniti na površje zemlje. Katastrofo so preživeli pod zemljo, zato so postali preveč občutljivi za svetlobo. Na površje se bodo lahko vrnili le bolniki, neobčutljivi na luč.

V celoti gre za zanimivo knjigo, miselno dovolj bogato razvejeno, da lahko nudi zadovoljstvo tudi zahtevnejšemu bralcu.

MIM

PREDSTAVUJAMO VAM

Franceta Bevka zgodovinsko trilogijo „Znamenja na nebu“ sestavlja troje romanov: „Krvavi jezdec“ so izšli pred pol stoletja, 1929 pa je pisatelj izdal še romana „Škorpijoni zemlje“ in „Črni bratje“. Za natis v „Izbranih spisih“ je Bevk sredi petdesetih let besedila temeljito predelal, v taki obdelavi pa so romani, združeni v eni knjigi, pred nedavnim izšli pri Mladinski knjigi v zbirki „Levstikov hram“. Pručujoča trilogija sodi med Bevkova najboljša zgodovinska dela, v uvodu pravi, da je v njej zajel „dogodke, ljudi in razmere ob zatonu trinajstega do polovice štirinajstega stoletja“. V „Krvavih jezdecih“ je upodobil gospodstvo tolminskih oblastnikov in vazalov ter boje med goriškim grofom in oglejskim patriarhom. Podobne razmere so opisane tudi v „Škorpijonih zemlje“, le da je osrednje dogajanje s Tolminskega prestavljeno v Gorico in Furlanijo, zlasti v Čedad. V „Črni bratih“ pa je pisatelj nazorno popisal nasreče in nadloge, ki so zadele ondotne kraje in pokrajine: povodenj, potres, kobilice, kugo, lakoto. Nosilci dogajanj so gospoda, kmetje in meščani, literarni zgodovinar dr. Franc Zdravec, ki je v vseh treh romanih odkril vrsto romantičnih potez, pa meni, da je imel Bevk pri pisanju trilogije pred očmi primorske razmere v dvajsetih letih. „Hotel je spodbujati k samozavesti, uporništvu proti okupatorju, v temno očrtanih postavah je naslikal sodobne nasilnike, fašiste.“

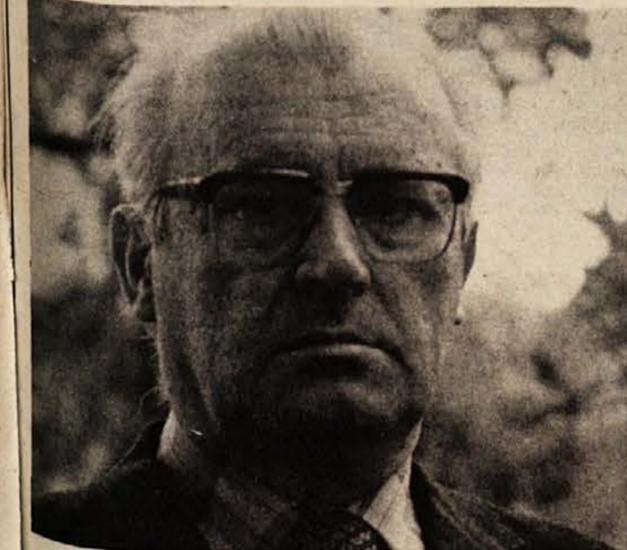

lovici 19. stol., točneje, do začetka državljanske vojne 1861. Čas, ki ga opisuje Coleman, je bil zlata doba belih veleposestnikov. Slednji so si na vse načine prizadevali, da bi ostali zunaj zgodovinskih tokov, ki so spreminjali svet in ogrožali njihovo prevlado nad črnimi sužnji. Toda kocka je prej ko slej morala pasti. Pisatelj je slikovito in kritično poglobljeno skozi usodo Kendrickove družine, s katero se prepletajo življenjske niti bližnje in daljne rodbine, sosedov, prijateljev in sovražnikov, prikazal krute razmere, v katerih beli človek s komaj dojemljivimi dejanji žali dostojanstvo črnega človeka.

je zanj veliko doživetje in Baškovič je nadvse vesel, ker je prav tabor razgibal pevce. Po njegovem mnenju ljudje radi pojejo, vendar traja zelo dolgo, da zbor doseže kakovost. Pri amaterjih je to še zlasti težko. Kadar bi rad, da bi hitreje napredovali, se vedno spomni besed prof. Gralbinga, ki je dejal, da je zbor užiten šele čez šest let, če redno vadi.

Baškovič vodi tudi moški Pevski zbor bratov Milavcev v Brežicah. Z njim je največ nastopal: med zamejci na Madžarskem, Tržaškem in Koroskem, v Stražišču, Šentvidu, Veliki Plani in na Hrvaškem. Aplavz poslušalcev je zanj in za pevce najlepše plačilo, če je zares spontan, če pride od srca. Veliko je nastopal tudi s harmonikarskim orkestrom glasbene šole in z mladinskimi pevskimi zbori v osnovnih šolah. Za večletno vodenje mladinskih zborov je dobil priznanje republiškega sveta ZKO za vodenje odraslih zborov pa bronasto značko. Zborovska pesem ga torej spremlja vse življenje, ob njej pozabi celo na utrujenost, na vsakdanje skrbi in težave.

JOŽICA TEPPEY

PESEM ODGANJA SKRBI

Franc Baškovič se je navdušil za glasbo kot gimnazijec v Šentvidu pri Ljubljani. Vadal je klavir in potem naredil še orglarsko šolo. Vpisal se je na konservatorij, a v prvem letniku do maja ni smel k pouku, ker ni mogel redno plačevati šolnine. Pri tem šolske oblasti niso poznale popustljivosti. Do petega v mesecu

bi moral odšteti po 150 dinarjev, to pa je bila za tiste čase ogromna vsota. Doma na Žejnem so imeli res lepo kmetijo, toda toliko oče ni zmožal, saj je bilo v družini dvanajst otrok.

Ko je bil mladi Baškovič za šolnino na konservatoriju v najhujši stiski, mu je priskočil na pomoč dr. Gerlovič in pla-

LADISLAV LESAR
OBRAZI

ŽALOST, KI NI SAMO NJEHOVA

Franc Derganc, štiriinpetdesetletni Semičan, upokojenec, Pomagal je ustanovljati mladinske aktivne OF, preko katerih se je zbirala tudi spozna na dobra belokranjska vina in v njegovi kleti so steklenice najboljšega, kar premore vinorodna Bela krajina.

„Naročeno mi je bilo, naj se povežem s to četo. Že nekaj Belokranjska in še posebej semiška vina so nekoč slovela daleč po svetu. Z vsakoletnim vinskim sejmom v metliški občini pa se ime kakovostnih vin Bele krajine znova pojavlja, ne samo kot tradicija, temveč predvsem kot kvaliteta, nujno sporočilo do aktivista Babiča v Črnomelju, raznašati razne pozive in voziti srce pri svojih belokranjskih ljudeh in v semiških gorah, vendar je tudi letos prišli iz štaba na Kleču, opremljeni z geslom: „Maščujmo smrt heroja Toneta trtje skoraj stoprocentno uničeno.“

Toda semiški in drugi vinogradniki v Beli krajini kljub vsemu vztrajajo in vse več je modernih, sodobnih vinogradov. Vinska klet v Metliki pa je bogatejša za nove sodelavce, kajti damo na ta način se tudi njene kapacitete originalnega domačega vina bogatijo.

O Francu Dergancu, večnem popotniku, vedo ljudje vse najlepše. Zmerom je tam, kjer je potrebna človeška in tovarniška pomoč, in čeprav mu nekateri le more, naredi kaj dobrega za ljudi. Pri letošnjih semiških igrah, ki so Bil sem računovodja v Iskri, zaradi invalidnosti pa sem upokojen. Rad pomagam ljudem. Prosimo me, da jim napišem prošnjo ali da jim svetujem. Povedati moram, da nisem še nikomur nič zaračunal in da se vozim v deset let starem amiju in ne v luksuznih avtomobilih, kakor bi mi nekateri radi očitali. Na podeželju je še veliko preprostih ljudi, ki se bojijo uradov in vseh tistih poti, ki jih mora prehoditi navaden občan, preden pride do zaželjenega cilja.

Derganc ljubi tudi fotografijo. Njegova kamera neutrudno beleži vse, za kar se mu zdi, da ne sme zatoniti v pozabo: hramčke in originalne skoraj že uničeni lepote te čudovite gore. Toda to je žalost, ki ni samo njegova. spomin na fotografijah.

Že leta 1940 je bil sprejet v SKOJ. Bil je aktivist. Pomagal je zbirati orožje. Osebo pa je bil zadolžen za mladinski sektor Kot pri Semiču. Pomagal je ustanovljati mladinske aktivne OF, preko katerih se je zbirala tudi hrana in obleka za prve partizane. Spominja se, kako je bilo s preskrbo čete na Kleču:

„Naročeno mi je bilo, naj se povežem s to četo. Že nekaj mesecev prej sem dobil iz Novega mesta bicikel, ki mi je bil glavno prevozno sredstvo. S tem kolesom sem prekižaril pol Bele krajine, včasih pa sem zapregel tudi domačega konja, saj je bilo vse več pomembnih nalog. Potrebno je bilo nesti nujno sporočilo do aktivista Babiča v Črnomelju, raznašati razne pozive in voziti hrano in obleko. Spominjam se, da so bili enkrat cel teden vsi dopisi, ki so prišli iz štaba na Kleču, opremljeni z geslom: „Maščujmo smrt heroja Toneta Tomšiča!“

Partizanska Bela krajina je bila bogatejša in trdnjša tudi zaradi Dergančevih. V njihovi hiši so stanovali igralci slovenskega partizanskega gledališča in mnogi drugi, in ko se Franc Derganc spominja tistih časov, ne more razumeti, kako so se nekatere stvari po osvoboditvi drugače obrnile, kakor si jih je predstavljal.

Toda njegova vitalna in humana narava je ostala neokrnjena. Če le more, naredi kaj dobrega za ljudi. Pri letošnjih semiških igrah, ki so pravzaprav nekaj posebnega, saj so to igre, v katerih nastopajo ekipe iz posameznih vasi, je referent za reklamo in ves je v ognju, ko pripovedujejo o teh preprostih kmečkih ljudeh, o kmetih in delavcih, o mladini, ki hoče za vsako ceno nekaj početi, ne samo sodelovati, temveč tudi zmagati.

Derganc je poln načrtov, idej in predvsem želja, da bi njegova Bela krajina doživela še večji razvoj, da bi bilo še več asfaltiranih cest in da bi bilo za vse ljudi dovolj kruha. Ko pa gleda semiške gorice, je žalosten. Moderni videndarji so z gradnjami vsepočez in brez vsakršne kontrole skoraj že uničili lepoto te čudovite gore. Toda to je žalost, ki ni samo njegova.

RIMSKI OREL NA DOLENJSKEM

Dosti je bilo že napisanega o kulturnih in posebej arheoloških bogastvih Dolenjske, toda vedno znova odkrivamo novosti, ki spodbujajo k ponovnemu pisanju. Prazgodovinska naselbina na Viru nad Stično in gomile okrog nje, gradišče na Marofu in gomile v Kandiji, Magdalenska gora, Valična vas, Vinkov vrh, Dolenjske Toplice, Vinji vrh, Šmarjeta, Mokronog, Libna in še dolgo bi lahko naštevali kraje, ki predstavljajo glavne točke kulturne zakladnice halštatskega in latenskega obdobja na Dolenjskem, Globodol, Pristava pri Trebnjem, grobišče na Beletovem vrtu v Novem mestu, Drnovo in vrsta drugih pa so iz časa rimske oblasti v naših krajih.

Nekatere od teh točk so bile samo načete, na drugih so bila že prava sistematična arheološka raziskovanja in o njih so osnovna dejstva prav gotovo jasna. Za ugotavljanje podrobnosti iz življenja in običajev Ilirov, Keltoev, Rimljanov in kasneje Slovanov v naših krajih pa bo potrebno čim večkrat zasadi arheološko lopato v to neizčrpno zakladnico podatkov. Neizčrpno zato, ker se skoraj vsak dan pojavljajo nove najdbe in novi podatki, ki omogočajo včasih bolj, drugič manj važna spoznanja o naši preteklosti. In prav je, da nanjo gledamo s treznimi očmi in da jo hočemo spoznati čim boljše.

Važen detalj pri tem delu pomeni arheološka topografija, to je zbiranje podatkov o stanju in ogroženosti že znanih najdišč in odkrivanje novih. To zanimivo delo, ki ga že več let izvajamo, daje bogate rezultate. Izdelan je bil načrt gomil, ki so v gozdu nad Malimi Brusnicami, načrt gradišča Grac pri Selih pri Zajčjem vrhu, odkrit pokrov rimske skrinje pepelnice v Velikih Brusnicah in letos spomladi ponovno odkrit vrhnji del rimskega nagrobnika v Dolenjih Lakovnicah, če naštejemo le najvažnejše; opravljenih je bilo nič koliko pogovorov z domačini in prehojen marsikak kilometer po lepi deželi pod Gorjanci.

Ponovno najden rimski nagrobnik? Da. Nagrobnik so našli Zupančičevi iz Dol. Lakovnic že leta 1876, ko so po njihah „Na sobešni nabrali kamenje za zidavo nove hiše. Ali so tedaj našli tudi spodnji del nagrobnika z napisom, ni znano. Vrhnji del so vzdali poleg vrat in od tedaj je dostikrat vzbudil pozornost in ugibanja vaščanov in mimoidečih.

Vzbudil je tudi pozornost arheologov, saj sta že leta 1889 in 1890 poročala o tej najdbi Leimueller, konservator takratnega Deželnega muzeja v Ljubljani, in zgodovinar in arheolog Simon Rutar. Zupančičevi so v spomin na zidavo hiše vklesali v nagrobnik letnico 1876 in verjetno je prav to povzročilo, da ga niso že takrat prenesli v muzej.

Pred nekaj leti je bil pri ometavanju hiše zakrit, sedaj pa je zopet viden. V dobrem stoletju, odkar je vzdian, je postal delček zgodovine Dolenjih Lakovnic. Ko smo ga ponovno odkrivali izpod ometa, se je zbrala skoraj cela vas. Ta je povedal to, drugi ono. Izvedeli smo, da je med vojno vas skoraj v celoti pogorela, ostale so le štiri hiše, med njimi Zupančičeva. Povedali so tudi, da so pred hišo ustavljali učenci na šolskih izletih, ko jih je pot še zanesla v prijazne kraje ob poti na Mehovo.

Porodila so se ugibanja o preteklosti, o prebivalcih in ne nazadnje tudi o vrednosti spomenika. In ravno pri tem moramo poudariti, da imajo rimski spomeniki in sploh arheološke najdbe veliko kulturno vrednost, vrednost pripovednika in razlagalca daljne preteklosti. Tega pa seveda ne moremo vrednotiti samo z denarjem. Rimski kamniti spomeniki izven antičnih mestnih naselbin so na Dolenjskem zelo redki in s takim nagrobnikom, kot je ohranjen v Dolenjih Lakovnicah, bi močno obogatili in popestrili zbirko v muzeju. Zavedati se moramo namreč, da ga tam vidi več tisoč ljudi na leto in ne le ozek krog vaščanov in mimoidečih.

Pomudimo se za trenutek še pri figuraliki in simboliki tega spomenika. Na obdelani apnenčasti plošči veliki 70 x 42 cm je v zatrepu izklesan orel z razprostrtimi krili in v levo obrnjeno glavo. Izdelan je precej rustikalno, vendar natančno. Nakazano ima perje in peruti, zelo pozorno pa je izdelano tudi oko. Ob straneh v zaklinih sta izklesana dva delfina. Ti se v rimskem kultu umrlih pojavljajo zelo pogosto in predstavljajo simbol miru. Orel je na nagrobnikih nekoliko redkejši, poleg spomenika iz Dol. Lakovnic poznamo še nekaj primerkov iz Emone in Celeje. Najprej se je orel pojavil kot vladarski simbol na starem Vzhodu. Ljudje so ga oboževali zaradi njegove bliskovitosti in nepremagljivosti pod nebom, zaradi ostrega pogleda in obvladovanja prostora. Postal je simbol nebes, vladarja, moči in nepremagljivosti, to pa se je seveda zelo močno zakoreninilo v antični mitologiji in umetnosti. Preko Grčije so ga prevzeli tudi Rimljani in nekoliko kasneje je postal legijski simbol, ki ga je „aquilifer“ nosil na čelu legije. Postal je simbol rimske oblasti, kar se je še zlasti uveljavilo v provincah in se začelo odražati celo na nagrobnih spomenikih. V tem primeru pomeni ptico, ki nosi dušo umrlega v onostranstvo in je Jupitrov simbol.

Nagrobnik je žal ravno na robu napisnega polja odbit. Iz napisa bi lahko izvedeli, kdo je bil tu pokopan, njegovo starost in stan pa tudi, kdo mu je postavil spomenik. To vse ostaja še naprej uganka, ki nam jo bo zemlja morda nekoč odkrila.

DANILO BREŠČAK

